

UNIVERSITETET I BERGEN FAKULTET FOR KUNST MUSIKK OG DESIGN
INFORMASJONS- OG DRØFTINGSUTVALGET (IDU)
13.11.2023 kl.13:00 – 14:00 Synnøves kontor, Møllendalsveien 61

Innkalt:

Steinar Sætre – Forskerforbundet

Fredrik Salhus – Parat

Karen-Sofie Schjøtt Olsaker - Akademikerne

Jarle Rotevatn – Hovedtillitsvalgt

Agenda

- SAK 58/23** **Godkjenning av saksliste og innkalling**
- SAK 59/23** **Godkjenning av protokoll fra 25.10 og 20.11.**
- SAK 60/23** **Økonomirapport for november 2023**
- SAK 61/23** **Forslag, KMD sin interne Budsjettfordeling 2024**
- SAK 62/23** **Evaluering av instituttene – fremdriftsplan**
- SAK 63/23** **KMDs utfyllende retningslinjer til UiB sin reviderte studieforskrift**
- SAK 64/23** **Rapport arealeffektivisering**
-
- SAK 65/23** **Drøftingssaker – ingen saker**
-
- SAK 66/23** **Orienterings- og referatsaker**
- a)** Statsbudsjett: Nybygg GA og PKU - muntlig
 - b)** Fordeling av stipendiater 2024
 - c)** Rapportering til DBH
 - d)** UHR kda – referat 31.10.23
 - e)** Fakultetsvise underutvalg L. Meltzer og Bergen Universitetsfond
 - f)** Løypemelding studentrekruttering
 - g)** Løypemelding Kuratorpraksos
 - h)** Revisjon av reglement for Fakultet for kunst, musikk og design
-
- SAK 67/23** **Eventuelt**



Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 78/23

Møtedato: 14.12.2023

Dato: 07.12.2023

Arkivsaksnr: 2023/155-9

Økonomirapport pr oktober 2023

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Fakultetsstyresak 66/22, *Budsjett for Fakultet for kunst, musikk og design 2023*

Saken gjelder:

- Økonomirapport pr 31.10.2023 for Fakultet for kunst, musikk og design.

Økonomirapport KMD per oktober

Tabellen under viser fra KMD's bevilgningsramme pr oktober måned, inkludert ev. endringer siden tildelt ramme ved starten av året. Rammen for 2023 er internt fordelt iht. fakultetsstyresak 76/22 om budsjettfordeling 2023.

Inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Delprosjekt	Bud 2022	Bud 2023	Endring	Endring %
Basis	100000100	102 097	108 519	6 422	6,3 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	100000100	55 661	60 786	5 124	9,2 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	100000100	853	1 104	252	29,5 %
Delsum annum		158 611	170 409	11 798	7,4 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	100526100	22 283	22 230	-53	-0,2 %
Øremerkede midler annet		1 121	2 453	1 332	118,8 %
Delsum øremerket		23 404	24 683	1 279	5,5 %
Sum KD-inntekt		182 015	195 092	13 077	7,2 %
Instituttinntekter annum	100000100	800	700	-100	-12,5 %
Instituttinntekter øremerket	100535100	400	600	200	50,0 %
Sum instituttinntekter		1 200	1 300	100	8,3 %
GA-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-2 000	-2 000	-	0,0 %
GP-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-1 000	-1 000	-	0,0 %
Investeringer finansiert av BOA	100000100	-	-	-	-
Avskrivningsinntekter	100000100	3 500	3 500	-	0,0 %
Øvrige inntekter grunnbevilgning		500	500	-	0,0 %
Sum grunnbevilgning		183 715	196 892	13 177	7,2 %
Bidragmidler NFR		200	240	40	20,0 %
Bidragmidler EU		400	1 200	800	200,0 %
Bidragmidler andre		6 900	8 560	1 660	24,1 %
Bidragmidler andre (oppdragsmidler)		-	-	-	-
Sum bidrags- og oppdragsmidler		7 500	10 000	2 500	33,3 %
Sum totalt inntektsbudsjett		191 215	206 892	15 677	8,2 %

Pr oktober 2023 er totalt inntektsbudsjett kr 206.892'. Grunnbevilgningen (GB) er kr 196.892', hvorav GB annum utgjør kr 170.409' i basis og resultatmidler, GB øremerket prosjekt utgjør kr 24.683', instituttinntekter kr 1.300' og avskrivningsinntekter kr 500'. Budsjettmål for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er på kr 10.000' for 2023.

Det er lagt inn følgende budsjettendringer ila. 2023:

Delprosjekt	Beskrivelse	Periode	Tildelt
102978100 Klimasatsing, KMD	230522 Svar på søknad Klimafond - Utstyr til masterutstilling KMD (230522)	Jun-23	10 000
100000100 Uspesifisert annuum	230420 Tildeling fra sentralt avsatte midler for arrangementer i studiestart 2023 (13/3499)	Jun-23	54 000
100000100 Uspesifisert annuum	Budsjettrammer 2023 etter RNB for KMD - justering KD-inntekt	Jun-23	3 779 000
100000100 Uspesifisert annuum	230619 Budsjett 2023 - Budsjett for ekstra energikostnader - disponering (22/2735)	Jun-23	1 425 000
100577100 Internasjonalisering, KMD	230314 Utlysning av SPIRE midler - tildeling av SPIRE-midler til fakultetene i 2023 (23/3956)	Jun-23	66 303
102978100 Klimasatsing, KMD	230330 Svar på søknad klimafond - Utstyr til masterutstilling KMD (21/1286)	Jun-23	10 000
100498100 Grieg reaseach school, KMD	Budsjettrammer 2023 etter RNB for KMD - justering Grieg reaseach school	Jun-23	7 000
100526100 Rekrutteringsstillinger, KMD	Budsjettrammer 2023 etter RNB for KMD - justering KD-inntekt rekrutteringsstillinger	Jun-23	457 000
102440100 Kunstnerisk utviklingsarbeid, KMD	230613 Budsjett 2023 - Tildeling av midlar til kunstnerisk utviklingsarbeid (22/2735)	Jun-23	2 000 000
100000100 Uspesifisert annuum	230613 Budsjett 2023 - Justering resultatmidlar doktorgrader KMD (22/2375)	Aug-23	-331 882
Sum totalt			7 476 421

1. Status fakultetet totalt

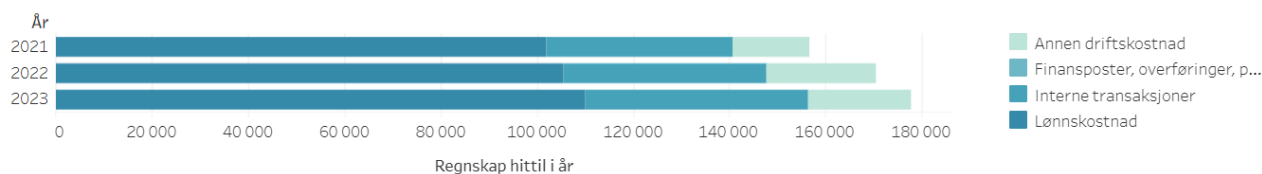
TABELL 1 STATUS FAKULTETET TOTALT. TALL I 1000 KR.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-206 892	-167 639	-168 014	0,2%
Kostnader	214 609	176 314	177 801	-0,8%
Sum totalt	7 717	8 674	9 787	-12,8%

Årsbudsjett: *Inntekter* = årets tildelte ramme totalt, mens *Kostnader* inkluderer inngående balanse for overføringer fra 2022 på 17,72 mill. kr, fratrukket budsjettert utgående balanse for overføring til 2024 på 10 mill. kr. Sum totalt viser dermed budsjettert merkostnad på 7,72 mill. kr.

Regnskap hittil i år viser i sum noe høyere kostnader enn budsjettert pr oktober 2023. Med «hittil i år» menes t.o.m. siste måned, dvs. fra januar til oktober.

FIGUR 1 UTVIKLING KOSTNADER TOTALT. TALL I 1000 KR.



Figur 1 viser utvikling i kostnader de siste årene (status er pr samme rapporteringstidspunkt).

2. Status grunnbevilgningen (GB)

2.1. Status i forhold til budsjett

TABELL 2 STATUS GRUNNBEVILGNINGEN (GB). TALL I 1000 KR.

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-196 892	-159 708	-157 745	-1,2%
	Sum	-196 892	-159 708	-157 745	-1,2%
Kostnader	Lønnskostnad	128 644	102 801	106 791	-3,9%
	Annen driftskostnad	26 944	22 450	16 846	25,0%
	Interne transaksjoner	49 021	43 132	43 894	-1,8%
	Finansposter, overføringer..	0			
	Sum	204 609	168 383	167 531	0,5%
Sum	7 717	8 674	9 787	-12,8%	
Resultat	Overføring fra i fjor	-17 717	-17 717	-17 717	0,0%
	Overføring til neste periode	10 000	9 043	7 930	12,3%
	Sum	-7 717	-8 674	-9 787	12,8%
Sum	-7 717	-8 674	-9 787	12,8%	
Sum totalt		0	0	0	

I tabell 2 viser «Årsbudsjett» hvordan årets tildelte grunnbevilgning, samt forventet bruk av overføringer fra 2022 til 2023, er fordelt på kostnadsposter.

Tabell 2 skiller ikke på grunnbevilgning annuum og øremerkede prosjekter. Samlet grunnbevilgning for 2022 hadde et underforbruk på 17,71 mill. kroner (*Overføring fra i fjor*), og dette ble overført til 2023 - fordelt med hhv. 11,64 mill. kroner på GB annuum og 6,07 mill. kroner på GB øremerkede prosjektmidler. Kolonnen for Årsbudsjett viser også at fakultetet har budsjettert med en overføring til 2024 (*Overføring til neste periode*) på kr 10.000'.

Regnskap hittil i år for grunnbevilgningen viser samlet sett et lite merforbruk ift. budsjett hittil i år. Nærmere om status pr oktober:

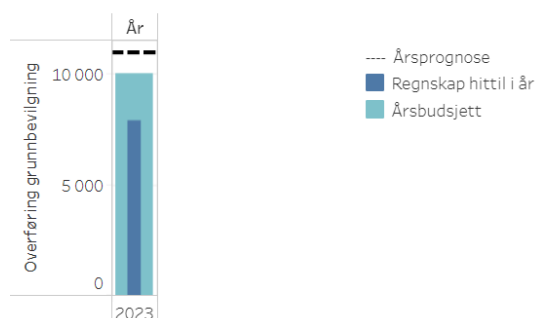
- Inntekter pr oktober er lavere enn budsjett hittil i hovedsak pga. avkortning i inntekt pga. færre rekrutteringsstillinger enn måltall
- Lønnskostnad pr oktober inkluderer all lønn og viser samlet sett et merforbruk i forhold til budsjett hittil i år på grunnbevilgning annuum.
- Andre driftskostnader viser et stort underforbruk ift. budsjett hittil i år, både på grunnbevilgning annuum og på øremerkede midler.
- Interne kostnader for grunnbevilgningen viser bra balanse (noe merforbruk) hittil i år.

2.2. Prognose for overføring til neste år

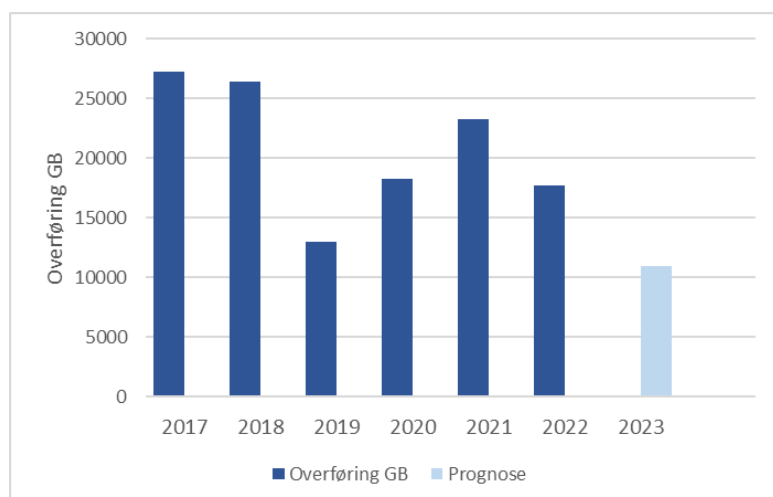
KMD har endret prognosen for overføring av GB fra 12 til 11 mill. kroner, fordelt med 5 mill. kroner på GB annuum og 6 mill. kroner på GB øremerket prosjekt. Det vil i sum bety en nedbygging av overføringene ved inngangen til 2024 på 6,7 mill. kroner.

Prognosen kan bli justert i årets siste måneder.

Figur 2
Overføring
grunnbevilgning
(GB)
Tall i 1000 kroner



Diagrammet under viser utvikling i overføringer de siste årene.



3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

3.1 Status i forhold til budsjett

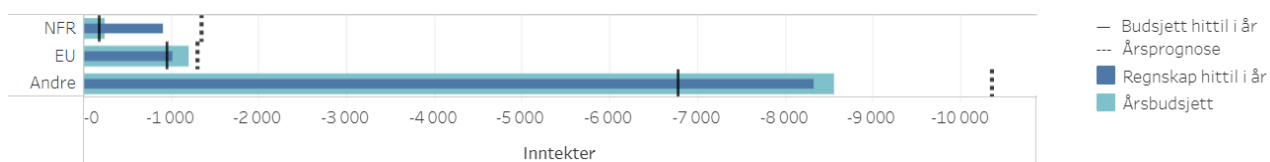
TABELL 3 STATUS INNETEKTER BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
NFR	-240	-186	-915	392,0%
EU	-1 200	-957	-1 019	6,5%
Andre	-8 560	-6 788	-8 335	22,8%
Kostnadsom..	0	0	0	
Sum totalt	-10 000	-7 931	-10 269	29,5%

Budsjettmålet for BOA 2023 er på 10 mill. kroner. Pr oktober 2023 viser status for BOA allerede høyere aktivitet enn både budsjett hittil og budsjettmålet for året, dvs. det er regnskapsført mer inntekt enn budsjettert.

3.2 Prognose for BOA

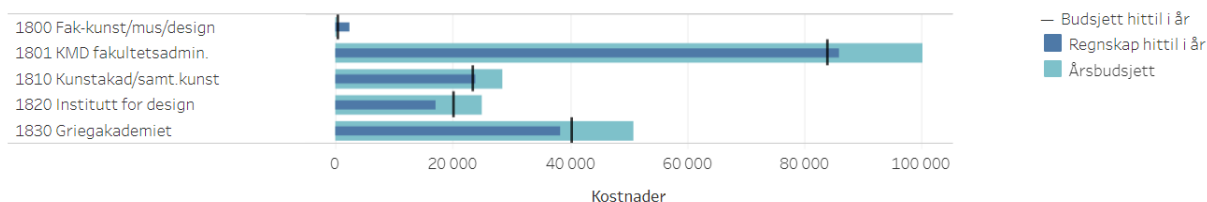
FIGUR 3 INNETEKTER BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.



Regnskapet viser høyere aktivitet enn budsjettert så langt i 2023. Samlet årsprognose for BOA 2023 er fortsatt 13 mill. kroner, men kan bli høyere.

4. Status ved instituttene og fakultetsnivået

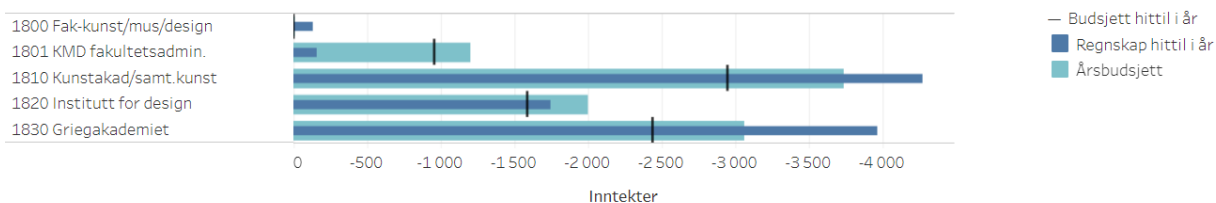
FIGUR 4 KOSTNADER PER INSTITUTT GRUNNBENVILGNINGEN (GB). TALL I 1000 KR.



Figuren viser grunnbevilgning (GB) samlet og skiller ikke på annuum (årlig ramme) og øremerkede midler. På institutt/fakultetsnivå er dette regnskapsstatus ift. budsjett pr oktober:

- Fakultetsnivået har samlet et lite merforbruk, men bra budsjettbalanse på annuum og et merforbruk på øremerket.
- Kunstakademiet har merforbruk på annuum og underforbruk på øremerket.
- Institutt for design har et stort underforbruk, både på annuum og øremerket.
- Griegakademiet viser underforbruk på øremerkede midler, mens annuum er presset.

FIGUR 5 INNTEKTER PER INSTITUTT BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.



For 2023 er BOA budsjettmålet på 10 mill. kroner fordelt ut pr institutt. Pr oktober 2023 er regnskapsført aktivitet vesentlig høyere enn budsjett hittil. Kunstakademiet og Griegakademiet har begge BOA-inntekter langt over årets budsjettmål.

5. Fakultetsdirektørs merknader

Regnskapet pr oktober 2023 på grunnbevilgningen (GB) viser i sum et lite merforbruk i forhold til budsjett hittil i år, mens bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) har noe høyere inntekter enn budsjettet hittil.

2023 er et krevende budsjettår der fakultetet tærer på overføringer. Grunnbevilgningen til fakultetsnivået og instituttene viser i sum å være i bra balanse med budsjett pr oktober måned, men grunnbevilgning *annuum* (årlige rammer) er presset – og da særlig ved Kunstakademiet og Griegakademiet.

Pr oktober har KMD opprettholdt prognose på 11 mill. kr i overføringer på grunnbevilgningen fra 2023 til 2024. Det betyr i så fall nedbygging av overføringer med 6,7 mill. kr gjennom 2023 (fra 17,7 mill. kr pr 01.01.23). Prognosen for BOA-inntekter er 13 mill. kr i forhold til budsjettmålet på 10 mill. kr. Prognosene kan bli endret i løpet av årets siste måneder.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport pr oktober 2023 til orientering

Frode Thorsen
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

Øivind Skaar
seniorrådgiver



Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: Sak 79/23

Møtedato: 14.12.2023

Dato: 08.12.2023

Arkivsaksnr: 2023/1858-39,

2023/14598

Budsjett for Fakultet for kunst, musikk og design 2024

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- *Fakultetsstyresak 88/18 Revidert budsjettfordelingsmodell*
- *Fakultetsstyresak 03/21 Revidert bemanningsplan vitenskapelige stillinger*
- *Fakultetsstyresak 43/23 om Budsjettprosess 2024*
- *Fakultetsstyresak 62/23b) om Budsjettforslag 2024*
- *Fakultetsstyresak 74/23b) om statsbudsjett 2024 og UiBs budsjettfordeling 2024*
- *Universitetsstyresak 79/23 Budsjett for UiB 2024*

Saken gjelder:

Forslag til fordeling av budsjettrammer 2024 på fakultetets hovedbudsjettenheter, i samsvar med vedtatte modeller for budsjettfordeling, og de endringer som er foreslått.

Også i 2024 er UiB i en vanskelig økonomisk situasjon grunnet stramme bevilgningsrammer. Ettersom rammekutt i stor grad videreføres ut på fakultetene blir også KMDs allerede betydelige økonomiske utfordringer enda større.

Den interne fordelingen av fakultetets ramme er i stor grad modellstyrt, dvs. i samsvar med prinsipper i KMDs budsjettfordelingsmodell, eller øremerket. Det er dermed særlig hovedrammer til f.eks. strategiske formål, investeringer og bruk av overføringer som blir viktig å få fakultetsstyrets vurdering av. Bidrags- og oppdragsinntekters (BOA) betydning for fakultetets økonomi er også særlig omtalt her.

KMD tar som utgangspunkt at UiB-ledelsen ikke ønsker at vitenskapelig kapasitet skal være lavere enn den ved etableringen av KMD i 2017, og dette omtaler også UiB i tildelingsbrevet for 2024. Tilpasning til 2024-budsjettet blir dermed å fordele KMD-interne rammer iht. fakultetets fordelingsprinsipper, og se hvorvidt dette sikrer ønsket vitenskapelig kapasitet. Uten disponering av betydelige overførte midler fra 2023 er det ikke mulig i 2024. Hvorvidt det lar seg balansere vet vi når budsjettene detaljeres nærmere og overføringene er kjent.

Fakultetsdirektørs merknad omtaler viktig strategisk budsjettarbeid i 2024, som vil ha stor betydning for fakultetets økonomi, bl.a.:

- Ta utgangspunkt i bemanningsplaner i samsvar med vitenskapelig kapasitet på 2017-nivå, herunder stipendiatstillingenes pliktarbeid.
- Fulle studieplasser, og opprettholde/øke resultatuttelling gjennom høye studenttall og god gjennomstrømming.
- Øke inntekter gjennom BOA og EVU, samt synliggjøre total kostnader ved BOA/forskningsaktivitet, herunder dekning for eksisterende kostnader ved BOA-prosjekter.

- Bedre arealutnyttelse i eksisterende bygg for å kunne frigjøre leiekostnader i Møllendalsbakken 11

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar forslag til fordeling av tildelt ramme for 2024, inkludert rammer til institutter og fakultetsadministrasjon.

Frode Thorsen
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

Øivind Skaar
seniorrådgiver

Vedlegg:

- Forslag til Budsjettfordeling 2024 KMD
- UiBs tildelingsbrev til KMD for 2024



Budsjett for Fakultet for kunst, musikk og design 2024

Innhold:

1	UNIVERSITETETS BUDSJETT I 2024	2
2	ØKONOMISTRUKTUR KMD	3
3	KMDS HOVEDBUDSJETTOMRÅDER:	3
4	ØKONOMISKE UTFORDRINGER	4
4.1	HVORDAN HÅNTERES DE ØKONOMISKE UTFORDRINGENE	5
4.2	VITENSKAPELIG KAPASITET PÅ 2017-NIVÅ	5
5	KMDS ØKONOMISKE RAMME FOR 2024	6
5.1	GRUNNBEVILGNING ANNUUM	7
5.2	GRUNNBEVILGNING ØREMERKET:	8
5.3	INSTITUTTINNEKTER	8
5.4	BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA)	8
6	BUDSJETTENDRINGER PÅ GRUNNBEVILGNING ANNUUM	9
6.1	ENDRINGER FORDELT PÅ KMDS HOVEDBUDSJETTENHETER	9
6.2	ENDRINGER I FORDELINGSPRINSIPPER OG FINANSIERINGSMODELL	10
6.3	NÆRMERE OM RESULTATMIDLER 2024:	12
7	BUDSJETTFORDELING 2024	14
7.1	GRUNNBEVILGNING ANNUUM	14
7.2	GRUNNBEVILGNING ØREMERKEDE PROSJEKTER	22
7.3	GRUNNBEVILGNING – INSTITUTTINNEKTER	23
7.4	BIDRAGS OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA)	23
8	OVERFØRTE MIDLER FRA 2023	26
9	FAKULTETSDIREKTØRENS MERKNADER	27

1 Universitetets budsjett i 2024

Universitetsstyret vedtok 26.10.23 budsjettfordeling for UiB for 2024 (UiB-styresak 79/23). Denne saken ble forelagt KMDs fakultetsstyre samme dato 26.10.2023 i sak 74/23 b) om statsbudsjett 2024 og UiBs budsjettfordeling 2024, og gjengis derfor bare i korte trekk her.

UiBs samlede inntektsbudsjett for 2024 ventes å bli 5,9 mrd. kroner. Tabellen er hentet fra UiBs budsjettokument:

Tabell 2. Totalbudsjett UiB 2024

Inntekter UiB total (tall i tusen kroner)	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring	Endring %
Grunnbevilgning - KD-tilskudd	4 182 875	4 313 795	130 920	3,1 %
Grunnbevilgning - investeringer	-230 305	-203 812	26 493	-11,5 %
Grunnbevilgning - andre inntekter	508 689	504 882	-3 807	-0,7 %
Sum grunnbevilgning (GB)	4 461 259	4 614 865	153 606	3,4 %
Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)	1 203 050	1 302 420	99 370	8,3 %
Sum totalbudsjett	5 664 309	5 917 285	252 976	4,5 %

I UiBs styresak er dette innledningen til Universitetsdirektørens merknader:

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 gir nok et stramt budsjett for UiB. I motsetning til 2023-budsjettet er det likevel ikke store og uforutsette forslag til budsjettinnstramminger. Forslaget innebærer en realnedgang i tildelingsnivå for UiB på 1,32 prosent og de siste årenes reduksjon i kjøpekraft videreføres.

Den største skuffelsen i regjeringens budsjettforslag er likevel at Griegakademiet heller ikke denne gang er prioritert med oppstartsmidler. Dette er en sak som er viktig både for UiB, kulturbyen Bergen og det nasjonale musikkmiljøet, og det arbeides fortsatt aktivt for å sikre at oppstartsbevilgning til Griegakademiet blir innarbeidet i endelig statsbudsjett for 2024.

UiBs budsjettfordeling bygger på forslag til statsbudsjett, og det er tatt forbehold om at budsjett kan bli endret etter forhandlinger før endelig vedtak i Stortinget. Det ser p.t. likevel ikke ut til å endre på disse tiltakene som UiB har gjort for å balansere budsjettet:

- Et statlig kutt som inkluderer både satsingskuttet fra regjeringen og kuttet som følger av økte forutsatte inntekter for utenlandske studenter, på 1,44 % slik det er foreslått i statsbudsjettet. Dette videreføres til enhetenes rammer og de øremerkede avsetningene.
- UiBs omfordeling til prioriterte formål videreføres. Dette er fortsatt et *økende* akkumulert kutt på toppen av tidligere års kutt, riktignok avtagende fra 0,6% i 2023 til 0,4 % i 2024.
- UiB henter inn 12 mill. kr til IT-sikkerhet (det utgjør også ca. 0,4% kutt for KMD)
- Eiendomsområdet gis fortsatt 1,5 % realvekst, og betyr relativt høyere husleiekostnader.
- Den midlertidige kostnadsdekning fra fakultetenes og avdelingenes rammer til energikostnader i 2023 er tilbakeført fakultetenes og avdelingenes rammer.
- Kompensert arbeidsgiveravgift for lønnsnivå over 850.000 kroner er 6 mill. kroner for UiB som helhet. Dette fremkommer som en nedjustering på basis siden bevilgningen i 2023 var 11 mill. kroner.

For mer informasjon om UiBs budsjettfordeling for 2024 se vedlagte tildelingsbrev fra UiB, samt fakultetsstyresak 74/23 b).

2 Økonomistruktur KMD

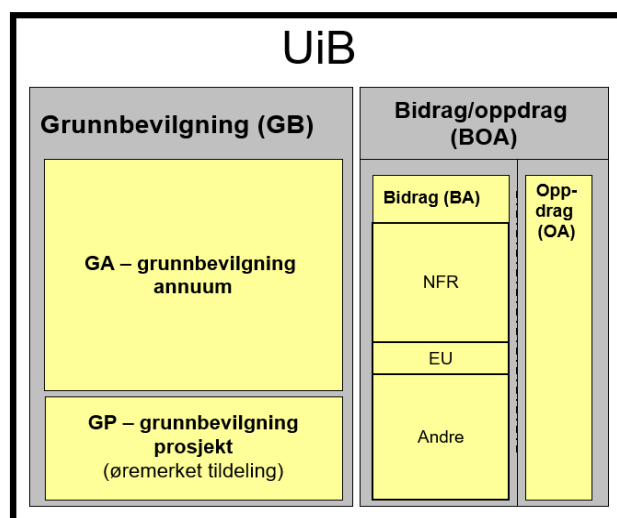
KMD har etablert en intern struktur for økonomisk ansvar, budsjettfordeling og oppfølging. Økonomistrukturen følger UiBs hovedinndeling:

Del 1: Grunnbevilgning (GB):

- Annuum (GA) – midler som fritt disponeres
- Øremerkede tildelinger (GP – midler som er bundet til formål fra KD eller UiB)

Del 2: Bidrags- og oppdragsmidler (BOA):

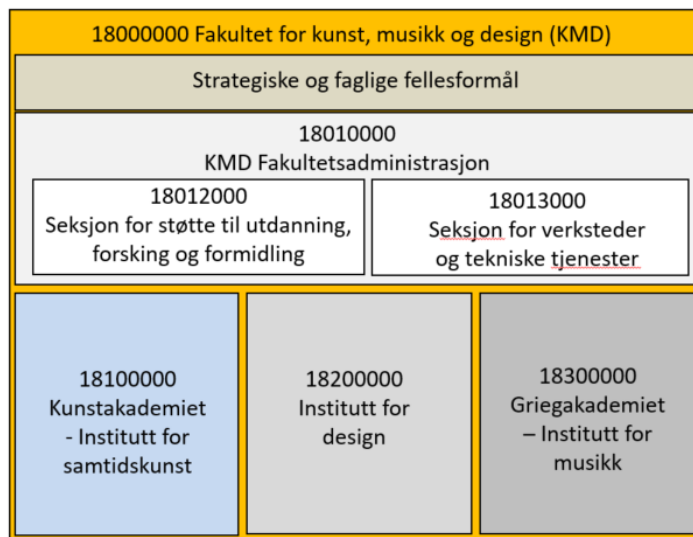
- Oppdragsmidler – konsulenttjenester og forretningsvirksomhet
- NFR-midler – bidrag fra Forskningsrådet
- EU- midler – bidrag fra EU
- Andre midler – bidrag fra private, offentlige og organisasjoner



3 KMDs hovedbudsjettområder:

KMDs hovedbudsjettområder følger organisasjonsstrukturen. Figuren under viser KMDs hovedbudsjettområder/-rammer:

- Strategiske og faglige fellesformål
- KMD fakultetsadministrasjon
 - Seksjon for utdanning, forskning og formidling
 - Seksjon for verksteder og tekniske tjenester
- Kunstakademiet - Institutt for samtidskunst
- Griegakademiet – Institutt for musikk
- Institutt for design



Budsjettet tildeles og følges opp på disse nivåene gjennom året.

Fakultetsnivået er vist som «KMD fakultetsadministrasjon», og her inngår to seksjoner som disponerer budsjettmidler. Strategiske midler budsjetteres også på fakultetsnivået, men blir dels fordelt ut på enhetene gjennom året.

Organisasjonsendringer kan gi endringer i stedkodestrukturen ved fakultetet.

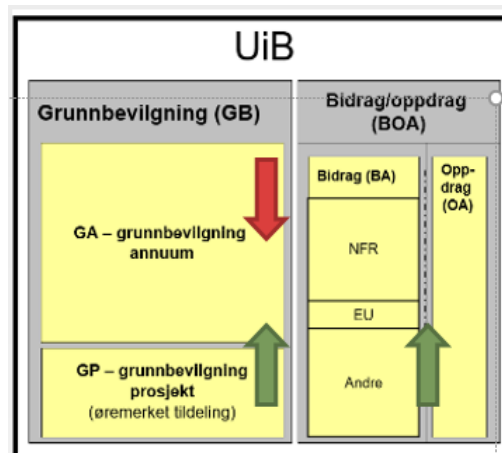
4 Økonomiske utfordringer

Fakultetets økonomiske utfordringer er gjennom flere år tatt opp med UiB-ledelsen, og forelagt fakultetsstyret. Fakultetets økonomiske utfordringer forverres grunnet kutt i statsbudsjettet 2024 og UiBs budsjettfordeling til fakultetet. Dette er hovedtrekkene i fakultetets utfordringer:

Årlige bevilgningsrammer (grunnbevilgning annuum) er under stort press og KMDs overføringer reduseres betydelig; økte statlige kutt, UiBs økende internhusleie og prioriterte satsninger. Lav kompensasjon for lønns- og prisvekst forverrer situasjonen.

Ny finansieringsmodell, fremlagt i regjeringens Utsynsmelding, innebærer over tid også svakere finansiering av kunstfagene.

Øremerkede midler (grunnbevilgning prosjekt) har økt siden etableringen av fakultetet, i hovedsak gjennom opptrapping av antall stipendiater. Tilgangen på øremerkede midler er utsatt for konkurranse med andre fakultet og prioriterte tiltak ved UiB. KMD har ambisjon om å få en større andel av sentrale tildelinger.



Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) har økt betydelig siden etableringen av fakultetet, men fakultetet har ambisjoner om at BOA bør kunne utgjøre en enda større del av samlede inntekter.

I tiden fremover vil fakultetet også få disse økonomiske utfordringene

- Samlokalisering av KMD i Møllendal. Det er forventninger til at det kan komme oppstartmidler til nytt GA bygg i forslag til statsbudsjett 2024. Flytting og nytt bygg vil innebære økte kostnader for KMD, selv om kostnader håndteres gjennom internhusleiemodellen. Samtidig medfører utsettelse av nytt bygg at KMD og Eiendomsavdelingen fortsatt må bruke budsjettmidler på bygningsmessige utbedringer og investeringer i nåværende lokaler.
- Investeringer og utstyr. Brukerutstyr til Møllendalsveien 61 vil ta slutt og legge ytterligere press på grunnbevilgning annuum.
- Arealbehov. Lokaler for bl.a. et økende antall stipendiater er en utfordring. De fleste er plassert i Møllendalsbakken 11, der husleie finansieres av resterende brukerutstyrsmidler for bygget i Møllendalsveien. KMD arbeider med arealeffektivisering, bl.a. hvordan arealbehovet i MB11 kan løses, også sett i sammenheng med samlokalisering av KMD (nytt bygg for Griegakademiet).
- Energikostnader og høyere lønns- og prisvekst enn kompensert for kan også bli en utfordring.

4.1 Hvordan håndteres de økonomiske utfordringene

Fakultetet har tatt kostnadskutt hvert år siden 2018, og følger samme prinsipper for budsjettfordeling i 2024, og har fortsatt slik fokus for å håndtere de økonomiske utfordringene;

1. Konkretisere handlingsrommet i stillingsplaner gjennom å identifisere og planlegge stillingsressurser som kan reduseres på kort og lengre sikt – og iverksette dette. Siden 2021 tildeling har det samtidig vært fokus å sikre at vitenskapelig kapasitet ikke går under nivå fra etablering 2017.
2. Identifisere muligheter for å øke andre inntekter - som dels kan kompensere inntektstapet på grunnbevilgning annuum
3. Identifisere annen drift / andre aktiviteter ved fakultetet der kostnader kan reduseres.

Handlingsrommet i stillinger har særlig fokus i budsjettprosess med instituttene.

4.2 Vitenskapelig kapasitet på 2017-nivå

Avsnittet om UiB-ledelsens føringer for KMDs rammer er fortsatt omtalt, fordi det blir stadig vanskeligere å opprettholde vitenskapelig kapasitet innenfor tildelte rammer.

Våren 2020 forela fakultetet, sammen med økonomiavdelingen sentralt, et notat til UiB-ledelsen om KMD økonomien. Dette førte til en erkjennelse av at KMD bør få justeringer i budsjetttrammene i årene som kommer, der utgangspunktet vil være å opprettholde vitenskapelig kapasitet tilsvarende den ved etableringen av KMD i 2017. Dette ble omtalt i UiB-styresak 111/20 om budsjett for 2021:

Fakultet for kunst, musikk og design ble etablert 1.1.2017 etter en sammenslåing av instituttene for Kunst og Design fra KHiB og Griegakademiet fra UiB. Fakultetet hadde ved oppstart en vitenskapelig kapasitet på 94,5 årsverk (gjennomsnitt første tertial 2017 alle vitenskapelige stillinger inkl. 10,5 stipendiatstillinger) på grunnbevilgningen. Fakultetet startet opp med en stor overføring av midler og en romslig utstyrstildeling til nybygget i Møllendalsveien. Men også med utsiktene til at disse engangsmidlene etter hvert ville ta slutt og at husleiekostnadene knyttet til nybygget måtte dekkes inn. Videre at UiB-modellen med høyere forskningsandel for ansatte og interne omfordelinger for å finansiere strategi ville kreve omprioriteringer.

*Fakultetet jobber med å tilpasse seg til disse rammene, men **universitetsledelsen ønsker ikke at fakultetet skal måtte gjøre det ved å ta ned vitenskapelig stab i forhold til oppstarten i 2017.** Tilpasningen vil derfor måtte skje ved at fakultetet øker sine inntekter fra bidrags- og oppdragsaktiviteten og effektiviserer støttefunksjonene. **I tillegg vil fakultetet få uttelling som resultat av prioriteringer i bruk av UiBs strategiske avsetninger til infrastruktur og andre strategiske tiltak.** Fakultetet bevilges 850 000 kroner som andre del av bevilgning vedr. styrking av administrasjonen etter evalueringen i 2019. Videre er det innarbeidet 1 mill. kroner til styrket basis som tilskudd til fakultetets utgifter til høyere forskningsandel for ansatte.*

I samtaler med universitetsledelsen ble *vitenskapelig kapasitet* forstått som vitenskapelige stillinger inkludert stipendiaters pliktarbeid (4-årige stipendiater har 25% pliktarbeid). KMD beregner den kapasitetsutvikling som et økende antall 4-årige stipendiater representerer.

Ved etablering 2017 hadde KMD en vitenskapelig kapasitet på grunnbevilgning på 94,5 årsverk (gjennomsnitt første tertial 2017 for alle vitenskapelige stillinger inkl. 10,5 stipendiatstillinger). Ved etableringen i 2017 var det 3 stipendiater med pliktarbeid. Samtidig er det endringer i stillinger siden første tertial 2017, også instituttene imellom.

For KMD vil tilpasning til 2024-budsjettet og fremtidige års budsjetttrammer innebære å fordele KMD-interne rammer iht. fakultetets budsjettfordelingsprinsipper, og samtidig undersøke hvorvidt rammene sikrer at vitenskapelig kapasitet ikke går under nivå fra etableringen 2017 (1. tertial 2017).

Universitetsledelsen har i budsjettdialog for 2024 langt på vei erkjent behovet for at KMD opprettholder den vitenskapelige kapasiteten, og bedt fakultetet gjøre vurderinger opp mot overføringer - slik at bemanning er forsvarlig på kort sikt.

5 KMDs økonomiske ramme for 2024

For 2024 er det *foreløpig* stilt 203,5 mill. kroner til rådighet for KMD på grunnbevilgningen (GB), samt et budsjett på 12,5 mill. kroner for bidrags- og oppdragsmidler (BOA).

UiBs tildelingsbrev til KMD 2024 er vedlagt. Fra tabell 30a i UiBs budsjettfordeling:

Tabell 30a. Oppsummering budsjett 2024 KMD

Inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Delprosjekt	Bud 2023	Bud 2024	Endring	Endring %
Basis	100000100	105 948	110 696	4 747	4,5 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	100000100	61 687	66 497	4 811	7,8 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	100000100	1 128	1 080	-48	-4,2 %
Delsum annuum		168 763	178 273	9 510	5,6 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	100526100	22 231	22 288	57	0,3 %
Øremerkede midler annet		367	1 000	633	172,4 %
Delsum øremerket		22 598	23 288	690	3,1 %
Sum KD-inntekt		191 360	201 561	10 201	5,3 %
Instituttinntekter annuum	100000100	700	800	100	14,3 %
Instituttinntekter øremerket	100535100	600	650	50	8,3 %
Sum instituttinntekter		1 300	1 450	150	11,5 %
GA-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-2 000	-2 000	-	0,0 %
GP-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-1 000	-1 000	-	0,0 %
Investeringer finansiert av BOA	100000100	-	-	-	-
Avskrivningsinntekter	100000100	3 500	3 500	-	0,0 %
Inntekter til investering/avskrivning		500	500	-	0,0 %
Sum grunnbevilgning		193 160	203 511	10 351	5,4 %
Bidragmidler NFR		240	1 240	1 000	416,7 %
Bidragmidler EU		1 200	1 200	-	0,0 %
Bidragmidler andre		8 560	10 060	1 500	17,5 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		10 000	12 500	2 500	25,0 %
Sum totalt inntektsbudsjett		203 160	216 011	12 851	6,3 %

UiB har tatt forbehold om at det kan forekomme endringer i statsbudsjettet, etter forhandlinger før endelig vedtak i Stortinget, som kan påvirke den endelige rammen til fakultetene, inkludert justering av sentrale kutt. P.t. tyder imidlertid resultatet av forhandlingene på at det ikke vil bli endringer.

5.1 Grunnbevilgning annuum

Tabellen under viser endringer fra 2023 til 2024 på grunnbevilgning annuum:

GRUNNBEVILGNING ANNUUM	Sum	Basis	Resultat åpen ramme	Resultat lukket ramme
Grunnbevilgning annuum 2023 - justert	168 762	105 948	61 687	1 128
<u>Endringer 2023:</u>				
Lønns- og priskompensasjon	7 425	4 662	2 714	50
Resultatmidler utdanning	2 097		2 097	
Resultatmidler forskning	-97			-97
Studieplasser RNB 2020 tilbakeført	-659	-659		
Kutt statlige prioriteringer	-2 743	-2 743		
Omfordelt til prioriterte formål*	-764	-764		
Tilbakeført kutt høyere energikostnader	1 425	1 425		
Omfordeling husleietilskudd til stilling flytt til EIA	59	59		
Omforeling til IKT-sikkerhet	-732	-732		
Kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU overført fra HK-dir)	3 500	3 500		
Sum endringer	9 510	4 748	4 811	-48
Ramme annuum 2024	178 273	110 696	66 497	1 080

5.1.1 Basis:

Tabellen over viser at basis øker nominelt med kr 4.748' fra 2023 til 2024, men ser man bort fra både lønns- og priskompensasjonen (LPK) på kr 4.662' og kr 3.500' som er KU-prosjektmidler flyttet fra PKU/HK-dir. til KMD, er realnedgangen i basisbevilgning - kr 3.414'.

Dersom lønns- og prisvekst skulle være underkompensert også i 2024 er realeffekten verre. Utover LPK består endringene fra 2023 av følgende:

- Netto konsekvens av at studieplasser gitt i revidert nasjonalbudsjett 2020 ikke ble videreført fra høsten 2023 får konsekvenser gir samlet reduksjon i bevilgning for 2024, se fordelingen mellom instituttene (se kap. 6.2).
- I 2023 fikk KMD økt rammen med kr 800' i merhusleie ved arealutvidelser Nygård skole. Denne er ikke trukket tilbake i 2024, men vil bli vurderte trukket tilbake 50% i senere år.
- Kunnskapsdepartementet kutter 1,44 % i statsbudsjettet 2024 til statlige prioriteringer (-1,1%) og forutsatte inntekter ved innføring av studieavgift for studenter fra utenfor EU/EØS (-0,34%). Statlige prioriteringer har avløst tidligere ABE-kutt (årlig mellom 0,5 - 0,8%). KMDs andel utgjør kr 2.743'.
- UiB henter inn 0,4 % av fakultetenes ramme til prioriterte formål (akkumulert kutt, men redusert fra 0,6% i 2023). KMD's andel utgjør kr 764'.
- Kuttet for høyere energikostnader i 2023, er tilbakeført i 2024. KMDs andel er kr 1.425'.
- UiB henter inn 12 mill. kroner til IKT-sikkerhet. KMDs andel er kr 732'.

KMD ble i 2021 og 2022 tilført 0,8 + 0,8 mill. kroner til dekning av husleieøkning for arealer i Lars Hilles gate 3 og Nina Griegs gate 2. Både for 2023 og 2024 er dette videreført, men UiB vil årlig vurdere videreføring for 50% av tilskuddet.

De enkelte endringene er nærmere omtalt under kap. 6, der tillegg og kutt er fordelt internt på KMD.

5.1.2 Resultatbasert uttelling

Samtidig som KMD får lavere basisfinansiering, vinner KMD i 2024 budsjettmidler pga. økning i resultatbasert uttelling, basert på endring i resultatindikatorene fra 2021 til 2022.

Åpen ramme. Øker med kr. 4.811' fra 2023 til 2024, men korrigert for lønns- og prisvekst viser endringen en aktivitetsøkning på kr 2.097'. KMD øker både på studiepoengproduksjon og kandidater. Uttelling for doktorgrader øker også fra 3 til 5.

Lukket ramme. Redusert med - kr 48' fra 2023 til 2024, korrigert for lønns- og priskompensasjon, innebærer det aktivitetsreduksjon som tilsvarer kr 97'.

5.2 Grunnbevilgning øremerket:

5.2.1 Rekrutteringsstillinger

For 2017 ble det etablert en post for rekrutteringsstillinger på totalt 7 stillinger, hvorav 3 var ble overført fra GA (1 kunstnerisk, 2 vitenskapelige), 2 ble overført fra KHiB (egenfinansierte) og 2 bevilget nye av UiB med oppstart 1.7. 2017. Siden den gang er særlig kunstneriske stipendiater styrket vesentlig, med nye stillinger fra UiB, stillinger overført fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU) og fra Kunnskapsdepartementet.

KMD er tildelt kr 22.282' i budsjettmidler for 2024. I fordelingen for 2024 er det trukket inn 2 rekrutteringsstillinger med ½-årseffekt og 1 med 1/3 års effekt, og tilbakeført kun 1 stilling med ½-årseffekt. Det gir 20,17 rekrutteringsstillinger for 2024 - som også blir måltallet. I 2023 var måltallet 21,0 stillinger. Se hva UiB skriver (side 3) i vedlagte tildelingsbrev om endringer fra 2023 til 2024 for KMDs rekrutteringsstillinger.

KMD har for 2024 fortsatt mellomste sats pr stipendiat satt til kr 1.105.200. Se kap. 7.2.1.

5.2.2 Andre øremerkede midler

Grieg Research School er videreført og oppjustert til kr 500'.

KMD er også tilført kr 500' som et bidrag til kostnadene med evaluering av instituttstrukturen ved KMD. Se også kap. 7.2.2.

5.3 Instituttinntekter

Instituttinntekter er budsjettet med kr 1.450'. Dette er salg-, leieinntekter, o.l. som ikke er klassifiserte som bidrags- og oppdragsinntekt (BOA) eller bevilgning. Inntektene er økt noe siden 2023.

5.4 Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

KMD har i budsjettforslag for 2024 økt ambisjonsnivået en del i forhold til opprinnelig langtidsbudsjett. Dette har sammenheng med at utviklingen i BOA-inntekter har vært mer positiv enn antatt de siste årene. I 2023 ventes BOA-inntektene å bli mer enn 13 mill. kr.

KMD har likevel relativ lav andel BOA-inntekter sammenlignet med andre fakultet, men kan vise til den største %-vise økningen. BOA er nærmere omtalt i kap. 7.4.

6 Budsjettendringer på grunnbevilgning annuum

Tildelingsbrevet viser hvordan fakultetets foreløpige rammer grunnbevilgning annuum er endret fra 2023 til 2024. KMD er utsatt for betydelige reduksjoner i disponible rammer som følge av kutt i statsbudsjettet og UiBs interne prioriteringer, og må nok et år håndtere reduserte rammer og økte kostnader. Samtidig blir det vanskeligere å opprettholde vitenskapelig kapasitet på 2017-nivå innenfor disponibel ramme. Også for 2024 blir det avgjørende i hvilken grad fakultetet kan overføre ubundne midler fra 2023. Det er samtidig begrenset hvor mye mer fakultetet kan effektivisere og redusere på andre driftskostnader.

6.1 Endringer fordelt på KMDs hovedbudsjettområder

Fakultetets ramme til grunnbevilgning annuum 2024 utgjør kr 178.273'. Det er med forbehold om Stortingets vedtak, der høstens budsjettforhandlinger kan medføre endringer i rammen.

Forslag til fordeling av rammer ut på KMDs hovedbudsjettområder og -enheter (fakultetsnivået og instituttene) er foretatt etter fakultetets fordelingsprinsipper. Rammekutt og omfordeling fordeles også iht. disse prinsippene (jf. fakultetsstyresak 88/18 om revidert budsjettfordelingsmodell). Øvrige rammer foreslås fordelt som vist i kap. 7.1.2 under.

Oversikten under viser hvordan budsjettendringer fra 2023 til 2024 slår ut på budsjettfordelingen til instituttene og fakultetsnivåets årlige bevilgningsrammer.

Fakultet for kunst, musikk og design Budsjettfordeling 2023 grunnbevilgning annuum (i hele 1000)	Sum budsjett	KMD ufordelt, og felles	KMD fakultets-administrasjon	Kunst-akademiet - Institutt for samtids-kunst	Grieg-akademiet - Institutt for musikk	Institutt for design
Tildelt ramme grunnbevilgning annuum 2024	178 273					
Grunnbevilgning annuum 2023 - fordelt av KMD	173 770	58 170	39 219	22 834	36 113	17 434
Tilbakeført ekstra energikutt 2023	-1 425	-1 425	0			
Tilbakeført fadderarrangement	-54		-54			
Justering resultatmidlar doktorgrader KMD (22/2375)	-332		-166	-166		
Teknisk endring (doktorgrad til KMD, resultatmidler 2023)	164		82	82		
Tilbakeført budsjettert merbruk (bruk overføringer fra 2022) endelig	-3 361		-1 140	-664	-1 050	-507
Grunnbevilgning annuum 2023 - tildelt endelig	168 762	56 745	37 941	22 086	35 063	16 927
Lønns- og priskompensasjon 2024 (basis og resultatmidler)	7 426	2 497	1 669	972	1 543	745
Resultatmidler utdanning	2 097		768	414	-108	1 024
Resultatmidler forskning	-97		-77	-40	10	10
Justert for PPU-resultater (intern omprioritering)	0			-416	833	-416
Studieplasser RNB 2020 fases ut (ikke nye kull høst 2023)	-659		-200	-230	0	-230
Kutt prioriterte formål (0,4%) (tidl. "strategisk omfordeling")	-764	-259		-151	-239	-115
Oppgaveendring IKT-sikkerhet	-732	-732				
Statlige kutt (1,44%)	-2 743		-931	-542	-857	-414
Ekstra kostnad energi	1 425	1 425				
Husleietilskudd	59	59				
Annen realendring (PKU)	3 500	3 500				
Sum rammeendringer - tildeling fra UiB	9 512	6 490	1 230	8	1 182	604
SUM FORELØPIG GRUNNBEVILGNING ANNUUM 2024	178 274	63 235	39 170	22 094	36 245	17 531
	-1					
ENDRING I FORDELTE RAMMER	4 504	5 065	-48	-740	132	97

6.2 Endringer i fordelingsprinsipper og finansieringsmodell

For 2024 er det ingen endringer i fakultetets fordelingsprinsipper, men UiBs prioritering til IKT-sikkerhet er i forslaget lagt på fakultetsnivået, dvs. at institutter og fakultetsadministrasjon er skjermet for dette kuttet inntil videre.

KDs finansieringsmodell endres fra 2025, og et inntektsfordelingsutvalg ved UiB skal foreslå en ny modell for intern inntektsfordeling. Når denne er vedtatt vil KMD utarbeide forslag til en ny fakultetsintern fordelingsmodell, som skal gjelde f.o.m. 2025, og vedtas av fakultetsstyret. Ny finansieringsmodell ble omtalt i sak 74/23b) i fakultetsstyremøtet 26.10.23.

6.2.1 Tilbakeført bruk av tildelinger/overføringer 2023

KMD har i 2023 disponert og fordelt mer enn tildelt ramme ved å disponere overførte midler fra 2022. Dette må justeres tilbake for å synliggjøre reell endring fra 2023 til 2024.

Overføringene fakultetet har disponert siden etableringen stammer i all hovedsak fra KHiB, og er gradvis brukt opp siden etableringen. Av samme prinsipp som at Griegakademiet (GA) ikke har vært berørt av kutt knyttet til husleieutfordringen i Møllendal (ansett som et «KHiB-problem»), har det vært et prinsipp at GA har disponert mindre av overføringene (som var ubrukte KHiB-midler). At overføringene økte igjen både gjennom 2020 og 2021 var en følge av lavere aktivitet under koronapandemien. F.o.m. 2022 utgikk derfor prinsippet om å forfordle kunst og design for KHiB-overføringer.

Som følge av overføringer av ubrukt bevilgning fra et år til det neste, har KMD kunnet fordele og bruke mer enn tildelt ramme de siste årene. Ettersom overføringene er «engangsmidler» må disse tilbakeføres ved inngang til nytt budsjettår. Ved budsjettfordeling 2023 kunne KMD fordele 3,36 mill. kroner utover tildelt ramme, ved å disponere overføringer fra 2022. I tabellen over er overføringene fra 2022 tilbakeført etter samme fordelingsforhold mellom enhetene som de statlige kuttene.

KMD er også i løpet av 2023 tildelt midler som må «tilbakeføres» for å sammenligne 2024 med opprinnelig ramme 2023. Det gjelder energikuttet som ble tilbakeført, faddermidler og justering for en avlagt doktorgrad som ikke ble tatt med i 2023.

6.2.2 Endringer i foreløpig ramme fra 2023 til 2024:

Lønns- og priskompensasjon 2024: UiB er tilført 4,4 % i lønns- og priskompensasjon (LPK) fra Kunnskapsdepartementet, som er noe lavere enn håpet på. UiB har antatt en lønns- og prisvekst på 4,8 %. LPK på 4,4 % er imidlertid videreført til fakultetene, og igjen videreført til instituttene og fakultetsnivået.

Resultatuttelling. Resultatuttelling er fordelt iht. etablerte prinsipper for dette, jf. egen styresak om reviderte budsjettfordelingsprinsipper. Instituttene er utsatt for 70 % av endringer i åpen ramme (utdanningsindikatorer) og 20 % av endringer i lukket ramme (forskningsindikatorer), mens fakultetet (fakultetsnivået) er buffer for endringer i uttelling. Se eget avsnitt om *Resultatuttelling 2024*.

Studieplasser tilbakeføres: I revidert nasjonalbudsjett 2020 ble KMD tilført 8 nye studie plasser; 4 til integrert master musikkterapi, 2 til master design og 2 til master kunst. Forslaget om at studie plassene ikke videreføres med nye kull fra høstene 2023 innebærer en gradvis nedbygging av budsjettmidlene tilført fakultetet. Dette kan illustreres slik:

MA design/kunst	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 årig kull 2020	0,5	1	0,5					
2 årig kull 2021		0,5	1	0,5				
2 årig kull 2022			0,5	1	0,5			
Sum	0,5	1,5	2	1,5	0,5			
Endring	0,5	1	0,5	-0,5	-1	-0,5		

MA musikkterapi integrert	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
5 årig kull 2020	0,5	1	1	1	1	0,5			
5 årig kull 2021		0,5	1	1	1	1	0,5		
5 årig kull 2022			0,5	1	1	1	1	0,5	0
Sum	0,5	1,5	2,5	3	3	2,5	1,5	0,5	0,5
Endring	0,5	1	1	0,5	0	-0,5	-1	-1	0

Kunst og design (2-årig master) reduseres dermed ytterligere med 0,5 basissats for nye studieplasser i 2024, mens musikkterapi (5-årig) er uendret. Studieplass basismidler i kategori B utgjør kr 206.100 pr plass, hvorav UiB tilfører fakultetet 75%. Ved KMD fordeles 70% til institutt og 30% til fakultetsnivået, og endring 2024 blir slik:

Studieprogram	Sats til fra KD til UiB	Sats UiB til KMD	Sum endring	# studie plasser	Sum endring	Andel institutt	Andel fakultet
MA kunst	219 800	164 850	-1	2	-329 700	-230 790	-98 910
MA design	219 800	164 850	-1	2	-329 700	-230 790	-98 910
MA musikkterapi	219 800	164 850	0	4	0	0	0
Sum			-2		-659 400	-461 580	-197 820

Prioriterte formål: UiB har de siste årene hatt en plan for omfordeling til strategiske formål. I årene 2017-2019 fikk fakultetene kutt på hhv. 1,3%, 1,2% og 0,8%. For årene 2020 til 2025 ble den strategiske omfordelingen vedtatt til 1%, men UiBs nåværende rektor varslet stopp/reduksjon i omfordelingen. For 2022 ble satsen redusert til 0,75%, for 2023 til 0,6%, og for 2024 til 0,4%. Men reduksjonen akkumuleres, dvs. neste kommer på toppen av det forrige. Det presiseres derfor at det fortsatt er *økende* inndragelse av midler fra fakultetene, men den er altså %-vis avtagende. Ved KMD er reduksjonen fordelt på instituttene og fakultetsnivå iht. relativ fordeling av fjorårets rammer, og på fakultetsnivået der felles prioriteringer ligger.

Statlige kutt: Siden 2015 har regjeringen hatt et avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt for staten (ABE-kutt). Det lå normalt på 0,5 % av institusjonenes rammer, men er tidvis økt under Stortingets behandling. For 2023 varslet regjeringen opphør av ABE-kuttet, men det ble i stedet erstattet av et nytt, økt rammekutt på til sammen 1,1 %. For 2024 er det statlige kuttet nå på 1,44%. Ved KMD fordeles statlige kutt på institutter og fakultetsadministrasjon iht. relativ fordeling av fjorårets rammer, i samsvar med KMDs fordelingsprinsipper.

Kutt til IKT-sikkerhet: UiB henter inn 12 mill. kr til IT-sikkerhet (ca. 0,4% kutt for KMD).

Ekstra energikostnader: KMD er i 2024 tilbakeført kr 1.425' for inndekning av forventede høye energikostnader. Dette kuttet ble lagt inn i opprinnelig budsjettfordeling 2023, men også tilbakeført i 2023.

Tilskudd grunnet økte energikostnader. KMD ble i 2023 tilført 1,96 mill. kroner i økt husleietilskudd for å kompensere for svært høye strømkostnader. Dette er ikke trukket tilbake for 2024. Kostnader til husleie og energi er samlet på fakultetsnivået.

Tilskudd grunnet økt husleie: UiB henter inn kr 59' (KMDs andel) som følge av at en stilling er omfordelt til Eiendomsavdelingen.

6.3 Nærmere om resultatmidler 2024:

6.3.1 Studieplasser og finansiering

UiB har også i tildelingsbrev for 2024 lagt krav om måloppnåelse for avlagte studiepoeng pr fakultet. For 2024 er KMDs krav til studiepoengproduksjon 549. Se vedlagte tildelingsbrev.

KMDs studenter er i nest høyeste kategori (B) i dagens finansieringsmodell, med unntak av musikkvitenskap som er i kat. F. Endringer i studenttall i kat. B gir dermed store budsjettmessige utslag. Studieplasser har slik finansiering;

- Basistilskudd ved etablering av studieplass.
- Resultatuttelling gis 2 år etter oppnådd studiepoengproduksjon og ferdige kandidater.

Studentenes betydning for KMDs finansiering viser viktigheten av å sikre god rekruttering og fyller studieplasser ved opptak, samt sikre studiepoengproduksjon og effektiv gjennomstrømming for studentene, jf. kap. om resultatmidler utdanning under. Etter koronapandemien med utfordringer med utsettelse og frafall blant studentene, har handlingsplan for rekruttering av studenter bl.a. til hensikt å sikre et robust studentopptak.

6.3.2 Resultatmidler utdanning:

KMD har i sum positiv uttelling på resultatmidler utdanning. Det er imidlertid ulike utslag instituttene imellom. Tabellen under viser hvordan endringer i indikatorene fra 2020 til 2021 har gitt utslag på økonomien til instituttene - før justering for PPU-tall:

(Tall i 1000)	70 % Sjekk			50 %	
Åpen ramme 2024	Poeng	Utteksling	Grader	Dr.grad	Sum
KMD	206	-15	231	346	768
KA - Institutt for samtidskunst	294	-84	-142	346	414
GA - Institutt for musikk	-104	75	-79	0	-108
Institutt for design	290	-26	760	0	1 024
SUM	686	-50	769	693	2 097

Sum er lik linjen for «Resultatmidler utdanning» i tabellen under kapittel 6.1.

Den økonomiske uttellingen kommer som konsekvens av følgende endringer i resultatindikatorerne studiepoengproduksjon, utveksling, kandidater (grader) og doktorgrader:

Inndata	STUDIEPOENGPROD					UTVEKSLING			Kandidater dobbelbetaling		Kandidater enkelbetaling			Doktorgrader
	B	C	F	Exphil (F)	Sum	Andre	Erasmus	Sum	B	Sum	B	F	Sum	
KMD 2022	549,68	0,59	10,92	3,17	564,4	35	25	60	9	9	181	7	188	5
KA - Institutt for samtidskunst	189,26					20	15			0	72		72	2
GA - Institutt for musikk	206,34	0,59	10,92	3,17		10	10		9	9	48	7	55	3
Institutt for design	154,08					5	0			0	61		61	0
KMD 2021	542,46	0,86	9,33	3,17	555,8	27	33	60	5	5	177	9	186	3
KA - Institutt for samtidskunst	184,62					16	24			0	75		75	0
GA - Institutt for musikk	208,33	0,86	9,33	3,17		9	5		5	5	57	9	66	3
Institutt for design	149,50					2	4			0	45		45	0
Differanse	7,22	-0,27	1,59		8,54	8,00	-8,00		4,00	4,00	4,00	-2,00	2,00	2,00

- Kunstakademiet (KA) har økning på studiepoengproduksjon fra 2021 til 2022, men går litt ned på kandidater – som justeres mer ned pga. PPU-studiet. KA har 2 avlagte doktorgrader i 2022. Det manglet uttelling for 1 ferdig stipendiat ved PKU-programmet i 2021, som ble tilført resultatmidler for sent i 2023.
- Griegakademiet (GA) har omtrent samme studiepoeng i 2022 som 2021. Det er nedgang i kandidater fra 2021 til 2022, men dette skyldes i stor grad PPU-studiet, som justeres for. Se under. GA har 3 avlagte doktorgrader (stipendiater) 2022.

- Institutt for design (ID) har økning i studiepoengproduksjon og kandidattall, men kandidater justeres ned for endring på PPU-studiet. Design har ingen ferdige stipendiater 2022.

Justering for PPU-tall:

Siden 01.01.2021 ble Griegakademiet overført all ressursinnsats (lønns- og driftsmidler) som medgikk til PPU-studiet fra Institutt for design. Endringer i resultatene for PPU er slik fra 2021 til 2022, dvs. en nedgang både på studiepoeng og kandidater.

60- STUDIEPOENG:		Endring 2021-2022		KANDI- DATER:		Endring 2021-2022	
	2021	2022			2021	2022	
GA	23,25	13,5	-9,75	GA	24	11	-13
Design	0	0	0	Design	0	0	0
Sum	23,25	13,5	-9,75	Sum	24	11	-13

Omregnet i budsjettuttelling gir disse resultatene kr 626' i redusert studiepoenguttelling og kr 624' i redusert kandidatuttelling for Griegakademiet. KMDs tre institutter står solidarisk ansvarlig for resultatene på PPU-studiet, og deler derfor opp- og nedgang i resultater med 1/3 hver. Da blir justeringen for PPU-studiet slik (se linje for «Justering for PPU» i tabellen under kapittel 6.2):

Fordeling av PPU-endring:	Endret uttelling		Fordelt 1/3 pr institutt		
	Studie- poeng	Kandi- dater	Studie- poeng	Kandi- dater	Sum endring
KA - Institutt for samtidskunst			-209	-208	-416
GA - Institutt for musikk	-626	-624	417	416	833
Institutt for design			-209	-208	-416
SUM	-626	-624	-	-	-

6.3.3 Resultatmidler forskning

Det er samlet en liten reduksjon i resultatuttelling i 2024 på forskningsindikatorene, og det gir liten effekt på instituttenes rammer. For å utjevne effekter av tilfeldige variasjoner har KD brukt et snitt av resultater for 2020-2022 for å sammenligne med 2021-tall. Dette har sammenheng med å jevne ut tilfeldige resultater inn mot ny finansieringsmodell fra 2025.

Resultater	Uttelling for	Kunst	Design	GA	KMD
2021	Publikasjoner	133	3	278	413
	BOA-NFR	-	7	1	8
	BOA-EU	384	-	12	396
	BOA-annen	254	42	438	744
SUM		771	52	729	1 561
2020-2022	Publikasjoner	73	9	412	494
	BOA-NFR	16	2	1	18
	BOA-EU	128	10	-3	154
	BOA-annen	290	97	388	775
SUM		507	117	798	1 440
Endring - til UIB		-264	65	69	-121
- til KMD	75 %	-198	49	52	-97
- til institutter	20 %	-40	10	10	-19
- til fakultetsnivå	80 %	-158	39	41	-78

7 Budsjettfordeling 2024

Forslaget til fordeling av fakultetets ramme er basert på budsjettfordelingsprinsipper vedtatt av fakultetsstyret 02.11.17, 06.09.18 og senest 13.12.18. Det er prioritert å sikre instituttene og fakultetet økonomiske styringsrammer så tidlig som mulig. Forslag til budsjettfordeling er disponert i samsvar med UiBs økonomistruktur som følger;

- Grunnbevilgning annuum
- Grunnbevilgning øremerket
- Bidrags- og oppdragsaktivitet

7.1 Grunnbevilgning annuum

Tildelingsbrevet viser følgende annuumsinntekter, dvs. basis- og resultatbaserte inntekter:

Tabell 5: budsjettramme grunnbevilgningen (i tusen kr)

Inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Delprosjekt	Bud 2023	Bud 2024
Basis	100000100	105 948	110 696
Resultatbasert uttelling åpen ramme	100000100	61 687	66 497
Resultatbasert uttelling lukket ramme	100000100	1 128	1 080
Delsum annuum		168 763	178 273

Det er fordelingen av disse bevilgningene som er omtalt videre i dette kapittelet.

Ved etableringen av KMD i 2017 ble KMDs grunnbevilgning annuum dannet ved at bevilgningsrammene til KHiB og GA ble slått sammen, og fordelt på etablerte hovedbudsjettområder.

Videreføring av disponible budsjettrammer var et viktig prinsipp for rammene til instituttene, uten at det ble vurdert justeringer/tilpasninger knyttet til felles budsjettområder.

I 2018 ble det etablert prinsipper for budsjettfordeling, vedtatt i styresak 46/17 (og senere revidert jf. fakultetsstyresak 88/18). Det ble fastsatt et *grunnlag eller nullpunkt* for instituttens driftsbudsjettrammer annuum for 2018. KMDs sentrale budsjettmidler (KMD felles drift, strategiske tiltak, reserver og investeringer) ble fra 2018 betraktet som disponible for hele fakultetets virksomhet og ikke bare noen institutter. Som følge av dette ble det foretatt budsjetjusteringer for GA sitt bidrag til fakultetsnivået.

7.1.1 Endringer i bemanningsplaner 2024

Prosessen om KMD-økonomien våren 2020 resulterte i en erkjennelse av at fakultetet trenger styrking av økonomien for å balansere og tilpasse seg til fremtidige økonomiske rammer, formulert slik i tildelingsbrevet for 2021:

«Universitetsledelsen ønsker ikke at fakultetet skal måtte tilpasse lavere fremtidige rammer ved å ta ned vitenskapelig stab i forhold til oppstarten i 2017. Tilpasningen vil derfor måtte skje ved at fakultetet øker sine inntekter fra bidrags- og oppdragsaktiviteten og effektiviserer støttefunksjonene. I tillegg vil fakultetet få uttelling som resultat av prioriteringer i bruk av UiBs strategiske avsetninger til infrastruktur og andre strategiske tiltak».

Revidert bemanningsplan ble fremmet for fakultetsstyret 04.02.21, sak 03/21, og er siden justert med endringer.

Oversikten under viser bemanningsplanen fra 2021 justert med endringer i bemanning 2023 og 2024, og vil være et foreløpig utgangspunkt for lønnsbudsjettering:

Endringer i bemanningsplan 2021-2024 (teknisk, basert på vitenskapelig kapasitet)	Kunst- akademiet	Institutt for design	Grieg- akademiet	Fakultets- nivået / ufordelt	Sum
Bemanningsplan annuum 2021	22,70	17,50	37,00	2,80	80,0
Vitenskapelig kapasitet (basert på 2017-nivå)	23,70	18,35	39,00	3,00	84,1
Arbeidsplikt stipendiater 1.1.2022	-1,38	-1,13	-2,25	-0,25	-5,0
Vitenskapelig kapasitet annuum 2022 (teknisk beregnet)	22,33	17,23	36,75	2,75	79,1
Endring 2022: utvidet PPU-stilling			0,30		0,3
Endring 2022: nye studieplasser (høst 2020)	0,15	0,15	0,50	0,20	1,0
Endring 2022: vitenskapelige ressurser dekanat+				-0,80	-0,8
Revidert bemanningsplan annuum 2022	22,48	17,38	37,55	2,15	79,6
Endringer 2023: Overføring av verkstedsressurser	-0,60	-0,20	-0,20	1,00	0,0
Endringer 2023: Flytting stilling Senter for Griegforskning			1,00		1,0
Foreløpig bemanningsplan annuum 2023	21,88	17,18	38,35	3,15	80,6
Tilbakeført arbeidsplikt stipendiater 1.1.2022	1,38	1,13	2,25	0,25	5,0
Arbeidsplikt stipendiater 1.1.2023	-1,50	-1,25	-2,50	0,00	-5,3
Bemanningsplan annuum pr 2023	21,75	17,05	38,10	3,40	80,3
Endring 2024: Studieplasser (2020) fases ut 2024 og 2025	-0,08	-0,08	0,00	-0,20	-0,4
Tilbakeført arbeidsplikt stipendiater 1.1.2023	1,50	1,25	2,50	0,00	5,3
Stipendiater normert 1.1.2024	5,50	4,50	10,00	0,00	20,0
Arbeidsplikt stipendiater 1.1.2024	-1,38	-1,13	-2,50	0,00	-5,0
Foreløpig bemanningsplan annuum pr 2024	21,80	17,10	38,10	3,20	80,0

For 2024 tiltar KMDs utfordring med å forene rammer fordelt etter fakultetets budsjettfordelingsprinsipper med et utgangspunkt om at vitenskapelig kapasitet ikke skal gå under nivå ved etableringen 2017. Hittil har det bare vært mulig grunnet betydelige overføringer av bevilgninger fra år til år. Overføringene fra 2023 til 2024 vil avta, samtidig med at rammene reduseres og kostnadene øker.

Først etter at UiB har vedtatt fakultetets overføringer fra 2023 til 2024 og instituttenes og fakultetsnivåets detaljbudsjetter er klare, vil KMD ha tilstrekkelig grunnlag til å avstemme om enhetenes lønnsbudsjetter (oppdatert med lønnsoppgjøret 2023) kan etableres med utgangspunkt i foreløpig bemanningsplan for 2024 innenfor tildelte rammer og overføringer.

Tilbakeføringen av studieplassene tilført i revidert nasjonalbudsjett 2020 (koronaplassene), får betydning for bemanningsplanen f.o.m. 2024. I og med at det ikke ble tatt opp nye studenter fra høsten 2023, vil de siste studentene på MA-kunst og MA-design normert være uteksaminert våren 2024. I oversikten er den ekstra bemanningen som ble lagt til for disse studieplasser tatt med halvårs effekt for 2024. MA-musikk var 5-årige plasser og vil først være faset ut våren 2027.

7.1.2 Forslag fordeling grunnbevilgning annum 2024

Tabellen under viser forslag til fordeling av tildelt grunnbevilgning annum 2024 på budsjettområder og hovedbudsjettenheter. Sum på kr 164.819' er tildelt ramme fra UiB.

Fakultet for kunst, musikk og design Budsjettfordeling 2024 grunnbevilgning annum (tall i hele 1000)	Sum budsjett	KMD ufordelt, og felles	KMD fakultets- administra- sjon	KA - Institutt for samtds- kunst	GA - Institutt for musikk	Institutt for design
Rammer institutter og fakultetsadmin	115 238	200	39 170	22 093	36 245	17 530
Strategiske og faglige prioriteringer	1 800	1 800				
Internhusleie og bygningsdrift	55 450	55 450				
Investeringer - utstyr øvrig	2 000	2 000				
PKU-midler	3 500	3 500				
Reserver	286	286				
Fordelt grunnbevilgning annum 2024	178 274	63 236	39 170	22 093	36 245	17 530
Forskuttert bruk av ubundne overføringer fra 2023	0					
Instituttene overføringer (inntil 3%)						
Sum grunnbevilgning annum 2024	178 274					

Kolonnen *KMD ufordelt og felles* viser fakultetets fellesmidler til bygningsdrift (internhusleie), strategiske formål, investeringsmidler og ev. reserver. Her er også lagt inn 3,5 mill. kr som er overført fra PKU v/HK-dir¹ til UiB ved KMD. Disse midlene fordeles på budsjettenhetene gjennom året.

Med de reduserte rammene for 2024 som er viderefordelt ut på institutter og fakultetsnivå, blir det vanskelig å etablere et lønnsbudsjett på nivå med bemanningsplanen (vitenskapelig kapasitet på 2017-nivå) og samtidig opprettholde forsvarlige driftsbudsjetter. Hvor utfordrende det blir vet vi først når lønnsbudsjetter er utarbeidet iht. bemanningsplanen, og vi ved årsslutt har oversikt over hvor mye fakultetet *kan* disponere av ubundne overføringer fra 2023. Det er i budsjettfordelingen foreløpig ikke lagt inn forskuttert bruk av overføringer for å balansere budsjettet.

Instituttene vil kunne overføre inntil 3 % av opprinnelig ramme 2023. Mulighet for å disponere overføringer forutsetter at KMD får beholde alle ubrukte midler fra 2023 til 2024. Se kap. 8. Instituttene økonomi kan avhjelpest dersom institutter disponerer egne overføringer fra 2023.

De enkelte postene i tabellen er kommentert i avsnittene under.

7.1.3 Instituttene og fakultetsnivåets rammer for 2024

Innen grunnbevilgning annum tildeler fakultetsstyret én budsjettamme til hvert institutt og til fakultetsadministrasjonen. Rammen baseres på fakultetets fordelingsprinsipper for tildelt bevilgningsramme. Forslag til rammer er foreløpig ikke splittet på et lønnsbudsjett og et driftsbudsjett, og slik fordeling vil først være klar som en konsekvens av instituttets prioriteringer ift. stillinger og driftsaktiviteter.

Fordeling av instituttene ramme på lønnsbudsjett og driftsbudsjett fordelt til ulike aktiviteter vedtas i instituttrådet - etter at fakultetsstyret har vedtatt tildelt ramme.

De påfølgende avsnittene omtaler prinsipper for budsjettering av fastlønn og drift.

¹ PKU v/HK-dir = Program for kunstnerisk utviklingsarbeid ved Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

7.1.3.1 Fastlønnsmidler på institutter og fakultetsnivå

Fastlønnsmidler har siden 2019 vært overført til instituttets styring, med noen begrensninger, bl.a. at ledige stillinger skal godkjennes av fakultetsledelsen før ny utlysning. Se også prinsipper i revidert bemanningsplan fra 2021, jf. fakultetsstyresak sak 03/21.

Fastlønnsmidler utarbeides med utgangspunkt fakultetets lønnsforpliktelser i henhold til bemanningsplaner for faste og åremålstilsatte. Utgangspunktet har så langt vært bemanningsplan ved etablering av KMD i 2017, med de endringer som er foretatt siden etableringen. Universitetsledelsens ønske om at vitenskapelige ressurser ikke bør være lavere enn nivået fra 1. tertial 2017 må tilpasses fakultetets øvrige prinsipper.

Fastlønnsmidler inkluderer lønn iht. faktisk lønnstrinn for ansatte samt alle sosiale kostnader, dvs. pensjonsinnskudd, feriepengeavsetninger, gruppeliv og arbeidsgiveravgift. Det legges inn budsjetter pr stilling/ansatt - oppdatert med lønnsnivå pr desember 2023 (etter effekt av lønnsoppgjøret 2023). For 2024 legges det inn forventet lønnsvekst f.o.m. mai 2024. Detaljerte lønnsbudsjetter for 2024 basert på dette nivået er p.t. ikke utarbeidet, da det avventes effekter av lønnsoppgjøret 2023.

Fastlønnsmidler på grunnbevilgning annuum inkluderer ikke stillinger som er knyttet til øremerkede tildelinger, slik som rekrutteringsstillinger, eller lønnsforpliktelser som frikjøpes av eksterne/øremerkede midler.

Ubesatte stillinger i henhold til bemanningsplan blir lagt inn med budsjettmessig helårsvirkning for å synliggjøre forpliktelsen for fakultetet. Ledige stillinger budsjetteres med inngangslønnstrinn i gjeldende stillingskategori. Ledige stillinger står som regel ubesatt i en periode før tilsetting, eller at vikarhjelp ikke fullt ut fyller budsjetterte lønnskostnader. For stillinger som er eller blir ledige reduseres budsjettet ved at det holdes ledig minst 3 måneders lønnskostnad (økt fra 2 måneder siden 2022).

Eventuelle innsparingsbehov nødvendig for å overholde instituttens og fakultetsnivåets tildelte rammer må innfris, og innarbeides ved detaljering av endelige lønnsbudsjetter.

Etterlønn. Det er satt av midler på KMD felles for å kompensere for kostnader ved etterlønnforpliktelser i 2024, synliggjort i tabellen i kap. 7.1.2' med kr 200' (kun en person i 3 mnd). Etterlønn belastes på instituttet mottakeren tilhører, men avsatt ramme til etterlønn kan disponeres til å utjevne forskjell mellom de faktiske kostnader instituttet har til etterlønn og den 20% ressurs som vedkommende kan arbeide for instituttet under etterlønn.

7.1.3.2 Driftsmidler på instituttene

Driftsbudsjettet, inkludert de inntekter som realistisk kan oppnås, skal dekke instituttets driftsaktiviteter og fordeles med detaljerte budsjetter på såkalte delprosjekter. Her inngår all ordinær drift som ikke dekkes av fastlønn eller av andre øremerkinger eller eksterne midler.

Den endelige detaljeringen foretas i samarbeid mellom instituttleder og økonomiavdelingen, og vedtas av instituttrådet etter at fakultetsstyret har vedtatt rammene. Instituttens driftsrammer bør samsvare med planlagte tiltak i årlig virksomhets-/aktivitetsplan.

Som følge av fakultetets økonomiske utfordringer er også driftsbudsjettene utsatt for budsjettkutt.

7.1.3.3 Driftsbudsjett på fakultetsadministrasjon

Driftsbudsjettet utgjør en samlet ramme til fakultetsadministrasjon. Dette omfatter budsjettmidler til seksjonene på fakultetsnivået, dvs. seksjon for utdanning, forskning og formidling og seksjon for verksteder og tekniske tjenester. I tillegg omfatter fakultetsnivået felles kostnader for fakultetet; forbruksmateriell, rekvisita, kjøp av eksterne tjenester, telefoni,

porto, reisevirksomhet, representasjon, bevertning, styrekostnader, studentaktiviteter, organisasjonsutvikling, m.m. Driftsrammen detaljeres og fordeles på fakultetsadministrasjon og seksjonene i samråd med fakultetsdirektør og seksjonsledere.

7.1.3.4 Budsjettreduksjoner

Forslag til rammer for fakultetsnivået/-administrasjon og instituttene for 2024 fremgår som endringer fra tildelt ramme 2023. Tabellen under kap 6.1 viser store budsjettreduksjoner for 2024. Reduksjonene kommer på toppen av at grunnbevilgning annuum allerede er betydelig redusert i årene siden etableringen av fakultetet i 2017.

Fakultetet utarbeidet i 2020 en økonomisk stillingsplan som viser handlingsrommet for disponering av ledige stillingsressurser i årene fremover. Den må oppdateres, men kan være et viktig verktøy for å planlegge stillingsressurser ved fakultetet, og i dialog med instituttene drøfte hvilke mulighetsrom som foreligger på kort og lengre sikt ved instituttene.

Når fakultetet på nytt skal vurdere bemanningsplaner for 2024, og tilpasning til vitenskapelig kapasitetsnivå 2017, vil det få betydning for instituttens stillingsressurser, og hvordan budsjetter fordeles mellom fastlønn og drift, samt hvilke besparelser som er nødvendig for å balansere budsjettet pr institutt.

Besparelser på grunnbevilgning kan oppnås f.eks. ved å holde stillinger vakante, ved refusjoner, ved kostnadsbesparelser, økte inntekter, mindre bruk av gjestelærere, arealeffektivisering, og ikke minst ved å dekke eksisterende kostnader ved eksterne/andre inntekter enn bevilgning (se avsnitt om BOA).

7.1.4 Strategiske og faglige felles formål

Budsjettavsetninger til strategiske formål settes av pr år i samsvar med fakultetets strategiske plan og prioriteringer. Tiltak innen denne rammen tar utgangspunkt i UiBs strategiske målsettinger og fakultetets strategiske plan (tiltaksplaner som fakultetsstyret har vedtatt), samt tiltak etter arbeid med internkontroll - der risikoområder er avdekket.

UiB har vedtatt en ny strategisk plan for perioden 2023-2030, og KMD har i 2023 revidert sin strategiske plan for samme periode. For 2024 er det bl.a. foreslått å sette av innsatsmidler til formål som rekruttering av studenter, strategiske forskningsmidler og fakultetets forskerutdanning, samt til tiltak for utvikling av EVU-tilbud.

Strategiske midler har, etter utlysning og konkurranse, vært tildelt fagmiljøer ved alle instituttene på fakultetet. Midlene har vært spesielt viktig for å stimulere kunstnerisk utviklingsarbeid, i mangel av nasjonale og europeiske finansieringskilder (unntatt PKU, Program for kunstnerisk utviklingsarbeid). Midlene har bidratt til å øke kompetanse rundt søknadsprosesser. Tverrfaglig samarbeid har vært vektlagt for tildeling.

Systematisk arbeid med profilering av studieprogram, rekruttering og synliggjøring av fakultetets fagmiljø er svært viktig for rekruttering av studenter, stipendiater og fagpersoner til fakultetet, og er viktige områder og ha fokus på. Det vil være et prioritert område for fakultetet å sette av midler for å få til gode rekrutteringsprosesser.

Etableringen av en ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid og oppbygging av tilstrekkelig antall ph.d.-stillinger er en strategisk satsing for UiB og KMD. Vi har per i dag ca. 20 aktive stipendiater i programmet. I tillegg til å ansette kandidater på eget budsjett, vil også samarbeid med andre institusjoner som kan finansiere forskningstid for ph.d.-kandidater være viktig.

Som følge av store kutt og økte kostnader de siste årene, samtidig som overføringene igjen er redusert i 2022 og 2023 etter pandemien, kan det være hensiktsmessig å avsette midler for å kunne avhjelpe svært stramme rammebudsjetter på instituttene og fakultetsadministrasjonen. KMD tar sikte på at deler av overføringene fra 2023 kan disponeres til nødvendige reserver. Det foreslås noe økning i den samlede avsetningen til strategiske midler for 2024, til disse formålene:

Strategiske midler	2023	2024
Faglige felles prioriteringer (<i>strategiske forskningsprosjekter</i>)	800	800
Stimuleringsmidler (EVU, BOA)	300	300
Tiltaksplaner (eks. studentrekruttering, HMS - likestilling inkludering og mangfold)	400	500
Program for forskningsgruppeledere		200
Sum budsjett strategisk ramme	1 500	1 800

- *Faglige felles prioriteringer (strategiske forskningsprosjekter): kr 800'*

KMD har ambisjoner om å videreføre egne strategiske forskningsmidler med ca. 1 mill. kroner pr år, men for 2024 er det som i 2023 foreslått friske midler med kr 800'. At rammen settes til kr 800' er en følge av fakultetets behov for besparelser, samt at UiB også for 2024 har avsatt 2 mill. kroner i en sentral strategisk post til kunstnerisk utviklingsarbeid. KMDs midler til strategiske forskningsprosjekter tildeles, etter utlysning og konkurranse, ved alle instituttene på fakultetet. Potten bør vurderes i lys av at PKU's prosjektprogrammidler i Statsbudsjettet er fordelt ut på institusjonene.

- *Stimuleringsmidler BOA og EVU kr 300'*

Fakultet har ambisjoner om økning av inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). På den bakgrunn foreslås utviklingsmidler til å øke kompetanse om søknadsprosesser, om andre finansieringskilder og evt. støtte til frikjøp for å skrive større EU-søknader. Det er viktig å utvikle konkurransedyktige søknader for å kunne innhente en større BOA-andel. Støtte og resultatuttelling for EVU-satsninger er også prioritert innenfor denne posten.

Eksempler for anvendelse:

- Utforming av EU-søknader, særlig der samarbeidspartnere er internasjonale institusjoner.
- Frikjøp til skiving av større BOA-søknader, der KMD er koordinator.
- Invitere samarbeidspartnere til workshop om søknadsskriving.
- Bidrag til institutters EVU-kurs
- Resultatuttelling til instituttenes EVU
- Kompensasjon for ulike verv

- *Tiltaksplaner – kr 500'*

Budsjettposten er knyttet til aktuelle tiltak/formål fra strategiske tiltaksplaner. KMDs strategiske plan er revidert i 2023, og tiltaksplaner som avledes av denne kan kreve avsetninger fra denne budsjettposten. Prioriterte områder som denne posten kan finansiere ulike tiltaksplaner, som f.eks.;

- Rekruttering av studenter. Generell konkurranse om studenter og særlig innføring av studieavgift for studenter fra utenfor EU/EØS styrker nødvendigheten av rekrutteringstiltak.

- HMS, likestilling, inkludering og mangfold.
- EVU
- Annet?

Hvordan tildeling fra denne budsjettposten skal foregå må drøftes i fakultetsledelsen.

- *Program for forskningsgruppeledere – kr 200'*
KMD oppretter et eget program for forskningsgruppeledere i 2024. Bakgrunnen er oppfølging av UiB FRAM og fokus på forskningsledelse og hva som finnes av faglig utvikling gjennom ekstern finansiering. Det er lagt opp til tre samlinger i Bergen av to dager. Den fjerde samlingen er lagt til Brussel for å gi deltakeren en innføring og kjennskap til hvilke muligheter EU-systemet har for våre fagmiljø. Instituttledere spiller inn hvem som skal delta på programmet. Instituttens egenandel er arbeidstiden deltakerne bruker i programmet.

7.1.5 Bygningsdrift

Det er budsjettet på følgende poster for 2024:

Husleie/bygningsdrift	Budsjett 2023 (hele 1000)	Budsjett 2024 (hele 1000)	Endring	Endring %
Internhusleie	41 826	45 920	4 094	10,2 %
Energi (intern)	8 014	8 030	16	0,3 %
Annen bygningsdrift	1 360	1 500	140	13,4 %
Sum budsjett	51 200	55 450	4 250	9,1 %

Det er budsjettet med kostnader på 55,45 mill. kroner til husleie/bygningsdrift for 2024, dvs. en økning på 4,25 mill. kroner siden 2023. Den betydelige kostnadsøkning skyldes høy prisvekst og at UiB har vedtatt en plan for arealinvesteringer som skal finansieres gjennom husleieordninger, noe som innebærer en realvekst for eiendomsområdet på 1,5 %.

KMD fikk økte leiekostnader for arealutvidelser i Lars Hilles gate 3 og Nina Griegs gate 2 (Griegakademiet). Samlede kostnader for disse arealene utgjør ca. 1,8 mill. kroner. KMD ble tildelt 0,8 + 0,8 mill. kroner i husleietilskudd for dette i hhv. 2021 og 2022 – og disse midlene er videreført i 2023 og 2024.

Ved prosjektering av KMDs nybygg i Møllendal ble det ikke programmert for et stort antall stipendiater. KMD har siden 2018 leid lokaler i Møllendalsbakken 11 (MB11) til bl.a. stipendiater. Husleien i MB11 utgjør ca. 2,67 mill. kroner i 2024, men inngår ikke i rammen på 55,4 mill. kroner over. Leien inngår i internhusleien fra Eiendomsavdelingen, men finansieres ved å belaste rest av brukerutstyrsmidler for KMDs bygg i Møllendalsveien.

MB11 er i utgangspunktet planlagt leid, om brukerutstyrsrammen tillater det, frem til Griegakademiet er samlokalisert med resten av fakultet i Møllendal – forutsatt at samlokaliseringen av fakultetet er programmert til å huse fakultetets samlede studenter, stipendiater og ansatte. KMD arbeider nå med en mer effektiv arealplan i eksisterende bygg, bl.a. med formål å kunne frigi leiekostnadene for MB11. Sammen med UiBs eiendomsavdeling vurderer KMD nå mulighet for et videre leieforhold av et redusert areal i MB11, eller andre egnede UiB-lokaler.

I hovedsak er det UiBs eiendomsavdeling som skal dekke alle bygningsdriftskostnader, men noe areal og bygningsdrift må fortsatt påregnes som KMDs ansvar. KMD har hatt kostnader med ekstra vakthold som følge av tyverier høsten 2023.

7.1.6 Investeringer:

KMD har et stort investeringsbehov, da alle de tre instituttene krever tungt og dyrt utstyr. Griegakademiet alene har et årlig behov for utstyr i størrelsesorden 2,5 mill.kr. Kunst og design har også omfattende utstyrsbehov. Ved KHiB ble det årlig budsjettet med mellom 2,5 og 3,0 mill. kr til investeringer og utstyr. Det er også behov for en del felles investeringer. I budsjettforslaget for 2024 har KMD fremsatt et investeringsbehov på ca. 6 mill. kroner årlig. Se også omtale under *Budsjettutfordringer* ovenfor.

Instituttene disponerer også eventuelle ubrukte investeringsmidler fra 2023, forutsatt at fakultetet overføres ubrukte midler fra UiB. Griegakademiet har tidligere år hatt relativt bra med midler til investeringer, men de siste årene har KMD grunnet budsjettsituasjonen måttet redusere investeringsrammen. Som følge av at KMD fortsatt disponerer brukerutstyrsmidler er investeringsbehovet for kunst og design i hovedsak dekket opp av disse midlene i noen år. KMD disponerer brukerutstyrsmidlene ved årlige tilskudd fra UiBs eiendomsavdeling (EIA) iht. en plan for bruk av midlene.

KMD arbeider med arealplanlegging av eksisterende lokaler, bl.a. med formål å kunne frigi husleien i Møllendalsbakken 11 til investeringsformål.

Rammen til investeringer for 2024 er foreslått til kr 2,0 mill. kroner (som for 2023), og går i hovedsak til Griegakademiets investeringsbehov og fakultetsnivåets felles investeringer.

I høst har KMD store merkostnader i forbindelse med tyverier på Griegakademiet, ikke usannsynlig som følge av dårlig sikkerhet i bygget.

7.1.7 Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU) ved HK-dir.

I statsbudsjettet for 2024 er midler fra program og tilskuddsordninger forvaltet av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir.) foreslått flyttet til universitetene og høyskolene.

Av disse midlene er 14 mill. kroner til kunstutdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) fordelt på bakgrunn av tildelingene institusjoner har fått fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU). Her har UiB (KMD) fått det største tilskuddet på 3,5 mill. kroner som erstatning for de prosjekttildelinger som KMD i gjennomsnitt årlig har mottatt fra PKU, og midlene er i UiBs budsjett viderefordelt uavkortet til KMD.

Dersom Stortinget vedtar forslaget til statsbudsjett, må KMD etablere prinsipper og prosesser for fordeling/bruk av midlene. Inntil videre står posten ufordelt på KMDs fakultetsnivå.

7.1.8 Reserver:

Fakultetsledelsen anser det klokt å avsette noen reserver sentralt på fakultetet. Det er imidlertid ikke mulig å sette av større reserver gitt fakultetets bevilgninger for 2024, men det er fortsatt en forventning om ubundne overførte midler fra 2023 som kan gi budsjettreserver for fakultetet. I et år med svært stramme rammer for KMDs hovedbudsjetteneheter, vil ubundne overføringer fra 2023 være viktige reserver – til eventuelle nødvendige omdisponeringer gjennom året.

7.2 Grunnbevilgning øremerkede prosjekter

Tabellen under viser oversikt over tildelt grunnbevilgning øremerkede prosjekter. De enkelte postene er omtalt i kapitlene nedenfor.

Øremerkede midler (tall i tusen)	2023	2024	Endring
Rekrutteringsstillinger	21 773	22 288	515
Grieg research school	360	500	140
Evaluering instituttstruktur		500	500
Sum øremerket	22 133	23 288	1 155

7.2.1 Rekrutteringsstillinger

I fordelingen for 2024 er det for KMD trukket inn 3 stillinger og bevilget tilbake 1:

- Trukket inn 2 stillinger med halvårseffekt fra 2020
- Trukket inn 1 stillinger med 1/3-årseffekt fra 2020
- Bevilget tilbake 1 stillinger med halvårseffekt

Med dette utgangspunktet får KMD kr 22.288.000 i midler, basert på at fakultetet i 2024 har minst 20,17 årsverk rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen (jf. tildelingsbrev fra UiB).

UiB tildeler fortsatt kun mellomste sats (kr 1.105.200) pr rekrutteringsstilling til KMD i 2024. Hovedandelen pr stilling fordeles stipendiatens tilhørende institutt, mens en mindre andel holdes på fakultetsnivå. P.t. er ikke rammen endelig fordelt på instituttene, da det bl.a. skal vurderes konkret ift. når nye stipendiater kan tiltre.

Fra 2024 reduserer KMD avsetningen til kunstneriske stipendiater disponible midler. KMD har ikke fått gehør for høyeste sats fra UiB etter å ha fremmet dette i budsjettforslag de siste årene. Samtidig har stipendiatenes rammer tidligere år vært skjermet fra kutt som KMDs institutter og fakultetsadministrasjon har vært utsatt for på grunnbevilgning annuum.

Nye stipendiater (og stipendiatsøkere) forespeiles f.o.m. 2024 en budsjetttramme ved KMD som i større grad er harmonisert med hva andre institusjoner tilbyr sine kunstneriske stipendiater. Det kan i løpet av stipendiatperioden søkes om styrket finansiering, men det forventes også at stipendiater undersøker og søker finansiering også fra andre kilder.

Fakultetene er i tildelingsbrevet bedt om å ha planer for å bedre balansen mellom overførte midler på annuum og øremerket. KMD vil i den forbindelse se på inndekning på GB annuum for et stadig økende arbeidsomfang både til faglig og administrativ støtte til stipendiatene.

7.2.2 Andre øremerkede midler:

Grieg research school (GRS) videreføres og styrkes for 2024. Fakultetet er også tildelt midler til evalueringen av instituttstrukturen. Begge tildelinger i samsvar med KMDs budsjettforslag.

7.3 Grunnbevilgning – Instituttinntekter

Instituttinntekter (tall i tusen)	Ramme 2023	Ramme 2024	
Andre inntekter (øremerket)	600	650	<i>Grieg Research School</i>
Andre inntekter (annuum)	700	800	<i>EVU, salg, Design Thinking</i>
Sum instituttinntekter	1 300	1 450	

KMD budsjetterer for 2024 med kr 1.450' i instituttinntekter, fordelt med kr 800' på inntekter annuum og kr 650' i inntekter på øremerkede prosjekter.

Dette er en liten økning ift. 2023. Av større inntekter på GB annuum er Design Thinking ved Institutt for design, og på GB øremerket Grieg Research School ved Griegakademiet.

Inntektsforventningene er satt i tråd med innspill fra fakultetet. *Sum instituttinntekter* viser fakultetets anslag på hvilke andre inntekter, utover bevilgningsinntekter og BOA-inntekter, fakultetet kan vente i 2024 på grunnbevilgning annuum (GA) og øremerkede prosjekter (GP).

Instituttinntekter er foreløpig ikke fordelt ut på instituttene. Disse skal detaljeres nærmere og budsjetteres med forventet aktivitet og motsvarende kostnader på instituttene.

7.4 Bidrags og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

KMD har et høyt ambisjonsnivå for BOA-inntekter, og har hatt et jevnt økende budsjettmåltall. Fra 2,7 mill. kroner i 2017 til 10 mill. kroner i 2023. For 2024 justerer KMD budsjettmålet ytterligere opp, basert forventet resultat i 2023 og på prognoser og pågående prosjekter i 2024. Samtidig mister KMD nye inntekter fra PKU-prosjekter dersom forslag til statsbudsjett vedtas slik det foreligger. Budsjettmålet for 2024 er 12,5 mill. kroner fordelt slik:

BOA-inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kroner)	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Endring	Endring %
Bidragmidler NFR	240	1 240	1 000	417 %
Bidragmidler EU	1 200	1 200	-	0 %
Bidragmidler Andre	8 560	10 060	1 500	18 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler	10 000	12 500	2 500	25 %

Fordeling av BOA-inntekter på instituttene er ikke foretatt p.t., det skal utformes i samråd med instituttene iht. igangsatte prosjekter og ambisjoner. BOA-inntekter vil kreve mye oppmerksomhet også i 2024. KMD har derfor også i år prioritert midler for å kunne utvikle fakultetets bidrags- og oppdragsvirksomhet (jfr. omtale under strategisk ramme).

Nedenfor er tatt med BOA-søknader 2023 – tildelte og innsendte:

Tildelte prosjekt i 2023

Finansierings-kilde	Prosjekttittel	Ph.d.-stilling	Koordinator	Omsøkt beløp	Tildelt beløp
Erasmus+ international credit mobility	Globalt mobilitetsprosjekt med Tbilisi State Conservatoire (Georgia) og Baku Music Academy (Aserbadsjan)	NA	UiB - GA	EUR 98 260	EUR 59 050

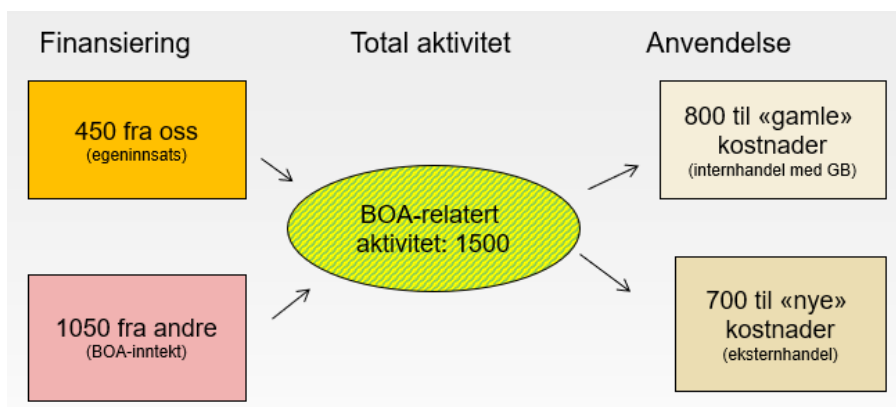
Innsendte søknader i 2023

Finansieringskilde	Prosjekttittel	Ph.d.-stilling	Koordinator	Omsøkt beløp	Andel KMD av omsøkt beløp
NFR (Collaborative and knowledgebuilding)	MASP (Music Activities to Support Pupils at risk in upper secondary schools)	Inkl. ph.d.	UiB	10 000 000 NOK	7 358 000 NOK
Horisont Europa (HORIZON)	CARPE (Collective Awareness for Resilient Pandemic EU-Preparedness)	Inkl. ph.d.	UiB	3 693 679 EUR	510 261 EUR
NFR (Research Infrastructure)	NorARTnet (Norwegian Artistic Real-Time Network)	NA	Sikt	2 000 000 NOK	300 000 NOK

7.4.1 Om BOA-inntekter når bevilgningene reduseres

Fakultetets rammer på grunnbevilgning annuum er betydelig redusert de siste årene. Økte eksterne inntekter fra BOA-prosjekter og er derfor helt nødvendig for at fakultetet skal ha mulighet til å opprettholde eksisterende stillingsressurser, dersom ikke UiB sikrer at fakultetet har en grunnbevilgning som sikrer dette, jf. diskusjon om vitenskapelig kapasitet.

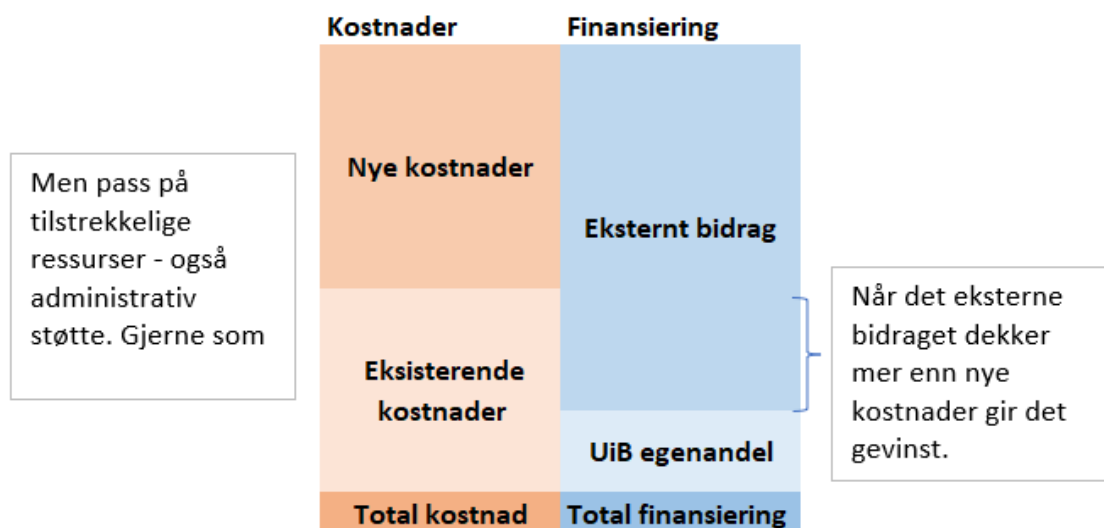
Økte BOA-inntekter kan altså bidra til at fakultetet kan dekke eksisterende kostnader, som ikke lenger er mulig innenfor grunnbevilgning annuum, og med det opprettholde (ev. øke) aktivitetsnivået. Som forsøkt illustrert i figuren under:



Med reduserte grunnbevilgningsinntekter må fakultetet enten øke andre inntekter eller kutte kostnader, og lønnskostnader er fakultetets desiderte største kostnadspost. Uten økte bevilgninger vil det i praksis bety at fakultetet har valget mellom å redusere stillinger eller dels sikre eksternt finansiering til dekning av eksisterende stillingsressurser.

Inntekter fra et BOA-prosjekt kan bidra til å gi finansiering til nåværende stillinger dersom de eksterne bidragene kan dekke mer enn bare nye kostnader. Det fordrer imidlertid at prosjektet gir inntekter som i størst mulig grad dekker ressurser som medgår til prosjektet, både administrative og faglige.

Sammen med den faglige nytten av et BOA-prosjekt, er oversikt med totale inntekter og kostnader i et prosjekt et viktig beslutningsgrunnlag for i hvilken grad det er økonomisk formålstjenlig for instituttet/fakultetet å ta del i prosjektet. Etter hvert som BOA-prosjekter utgjør en større andel av fakultetets/instituttens økonomi får BOA-delen stadig større strategisk betydning, og beslutninger om prosjekter, kontroll med ressurser og styring av BOA-økonomien stadig viktigere. BOA-prosjekter må følgelig være tilstrekkelig ledelsesforankret faglig og økonomisk før kontrakter inngås.



Ved budsjettering av BOA-prosjekter benytter UH-sektoren en modell for beregning og synliggjøring av total kostnader ved et prosjekt: TDI-modellen (Tid, Direkte og Indirekte kostnader) er en modell for synliggjøring av totale kostnader ved et BOA-prosjekt. KMD budsjetterer BOA-prosjekter i tråd med denne modellen i dag, men den bør i større grad være gjenstand ledelsesforankring. Samtidig vil vi videreutvikle KMDs bruk av modellen, som f.eks. å innføre prissetting av fakultetets forskningsinfrastruktur (såkalt «leiested») i modellen. I den forbindelse trengs det mer prinsipielle retningslinjer for fordeling av BOA-inntekt.

Ved bruk av egeninnsats (og ev. frikjøp) i eksterne prosjekter er det viktig å skjerme den vitenskapelige ansattes undervisningsdel, i den forstand at forskningsbasert undervisning sikres, fremfor at vikarer og andre overtar undervisningen.

8 Overførte midler fra 2023

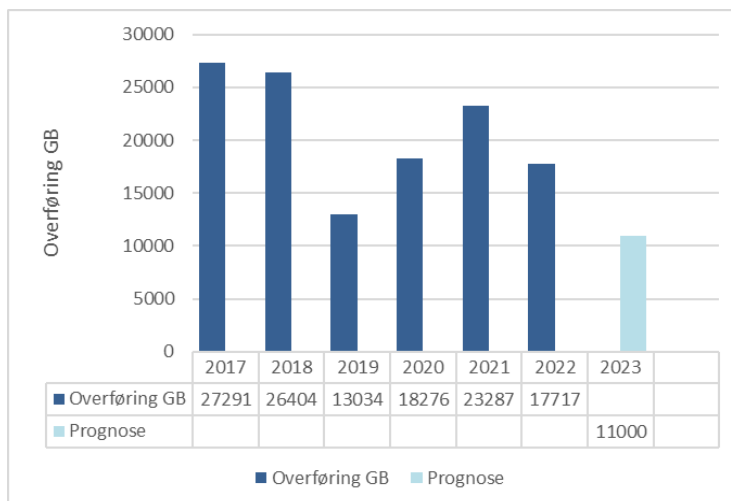
At KMD har kunnet disponere overføringer over flere år, har vært avgjørende for fakultetets evne til å håndtere de tiltagende budsjettutfordringene. Hovedårsak til at KMD har kunne disponere store overføringer er at KHiB alene hadde med overføringer på ca. 20 mill. kroner fra 2016 til 2017. Siden 2017/2018 er overføringene gradvis redusert.

Januar 2020 var det antatt at KMD ved pr 1.1.2021 ville ha redusert overføringene betydelig (fra 13 mill. kr til 5 mill. kr).

Så kom koronautbruddet, med redusert aktivitet og dermed et økende underforbruk.

I stedet økte overføringer på fra 13 til 18 mill. kr fra 2020 til 2021, og til 23 mill. kr fra 2021 til 2022.

I løpet av 2022 var KMD tilbake til «normal drift» og bygget ned overføringene til 17,7 mill. kr fra 2022 til 2023.



Gjennom 2023 er det ventet at overføringene reduseres ytterligere, og siste prognose for 31.12.23 viser forventet overføring på ca. 11 mill. kroner på grunnbevilgningen, fordelt med hhv. 5 mill. kroner på GB annuum og 6 mill. kroner på GB øremerket prosjekt:

Overføringer utover 3 % på grunnbevilgning skal godkjennes av UiB-styret. Prognosen for 2023 er fortsatt usikker, men dersom KMD overfører 11 mill. kroner utgjør det 5,5% av grunnbevilgningen 2023, der en stor andel er øremerkede/bundne midler. KMD har tillit til at UiB, gitt KMDs økonomiske utfordringer, ikke avkorter fakultetets overføringer til 2024.

Overføringene fra 2023 til 2024 vil ha avgjørende betydning for fakultetets mulighet til å tilpasse rammene slik at vitenskapelig kapasitet på 2017-nivå kan opprettholdes i 2024. KMD forventer å kunne disponere overføringer fra 2023 for å sikre instituttene og fakultetsnivået forsvarlige rammer for 2024. Overføringene til KMD samlet og til instituttene er klar når regnskap 2023 er avsluttet og UiB-styret har godkjent overføringene (ca. februar 2024).

Mer-/mindreforbruk på instituttene fra 2023 overføres iht. vedtatte fordelingsprinsipper.

KMD vil sikre at det foreligger planer for bruk av overføringene fra 2023. Overføringer er ikke varige og bør disponeres til tidsavgrensede forpliktelser. Forskutterte investeringer, vedlikehold, o.l. vil være fornuftig bruk, da det også gir rom for reduserte kostnader kommende år.

9 Fakultetsdirektørens merknader

Det nye bygget for Griegakademiet er ikke gitt oppstartmidler i 2024. Regjeringen har nylig også stilt krav om ekstra kvalitetssikring (KS2) for å ta prosjektet videre. For å sikre framdrift har UiB besluttet å akseptere dette urimelige kravet - til tross for at prosjektet er under terskelverdi for KS2. Regjeringen har samtidig presisert at oppstart av KS2 må skje raskt hvis det skal være mulig å rekke revidert statsbudsjett for 2024 (ca mai 2024). I praksis betyr det ingen oppstartmidler i Stortingets behandling av budsjett i slutten av desember 2023.

Budsjettet for 2024 er krevende. Nok et år med realnedgang og kutt i framlagt statsbudsjett, i tillegg til UiBs prioriteringer til sentrale formål, IT-sikkerhet og realvekst for eiendomsområdet, gir ytterligere budsjettreduksjoner for KMD. At KMD får trukket inn 3 stipendiatstillinger og tilbakeført kun 1 stilling begrenser hvor mange KMD kan lyse ut og tilsette ila. 2024. På den positive siden styrkes øremerkede midler til GRS og evaluering instituttstruktur, samt at avsetningen på 2 mill. kroner til kunstnerisk utviklingsarbeid opprettholdes. KMD har dessuten god resultatuttelling på grunnbevilgning annuum.

I all hovedsak viderefører UiB med sin økonomimodell både departementets kutt og lave lønns- og priskompensasjon (LPK) ut på fakultetene. KMD viderefører iht. intern budsjettfordelingsmodell både tillegg og kutt ut på institutter og fakultetsnivå.

Universitetsledelsen erkjente våren 2020 at det ikke er ønskelig at fakultetet skal måtte ta ned vitenskapelig stab i forhold til oppstarten i 2017. De stramme bevilgningene for 2024 bidrar imidlertid ikke til at KMD skal kunne opprettholde vitenskapelig kapasitet. Tilpasning av vitenskapelige ressurser til 2017-nivå krever økte rammer, ikke lavere. Med avtagende overføringer og ytterligere budsjettreduksjoner vil det videre budsjettarbeidet by på store utfordringer med å opprettholde vitenskapelig kapasitet og ønsket aktivitet for 2024.

Fakultetets arbeid med lønnsbudsjetter har som utgangspunkt revidert bemanningsplan for vitenskapelige ressurser 2017, vedtatt av fakultetsstyret 04.02.21, og justert med de endringer som har vært siden. Hvorvidt dette nivået kan opprettholdes i 2024 vil avhenge av disponible overføringer (ev. økte bevilgninger). Disponible budsjetter pr institutt/fakultetsnivå for 2024, inkludert overføringer fra 2023, er ikke på plass før UiB-styret har godkjent overføringene (i februar 2024).

Det er lagt føringer for at institutter og fakultetsadministrasjonen holder ledige stillinger ubesatt i minst 3 måneder, samtidig som det er forventet besparelser i driftskostnader, bl.a. forventes det mindre reisevirksomhet (både av miljøhensyn og pga. endrede reisevaner).

Med reduserte bevilgninger er økte BOA-inntekter viktig for å finansiere eksisterende ressurser/kostnader. Med lavere bevilgningsrammer har KMD i praksis valget mellom å redusere stillinger eller sikre delvis eksterne finansiering til dekning av dagens stillinger.

BOA-prosjekter er viktig for å opprettholde kapasitet og aktivitet i årene fremover, og gir både faglige og økonomiske gevinster. Samtidig må prosjektene totalkostnader synliggjøres og danne grunnlag for ledelsens beslutninger om deltakelse og involvering i prosjektene.

KMD øker budsjettmålet for den bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteten (BOA) betydelig i 2024, og vil legge til rette for ytterligere økte BOA-inntekter i årene fremover. Ved bruk av egeninnsats (og ev. frikjøp) i eksterne prosjekter er det imidlertid viktig å skjerme den vitenskapelige ansattes undervisningsdel. Et annet prioritert område som kan bidra til å øke inntektene er etter- og videreutdanning.

Fakultetets strategiske budsjettarbeid bør omfatte følgende i 2024:

- Ta utgangspunkt i bemanningsplaner i samsvar med vitenskapelig kapasitet på 2017-nivå, herunder stipendiatstillingenes pliktarbeid som ressurs for instituttene.
- Bruke stillingsplaner som verktøy for budsjettplanlegging av stillingsressurser.

- Fylle studieplasser, og opprettholde/øke resultatuttelling gjennom høye studenttall og god gjennomstrømming.
- Øke inntekter gjennom BOA og EVU, samt synliggjøre total kostnader ved BOA/forskningsaktivitet, herunder dekning for eksisterende kostnader ved BOA-prosjekter.
- Bedre arealutnyttelse i eksisterende bygg for å kunne frigjøre leiekostnader i Møllendalsbakken 11.
- Effektivisere støttefunksjoner.
- Utarbeide investeringsplan på lengre sikt.
- Bruke undervisningsregnskap som styringsverktøy.

Frode Thorsen
dekan

Synnøve Myhre
fakultetsdirektør

Øivind Skaar
seniorrådgiver

Vedlegg:

- UiBs tildelingsbrev til KMD for 2024



Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2023/2919-GRFL

Dato

31.10.2023

Budsjettramme 2024 - Fakultet for kunst, musikk og design

Universitetsstyret vedtok i sak 79/23 budsjettfordeling for UiB for 2024. Budsjettrammer for fakultetene, fellesadministrasjonen og felles satsinger går frem av saksdokumentet.

I dette tildelingsbrevet blir budsjettrammene for fakultetet spesifisert, generelle forutsetninger for budsjettfordelingen diskutert og forutsetninger for fakultetets disponering av rammen beskrevet. Det vises til fakultetets budsjettforslag, budsjettkonferanse og dialogmøter med fakultetet. Generelle retningslinjer for økonomiforvaltningen gis i vedlegg.

Mål for virksomheten og budsjettpremiser

Universitetsstyret har i sak om budsjett 2024 lagt overordnede rammer for aktiviteten (jf. avsnitt om «Kunnskap som former samfunnet»):

Universitetet i Bergen er et internasjonalt forskningsuniversitet med lange vitenskapelige tradisjoner og med nasjonalt ansvar for å forvalte og utvikle en stor bredde av fagdisipliner. Vi er en klassisk kunnskaps- og kulturbærende institusjon basert på europeiske universitetsidealer og med akademisk frihet som bærende prinsipper.

Universitetet har en unik rolle i samfunnet som utvikler og forvalter av uavhengig kunnskap. At forskningen er uavhengig og utdanningen forskningsbasert, er helt grunnleggende for samfunnsutviklingen og for kvaliteten og tilliten til kunnskapen vi skaper. Grunnforskningen sikrer det varige metodiske og teoretiske grunnlaget for fremtidens vitenskap, for å løse de store samfunnsutfordringene, og for sterk kvalitet i utdanningene og i den anvendte forskningen. Den grunnleggende forskningen er fundamentet i universitetets utdanning, samfunnsdialog, formidling, samfunnskontakt og innovasjon.

Akademisk frihet kombinert med god, faglig og administrativ ledelse av institusjonene, tuffet på viktige universitetspolitiske verdier og forståelse av universitetet sin rolle i et samfunn i endring, er den beste måten å sikre dette på. Langsiktig arbeid, kvalitet, åpenhet, fri kritisk tenkning og tillit til arbeidet i fagmiljøene og fakultetene er grunnleggende verdier og en forutsetning for at universitetet skal lykkes med våre ambisjoner innenfor kjerneoppgavene. Dette er også grunnleggende premisser for universitetets strategi fram mot 2030 som ble vedtatt i år og legger føringer på prioriteringene i budsjettet for 2024.

UiB er en viktig samfunnsinstitusjon og skal bruke sin posisjon til å utvikle og synliggjøre Kunnskapsbyen Bergen som en fremtidsrettet og kreativ samarbeidsarena på tvers av ulike sektorer og som et nasjonalt og internasjonalt kunnskapssentrum. UiBs faglige

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
post.oka@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Gry Flatabø

styrke og størrelse innenfor hav-relatert kunnskap, gjør oss til en helt sentral partner av Havbyen Bergen.

For UiB er det et langsiktig mål å utvide fakultetenes handlingsrom og redusere veksten i sentrale avsetninger. De sentrale avsetningene skal innrettes slik at de styrker og støtter opp om fakultetenes viktigste prioriteringer og det er viktig å legge til rette for at fakultetene kan opprettholde sin vitenskapelige kapasitet. UiB er et internasjonalt forskningsuniversitet, I det kommende året vil vi arbeide dedikert med å styrke forskningsaktiviteten og samarbeidet med europeiske partnere.

Budsjettforslaget for 2024 er preget av at universitetet er gitt stramme økonomiske rammer i en tid preget av stor usikkerhet. Et statsbudsjett med realnedgang, innføring av ny finansieringsmodell fra 2025, fortsatte rammekutt, og usikkerhet om nivå på energikostnader gjør situasjonen uoversiktlig. Disse rammevilkårene gjør det viktig å innrette budsjettforslaget til å skjerme kjernevirksomheten og fagmiljøene i størst mulig grad. Selv om UiB har god økonomisk styring, vil store deler av universitetets virksomhet bli påvirket av det stadig mer begrensede handlingsrommet.

Universitetet legger frem et budsjett hvor kutt som er kommet i statsbudsjettet blir videreført til fakultet og avdelinger med samme innretning som statsbudsjettet benytter. Universitetsledelsen fortsetter i tråd med tidligere intensjoner å redusere prosentsats på inndragning fra fakultet og avdelinger.

Ny nasjonal finansieringsmodell gjør at det ikke er hensiktsmessig å gjøre store strukturelle grep i budsjettet for 2024. Universitetsledelsen nedsetter et Inntektsfordelingsutvalg som i lys av den 4 nye nasjonale finansieringsmodellen skal gjennomgå UiB sin interne inntektsfordelingsmodell med sikte på å foreslå endringer med virkning fra budsjett for 2025.

Generelle kommentarer til budsjettet 2024

Budsjettfordelingen bygger på forslag til statsbudsjett 2024 slik det ble lagt frem 6. oktober 2023. Statsbudsjettet kan bli endret etter forhandlinger før endelig vedtak i Stortinget. Det tas derfor forbehold om at endringer i statsbudsjettet kan påvirke den endelige rammen til fakultetene, inkludert justering av sentrale kutt.

Budsjettsalderingen

Kunnskapsdepartementet (KD) har i sitt budsjett lagt til grunn lønns- og priskompensasjon (LPK) på 4,4 %, og det legges opp til at fakultetene og avdelingene kompenseres med tilsvarende sats for lønns- og prisvekst i 2024-budsjettet.

I budsjettfordelingen for 2024 er det lagt til grunn følgende justeringer (kuttgrunnlag for justeringene under er ramme for 2023, inkludert tekniske endringer, dersom ikke annet er spesifisert):

- et statlig kutt som inkluderer både satsingskuttet fra regjeringen og kuttet som følger av økte forutsatte inntekter for utenlandske studenter, på 1,44 % slik det er foreslått i statsbudsjettet. Dette videreføres til enhetenes rammer og de øremerkede avsetningene.
- omfordeling til prioriterte formål på 0,4 % av rammen for fakultetene og Fellesadministrasjonen (IT og Adm) og 0,2 % for UB og UM. Dette videreføres i enhetenes basis.
- Økt ramme for bygg finansieres gjennom en årlig realendring i husleien på 1,5 %.
- Den midlertidige kostnadsdekning fra fakultetenes og avdelingenes rammer til energikostnader i 2023 er tilbakeført fakultetenes og avdelingenes rammer.
- Kompensert arbeidsgiveravgift for lønnsnivå over 850.000 kroner er 6 mill. kroner for UiB som helhet. Dette fremkommer som en nedjustering på basis siden bevilgningen i 2023 var 11 mill. kroner.

Rekrutteringsstillinger

Fra 2023 var rekrutteringsstillinger ikke lenger øremerket fra KD. Øremerkingen internt ved UiB ble opprettholdt i budsjettet for 2023, og det legges også opp til det i budsjettet for 2024.

Inntektsfordelingsutvalget har fått i mandat å gjennomgå fordelingskriteriene for rekrutteringsstillinger og balansen mellom øremerkede og frie stillinger, og bruk av differensierte satser per fag.

I 2024 gjøres følgende justeringer i rekrutteringsstillingene:

- 16 trekkes ut fra KD med 1/3-årseffekt.
- 60 stillinger utløper og skal refordeles, av disse er 43 knyttet til MNT og 6 strategiske stillinger. 54 av disse gis tilbake uten omfordeling mens de 6 strategiske stillingene fordeles etter fakultetets andel av måltall for rekrutteringsstillinger i 2023.
- En midlertidig finansiert stilling ved SV utløper og trekkes inn.
- 1 midlertidig finansiert stilling tildeles HF øremerket Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK).
- 1 stilling flyttes fra MED til MN knyttet til farmasi, etter avtale mellom fakultetene.

Den samlede fordelingen av rekrutteringsstillinger og budsjett er vist i tabell 1.

Tabell 1: rekrutteringsstillinger

Rekrutteringsstillinger	Totalt årsverk 2023	Øremerket budsjett 2023	Totalt årsverk 2024	Øremerket budsjett 2024 (tusen)	Endring beløp (tusen)	Endring årsverk	Krav stipendiater 80 %
HF	78,3	77 875	79,58	82 687	4 812	1,3	63,7
MN	203,0	221 321	201,66	229 541	8 220	-1,3	161,3
MED	138,0	150 457	137,83	156 888	6 430	-0,2	110,3
SV	59,8	59 464	58,25	60 521	1 058	-1,5	46,6
JUR	27,0	26 871	25,33	26 321	-549	-1,7	20,3
PS	47,2	50 015	47,58	52 584	2 569	0,3	38,1
KMD	21,0	22 231	20,17	22 288	57	-0,8	16,1
UM	9,0	9 527	9,00	9 947	419	-	7,2
Andre/UST	2,2	2 378	0,75	825	-1 553	-1,5	0,6
Sum	585,5	620 138	580,2	641 602	21 464	-5,3	464,1

I budsjettet for 2024 er satsene for rekrutteringsstillinger videreført med LPK og er som følger:

Tabell 2: satser rekrutteringsstillinger

Satser rekrutteringss	2023	LPK	2024
Lav sats	995,2	43,8	1 039,0
Medium sats	1 058,6	46,6	1 105,2
Høy sats	1 090,3	48,0	1 138,2

Forskningsinfrastruktur

Budsjettet til forskningsinfrastruktur er videreført med 10 mill. kroner i 2024 og vil også dekke bidrag til eksisterende infrastruktur. Dette vil for 2024 gjelde:

- Medlemsavgift Elixir ved MN-fakultetet, 2 mill. kroner
- DIGSSCORE ved SV-fakultetet, 3 mill. kroner

Midler utover dette er til disposisjon for formålet i 2024.

Overføringer

I sak 10/15 ble satsen for overføringer på GB som skal godkjennes av styret, satt til 3 %. Denne satsen gjelder også for overføringen fra 2024.

Universitetsdirektøren har merket seg at flere av fakultetene har betydelig negativ overføring på annuumsdelen innenfor grunnbevilgningen. Samtidig er det positive overføringer på øremerkede poster. Fakultetenes overføringer vurderes samlet, men det forutsettes at det finnes planer for å bedre balansen mellom overførte midler på annuum og øremerket.

Eksamenskostnader.

Fra 2023 har fakultetene dekket 100 % av eksamensbudsjettet mot om lag 75-85 % de siste årene. Dette er for å gi miljøene som rekvirerer eksamen, det fulle bildet av kostnadene. Nivået på det samlede eksamensbudsjettet øker med 5,6 mill. kroner i 2024 til 28,7 mill. kroner. Kostnaden beregnes nå basert på pris per eksamen, og totale kostnader er beregnet på alle studenter som har tatt eksamener høst 2022, vår og sommer 2023. Prisen per eksamen er på 622,8 kroner for 2024, og kostnadene er beregnet i tabellen under.

Tabell 3: eksamenskostnader per fakultet (i tusen kr)

Fakultet	Antall eksamen	Kostnad eksamen 2024
HF	5 608	3 493
MN	13 737	8 555
MED	5 368	3 343
SV	8 598	5 355
JUS	5 305	3 304
PS	7 381	4 597
KMD	51	32
	46 048	28 679

Krav til studiepoeng

I tabell 4 vises fakultetenes krav til heltidsekvivalenter for studiepoengsproduksjon i 2024. Dette er justert for nye studieplasser tildelt i statsbudsjettet for 2024 og utfasing av studieplasser fra utdanningsløftet.

Tabell 4: krav til studiepoeng 2024

Forventet antall 60-poengsenheter	HF	MN	MED	SV	JUS	PS	KMD	SUM
Måltall 2009 (styrevedtak)	2 200	1 410	1 410	1 900	1 510	1 020		9 450
Nye studieplasser 2009 -24	295	1 189	279	576	251	310	545	3 445
Forventet antall 60-poengsenheter i 2024	2 495	2 599	1 689	2 476	1 761	1 330	545	12 895

Internkontroll

Enhetene skal ha et dokumentert system for styring og kontroll som er tilpasset virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Dette innebærer blant annet å ha et system for risikovurderinger, ha system for å avdekke vesentlige avvik og kunne dokumentere internkontrollen.

Universitetsstyret har behandlet internrevisjonens gjennomgang av UiBs arbeid med Helhetlig og integrert styring og internkontroll. Internrevisjonen har hatt særlig oppmerksomhet på internkontrollen innenfor Fellesadministrasjonens ansvarsområder, og internrevisjonens anbefalinger følges opp i eget arbeidet. I 2024 er det et mål å få til bedre samordning av de sentrale internkontrollområdene samt arbeid med å tydeliggjøre forholdet mellom internkontroll på 1. og 2. linjenivå.

Budsjettramme Fakultet for kunst, musikk og design

Fakultetet får inntekter fra Kunnskapsdepartementet gjennom fem komponenter; basiskomponent, resultatbasert uttelling i åpen og lukket budsjettramme, rekrutteringsstillinger og andre øremerkede midler. I tillegg vil instituttinntekter, avskrivningsinntekter og inntekter fra bidrags- og oppdragsaktivitet utgjøre fakultetets budsjettramme.

Grunnbevilgningen

Tabellen under viser hovedkategoriene i budsjettrammen for 2024 sammenlignet med 2023. Endringene som kommer frem av tabellen blir kommentert under beskrivelsen av de forskjellige kategoriene.

Tabell 5: budsjettramme grunnbevilgningen (i tusen kr)

Inntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Delprosjekt	Bud 2023	Bud 2024	Endring	Endring %
Basis	100000100	105 948	110 696	4 747	4,5 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	100000100	61 687	66 497	4 811	7,8 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	100000100	1 128	1 080	-48	-4,2 %
Delsum annum		168 763	178 273	9 510	5,6 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	100526100	22 231	22 288	57	0,3 %
Øremerkede midler annet		367	1 000	633	172,4 %
Delsum øremerket		22 598	23 288	690	3,1 %
Sum KD-inntekt		191 360	201 561	10 201	5,3 %
Instituttinntekter annum	100000100	700	800	100	14,3 %
Instituttinntekter øremerket	100535100	600	650	50	8,3 %
Sum instituttinntekter		1 300	1 450	150	11,5 %
GA-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-2 000	-2 000	-	0,0 %
GP-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-1 000	-1 000	-	0,0 %
Investeringer finansiert av BOA	100000100	-	-	-	-
Avskrivningsinntekter	100000100	3 500	3 500	-	0,0 %
Inntekter til investering/avskrivning		500	500	-	0,0 %
Sum grunnbevilgning		193 160	203 511	10 351	5,4 %
Bidragmidler NFR		240	1 240	1 000	416,7 %
Bidragmidler EU		1 200	1 200	-	0,0 %
Bidragmidler andre		8 560	10 060	1 500	17,5 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		10 000	12 500	2 500	25,0 %
Sum totalt inntektsbudsjett		203 160	216 011	12 851	6,3 %

Basis

Fakultetets inngangsbalanse for basis er endret ved at det er lagt inn tekniske justeringer på

- 0,167 mill. kroner til kompensasjon for AGA på grunn av endring av terskel for innslagspunkt fra 750 000 til 850 000.
- + 0,332 mill. kroner for økning av resultatuttelling med en doktorgrad i 2023-budsjettet

For 2024 justeres basis med

- + 4,662 mill. kroner med LPK
- 0,659 mill. kroner på grunn av endringer i studieplasser (se tabell 6).
- 0,764 mill. kroner omfordelt til prioriterte formål (0,4 %)
- 2,743 mill. kroner til statlige kutt (1,44 %)
- + 1,425 mill. kroner tilbakeført kutt energikostnader fra 2023
- 0,732 mill. kroner til IT-sikkerhet
- + 0,059 mill. kroner i husleietilskudd til en stilling flyttet til EIA/husleiemodellen
- + 3,5 mill. kroner til PKU overført fra HK-dir

Samlet effekt er en økning på 4,747 mill. kroner.

Fakultetet har en stor overføring av ubrukte midler fra tidligere år, men forventer stramme budsjetter fremover som vil resultere i en nedbygging av overføringen. Det er samtidig behov

for å opprettholde den vitenskapelige kapasiteten og dette har det vært dialog med universitetsledelsen om. Fakultetet må gjøre vurderinger opp mot overføring slik at bemanningen er forsvarlig på kort sikt. Universitetsledelsen vil også ha nærmere dialog med fakultetet om dette tema i 2024, når konsekvenser av ny finansieringsmodell er utredet og fremtiden for program for kunstnerisk utviklingsarbeid er endelig avklart.

Tabell 6: studieplassinntekter (i tusen kr)

Studieplassinntekter Fakultet for kunst, musikk og design (tusen kr)	Kategori	Antall	Pris 2023	Inntekt fak (75 %)	Kommentar
Nye studieplasser i revidert 2020 fra høsten 2020					
KMD integrert master musikkterapi	B	4	219,750	0	5-årig ferdig utbygd våren 2025. Gjort 3-årig i budsjett 2023
KMD Kunst og design	B	-2	219,750	-330	Halvårseffekt for V2023, finansiering vil fases ut.
KMD Arkitektur og design	B	-2	219,750	-330	Gitt som 2-årig i 2020, nedbygging H2023-V2025
Sum				-659	

Åpen budsjetttramme

Virkingen av LPK er 2,714 mill. kroner, og det er en aktivitetsøkning på 2,097 mill. kroner. Den samlede økningen er på 4,811 mill. kroner.

Lukket budsjetttramme

Virkingen av LPK er 0,05 mill. kroner, og det er en aktivitetsreduksjon på 0,097 mill. kroner. Den samlede reduksjonen er på 0,048 mill. kroner.

Rekrutteringsstillinger:

Satsene for rekrutteringsstillinger er endret slik det er vist i tabell 2 og beskrevet tidligere i dette brevet. Måltallet for 2023 var 21,0.

I fordelingen for 2024 er det

- Trukket inn 2 stillinger med halvårseffekt fra 2020
- Trukket inn 1 stillinger med 1/3-årseffekt fra 2020
- Bevilget tilbake 1 stillinger med halvårseffekt

Som konsekvens av vedtak i budsjettet for 2023 er det

- Justert ned med andre halvårseffekt for 1 stillinger trukket inn 2. halvår 2023
- Justert opp med andre halvårseffekt for 1 stillinger refordelt 2. halvår 2023

Fakultetet skal ha minst 20,17 årsverk rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen i 2024. Minst 80 % av disse skal være stipendiater.

Andre øremerkede midler:

Øremerkede tiltak har som hovedregel økt med LPK på 4,4 % og har blitt kuttet med statlige kutt på 1,44 %. For noen tildelinger har det blitt gjort andre justeringer og prinsippet fravikes.

Tabell 7. Andre øremerkede midler (i tusen kr)

Delprosj	Annet øremerket KMD	Bud 2023	Bud 2024	Endring	Endring-%
100498100	Grieg reaseach school	367	500	133	36,2 %
104377000	Evaluering instituttstruktur KMD	0	500	500	
	Sum	367	1 000	633	172,4 %

Kommentarer:

- Grieg Research School videreføres og styrkes.
- Det gis en ettårig bevilgning til fakultetets evaluering av instituttstrukturen

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Inntektsbudsjett for bidrags- og oppdragsaktivitet er i henhold til fakultetets eget forslag og er fordelt mellom bidragsytere som vist i tabell 5.

Dersom fakultetet har kommentarer til momenter i tildelingsbrevet, vennligst ta kontakt med seksjon for budsjett.

Vi ser frem til godt samarbeid med Fakultet for kunst, musikk og design i 2024.

Vennlig hilsen

Tore Tungodden
universitetsdirektør

Per Arne Foshaug
økonomidirektør

Vedlegg

- 1 Generelle retningslinjer for økonomiforvaltning i 2024
- 2 Toppfinansiering UiB november 2023



Dato:

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Arkivsaksnr:

Styresak: 80/23

Evaluering av instituttstrukturen - fremdriftsplan

Bakgrunn

Viser til sak som ble lagt frem for fakultetstyret [SAK 7223 Evaluering av Fakultet for kunst, musikk og design Evalueringsrapporten oversendes til Fakultetstyret \(1\) \(1\).pdf](#)

Rapporten var også tema for allmøte som ble arrangert i forlengelsen av fakultetets HMS dag 16. november. Rapporten ble presentert av leder for den eksterne komiteen, professor Knut Helland. Presentasjonen ble etterfulgt av en panel- og plenumsdebatt med bred representasjon og god deltakelse.

Til saken

For å sikre gode prosesser utarbeides nå en generell fremdriftsplan for hvordan rapporten skal følges opp. Fremdriftsplanen tar utgangspunkt i de tre hovedanbefalingene:

- *Sette faglighet, faglig ledelse og faglig forløsning i sentrum:* KMD bør styrke og videreutvikle faglige prosesser og strukturer for å oppnå ambisiøse, faglige mål. Faglig utvikling må stå i høysetet i alle ledelsesbeslutninger og man må tydeliggjøre fakultetets forventninger både til ledere, ansatte og studenter. Dette vil også bidra til å skape en felles identitet hvor kjernen er kunsten og dens kraft, kunstnerisk utviklingsarbeid og vitenskapelig forskning.
- *Vende seg utover og videreutvikle KMDs rolle, internt og eksternt:* KMD bør ta en mer aktiv, tydelig rolle i byens og regionens kunst- og kulturliv. Organisasjonen må åpne seg mer opp mot omverden, invitere til og engasjere seg i ulike forpliktende samarbeid med eksterne parter og bli mer synlig. Et viktig grep kan være å ta en sentral rolle i regionens søknadsarbeid mot å bli europeisk kulturhovedstad. Dette kan igjen være et steg på veien mot å etablere en faglig sterk og aktiv kunnskapsklynge for kunst-, musikk- og designfagene.
- *Rydde i og tydeliggjøre intern organisering og sikre hensiktsmessige ledelses- og samarbeidsstrukturer:* KMD bør skape gode og bærekraftige strukturer for å styrke

både vitenskapelig forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning, formidling og administrasjon. Klarere organisatoriske strukturer og ledelseslinjer vil bidra til bedre understøttelse av faglig og tverrfaglig^[4] utvikling. I tillegg vil det skape bedre forutsetninger for dialog og samarbeid mellom driftsadministrasjonen og de faglige miljøene.

Komiteen presiserte at implementering av én anbefaling vil styrke sannsynligheten for å lykkes med de øvrige. Samtidig understreket komiteen at det er et behov for å gjøre grep og forbedringstiltak for å sikre at KMD utvikler seg i ønsket retning og i tråd med sin strategi og sitt potensial. Noen av forslagene er av strukturell art, andre er ikke-strukturelle.

Anbefalinger instituttstruktur

Mandatet bad komiteen vurdere ulike organisasjonsalternativ. I kapittel 4 drøftes fem ulike modeller. De plasserer seg i et kontinuum, hvor en radikal omlegging utgjør den ene polen, mens en gradvis videreutvikling av den bestående organisasjonen utgjør den andre polen:

- *Modell 1:* Legge ned KMD som fakultet og la det inngå som et institutt under HF
- *Modell 2:* Fjerne instituttnivået ved KMD og samle alle institutter under én paraply
- *Modell 3:* Øke fra tre til fire institutter
- *Modell 4:* Redusere fra tre til to institutter: Griegakademiet og Institutt for kunst og design
- *Modell 5:* Videreføre dagens organisasjonsmodell, og innføre ulike forbedringstiltak

Komiteens oppfatning er at hovedinnsatsen på nåværende tidspunkt bør være å legge vekt på faglig utvikling, snarere enn endring av den organisatoriske strukturen. Det er derfor komiteens vurdering at modell 5 vil legge et bedre grunnlag for det faglige utviklingsarbeidet enn de andre modellene.

Anbefalinger forbedringstiltak

I tillegg til de tre hovedanbefalingene foreslår komiteen fem fokusområder for forbedringstiltak. Disse følger oppdelingen av analysen av KMD som fremlagt i evalueringsrapporten kapittel 3:

- *Kultur, identitet og fortellinger/visjon*
- *Faglighet, vitenskapelig forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid*

- *Utdanning, undervisning og læringsmiljø*
- *Formidling og relasjon til omverden*
- *Organisering og administrasjon*

Fremdrift og tidsramme

Generelt

- Rapporten legges frem for drøfting i alle råd og utvalg ved KMD
- På bakgrunn av innspill og analysere foreslår fakultetsledelsen prioriterte tiltak knyttet til hovedanbefalingene

Styringsgruppe

Det nedsettes en styringsgruppe som skal koordinere oppfølgingsarbeidet.

- Styringsgruppen består av dekan (leder), instituttlederne og fakultetsdirektør, supplert med studentrepresentant oppnevnt av KSU og ett medlem oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene.
- En egen arbeidsgruppe nedsettes, supplert med et eksternt panel, med mål om å åpne KMD mer mot omverden (hovedanbefaling 2)
- Det nedsettes mindre arbeidsgrupper etter behov

Styringsgruppen skal fremlegge en tidslinje for alle tiltakene innenfor fakultetsstyrets funksjonsperiode.

Tiltak må være gjennomført eller igangsatt før nytt dekanat og fakultetsstyre tiltrer 1. august 2025.

Tiltak som allerede er igangsatt eller kan igangsettes:

- stimulere til tverrfaglige forskningsprosjekter i fordeling av strategiske midler
- Støtte opp om forskningsgruppene, herunder gjennomføre og videreutvikle program for forskningsgruppeledere
- Arrangere flere fellessamlinger der forskning, forskerutdanning og undervisning er hovedtema
- Etablere en "KMD-festival" i forbindelse med eksamensutstillinger og konserter for byens befolkning

- Årlig gjennomgang av emnestrukturen, spesielt mtp å utvikle flere tverrfaglige emner
- Utrede tilbakeføring av HR og økonomifunksjoner til fakultetsnivået
- Vurdere ledermøtestrukturen på institutt- og fakultetsnivå

Neste dekanat og fakultetsstyre (fra H2025) må ta stilling til om instituttstrukturen tas opp til ny vurdering, jf. hovedanbefaling 3.

Vi ber om innspill og kommentarer fra fakultetsstyret til fremdriftsplanen.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar fremdriftsplanen med de kommentarer som kom i møtet.

Fakultetsstyret ber om at status for fremdriftsplan legges frem for fakultetsstyret i mars 2024.

Frode Thorsen
Dekan

Symy

^[1] I definisjonen av begrepet «tverrfaglig» inkluderer vi muligheter for både flerfaglig aktivitet og aktivitet som foregår på tvers av flere enn to av fakultetets/UiBs fagmiljøer.

^[2] Se <https://www.uib.no/strategi>



Styre: Fakultetsstyret

Styresak: 81/23

Møtedato: 14. desember 2023

Dato: 5. desember 2023

Arkivsaksnr: 2023/155-9

KMDs utfyllende retningslinjer til UiBs studieforskrift

Bakgrunn

UiB vedtok en revidert studieforskrift i styremøte 15. juni 2023, etter at saken hadde vært arbeidet med på alle organisasjonsnivå ved UiB. KMD sine innspill i prosessen ble i stor grad tatt høyde for. Den reviderte forskriften trer i kraft fra 1. januar 2024.

Studieavdelingen (SA) har bedt fakultetene om å gjennomgå sine lokale regelverk, og sikre at disse er i tråd med den nye forskriften. Det er blant annet gjort forenklinger i den nye forskriften som gjør at presiseringer må tydeliggjøres i fakultetets egne utfyllende retningslinjer, og eventuelt i reviderte studieprogram- og i emneplaner.

SU-KMD har arbeidet med utfyllende retningslinjer og forberedelser til den nye forskriften, gjennom høsten. Det vises til SU-KMD sak 22/23 og sak 26/23 for implementeringsarbeidet. I SU-KMD sak 32/23 sluttet studieutvalget seg til forslaget til utfyllende retningslinjer for fakultetet, som her fremlegges for fakultetsstyret. Det er her også tatt høyde for fakultetsstyrets tidligere vedtak om eksamen ved KMD (fakultetsstyresak 28/20). Dette området inngår nå i den nye forskriften, og forslaget til utfyllende retningslinjer.

Til saken

SU-KMD har sammen med studieadministrasjonen gjennomgått hele forskriften, og mener at KMDs utfyllende retningslinjer må presisere følgende paragrafer:

- §5-1 Søknad
- §5-5 Gyldig fråvær
- §5-6 Rettar ved gyldig fråvær
- §5-7 Prinsipp for godkjenning
- §6-5 Tilgang til undervising
- §6-6 Obligatorisk undervisningsaktivitet
- §7-3 Rett til eksamen
- §7-6 Individuell eksamen eller gruppeeksamen
- §7-7 Språk
- §8-1 Talet på forsøk [Eksamen]
- §8-3 Avbrotten eksamen
- §8-4 Kontinuasjoneksamen
- §9-8 Sensorane

Presiseringene i de utfyllende retningslinjene omhandler i vesentlig grad punkter som KMD spilte inn til UiB allerede i høringsprosessen til den nye studieforskriften. Formuleringene i forskriften ble gjort mer åpen for å omfatte alle fakultetene på institusjonsnivå. Samtidig gir forskriften fakultetene handlingsrom til selv å kunne gjøre presiseringer. Det foreliggende

forslaget til KMDs utfyllende retningslinjer er gjennomgått med representant fra SA for å sikre at vi holder oss innenfor forskriftens rammer. Det vises til nærmere beskrivelser av KMDs utfyllende retningslinjer i vedlegg 1, og UiBs reviderte studieforskrift (vedlegg 2).

I henhold til SU-KMD sak 32/23, må andre presiseringer ivaretas i emnebeskrivelser særlig når det gjelder følgende punkter:

- Presisering av obligatoriske krav i emner, som må være godkjent for at studenten kan melde seg til eksamen, jf §6-6 (1)
- Med faglige/pedagogiske begrunnelser for krav om obligatorisk fremmøte:
 - Er det da noe fravær som likevel skal kunne godjennes utover 80/20%-regel? (jf godkjent fravær §5-5?)
 - Er det aktuelt med alternativer til fremmøte som obligatorisk krav særlig i studieprogram med rekkefølgekrav i emnestrukturen? (for studentgjennomstrømming, logistikk, mm)
 - Utfordringer med tilrettelegging (/universell utforming) jf §5-4
- Det må presiseres hva som vurderes (inkl. sensorveiledninger), og hvordan eksamen gjennomføres, med eventuelle vektinger av ulike deler (jf §7-2)
- Tydeliggjøre språkkrav (jf §7-7)

Dette følges opp gjennom revisjonsprosesser i programstyrer og institutt.

SU-KMD vektlegger at saken er godt gjennomarbeidet både i tidligere arbeidsprosesser, og av studieadministrasjonen i dialog med SA. SU-KMD anbefaler at fakultetsstyret godkjenner de utfyllenderetningslinjene som er vedlagt saken.

Fakultetsstyret orienteres også om at det foreligger forslag til UH-loven om to-sensordning blant annet ved ikke-etterprøvbare eksamener, dvs utøvende/skapende- og muntlige eksamener. SA varsler at denne saken gjør at UiBs studieforskrift vil måtte revideres på nytt i nærmeste fremtid (UU-UiB 45/23). Dette kan få betydelige konsekvenser for KMD, slik våre emner er i dag. Dette temaet følges opp i en seinere sak, når nærmere informasjon foreligger.

Forslag til **vedtak**:

Fakultetsstyret slutter seg til forslaget til KMDs utfyllende retningslinjer til UiBs reviderte studieforskrift, slik den er vedlagt saken.

Fakultetsstyrets tidligere vedtak om eksamen ved KMD (sak 28/20) oppheves, ettersom dette nå er ivaretatt i den nye forskriften og de utfyllende retningslinjene.

Frode Thorsen
dekan

Vedlegg:

1. KMDs utfyllende retningslinjer til UiBs studieforskrift (anbefalt fra SU-KMD 32/23)
2. Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen, med ikrafttredelse 1. januar 2024
3. [Fakultetsstyresak 28/20](#) *Harmonisering av KMDs lokale retningslinjer for eksamen*

Saksbehandler: HSk

Vedlegg 1 – fakultetsstyresak 81/23

KMDs utfyllende retningslinjer til Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen

Paragrafene viser til UiBs studieforskrift, gjengivelse av forskriften står i *kursiv*.

§5-1 Søknad

(2) Fakultetet kan vedta utfyllende reglar om deltidsstudium og utsett studiestart.

KMDs utfyllende retningslinjer:

Det gis normalt ikke anledning til utsatt studiestart til studieprogram som har opptaksprøver som grunnlag for tildeling av studieplass. Det vises til den aktuelle studieplan, UiBs opptaksforskrift og KMDs utfyllende retningslinjer til opptaksforskriften.

§ 5-5 Gyldig fravær

Paragrafen i forskriften viser til flere punkter som beskriver hva som gir grunnlag for gyldig fravær.

KMDs utfyllende retningslinjer

Det kan innvilges gyldig fravær på faglig grunnlag, med kriterier som på forhånd er fastsatt av hvert programstyre og eventuelt godkjent på instituttnivå. Dette vil eventuelt gjelde som gyldig fravær.

§ 5-6 Rettar ved gyldig fravær

(1) Studentar med gyldig fravær frå obligatorisk undervisningsaktivitet har rett til ny gjennomføring før eksamen i emnet, dersom det er praktisk mogleg og ikkje inneber ein uforholdsmessig byrde for fakultetet.

(4) Fakultetet fastset nærare reglar om kontinuasjonseksamen i utfyllande reglar og/eller emneskildringa. Fakultetet kan vedta at kontinuasjonseksamen skal skje på eit bestemt tidspunkt for ein skilde studieprogram og emne, dersom omsynet til studentane sin samla progresjon talar for det. Fakultetet kan vedta at retten til kontinuasjonseksamen etter andre avsnitt ikkje gjeld for studentar som allereie har bestått resultat i emnet.

Paragrafen gir studenter med gyldig fravær rett til konteeksamen.

KMDs utfyllende retningslinjer

(1) Ved gyldig fravær fra obligatorisk aktivitet kan det av faglige hensyn kreves at kandidaten må utføre en annen obligatorisk aktivitet som erstatning for det du har gått glipp av.

(4) Fakultetet har definerte tidsperioder for konteeksamen. Kandidater som har hatt gyldig fravær fra ordinær eksamen, vil automatisk bli meldt til første mulige konteeksamen. Tilsvarende gjelder for kandidater som ikkje har bestått eksamen.

§ 5-7 Prinsipp for godkjenning

Paragrafen gir mulighet for innpassing av tidligere utdanning og realkompetanse i et begrenset omfang.

KMDs utfyllende retningslinjer

Studenter med tidligere utdanning eller relevant realkompetanse kan søke om innpassing til studiet de er tatt opp til. Når studenten søker om godkjenning/innpassing for obligatoriske emne, skal fakultetet vurdere dette mot emnebeskrivelsenes læringsutbytte (NKR). Det må søkes om innpassing i forkant av hvert studieår.

§ 6-5 Tilgang til undervisning

(5) Fakultetet kan vedta andre avgrensingar av tilgangen til undervisning for studentar som:

- a) tidlegare har følgd undervisninga og er innanfor perioden skildra i § 6-6 (3),
- b) har bestått resultat i emnet eller
- c) allereie har fått rettleiing i emne som gjeld bachelor- eller masterprosjekt.

KMDs utfyllende retningslinjer

I utøvende/skapende studieløp er studenter tildelt et fast antall timer med veiledning og undervisning. Dersom studenten ikke følger oppsatt plan for veiledning, kan ikke studenten forvente at ny veiledningsressurs tildeles.

Dersom en student stryker på et emne og skal gjennomføre konte-eksamen, kan studenten søke om å få tildelt en ekstra veiledningsressurs for en periode.

Personer som ikke har aktiv studierett kan ikke benytte KMDs verksteder, arbeidsrom eller øvingsrom.

§ 6-6 Obligatorisk undervisningsaktivitet

Paragrafen definerer hva obligatorisk aktivitet er, til forskjell fra eksamen, mm.

KMDs utfyllende retningslinjer

Ved gyldig fravær fra obligatorisk aktivitet kan det av faglige hensyn kreves at studenten må utføre en annen aktivitet som erstatning for den vedkommende har gått glipp av.

Det fremgår av emnebeskrivelser hvordan kravet om obligatorisk fremmøte (%) forholder seg til bestemmelsene i §5-5 Gyldig fravær.

§ 7-3 Rett til eksamen

(2) Fakulteta kan vedta utfyllende reglar om tvungen eksamensmelding i emne som etter utdanningsplanen skal fullførast på eit bestemt tidspunkt. Det same gjeld studentar på vidareutdanningsemne.

KMDs utfyllende retningslinjer

I studieprogram med krav i emneprogresjonen, gjelder prinsippet om tvungen eksamensmelding i henhold til normert studieløp. Studenter med gyldig grunn for fravær i hh til §5-5 må søke om endring i sin individuelle utdanningsplan.

Det er ikke anledning til å trekke seg fra oppsatt eksamen i utøvende og skapende eksamener, uten godkjent søknad med gyldig grunn, jf §5-5.

§ 7-6 Individuell eksamen eller gruppeeksamen

(2) Ved gruppearbeid er utgangspunktet at sensuren er felles for studentane i gruppa. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje individuell vurdering av gruppearbeid.

KMDs utfyllende retningslinjer

Det fremgår av emnebeskrivelser dersom det skal gjennomføres individuell vurdering av gruppearbeid, eller felles prosjekter som bl.a. kammermusikk/ samspill.

Emneplanen skal beskrive typen arbeid (format og varighet eller mengde) som inngår i gruppevurderingen. For emner der gruppevurdering benyttes skal vurderingsuttrykk normalt være bestått/ikke bestått.

Ved vurdering der kandidatens arbeider er en del av en ekstern gruppe skal kandidatens arbeid vurderes individuelt, men i den kontekst som arbeidet er utarbeidet i.

§ 7-7 Språk

(4) Fakultetet kan i emneskildringa vedta at heile eller delar av eit eksamenssvar må leverast på eit bestemt språk. Fråvik frå første og andre avsnitt krev fagleg grunngeving og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.

Paragrafen viser hvilke rammer som gjelder for språk ved eksamen.

KMD må presisere i emnebeskrivelser hva som gjelder i henhold til disse kravene, det vises til [UiBs språkpolitikk](#): *Universitetet i Bergen skal ha en tydelig språkpolitikk, og fremstå som et språklig forbilde for norsk utdanning, kultur- og samfunnsliv. Norsk er hovedspråket.*

KMDs utfyllende retningslinjer

KMD skal så lang som mulig følge UiBs språkpolitiske retningslinjer, jf [UiBs styre 31.10.2019](#)

§ 8-1 Talet på forsøk [Eksamen]

(3) Fakultetet kan i emneskildringa eller i utfyllande regelverk vedta at det ikkje er høve til meir enn to eksamensforsøk i emne som

- a) inneber praksis,*
- b) inneber feltarbeid,*
- c) inneber tokt eller*
- d) er utøvande eller skapande.*

(4) Fakultetet:

a) kan i utfyllande reglar vedta unntak frå hovudregelen om tre forsøk for studentar som allereie har bestått resultat i emnet,

KMDs utfyllende retningslinjer

Normalt er det åpent for to eksamensforsøk på utøvande/skapande emner, og praksisemner. Studenter som har strøket eller av andre grunner ikke har bestått etter to forsøk, må eventuelt søke ekstra om et tredje og siste forsøk med begrunnelse.

§ 8-3 Avbroten eksamen

(2) Fakultetet kan i eksamensregelementet og/eller eksamensoppgåva vedta at brot på formelle krav til eksamen (ordgrenser mv.) skal reknast som ikkje levert.

KMDs utfyllende retningslinjer

Dersom ikke alle element i en mappe er levert innen gitt frist, vil det bli regnet som avbrutt eksamen.

§ 8-4 Kontinuasjoneksamen

KMDs utfyllende retningslinjer

Det er ikke anledning for studenter som har bestått eksamen, å melde seg til ny eksamen i samme emne.

§ 9-8 Sensorane

(2) I desse tilfella krevst det minst to sensorar:

- a) munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen der minst ein av sensorane som regel skal vere eksterne,*
- b) sensur av masterprosjekt, der minst ein av sensorane må vere ekstern og*
- c) klagesensur, der minst ein av sensorane må vere ekstern.*

(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar setje eigne reglar for talet på sensorar, så lenge dei er strengare enn første avsnitt. Dersom det ikkje er ekstern sensor på munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen, må ordninga godkjennast av fakultetet basert på ekstern fagfelle si evaluering av vurderingsordninga.

KMD: Det må fremgå av ekstern fagfellerapport hvilke emner det evt ikke er nødvendig med ekstern sensur.

*) denne ordningen er under endring.

Forskrift om studium ved Universitetet i Bergen

Kapittel 1. Føremål og verkeområde

§ 1-1 Føremål

(1) Studia ved Universitetet i Bergen skal:

- a) vere forskningsbaserte og legge til rette for studentaktiv læring,
- b) ha møteplassar mellom studentar og fagleg tilsette, og sørge for at studentane blir integrerte i fagmiljøa,
- c) gi opplæring i akademisk redegheiteit, yringsfridom og fagkritikk,
- d) gi den digitale kompetansen som er relevant for fagområdet og
- e) gi eit godt grunnlag for læring heile livet.

(2) Eit klårt og tilgjengeleg regelverk er viktig for at studentane skal verte kjend med dei rettar og pliktar ein har som student ved universitetet, og for å sikre lik praksis på dei ulike fakulteta.

(3) Universitetet i Bergen ønsker å legge til rette for utvikling og utprøving av lærings-, undervisnings- og eksamensformer som fremjar betre læring.

§ 1-2 Verkeområde

(1) Forskrifta fastset hovudreglane for studium ved Universitetet i Bergen, innanfor rammene av universitets- og høgskulelova og sentrale forskrifter frå departementet. Utfyllande reglar er fastsette av dei einskilde fakulteta.

(2) Forskrifta gjeld for alle studium ved Universitetet i Bergen med unntak for ph.d.-utdanninga og etterutdanning.

§ 1-3 Delegasjon

Organa som har avgjerslemyndigheit etter denne forskrifta, har høve til å delegere myndigheita vidare til underordna organ så lenge det ikkje er presisert at avgjersla må treffast av organet sjølv.

Kapittel 2. Organisering av studia

§ 2-1. Organisering

(1) Studia er organiserte i studieprogram og emne.

(2) Studieplanar og emneskildringar skal vere i samsvar med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket som er fastsett av departementet, med studietilsynsforskrifta og med reglar og retningslinjer frå universitetet.

§ 2-2 Studieprogram

(1) Eit studieprogram er ei samling emne som inngår i ein heilskap med eit definert læringsutbytte. Studieprogram som ikkje er årsstudium, skal føre til ei grad.

(2) Kvart studieprogram skal ha ein studieplan som inneheld:

- a) namnet på studieprogrammet og eventuelle studieretningar,
- b) talet på studiepoeng,
- c) opptakskrav,
- d) mål og innhald,
- e) kva for kunnskap, ferdigheiter og kompetanse studentane skal tileigne seg (læringsutbytteskildring),
- f) læringsaktivitetar og undervisingsformer,
- g) kva for emne som er obligatoriske og valfrie, med emneskildringar,
- h) eventuelle minstekrav til frie studiepoeng, til dømes fagleg nivå, omfang og innhald,
- i) høve til og plassering av utveksling og
- j) eventuelle reglar om rekkefølge på emna på programmet.

§ 2-3 Emne

(1) Eit emne er den grunnleggande studieeininga.

(2) Kvart emne skal ha ei emneskildring som inneheld:

- a) namnet til emnet,
- b) talet på studiepoeng,
- c) eventuelle forkunnskapskrav,
- d) mål og innhald,
- e) kva for kunnskap, ferdigheiter og kompetanse studenten skal tileigne seg (læringsutbytteskildring),
- f) undervisingssemester, -former, -omfang og -språk, og andre læringsaktivitetar
- g) obligatorisk oppmøte og obligatoriske aktivitetar,
- h) eksamensform og -semester, og vurderingsuttrykk og
- i) andre særskilde reglar for emnet dersom dei finst, til dømes avgrensing i tilgang til undervisning, hjelpemiddel og formelle krav til eksamen.

(3) Talet på studiepoeng for eit emne skal vere deleleg med fem. Dette gjeld ikkje for integrerte masterprogram eller for profesjonsstudia. Også i andre tilfelle kan det gjerast unntak dersom faglege grunnar talar for det, og verken omsynet til studentane sin valfridom eller ønske om tverrfaglege studium gjer det utilrådeleg.

(4) Eitt studiepoeng utgjer 1/60 av eit heilt studieår og inneber om lag 25-30 arbeidstimar for studentane.

Kapittel 3. Oppretting mv. av studieprogram, studieretningar og emne

§ 3-1 Oppretting, nedlegging og endring

(1) Universitetsstyret sjølv opprettar og legg ned studieprogram på over 60 studiepoeng.

(2) Fakultetet sjølv opprettar og legg ned:

- a) årsstudium,
- b) studieretningar og
- c) emne.

(3) Vesentlege endringar i studieprogram ved eit fakultet må godkjennast av universitetsstyret. Endringar som i realiteten inneber oppretting eller nedlegging av eit heilt fagområde blir alltid rekna som vesentlege.

(4) Fakultetet sjølv vedtar andre endringar i studieprogramma, studieretningane og emna.

(5) Vedtak etter andre og fjerde avsnitt som gjeld studieprogram og -retningar skal rapporterast til universitetsdirektøren.

(6) Organet som legg ned eit studieprogram, ei studieretning eller eit emne skal vedta ei overgangsordning for undervising og eksamen. Studentar på slike studieprogram skal få høve til å fullføre studiet i samsvar med overgangsordninga.

(7) Mindre endringar i eksisterande studieprogram, studieretningar og emne kan delegerast til organet som er ansvarleg for programmet (programstyret).

§ 3-2 Emnekodar

(1) Alle emne skal ha ein tresifra kode, etter følgjande system:

- a) 100-emner er begynneremne,
- b) 200-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på bachelornivå ,
- c) 300-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på masternivå
- d) 600-emne er vidareutdanningsemne, medan
- e) 900-emne er fordjupings- eller spesialiseringsemne tilpassa studentar på ph.d.-nivå.

(2) Firesifra kodar kan nyttast dersom det ikkje er fleire aktuelle emnekodar att. Systemet i første avsnitt gjeld for dei tre første siffera.

(3) Examen philosophicum, norskkurs og emne på odontologi-, tannpleie- og medisinstudiet kan fråvike frå første avsnitt.

(4) Emnekodane samsvarer med syklusane i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, men slik at både 100-emne og 200-emne høyrer til første syklus (bachelornivå).

§ 3-3 Felles studieprogram og fellesgrader

(1) Eit felles studieprogram er eit samarbeid mellom Universitetet i Bergen og ein eller fleire andre institusjonar, der alle institusjonane bidrar til programmet, men berre éin av dei tildeler graden.

(2) Ein fellesgrad er eit felles studieprogram der graden blir tildelt i fellesskap av dei deltakande institusjonane.

(3) Universitetsstyret opprettar sjølv felles studieprogram og fellesgrader. Studieprogrammet eller grada er regulert i eigen avtale.

Kapittel 4. Studierett

§ 4-1 Opptak til studium

(1) Fakultetet har ansvaret for opptaket. Ansvaret kan delegerast til Studieavdelinga og Samordna opptak. Opptaket er regulert i [Forskrift om opptak til Universitetet i Bergen](#).

§ 4-2 Studierett

(1) Studentar som er tatt opp ved Universitetet i Bergen har studierett på det studieprogram eller dei emna som opptaket gjeld. Dette gir rett til:

- a) å melde seg til undervising og følge henne, få rettleiing mv., i samsvar med emneskildringa og studieplanen,
- b) å nytte andre ressursar, i samsvar med emneskildringa og studieplanen,
- c) tilgang til lokale, lesesalar mv., i samsvar med fakulteta sine reglement,
- d) eksamen i samsvar med kapittel 7 og
- e) individuell utdanningsplan, jf. § 4-6.

(2) Kortvarige studierettar som ikkje er knytte til eit studieprogram gir studenten rett til å undervisings- og eksamensmelde seg til utvalde emne i eitt eller to semester.

§ 4-3 Forventingane og pliktene til studenten

(1) Studenten er forventa å:

- a) oppfylle krav til akademisk redegheheit og integritet,
- b) delta i undervisinga,
- c) aktivt medverke i sin eigen studiekvardag og den akademiske fellesskapen,
- d) setje seg inn universitetet sine reglar og retningslinjer,
- e) halde seg oppdatert på kunngjeringar på program- og emnesidene på UiB sine digitale læringsplattformer, og på epostar frå universitetet og
- f) aktivt medverke i student- og universitetsdemokratiet.

(2) Studenten pliktar å:

- a) delta i eventuelt obligatorisk studiestartsmøte,
- b) semesterregistrere seg,
- c) betale eventuell studieavgift og
- d) kvart semester oppdatere og stadfeste utdanningsplanen.

(3) Fristen for andre avsnitt bokstav b og d er høvesvis 1. september og 1. februar.

(4) Brot på pliktene i andre avsnitt kan føre til tap av studieretten, sjå § 4-5.

(5) Studenten må stille med berbar datamaskin til bruk i undervising og eksamen.

§ 4-4 Semesteravgift

(1) Plikta til å betale semesteravgift følger av [Forskrift om studentsamskipnader](#) § 17.

(2) Alle skal betale semesteravgift i dei semestera dei er eksamensmelde. Det same gjeld studentar som er tekne opp på studieprogram som er normert til 15 studiepoeng eller meir per semester, sjølv om dei ikkje er eksamensmelde.

(3) Første avsnitt gjeld ikkje:

- a) for innvekslingsstudentar som etter avtale er fritakne frå semesteravgifta,
- b) for tilsette som tar emne med nær tilknytning til stillinga, inkludert pedagogisk opplæring, eller
- c) dersom fritak frå semesteravgift går fram av emneskildringa eller anna regelverk.

(4) Fritak etter tredje avsnitt gjeld berre når det er klarert med samskipnaden.

(5) Studentar som er tekne opp til studium normert til under 15 studiepoeng per semester, kan velje om dei vil betale semesteravgift dei semestera dei ikkje er eksamensmelde.

(6) Studentar i permisjon etter § 5-2 kan velje om dei vil betale semesteravgift. Eksamensmelde studentar må betale semesteravgift sjølv om dei har permisjon.

§ 4-5 Tap av studierett

(1) Fakultetet kan trekke tilbake studieretten dersom studenten:

- a) ikkje oppfyller krava etter § 4-3 (2) eller § 4-4,
- b) gir melding om at hen ønsker å avslutte studiet,
- c) får opptak til eit anna studieprogram ved UiB, og det ikkje er gode faglege grunnar til at fleire studierettar finst parallelt,
- d) ikkje består noko studiepoenggivande emne i to semester på rad,
- e) på slutten av studieåret har eit etterslep på meir enn halvparten av normert progresjon for studieprogrammet,
- f) har gjort maksimalt tal eksamensforsøk i obligatoriske emne utan bestått resultat eller
- g) har fullført studieprogrammet eller emnet som opptaket gjeld.

(2) Vedtak etter bokstavane d og e i første avsnitt skal ta omsyn til innvilga permisjonar, pausar, deltidstudium og gyldig fråvær til eksamen eller obligatoriske aktivitetar, og vedtak om utestenging. Fakultetet kan alltid trekke tilbake studieretten for studentar som ikkje har produsert studiepoeng dei siste seks semestera, med mindre studenten har hatt permisjon i heile perioden, jf. § 5-2.

(3) For kliniske og utøvande/skapande studieprogram kan fakultetet i studieplanen og/eller utfyllande reglar fastsette at studieretten kan trekkast tilbake dersom studenten er meir enn to år forsinka samanlikna med normal progresjon.

(4) Den sentrale klagenemnda kan vedta utestenging og dermed midlertidig tap av studieretten, jf. [universitets- og høgskulelova](#) §§ 4-7 (1) og (2) og 4-8 (3).

§ 4-6 Utdanningsplan

(1) Alle som er tatt opp til eit studieprogram på 60 studiepoeng eller meir skal ha ein utdanningsplan. Andre studentar skal ha ein forenkla utdanningsplan dersom fakultetet fastset dette i utfyllande reglar.

(2) Utdanningsplanen er ein avtale mellom studenten og Universitetet i Bergen som regulerer

rettar og plikter overfor kvarandre. Utdanningsplanen fastset studieløpet fram til studieprogrammet er fullført.

(3) Utdanningsplanen skal innehalde:

- a) namnet på studieprogrammet,
- b) kva for emne studenten tar sikte på å fullføre; semester, rekkefølge, orientering om framgangsmåte ved endring av utdanningsplanen og val av ikkje-obligatoriske emne,
- c) tidlegare utdanning som skal inngå i graden,
- d) eventuell planlagt utveksling,
- e) tilvisingar til regelverk som studenten skal kjenne til og følge, inkludert denne forskrifta, fakultetet sine reglar, sørviserklæringar, og studieplanen og
- f) orientering om verknaden av manglande oppfølging av utdanningsplanen, jf. § 4-5.

(4) Fakultetet skal varsle alle studentar som har eit etterslep på 30 studiepoeng eller meir om at utdanningsplanen må oppdaterast. Varselet skal sendast ut på eit fast tidspunkt kvart år. Fakultetet og studenten skal i fellesskap avgjere kva for endringar som må gjerast.

Kapittel 5. Tilpassing av studia og fråvær

§ 5-1 Søknad

(1) Fakultetet handsamar søknader om:

- a) permisjon,
- b) pause frå studia,
- c) deltidsstudium,
- d) utsett studiestart,
- e) andre endringar i studieprogresjonen jamført med utdanningsplanen,
- f) tilrettelegging av studia,
- g) gyldig fråvær og
- h) godkjenning av tidlegare utdanning og realkompetanse.

(2) Fakultetet kan vedta utfyllande reglar om deltidsstudium og utsett studiestart.

(3) Avgjersle etter første avsnitt bokstav d, og bokstav f og g som gjeld saleksamen, kan delegerast til Studieavdelinga.

§ 5-2 Permisjon

(1) Studentar har rett til permisjon:

- a) i høve svangerskap, fødsel og omsorg til barn i samsvar med [universitets- og høgskulelova § 4-3 d](#),
- b) ved sjukdom som ikkje gjer det mogeleg å halde fram studia,
- c) dersom sambuar mv. eller barn er alvorleg sjuke,
- d) i høve utføring av tenesteplikt etter [forsvarslova § 17](#),
- e) i høve verv i studentpolitiske organ og andre tyngande politiske verv eller
- f) når andre særskilde forhold talar for, til dømes toppidrett.

(2) Permisjon inneber at den ytre ramma for studieretten blir utvida i tid tilsvarande som permisjon, medan studieretten blir haldt ved like. Permisjonar blir innvilga for eitt eller to

semester om gongen.

(3) Etter permisjonen har studenten rett til å ta opp att studia der hen slapp, så langt det gjer seg gjere. Utdanningsplanen skal oppdaterast for å ta høgde for permisjonen.

(4) Søknad om permisjon må meldast til fakultetet så snart råd, og skal dokumenterast på høveleg måte.

(5) For permisjonssøknader etter første avsnitt bokstav a til c inneber dokumentasjonsplikta fråsegn frå lege, eller anna helsepersonell som nemnd i [Forskrift om unntak frå legeerklæringsvilkåret](#). Dokumentasjon knytt til permisjonssøknad etter bokstav b og c skal gjere greie for helsetilstanden og stadfeste at gjennomføringa av studia er umogleg eller urimeleg å vente.

§ 5-3 Pause frå studia

(1) Studentar på bachelorprogram, integrerte masterprogram og profesjonsstudia har rett til pause frå studia utan grunngeving i to semester.

(2) Pause inneber at studieretten knytt til det aktuelle studieprogrammet blir suspendert. Pause blir innvilga for eitt eller to semester om gongen og studieretten blir utvida tilsvarende i tid.

(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at:

- a) inntil 60 studiepoeng må vere oppnådde før studenten får pause frå studia og
- b) retten til pause frå studia ikkje gjeld dei fire siste semestera på integrert masterprogram

(4) Retten til pause frå studia gjeld ikkje for studentar på studieprogram i utøvande og skapande kunst, musikk og design.

(5) Søknadsfristen for søknader etter denne føresegna er ved fristen for semesterregistrering.

§ 5-4 Tilrettelegging av undervising og eksamen

(1) Studentar med funksjonsnedsetjing eller andre særskilte behov har rett til eigna individuell tilrettelegging av lærestad, undervising, læremidlar og eksamen i samsvar med [universitets- og høgskulelova](#) § 4-3 c.

(2) Føremålet med tilretteleggingstiltaka er at studentane får same høve til å gjennomføre studia, og at dei blir prøvd likt. Universitetet skal gjennom dialog og rettleiing forsøke å finne eigna tiltak.

(3) Universitetet skal ikkje innvilge tilretteleggingstiltak som inneber reduksjon av faglege krav.

(4) Universitetet skal ikkje avslå eit tiltak av økonomiske eller administrative omsyn, med mindre det aktuelle tiltaket inneber ein uforholdsmessig byrde for universitetet.

(5) Ein student som krev tilrettelegging av undervising eller eksamen må søke fakultetet så

tidleg som råd. Behovet skal dokumenterast på høveleg måte, og dette inneber som hovudregel fråsegn frå helsepersonell eller annan ekspertise.

(6) Studentar med langvarige funksjonsnedsetjingar eller særskilte behov treng som hovudregel ikkje legge ved dokumentasjon til kvar søknad.

§ 5-5 Gyldig fråvær

(1) Fråvær som skuldast desse forholda er gyldig:

- a) eigen sjukdom som gjer gjennomføringa av undervising eller eksamen umogleg eller urimeleg å krevje,
- b) sjukdom hjå barn som studenten har omsorg for, innanfor dei avgrensingane som følger av [arbeidsmiljøloven § 12-9](#),
- c) dødsfall i nær familie eller hjå andre studenten har eit nært forhold til, for ein periode på inntil to veker frå dødsfallet,
- d) gravferd ol. til personar i nær familie eller som studenten har eit nært forhold til,
- e) lovpålagt oppmøte annan stad og
- f) andre forhold som gjer det heilt urimeleg å krevje at studenten gjennomfører.

(2) Grunnlag for gyldig fråvær må dokumenterast på eigna måte. Sjukdom ol. skal dokumenterast med erklæring frå lege, eller anna helsepersonell som nemnd i [Forskrift om unntak frå legerklæringsvilkåret](#). Dokumentasjonen skal gjere greie for sjukdomen, kva dagar som er vurderte, og stadfeste at gjennomføringa av undervising eller eksamen var umogleg eller urimeleg å vente.

(3) Dokumentasjon for gyldig fråvær skal leverast så snart som råd, og seinast to veker etter at den obligatoriske undervisningsaktiviteten eller eksamenen vart avslutta.

§ 5-6 Rettar ved gyldig fråvær

(1) Studentar med gyldig fråvær frå obligatorisk undervisningsaktivitet har rett til ny gjennomføring før eksamen i emnet, dersom det er praktisk mogleg og ikkje inneber ein uforholdsmessig byrde for fakultetet.

(2) Studentar med gyldig fråvær frå førre vanlege eksamen i eit emne har rett til ny eksamen (kontinuasjoneksamen). Kontinuasjoneksamen skal haldast så tidleg som råd og har som føremål at studenten kan oppretthalde studieprogresjonen trass i sjukdom mv.

(3) Kontinuasjoneksamen kan innebere utsett leveringsfrist, ny eksamensdato og andre tiltak som sikrar føremålet.

(4) Fakultetet fastset nærare reglar om kontinuasjoneksamen i utfyllande reglar og/eller emneskildringa. Fakultetet kan vedta at kontinuasjoneksamen skal skje på eit bestemt tidspunkt for einskilde studieprogram og emne, dersom omsynet til studentane sin samla progresjon talar for det. Fakultetet kan vedta at retten til kontinuasjoneksamen etter andre avsnitt ikkje gjeld for studentar som allereie har bestått resultat i emnet.

(5) Gyldig fråvær til eksamen tel ikkje som forsøk, jf. § 8-2.

§ 5-7 Prinsipp for godkjenning

- (1) Studentar på studieprogram over 60 studiepoeng kan søke om godkjenning av tidlegare utdanning og av realkompetanse som del av deira studium.
- (2) Grunnlaget for vurderinga av godkjenning er emneskildring eller studieplan, inkludert den kunnskapen, ferdigheiter og kompetanse studenten skal oppnå. Fakultetet kan ikkje godkjenne fleire studiepoeng enn det aktuelle emnet ved fakultetet har.
- (3) Studenten som søker godkjenning må informere om kva for grader hen har frå høgare utdanning, eventuelt stadfeste at hen ikkje har nokon grad frå før.
- (4) Godkjenningsvedtaket skal sikre at studenten ikkje får dobbel utteljing for den same kunnskapen, ferdigheitene og kompetansen. Ved overlapp skal talet studiepoeng reduserast tilsvarande.
- (5) Fakultetet kan ikkje godkjenne fleire studiepoeng enn omfanget på utdanninga eller realkompetansen tilseier.

§ 5-8 Godkjenning av europeisk høgare utdanning

- (1) Fakultetet skal godkjenne når søknadsgrunnlaget er norske akkrediterte studium dersom vilkåra er oppfylte, jf. [universitets- og høgskulelova § 3-5 e](#). Det same gjeld for studium frå ein stat som er part til Lisboakonvensjonen, med mindre det er betydelege skilnader mellom utdanningane, jf. [universitets- og høgskulelova § 3-5 \(3\)](#).
- (2) Fakultetet skal godkjenne examen philosophicum frå akkreditert norsk institusjon.
- (3) Studieplanen kan setje minstekrav for dei frie studiepoenga, jf. § 2-2 (2) h.
- (4) Når studenten søker om godkjenning for obligatoriske emne på studieprogrammet skal fakultetet vurdere mot emneskildringar.
- (5) Det humanistiske fakultetet avgjer søknad om godkjenning av examen philosophicum dersom søknadsgrunnlaget er anna enn examen philosophicum ved akkreditert norsk institusjon.

§ 5-9 Godkjenning av annan utdanning og av realkompetanse

- (1) Fakultetet kan velje å handsame søknader om godkjenning av annan utdanning og realkompetanse, jf. [universitets- og høgskulelova §§ 3-5 \(1\), 3-5 a, 3-5 b og 3-5 f](#).
- (2) Godkjenning etter første avsnitt må knytast til ei vurdering av kunnskap, ferdigheiter og kompetanse på enkeltemne.

Kapittel 6. Undervisinga

§ 6-1 Studieåret

- (1) Studieåret er på ti månader og delt inn i eit haust- og eit vårsemester.

(2) Undervisning og eksamen i eit emne skal gjennomførast innanfor det semesteret det høyrer til. Fakultetet kan gjere unntak i studieplanar for studieprogram der undervisninga er organisert i bolkar.

(3) Det er undervisnings- og eksamensfri

- a) frå 23. desember til 2. januar
- b) på heilagdag.

(4) Det kan gjerast unntak frå tredje avsnitt for konsertar, utstillingar, tokt, feltarbeid, praksis og liknande, inkludert førebuingar.

(5) Heimeeksamen skal normalt ikkje gå over heilagdag. Dersom heimeeksamen går over heilagdag, skal lengda forlengast tilsvarande.

(6) Det er undervisnings- og eksamensfri mellom semestera, med mindre faglege omsyn talar for det motsette. Likevel slik at desse aktivitetane kan gjennomførast mellom semestera:

- a) undervisning og eksamen i samband med forkurs som kvalifiserer for studieprogram,
- b) språkkurs,
- c) feltarbeid,
- d) praksis,
- e) vidareutdanning og
- f) kontinuasjonseksamenar, jf. § 5-6 (2).

(7) Litteraturlister og timeplanar for emna skal publiserast på universitetet sine nettsider innan 1. juli for haustsemesteret og 1. desember for vårsemesteret.

§ 6-2 Generelt om undervisninga

(1) Undervisninga ved Universitetet skal vere forskningsbasert. Ho skal vere eigna for at studentane tileignar seg det forventede læringsutbyttet.

(2) Undervisninga kan avlysast i emne med for få studentar. Fakultetet skal sjå til at slik avlysing ikkje verkar inn på høvet til å fullføre studieprogrammet på normert tid.

§ 6-3 Undervisingsstad

(1) Undervisninga skal anten finne stad i universitetet sine lokale, sjukehusa og andre tilknytte institusjonar, forskingsstasjonar og forskingsfartøy, eller på universitetet sine digitale læringsplattformer.

(2) Fakultetet kan vedta unntak frå første avsnitt i anten emneskildringa eller i studieplanen dersom unntaket er fagleg grunnleggjande. Praksis blir gjennomført på praksisstaden; feltarbeid blir gjennomført i felt.

§ 6-4 Undervisningsspråk

Undervisninga på obligatoriske emne på eit bachelorprogram skal som hovudregel vere på norsk. Unntak krev fagleg grunnleggjande og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.

§ 6-5 Tilgang til undervisning

(1) Undervisninga ved Universitetet i Bergen er i utgangspunktet offentlig.

(2) Undervisningslokala og UiB sine digitale læringsplattformer skal vere universelt utforma, jf. [likestillings- og diskrimineringsloven §§ 17 og 18](#).

(3) Høvet til å følge undervisninga i eit emne kan avgrensast heilt eller delvis til studentar som er tatt opp på eit studieprogram eller eit einskild emne, dersom det er naudsynt på grunn av undervisninga sin art, eller det er fastsett studieavgift for emnet.

(4) Fakultetet kan setje tak på talet på studentar på eit emne dersom faglege, pedagogiske eller organisatoriske grunnar tilseier det. Slike avgrensingar skal gå fram i emneskildringa. Fakultetet vedtar utfyllande reglar om rangering av studentar.

(5) Fakultetet kan vedta andre avgrensingar av tilgangen til undervisning for studentar som:

- a) tidlegare har følgd undervisninga og er innanfor perioden skildra i § 6-6 (3),
- b) har bestått resultat i emnet eller
- c) allereie har fått rettleiing i emne som gjeld bachelor- eller masterprosjekt.

§ 6-6 Obligatorisk undervisningsaktivitet

(1) Obligatoriske undervisningsaktivitetar er alle dei aktivitetane som i emneskildringa er sett som vilkår for eksamen.

(2) Obligatoriske aktivitetar verkar ikkje inn på karakterfastsetjinga i emnet, men må bli godkjente for at studenten har høve til å ta eksamen, jf. § 7-3 (1).

(3) Godkjente obligatoriske aktivitetar er gyldige i tre semester, med mindre emneskildringa definerer ein annan periode. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje at fleire obligatoriske aktivitetar skal vurderast som ein heilskap, slik at dei alle må vere godkjente for å vere gyldige etter denne føresegna.

§ 6-7 Særskild om bachelor- og masteremne

(1) Studenten har rett til rettleiing i samband med bachelor- og masterprosjekt.

(2) Fakultetet regulerer forma og omfanget av rettleiing i samband med bachelor- og masterprosjekt i:

- a) eigen kontrakt mellom rettleiar, student og representant for fakultetet, og/eller
- b) studieplanen og emneskildringa.

Kapittel 7. Eksamen

§ 7-1 Føremål

(1) «Eksamen» er eit koplingsord til all prøving som verkar inn på karakteren i emnet, inkludert innleveringar og mappevurderingar. Namnet legg ingen føringar for pedagogisk eller fagleg innretning.

(2) Føremålet med eksamen er dels å gi studentar tilbakemelding som fremjar læring og dels å etterprøve den kunnskapen, dei ferdigheitene og den kompetansen studentane skal ha tileigna seg i løpet av emnet.

§ 7-2 Form

(1) Fakultetet fastset eksamensforma i emneskildringa. Eksamensoppgåva skal utformast med utgangspunkt i læringsutbyttet i emnet.

(2) Eksamen kan vere éin del, eller vere oppbygd av fleire delar (deleksamen). I sistnemnde tilfelle skal delane vere vekta etter ein på førehand fastsett brøk.

(3) Mappevurdering er samansett av fleire arbeid. Sensuren kan gjerast på grunnlag av heile mappa eller utvalde arbeid. Emneskildringa skal fastsetje korleis eit eventuelt utval av arbeida skal gjerast.

(4) Alle eksamensarbeid kan supplerast med ein justerande munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen for alle eller eit utval av studentane. Justerande eksamen inneber at studenten blir prøvd etter at ein førebels karakter er sett, med høve til å bli justert opp eller ned med éin karakter.

(5) Ei mappevurdering har ikkje bestått resultat om ikkje alle arbeida er leverte. Det same gjeld for delane i ein deleksamen. Fakultetet kan vedta utfyllande reglar som gir unntak frå dette, til dømes ved gyldig fråvær knytt til ein del eller eit arbeid.

§ 7-3 Rett til eksamen

(1) Studenten har rett til eksamen i emne hen har meldt seg til, dersom hen har etterlevd pliktene i § 4-3 (2), og har fått godkjent alle obligatoriske undervisningsaktivitetar, jf. § 6-6.

(2) Fakulteta kan vedta utfyllande reglar om tvungen eksamensmelding i emne som etter utdanningsplanen skal fullførast på eit bestemt tidspunkt. Det same gjeld studentar på vidareutdanningsemne.

(3) Alle har rett til eksamen som privatist i eit emne som ikkje har obligatoriske undervisningsaktivitetar eller studieavgift, så lenge vedkomande oppfyller opptakskrava.

(4) Studentane sine rettar og pliktar i dette kapittelet gjeld tilsvarande for privatistar der dei passar. Fakulteta vedtar avgift for privatistar.

§ 7-4 Gjennomføring av eksamen

(1) Så langt reglane høver med eksamensforma pliktar studentane å:

- a) svare i samsvar med dei formelle krava til eksamenen som står i eksamensoppgåva og emneskildringa,
- b) følge eksamensreglementet til fakultetet,
- c) ikkje nytte anna enn lovlege hjelpemiddel,
- d) legitimere seg på eigna måte,
- e) levere eksamenssvaret innanfor fristen og
- f) ikkje forstyrre andre og å rette seg etter meldingar frå eksamensvaktene.

(2) Fakultetet sjølv kan vedta utfyllande reglar for gjennomføringa av eksamen («eksamensreglement»). Studentane skal informerast om eksamensreglementa, og desse skal også vere lett tilgjengelege.

(3) Studentane skal få 15 minutt til å ordne tekniske aspekt ved leveringa på alle digitale saleksamenar («teknisk tid»), til dømes opplasting av dokument.

§ 7-5 Munnleg, praktisk, utøvande eller skapande eksamen

Munnlege, praktiske, utøvande og/eller skapande eksamenar skal vere offentlege.

Fakultetet kan gjere unntak av omsyn til gjennomføringa, av omsyn til personvernet til tredjepersonar, eller etter ønske frå studenten.

§ 7-6 Individuell eksamen eller gruppeeksamen

(1) Eksamen kan vere individuell eller i form av eit gruppearbeid.

(2) Ved gruppearbeid er utgangspunktet at sensuren er felles for studentane i gruppa. Fakultetet kan i emneskildringa fastsetje individuell vurdering av gruppearbeid.

§ 7-7 Språk

(1) Eksamensoppgåva skal givast på undervisningsspråket. Dersom det er fleire undervisningsspråk, skal språket til eksamensoppgåva regulerast i emneskildringa.

(2) Eksamensoppgåver på norsk skal ligge føre på både nynorsk og bokmål.

(3) Eksamenssvaret skal leverast på same språk som eksamensoppgåva. Eksamenssvar som kan leverast på norsk kan også leverast på svensk eller dansk. Fakultetet kan vedta i emneskildringa at det også er høve til å svare på engelsk og/eller norsk.

(4) Fakultetet kan i emneskildringa vedta at heile eller delar av eit eksamenssvar må leverast på eit bestemt språk. Fråvik frå første og andre avsnitt krev fagleg grunngiving og må vere i tråd med universitetet sine språkpolitiske retningslinjer.

(5) Føresegna gjeld så langt ho høver for munnlege, praktiske, utøvande og/eller skapande eksamenar.

§ 7-8 Eksamen i nedlagte emne

(1) Når eit emne er lagt ned skal det om naudsynt haldast eksamen dei to påfølgande semestera for studentar utan bestått resultat.

(2) Fakultetet kan vedta andre ordningar så lenge dei er minst like gode for studentane.

Kapittel 8. Eksamensforsøk

§ 8-1 Talet på forsøk

(1) Studentar har tre eksamensforsøk i kvart emne. Avgrensinga gjeld sjølv om emnet har skifta namn eller emnekode, og sjølv om studenten har fått nytt opptak.

(2) Bachelor- og masterprosjekt utan bestått resultat kan leverast på nytt éin gong. Bachelor- og masterprosjekt med bestått resultat kan ikkje leverast på nytt.

(3) Fakultetet kan i emneskildringa eller i utfyllande regelverk vedta at det ikkje er høve til meir enn to eksamensforsøk i emne som

- a) inneber praksis,
- b) inneber feltarbeid,
- c) inneber tokt eller
- d) er utøvande eller skapande.

(4) Fakultetet:

- a) kan i utfyllande reglar vedta unntak frå hovudregelen om tre forsøk for studentar som allereie har bestått resultat i emnet,
- b) kan gjere unntak i einskildtilfelle etter søknad frå studenten,
- c) skal fastsetje innleveringsfrist for ny levering av bachelor- og masterprosjekt utan bestått resultat etter andre avsnitt. Fristen kan ikkje vere kortare enn tre månader frå sensuren er kunngjort og ikkje lengre enn eitt år frå den opphavlege fristen og
- d) skal etter søknad tillate ny levering av bachelor- og masterprosjekt etter utestenging som følge av fusk, med mindre fusket er av ein karakter som gjer det umogleg. Fakultetet skal sjå til at fusket er retta opp. Studenten kan ikkje levere før etter utestengingsperioden er over, jf. [universitets- og høgskulelova § 4-8 \(3\)](#).

§ 8-2 Teljande forsøk

(1) Studenten bruker eit eksamensforsøk dersom hen:

- a) gjennomfører eksamen, uavhengig av om resultatet blir bestått,
- b) avbryt eksamen,
- c) ikkje møter til eksamen,
- d) trekker seg etter fristen eller
- e) fuskar eller forsøker å fuske

(2) Gyldig fråvær tel ikkje som eksamensforsøk, jf. § 5-6 (5).

(3) Trekkfristen til eksamen er 14 dagar. Fakultetet kan i utfyllande reglar vedta at det ikkje skal vere høve til å trekke eksamensmelding, eller ein annan frist.

§ 8-3 Avbroten eksamen

(1) Eksamen er avbroten dersom den er starta, og arbeidet ikkje vert levert innanfor fristen. Det same gjeld dersom eksamenen består av fleire delar og studenten ikkje leverer, møter opp, eller liknande på éin eller fleire av dei.

(2) Fakultetet kan i eksamensregelementet og/eller eksamensoppgåva vedta at brot på formelle krav til eksamen (ordgrenser mv.) skal reknast som ikkje levert.

(3) Eksamen startar når:

- a) oppgåva er utlevert eller ved førehandskontroll av hjelpemidlar for saleksamen,

- b) oppgåva er tilgjengeleg for studentane ved heimeeksamen eller
- c) den første oppgåva er tilgjengeleg for studentane ved mappevurdering

(4) For andre eksamensformer startar eksamen på det tidspunkt som er bestemt i emneskildringa eller i studieplanen.

§ 8-4 Kontinuasjoneksamen

(1) Når det blir haldt kontinuasjonseksamen for studentar med gyldig fråvær, jf. § 5-6 (2), kan alle studentar med avbrot eller ikkje bestått resultat frå førre vanlege eksamen melde seg opp. Fakultetet kan avgrense retten til å gjelde dei utan bestått resultat i emnet, og også gi andre studentar høve til å melde seg til kontinuasjonseksamen.

(2) Første avsnitt gjeld med dei avgrensingane følger av § 7-3 og føresegnene i kapitlet her.

Kapittel 9. Sensur og vurderingsuttrykk

§ 9-1 Generelt om sensur

(1) Fakultetet skal sørge for at studentane vert vurderte på ein upartisk og fagleg trygg måte. Sensor skal vurdere eksamenssvaret ut frå dei delane av læringsutbyttet som eksamensoppgåva legg opp til.

(2) Studenten kan ikkje trekke tilbake eksamenssvaret etter gjennomføring.

(3) Sensuren blir kunngjort på Studentweb. Kunngjeringa skal informere om retten til å få grunngeving og til å klage, jf. [universitets- og høgskulelova §§ 5-2 og 5-3](#), og fristane som gjeld. For eksamensformene nemnde i § 7-5 blir sensuren gitt munnleg og med ein gong.

(4) Sensuren skal vere anonym så langt det er fagleg og praktisk mogleg.

(5) Fakultetet skal sørge for at det vert laga sensorretteiing for alle eksamenar, og at ho blir gjort kjent for studentane. Sensorretteiinga blir utforma på det språket emneansvarleg vel.

(6) Sensor kan krevje at studentar som har levert uleselege handskrivne eksamenssvar, skal levere ein leseleg kopi. Fristen skal normalt vere to dagar.

§ 9-2 Vurderingsuttrykka

(1) Sensuren får uttrykk anten ved ugradert vurderingsuttrykk (bestått/ikkje bestått) eller gradert vurderingsuttrykk (A-F).

(2) Bestått resultat med ugradert vurderingsuttrykk vil seie at studenten har nådd læringsutbyttet i emnet.

(3) Ei ugradert vurdering blir markert med «bestått» eller «ikkje bestått». På bokmål «bestått» og «ikke bestått», og engelsk «pass» og «fail».

(4) Bestått resultat etter gradert vurderingsuttrykk blir uttrykt med karakterane A til E. Ikkje

bestått blir uttrykt med bokstaven F. Nemning og vurderingskriterier følger Universitets- og høgskulerådet sine kvalitative skildringar.

- A. Framifrå prestasjon som skil seg klart ut. Kandidaten syner særers god vurderingsevne og stor av grad av sjølvstende.
- B. Mykje god prestasjon. Kandidaten syner mykje god vurderingsevne og sjølvstende.
- C. Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Kandidaten syner god vurderingsevne og sjølvstende på dei viktigaste områda.
- D. Akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Kandidaten syner ein viss grad av vurderingsevne og sjølvstende.
- E. Prestasjonen tilfredsstillar minimumskrava, men heller ikkje meir. Kandidaten syner lita vurderingsevne og lite sjølvstende
- F. Prestasjon som ikkje tilfredsstillar dei faglege minimumskrava. Kandidaten syner både manglande vurderingsevne og sjølvstende.

§ 9-3 Karakterfastsetjing ved eksamen som har fleire delar

Ved deleksamen tar ein utgangspunkt i talverdiane A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. For kvar delkarakterar blir talet multiplisert med teljaren i vektingsbrøken. Produkta blir så summerte og delt på nemnaren (i vektingsbrøken). Dette blir så avrunda etter vanlege reglar.

§ 9-4 Gjennomsnittskarakter

Når universitetet knyt rettsverknader til gjennomsnittskarakterar tar ein utgangspunkt i talverdiane A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. For kvar karakter blir talet multiplisert med talet på studiepoeng. Produkta blir så summerte og delt på det samla talet på studiepoeng. Emne med ugradert vurderingsuttrykk skal ikkje teljast med.

§ 9-5 Sensurfristar

(1) Vanleg sensurfrist er første kvardag tre veker etter vurderinga blei avslutta, i samsvar med [universitets- og høgskulelova § 3-9 \(4\)](#).

(2) Studenten skal få melding om forseinkingar i sensuren og om vedtak om forlenga sensurfrist av universitetsstyret.

(3) Klagesensur skal handsamast utan ugrunna opphald. På emne med mange sensurklagar har fakultetet høve til å vente med å sende eksamenssvara til klagesensorane til klagefristen har gått ut for å sikre lik handsaming av klagane. Klage på formelle feil som kan få følger for fleire eller alle sensurklagane skal reknast som grunna opphald.

§ 9-6 Grunngeving

(1) Studenten har rett til å få grunngeving for karakterfastsettinga jf. [universitets- og høgskulelova § 5-3](#). Retten til grunngeving gjeld tilsvarende for klagesensur.

(2) Fristen for å be om grunngeving for sensuren er éi veke etter kunngjeringa. Fakultetet kan avgjere om grunngevinga skal vere skriftleg eller munnleg, og vedta ordningar for dette. For eksamensformene nemnde i § 7-3 må studenten be om grunngeving straks hen har fått karakteren.

§ 9-7 Klage på karakter og formelle feil

(1) Studenten kan klage på karakterfastsetjinga på den vanlege sensuren, dersom arbeidet lar seg etterprøve. Ved klage skal det gjerast ny sensur («klagesensur»). Klageretten og klagesensuren er individuell, også ved gruppearbeid. Studenten kan klage på formelle feil ved alle eksamenar.

(2) Fristen for å klage på karakterfastsetjinga er tre veker frå kunngjeringa. Det same gjeld klage på formelle feil ved eksamen. Dersom studenten har bede om grunngiving for sensuren, startar klagefristen når grunngiving er gitt. Dersom studenten klagar på karakterfastsetjinga, startar fristen for å klage på formelle feil først etter at sensurklagen er ferdig handsama.

(3) Ved deleksamen gjeld klageretten først når endeleg karakter er fastsett. Fakultetet kan gjere unntak i utfyllande reglar dersom studentane sin studieprogresjon elles vil kunne hindrast.

§ 9-8 Sensorane

(1) Fakultetet utnemner sensorar.

(2) I desse tilfella krevst det minst to sensorar:

- a) munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen der minst ein av sensorane som regel skal vere eksterne,
- b) sensur av masterprosjekt, der minst ein av sensorane må vere ekstern og
- c) klagesensur, der minst ein av sensorane må vere ekstern.

(3) Fakultetet kan i utfyllande reglar setje eigne reglar for talet på sensorar, så lenge dei er strengare enn første avsnitt. Dersom det ikkje er ekstern sensor på munnleg, praktisk, utøvande og/eller skapande eksamen, må ordninga godkjennast av fakultetet basert på ekstern fagfelle si evaluering av vurderingsordninga.

(4) Som ekstern sensor etter andre avsnitt reknar ein den som ikkje er tilsett i hovud- eller bistilling ved UiB på sensurtidspunktet og som heller ikkje har deltatt i undervisninga på emnet det aktuelle semesteret.

§ 9-9 Særskilt om klagesensur

(1) Ved klagesensur bør klagesensorane få ein revidert sensorrettleiing der den emneansvarlege gjer greie for erfaringane frå den opphavlege sensurrunden.

(2) Dersom det er fråvik på to karakterar eller meir mellom vanleg sensur og klagesensuren, skal fakultetet gjere ei ny vurdering, jf. uhl. § 5-3 (6). I denne deltek ein av dei opphavlege sensorane, ein av klagesensorane og ein tredje sensor utpeika av fakultetet.

§ 9-10 Protokoll

All sensur skal protokollførast og sensuren skal bli godkjent av alle sensorane.

Kapittel 10. Grader

§ 10-1 Tildeling

(1) Universitetet tildeler dei gradene som går fram av [Forskrift om grader og beskyttede titler](#).

(2) Grada er oppnådd når studenten oppfyller krava i den aktuelle studieplanen. Universitetet i Bergen tildeler ikkje grad dersom færre enn 60 studiepoeng av grunnlaget er avlagt her. For fellesgrader kan kravet vere lågare.

§ 10-2 Gjenbruk av studiepoeng i ny grad

(1) Dersom delar av grunnlaget for ei grad allereie inngår i tildelt grad, krevst det:

- a) for bachelorgrader minst 90 nye studiepoeng med ny spesialisering,
- b) for integrerte mastergrader minst 90 nye studiepoeng, inkludert eit nytt masterprosjekt og
- c) for andre mastergrader minst nye 60 studiepoeng, inkludert eit nytt masterprosjekt.

(2) Juridisk fakultet kan gjere unntak frå kravet om nytt masterprosjekt når studenten søker om godkjenning av femte studieår på masterprogrammet i rettsvitenskap på grunnlag av ein LLM-grad (Master of Laws) som inneheld eit skriftleg arbeid som fyller dei krav som gjeld for eit masterprosjekt i rettsvitenskap.

§ 10-3 Samansetjing av bachelorgrad

(1) Bachelorgrada blir tildelt på grunnlag av treårige studieprogram (180 studiepoeng), med desse minstekrava:

- a) examen philosophicum, 10 studiepoeng og
- b) spesialisering, minst 90 studiepoeng som inkluderer eit sjølvstendig arbeid på minst 10 studiepoeng. Kravet om sjølvstende er ikkje til hinder for at fakultetet kan fastsetje i emneskildringa at to eller fleire studentar kan eller skal samarbeide om eit bachelorprosjekt.

(2) Bachelorgrader i utøvande og skapande kunst, musikk og design er på 180 eller 240 studiepoeng. Dei blir tildelt på grunnlag av samansetjing vedtatt av fakultetet for kunst, musikk og design.

§ 10-4 Samansetjing av mastergrad

(1) Universitetet i Bergen gir mastergrader med den normerte studietida som går fram i [forskrift om grader og beskyttede titler](#) § 3 nr. 5 til 7. Samansetjinga skal vere i samsvar med [Forskrift om krav til mastergrad](#) §§ 3 til 7.

(2) Graden master kan berre tildelast studentar som har fullført eit masterprosjekt.

(3) Masterprosjektet skal vere eit sjølvstendig vitenskapleg eller kunstnarisk arbeid på mellom 30 og 60 studiepoeng, utarbeidd under rettleiing. Fakultetet kan i emneskildringa vedta at to eller fleire studentar kan samarbeide om masterprosjektet.

(4) Integrerte masterprogram skal ha krav om examen philosophicum. Masterprosjektet i eit integrert masterprogram kan vere på 20 studiepoeng, jf. Forskrift om krav til mastergrad § 6

(2).

§ 10-5 Gradene cand.med. og cand.psychol.

(1) Det medisinske fakultet tildeler graden candidata/candidatus medicinae (cand.med.) på grunnlag av studium normert tid seks år og med omfang på 360 studiepoeng.

(2) Det psykologiske fakultet tildeler graden candidata/candidatus psychologiae (cand.psychol.) på grunnlag av studieprogram med normert tid seks år og med omfang på 360 studiepoeng.

(3) Gradene etter denne føresegna skal inkludere examen philosophicum.

Kapittel 11. Gradsnamn

§ 11-1 Tillegg i namn for bachelorgrader

(1) Bachelorgrader får normalt namnet «Bachelor i [studieprogram]», engelsk «Bachelor of [programme name]».

(2) Bachelorgrader oppnådde på det matematisk-naturvitenskaplege fakultetet får normalt namnet «Bachelor i naturvitenskap», engelsk «Bachelor of Science».

(3) Tillegg i namnet til fellesgrader skal gå fram i studieplanen.

§ 11-2 Tillegg i namn for mastergrader

(1) Mastergrader får normalt namnet «Master i [studieprogram]»

(2) Mastergrader normert til to år på det medisinske fakultetet får namnet «Master i [fagområde – namn på fag]», engelsk «Master of Science in [discipline – subject].

(3) Mastergrader på grunnlag av integrert lektorutdanning får namnet «Master i [fag] med lektorkompetanse» engelsk:

«Master of Philosophy and Education. [Subject]», dersom det faglege tyngdepunktet er kultur- og samfunnsfag.

«Master of Science and Education. [Subject]», dersom det faglege tyngdepunktet er matematisk-naturvitenskapleg.

(4) Mastergrader med matematisk-naturvitenskapleg eller teknisk fagleg tyngdepunkt får normalt det engelske namnet «Master of Science in [programme name]».

(5) Fakultetet kan i studieplanen vedta at sivilingeniørutdanningar har tillegget «sivilingeniør», og også om eventuelle studieretningar skal gå fram i namnet.

(6) Mastergrader med fagleg tyngdepunkt i kultur- og samfunnsfag får normalt det engelske

namnet «Master of Philosophy in [programme name].»

(7) LLM-grad ved det juridiske fakultet har namnet «Master of laws (LLM) in [programme name]».

(8) Følgande grader har særskilde engelsk namn:

- a) Master i rettsvitenskap: «Master in Law»,
- b) Master i farmasi: «Master of Pharmacy»,
- c) Master i odontologi: «Master of Dentistry»,
- d) Mastergrader frå fakultet for kunst, musikk og design: «Master of/in [programme name]», alternativt «MA Fine Arts» eller «MA Design», dersom slikt namn er vedtatt i studieplanen og
- e) Erfaringsbaserte mastergrader: «Master of Arts in [programme name]»

(9) Fakultetet avgjer i studieplanen om engelskspråklege studieprogram berre skal ha engelsk namn.

(10) Namn på fellesgrader inkludert omsetjingar, skal gå fram av eige vedtak.

Kapittel 12. Vitnemål mv.

§ 12-1 Vitnemål

(1) Fakultetet sjølv lagar vitnemålet når grada er oppnådd, det vil seie når krava i studieplanen er oppfylte og karakterane er endelege.

(2) Vitnemålet blir gjort tilgjengeleg for studenten digitalt. Studenten kan éin gong få vitnemål på papir, når det er naudsynt for arbeid eller vidare studium.

(3) Vitnemålet skal utformast på nynorsk eller bokmål, eller på engelsk for engelskspråklege studieprogram.

§ 12-2 Utforminga av vitnemålet

(1) Vitnemålet skal innehalde:

- a) personalia,
- b) generell informasjon om studieprogrammet: Læringsutbyteskildring, innhald, organisering og målsetjing,
- c) namna, emnekodane, talet på studiepoeng, karakter og karakterfordeling, og når bestått resultat vart oppnådd for alle emne frå UiB som er grunnlag for grada,
- d) eventuelle delar som er godkjende i samsvar med §§ 5-7 til 5-9,
- e) skildring av karaktersystemet og
- f) Diploma Supplement, i tråd med retningslinjer frå NOKUT

(2) Vitnemålet skal elles utformast i tråd med Universitetsstyret sine retningslinjer.

§ 12-3 Karakterutskrift

(1) Alle som har oppnådd bestått resultat i eit emne ved universitetet, kan be om

karakterutskrift på nynorsk, bokmål eller engelsk.

(2) Karakterutskrifta skal innehalde anten alle emne personen har bestått resultat for ved universitetet, eller alle emne i eit einskild studieprogram.

(3) Karakterutskrifta skal innehalde:

- a) personalia,
- b) namna, emnekode, talet på studiepoeng, karakter og karakterfordeling, og tidspunktet det bestått resultatet vart oppnådd og
- c) ei skildring av karaktersystemet

(4) Karakterutskrifta blir gjort tilgjengeleg digitalt. Personar med dokumentert behov for karakterutskrift på papir skal få det.

§ 12-4 Autorisasjon av helsepersonell

Universitetet gir melding til Helsedirektoratet om oppnådde grader innanfor aktuelle helse- og sosialfag.

Kapittel 13. Overgangsregel og ikraftsetjing

§ 13-1 Ikraftsetjing

Forskrifta trer i kraft 1. januar 2024. Frå same tidspunkt skal Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen frå 16. februar 2012 nr. 872 opphevast.

§ 13-2 Overgangsreglar

Utfyllande reglar om krav til maksimal studietid, progresjon (inkludert gjentak av studieår) og rekkefølge, som er treffe med heimel i Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen frå 16. februar 2012 nr. 872, kan gjelde til og med 31. mars 2024.



Dato: 14.12.23

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Arkivsaksnr: 2023/155-9

Styresak: 82/23

Rapport - arealeffektivisering

Bakgrunn

I fakultetsstyremøte 9. desember 2023 ble det oppnevnt en arealeffektiviseringsgruppe som fikk mandat for å se på bedre arealutnyttelse og læringsmiljø i Møllendalsveien 61 for å kunne legge til rette for å få plass til stipendiatene og frigjøre kostnadene i Møllendalsveien 61. I tillegg fikk arbeidsgruppen i oppgave å se på sambruksgevinster i forhold til et nytt bygg for Griegakademiet.

Arbeidsgruppens sammensetning og konkrete mandat fremkommer i den vedlagte rapporten. I tillegg til de faste medlemmene i arbeidsgruppen, har andre ressurspersoner fra fakultetet vært invitert inn i arbeidsgruppens møter. En representant fra Eiendomsavdelingen har deltatt i utvalgte møter, og supplert oss på befaringer både i Møllendalsbakken og på Nygård skole.

Arbeidsgruppen har hatt 6 møter samt befaringer i Møllendalsbakken, i Møllendalsveien og på Nygård skole. Tidligere utarbeidede rapporter og vurderinger har vært tatt med i betraktningene i diskusjoner, og har vært med å legge grunnlag for de anbefalinger som arbeidsgruppen nå er kommet frem til.

Det har ikke vært mulig å få endelig avklaringer på leieforholdet i Møllendalsbakken før ferdigstilling av denne rapporten. Arbeidsgruppens vurdering er at dette er en avgjørende faktor for hvordan det videre arbeidet skal følges opp. Det foreslås at arbeidsgruppen følger opp implementering av de kortsiktige tiltakene og innhenter de nødvendige avklaringene som er nødvendige for det videre arbeidet.

Arbeidsgruppen er kommet frem til følgende hovedanbefalinger:

Kortsiktige tiltak (i løpet av 2024)

- Strengere oppfølging og informasjon om viktigheten av innmelding innen frist for aktivitet som skal timeplanlegges og hvilke konsekvenser det kan få for arealbruken og fleksibiliteten i bruk av arealene.
- Bedre kultur for booking og avbooking av rom.
- Se på mulighet for digitale skjermer utenfor undervisningsrommene (eks. slik som i Nygårdsgaten 5)
- Bookbare arbeidsplasser (Frivillig utprøving)
- Omdisponering av arealer i resepsjonsområdet
- Se på helt konkrete tiltak i M61 (fortetting og deling av areal i landskap og kontorer/atelier)
- Fortsette med pilotprosjektet, studentstyrt bruk av prosjektrum våren 2024
- Avklare og vurdere videre bruk av arealer i Møllendalsbakken

- Vurdere bruk av lokaler i Lars Hilles gate/Nygård skole (må ses i sammenheng med punktet over)

Langsiktige tiltak (frem mot nytt bygg for Griegakademiet)

- Kartlegging av sambruk (fellesrom) i nytt GA-bygg sett i sammenheng med endret bruk av M61
- Vurdere en 5. etasje i M61 (utredet i tidligere rapport)
- Vurdere ombygginger i 3. etasje (landskapet)
- Vurdere bygging av mesanin eller andre arealeffektiviseringstiltak i Øvre hall

Forslag til vedtak:

Dekanen takker arbeidsgruppen for det gode arbeidet som er lagt som grunnlag for de foreslåtte tiltakene. Dokumentet blir et godt grunnlag for viktige strategiske beslutninger i det kommende året.

Fakultetsstyret slutter seg til anbefalingene i rapporten og ber om at arealeffektiviseringsgruppen følger opp foreslåtte tiltak våren 2024. Videre ber fakultetsstyret om status for arbeidet i april- og junimøtet.

Frode Thorsen
Dekan

Saksbehandler:
08.12.23 ELIHØ



Arealeffektivisering ved KMD

Rapport fra arbeidsgruppen, desember 2023



UNIVERSITETET I BERGEN

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	3
Mandat for arbeidsgruppen	3
<i>Arbeidsgruppen</i>	3
<i>Møter og befaringer i arbeidsgruppen</i>	4
<i>Grunnlagsdokumenter</i>	4
Arealutnyttelse i dagens lokaler	5
Møllendalsbakken 11	5
<i>Økonomi og leieavtale</i>	5
<i>Bruk av Møllendalsbakken 11</i>	6
<i>Fremtid i Møllendalsbakken 11</i>	6
Nygård skole - utnyttelse av UiBs lokaler	7
Møllendalsveien 61 - ombyggings- og arealeffektiviseringstiltak	8
<i>Resepsjonsområdet</i>	8
<i>Femte etasje?</i>	8
<i>Lagring</i>	8
<i>Tredje etasje</i>	9
<i>Øvre hall</i>	9
Nytt bygg for Griegakademiet – sambruk og endret bruk	10
Fremtidige arbeidsformer - digitale løsninger, hjemmekontor og deling av arbeidsplass	10
<i>Mulighet og kultur for deling</i>	11
<i>Svar fra HMS-undersøkelsen</i>	11
<i>Timeplanlegging/rombooking/arbeidsplass</i>	12
<i>Pilotprosjekt</i>	13
Oppsummering og videre anbefalinger	13

Bakgrunn

Bakgrunnen for å oppnevne en arbeidsgruppe var opprinnelig et oppfølgingspunkt til fakultetsstyresak 7622 Budsjettfordeling 2023, og arbeidsgruppen fikk i mandat å utrede bedre arealutnyttelse og samtidig ta hensyn til og vurdere læringsmiljø i Møllendalsveien 61 (M61). Dette for å kunne legge til rette for å få plass til stipendiatene og frigjøre leiekostnader i Møllendalsbakken 11 som for KMD tilsvarer 2,5 millioner kroner per år finansiert av brukerutstyrsmidlene øremerket M61. I tillegg fikk arbeidsgruppen i oppgave å se på sambruksgevinster når et nytt bygg til Griegakademiet med mål om å få de fysiske arealene til å fungere til beste for studenter og ansatte.

I planleggingen av M61 var det gjort en grundig vurdering av hvilke funksjoner som skulle ligge hvor i bygget. Det dannet grunnlaget for selve byggingen av M61. Denne arbeidsgruppen har ikke kunne legge grunnleggende forutsetninger for bygget til side, men se på om arealer i M61 kan utnyttes bedre med tanke på nytt bygg til Griegakademiet. Eksempler på slike arealer er kantine og kjøkkenområdet i 2. etasje, den delen av det åpne landskapet som er beregnet for de med mindre en 50% stilling grunnet lysforhold og resepsjonsområdet for å nevne noen eksempler.

Mandat for arbeidsgruppen

- Arbeidsgruppen skal ha som hovedoppgave peke på arealer som kan egne seg for bedre arealeffektivisering som kan benyttes av stipendiater og studenter, og erstatte arealene i Møllendalsbakken 11. Forslagene skal ha til hensikt å ivareta et godt læringsmiljø og arbeidsmiljø for studenter og ansatte
- Kartlegge arealbruk/belastning av Møllendalsveien 61 (M61) slik det driftes med dagens organisering og fordeling av undervisningsarealer (i hele åpningstiden)
- Utarbeide forslag til omdisponering av arealer
- Se på hvilke funksjoner og arealer som kan inngå i sambruk med nytt bygg til Griegakademiet
- Komme med eventuelle forslag til ombyggingstiltak som kan gi reduserte leiekostnader

Arbeidsgruppen

Instituttene har oppnevnt hver sin representant til arbeidsgruppen, i tillegg har KSU oppnevnt studentrepresentant. Administrasjonen har stilt med leder og sekretær. Oppnevnt arbeidsgruppe:

- Førsteamanuensis Simon Gilbertson Griegakademiet - Institutt for musikk
- Professor Anne-Helen Mydland / professor Johan Sandborg (fra høsten 2023), Kunstakademiet - Institutt for samtidskunst.
- Førsteamanuensis Ørjan Djønn, Institutt for design.
- Seniorrådgiver Øivind Skaar, Økonomiavdelingen på UiB, fakultetsøkonom
- Student Linda Convey Løvold, oppnevnt av KSU
- Førsteamanuensis Jarle Rotevatn, hovedverneombud for KMD

Assisterende fakultetsdirektør Eli Neshavn Høie har ledet arbeidet, og seniorrådgiver Øivind Skaar har vært sekretær for arbeidsgruppen.

Møter og befaringer i arbeidsgruppen

Møte 1: Gjennomgang av mandatet fra fakultetsstyret, avgrensninger /avklaringer

Møte 2: Befaring i Møllendalsbakken 11 og Møllendalsveien 61

Møte 3: Presentasjon av timeplanssystemet og rombooking – muligheter og begrensninger

Møte 4: Befaring i Lars Hilles gate 3 (Griegakademiet)

Møte 5: Diskusjoner med representant fra Eiendomsavdelingen ved UiB (betingelser og kostnader for bruk av bygg)

Møte 6: Ny befaring i Møllendalsbakken 11

I tillegg har det vært gjennomført ekstra befaring både i Møllendalsbakken 11 og i Lars Hilles gate/ Nygård skole. Leder og sekretær for arbeidsgruppen har også hatt egne status- og oppdateringsmøter med Eiendomsavdelingen underveis i prosessen.

Grunnlagsdokumenter

Grunnlaget for rapporten har vært både tidligere rapporter og informasjon som arbeidsgruppen har fremhentet i dette arbeidet. I årets HMS-undersøkelse ble det også lagt inn noen spørsmål om arealer og deling, dette er også omtalt her. Alle tilbakemeldingene fra kommentarfeltene er lagt ved i eget vedlegg. I tillegg er det brukt arealoversikter både for Møllendalsbakken og for Griegakademiet.

Siden fakultetet ble etablert i 2017 har det vært utarbeidet to rapporter som kommer med forslag til forbedringer. Den første rapporten ble laget etter første driftsår og skulle foreslå endringer på de erfaringene vi hadde gjort oss etter den første perioden i bygget. I tillegg ble det i 2021 gitt et oppdrag til Statsbygg for å vurdere mulige ombygginger i Møllendalsveien 61. Målet for å vurdere denne ombyggingen var å legge til rette for et bedre lærings- og forsknings- og undervisningsmiljø, og klare å huse alle ph.d.-kandidater på Institutt for design og Kunstakademiet - Institutt for samtidskunst i Møllendalsveien. Fakultetet gjorde den gang brukerundersøkelser og arealstudier som viser at dagens areal ikke gir et studie-, forsknings- og undervisningsmiljø som er tilstrekkelig skjermet og tjenlig.

Fakultetsstyret gav i sin tid godkjenning til at man gikk videre med prosjektet for å kartlegge kostnadene før endelig vedtak om ombygging. Statsbygg fikk i oppdrag å vurdere kostnadene for et slikt oppdrag, men prosjektet ble lagt på vent for å se på arealutnyttelse i sammenheng med nybygget til Griegakademiet. I 2021, da disse vurderingene ble gjort, var det forhåpninger om at et nybygg kunne være på plass tidligere enn det nå ser ut til.

Begge utredningene som ble laget den gang, er lagt ved denne rapporten. Arbeidsgruppen har ikke gått inn i vurderinger av disse arbeidene, men ser at det kan ligge vurderinger i rapportene som bør ses i sammenheng med de prioriteringene og vurderingene som skal gjøres i det videre arbeidet med sambruk av bygningene på campus Møllendal.

Arealutnyttelse i dagens lokaler

I arbeidet med arealeffektiviseringsrapporten, med tilhørende kartlegging, har arbeidsgruppen vært på en rekke befaringer. Befaringene har vært gjort til ulike dager og tider. Et generelt inntrykk arbeidsgruppen sitter igjen med, er at det er mye ledige lokaler og at mye står tomt, selv om vi selvsagt har kjennskap til at det skjer mange andre aktiviteter og møter i løpet av en arbeidsdag. Dette var gjennomgående for arealene både i Møllendalsveien 61 og Møllendalsbakken 11.

Hovedinntrykket er at KMD burde ha nok areal, og at det bør kunne utnyttes bedre.

Bedre arealutnyttelse kan bidra til å samlokalisere fakultetets virksomhet (færre lokasjoner) og vil samtidig kunne gi betydelig økonomiske fordeler.

Møllendalsbakken 11

I juni 2018 inngikk fakultetet en avtale med Hauglandgruppen om å leie arealer i Møllendalsbakken 11. I prosjektering og planlegging av fakultetets bygg i Møllendalsveien 61 ble det ikke tatt høyde for oppretting av et ph.d.-program med de forpliktelser som ligger i en slik etablering. Det betød at vi hadde behov for ekstra studios/arbeidsplasser for stipendiatene.

Økonomi og leieavtale

Leieavtalen i Møllendalsbakken 11 ble inngått i 2018 i hovedsak fordi Møllendalsveien 61 ikke var planlagt å huse et økende antall stipendiater. Det ble inngått en leieavtale på 5 år med opsjon på ytterligere 5 år.

Det er UiB ved Eiendomsavdelingen (EIA) som leier MB11 på vegne av KMD. EIA betaler husleie til utleier, mens KMD betaler internhusleie for MB11 til EIA. For 2023 utgjør internhusleien 2,5 mill. kr pluss energikostnader på 0,4 mill. kr. Andre kostnader ved bygget, som behov for investeringer og andre driftskostnader, må KMD betale utenom.

Møllendalsbakken 11

Leid areal:	1328 m ²
Leie pr m ² 2023:	Kr 1.891 m ²
Sum husleie 2023:	Kr 2.511.000
Felleskostnader 2023:	Kr 149.000
Energikostnader, ca.	Kr 400.000

Leiekostnadene har i hele perioden blitt dekket av resterende brukerutstyrsmidler for KMDs bygg i Møllendalsveien 61, med den begrunnelse at dette er en viktig del av fakultetets infrastruktur. Dette er gjort i overenskomst med UiBs ledelse.

I årene fremover vil vi imidlertid ikke ha tilgang på disse midlene og evt. videre leiekostnader vil bli en direkte kostnad inn på grunnbudsjettet. Det betyr enda strammere budsjett både for fakultetet og instituttene. MB11 er i utgangspunktet planlagt leid, om brukerutstyrsrammen tillater det, frem til Griegakademiet er samlokalisert med resten av fakultetet i Møllendal – forutsatt at samlokaliseringen av fakultetet da er programmert til å huse fakultetets samlede studenter, stipendiater og ansatte.

Bruk av Møllendalsbakken 11

Arbeidsgruppen har hatt befaringer i Møllendalsbakken 11, først med hele gruppen, deretter en oppfølging med instituttleder ved Institutt for design, nestleder ved Kunstakademiet og assisterende fakultetsdirektør. Den første gjennomgangen ble gjort for å få oversikt og et inntrykk av bruken, i oppfølgingen ble det laget en oversikt over det vi mener er den faktiske bruken (se vedlegg). Det ble også gjort en vurdering av hva som er det faktiske behovet basert på de opprinnelige betingelsene for leieforholdet i Møllendalsbakken 11.

Pr. i dag er det 11 stipendiater som har arbeidsplass i disse arealene, i tillegg har Kunstakademiet et stort rom (kalt Jinoos) som benyttes til performance, et behov vi så langt ikke har fått dekket i Møllendalsveien 61, og til seminarer og undervisning (se vedlegg). Noen få andre ansatte og studenter bruker også arealene (studio/kontorer), men det har aldri vært intensjonen å dekke et slikt behov med arealene i M11.

Dagens bruk er lagt ved i egen oversikt. Vi ser at et stort areal står ledig, eller brukes til annet enn opprinnelig formål. Etter gjennomgangen er det arbeidsgruppens vurdering at det burde vært mulig å kutte ned areal til det halve og likevel få dekket behovet. Dette bør også ses i sammenheng med effektiviseringstiltak i Møllendalsveien 61.

Det er Eiendomsavdelingen ved UiB som har kontakt med utleier, og oversikten er overlevert dem for å sjekke hvilke muligheter vi har for leie av ulike deler av arealet og evt. for hvilken bindingsperiode.

Fremtid i Møllendalsbakken 11

Ett av oppdragene arealeffektiviseringsgruppen har hatt er å se på muligheten for å avslutte leieforholdet i Møllendalsbakken 11. Det er likevel slik at dersom leieforholdet i M11 skal avsluttes må det finnes andre lokaler i M61 eller annet sted som kan dekke behovene.

Ulike alternativer har vært diskutert og vurdert i arbeidsgruppen:

1. Leie hele arealet videre
2. Leie deler av arealet videre
3. Trekke oss ut av leieavtalen
4. Leie andre arealer i Lars Hillesgate/Nygård skole

Opsjonen for å leie i ytterligere 5 år, gjelder i utgangspunktet for hele arealet, men vi har signalisert at det kan være aktuelt å leie deler dersom mulig. Samtidig kan vi ikke vite hvilke betingelser utleier setter hverken når det gjelder areal eller lengde på leieperioden. Hva som bli resultatet i dialogen med utleier vil bli helt avgjørende for hvilke vurderinger vi gjør videre.

Når KMD ser på mulighetene for å frigjøre hele eller deler av husleiekostnadene i MB11 før nytt GA er på plass, er det som følge av fakultetets økonomiske utfordringer og behovet for å redusere kostnader. Gjennom en mer effektiv arealutnyttelse i eksisterende bygg kan midler til husleie frigis og i stedet benyttes til viktigere formål ved fakultetet og instituttene. Samtidig er det flere forhold omkring arealbehovet som må avklares;

- Hva og hvem får vi plass til av aktivitet i eksisterende bygg?
- Hvor stort areal trengs det ev. i tillegg – og til hva/hvem?

- Hva kan EIA tilby av erstatningsareal for MB11 – og til hvilken leiepris?
- Hvor stort areal er det ev. behov for og aktuelt å leie videre i MB11?
- Hva vil utleier av MB11?

Dersom KMD kan si opp hele MB11, og etablere virksomheten der i eksisterende leide arealer i Møllendalsveien og Nygård skole, vil det gi opp mot 3 mill. kr i årlig besparelse, dvs. midler som i stedet kan benyttes til utstyr og annen faglig virksomhet. Når brukerutstyrsmidlene tar slutt, er det uansett ikke lenger økonomisk forsvarlig å leie MB11 videre.

Dersom KMD sier opp MB11, men må erstatte dette helt/delvis ved å leie areal et annet sted, f.eks. utvide i Nygård skole, vil det ha en kostnad som må avtales med UiBs eiendomsavdeling.

Nygård skole - utnyttelse av UiBs lokaler

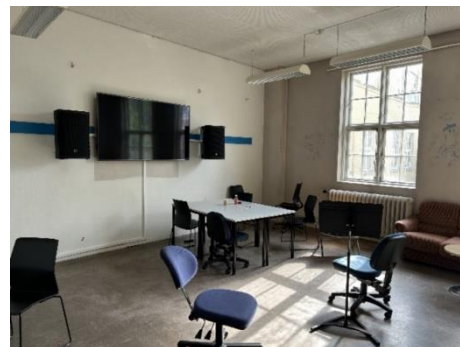
UiB eier selv Nygård skole, og det står en del arealer ledig som allerede bekostes av Eiendomsavdelingen. I prinsippet kunne en tenkt seg at en arealeffektivisering i Møllendalsbakken 61, med supplement av ledige lokaler på Nygård skole, kunne gitt oss de nødvendige arealene som erstatning for Møllendalsbakken 11. Det er likevel slik at fakultetet må betale leie for arealene i Nygård skole.

Deler av arealene kunne med tilsynelatende enkle grep ha vært utnyttet av KMD, men dersom UiB/KMD hadde spart leiekostnadene i MB11, så vil en utvidelse av KMDs virksomhet i ubenyttede lokaler på Nygård skole likevel gi KMD økte leiekostnader etter UiBs internhusleiemodellen, dvs. en økning tilsvarende arealutvidelsen i m² ganget med en internhusleiepris pr kvm.

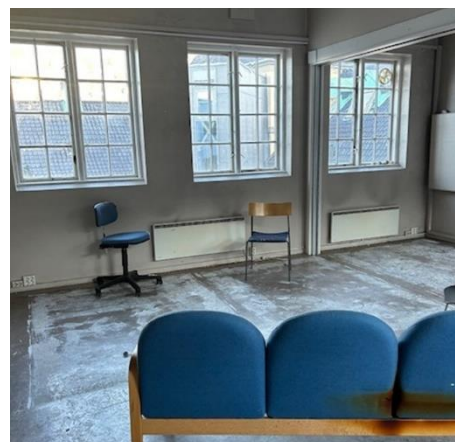
Er det da gode nok insentiver for fakultetet i å kutte kostnader ved å leie eksterne bygg, hvis man likevel får en internhusleie basert på antall kvm som leies?

De samlede leiekostnadene ville ha gått ned for UiB, og dermed også internhusleien, men det burde være et større økonomisk insentiv både for UiB og KMD å maksimere arealutnyttelse i eksisterende bygg. Hva kostnaden blir for denne typen arealer, som er av betydelig dårligere kvalitet enn Møllendalsbakken 11, kan være av avgjørende betydning for videre vurdering.

Det er lite arealer på andre bygg som egner seg for vår aktivitet. Det er likevel mulig å booke undervisning/forelesinger i andre lokaler ved UiB, i tillegg er det også tilgjengelige møterom. De nye lokalene i Nygårdsgaten 5 er lett tilgjengelig, og huser en rekke møterom som kan bookes både til undervisning i små grupper og til møteaktivitet.



Figur 1 Nygård skole



Figur 2 Ledig areal i Nygård skole

Møllendalsveien 61 - ombyggings- og arealeffektiviseringstiltak

I mars 2018 ble det lagt frem en rapport *“Møllendalsveien 61 (M61) - Erfaringer fra prøvedriftsperioden oktober 2017- mars 2018”*. Kartleggingen ble gjort av brukerutvalget. Basert på kartleggingen arbeidet brukerutvalget videre med å utvikle løsningsforslag og anbefalte prioriteringer, med behandling i fakultetsstyret 12.04.2018 og 07.06.2018.

Rapporten hadde som formål å finne løsninger på utfordringer i bruk av bygget i den første perioden. Rapporten foreslo en rekke tiltak, noen av disse har vært fulgt opp og gjennomført, andre har ikke vært hensiktsmessig å følge opp eller har vært for kostnadskrevenende å gjennomføre.

Arealeffektiviseringsgruppen har ikke vurdert de foreslåtte tiltakene i rapporten direkte, da mandatet for denne gruppen var basert på en del andre premisser enn i dette arbeidet. Rapporten er vedlagt.

Resepsjonsområdet

Resepsjonsområdet i Møllendalsveien 61 var opprinnelig laget for flere kontorplasser, med mulighet for å kunne bruke de to små rommene bak garderoben på motsatt side av Joy Forum. Opprinnelig var disse rommene programmert som stillerom og hvilerom, men har i perioder vært brukt til annet formål. Disse to rommene har ikke dagslys og vil derfor ikke kunne brukes fullt ut som ordinære kontorer. I tillegg har det i senere tid dukket opp behov for etablering av hvilerom/ammerom som en fast ordning. Det er et krav at vi skal ha tilgjengelig denne typen rom, og funksjonene som opprinnelig var tenkt i dette område har derfor endret seg. Det har imidlertid kommet konstruktive forslag til omdisponering av selve resepsjonsrommet og at det kan etableres to arbeidsplasser her.

Femte etasje?

Muligheter og planer for å etablere en 5. etasje over deler av dagens 4. etasje bør hentes fram på nytt. Selv om det innebærer store og kostbare investeringer, må dette sees opp mot gevinsten ved bedre arealutnyttelse og dermed økt mulighet for å holde fakultetets virksomhet samlet i uoverskuelig fremtid. Hvis alternativet er å leie tilleggsarealer må det veies opp mot hva en slik investeringer kan gi av besparelser i husleiekostnader for UiB (og KMD). Det er også tatt til orde for at dagens takhøyder på 7-8 meter ikke nødvendigvis fremmer gode arbeidsrom. Det å etablere arbeidsplasser på mesanin i enkelte av dagens atelier, kan også gi fordeler ved at funksjoner og fag kan samarbeide tettere, f.eks. veileder/stipendiat eller et fordypningsområde.

Lagring

Bedre lagringsmuligheter kan gi bedre arealutnyttelse. Særlig studentarbeidsplasser har vært pekt på som et område for bedre lagringsmuligheter. Det bør vurderes lagringsskap, lagring i høyden, og ev. ekstern lagring. Det kan også vurderes strammere retningslinjer for hva som kan lagres og hvor lenge, både for studenter og ansatte. F.eks. hvor lenge etter et studentprosjekt eller forskningsprosjekt KMD skal ta ansvar for å lagre fysiske resultater, materiell, o.l. etter prosjektet er avsluttet.

Fakultetets arealer i Møllendalsveien 61 har store utfordringer med lagringsplass. Dette gjelder både for ansatte og studenter. Våren 2023 ble det gjort et arbeid for å bevisstgjøre studentene på

størrelsen av arbeidene de lager og at fakultetet ikke kan være ansvarlig for lagring etter endt studieperiode eller når studentene er på utveksling. I tillegg er vi nødt for å holde lokalene våre ryddig, og rydding av lokaler ved semesterslutt ved sommeren har vært viktig for å ivareta dette.

Dette er likevel bare en liten del av utfordringene, lagring er et generelt problem

Tredje etasje

Deler av 3. etasje kan ha bedre arealutnyttelse. Det gjelder særlig det store landskapet og arealer inn mot øvre hall som kan utnyttes bedre. Denne delen av arealet er ikke egnet for permanente arbeidsplasser (arbeidsmiljøkrav mht. lysforhold, etc.), men det bør likevel utnyttes bedre, f.eks. til prosjekter, møter, midlertidig arbeid, e.l.

Administrasjonen er, med unntak av noen på Griegakademiet og i resepsjonen, plassert i 3. etasje i Møllendalsveien 61. De fleste sitter i landskap, mens noen – for det meste ledere – sitter på kontorer. I landskapet bør det være mulig å få til noe fortetting i forhold til dagens utnyttelse og mer fleksibel bruk av de arbeidsplassene som er, helst med inndeling i gruppekontorer for å gi bedre arbeidsforhold. Samtidig er det som regel de administrativt ansatte som har det mest statiske arbeidet og som i utgangspunktet sitter tettest – og uten alternative arbeidssteder, i motsetning til vitenskapelige ansatte som gjerne beveger seg mellom arbeidsplass/atelier, undervisningsrom og prosjektrum. Fortetting kan forringe arbeidsforholdene vesentlig, og det er grenser (også i AMLs forstand) for hvor tett man kan arbeide.

Her må det også tas i betraktning at når Griegakademiet samlokaliseres med resten i Møllendal, skal 3. etasje i M61 kunne ta imot de fleste administrative som i dag har arbeidsplass ved Griegakademiet.

Øvre hall

Øvre hall er ca. 900m² med takhøyde over 2 og 3 etasjer. I programmeringen av M61 var Nedre og Øvre hall ikke del av nettoarealet, men inngår i bruttoareal, på lik linje med ganger, trapper, o.l.

Øvre hall er ikke temperaturregulert på samme måte som nettoareal, men er likevel både planlagt og blitt benyttet til prosjektarbeid, utstillinger, samlinger, m.m. Det bør vurderes om det er mulig med enda bedre utnyttelse av dette arealet. Det kan være ren kostnadsbesparelse i form av å huse flere arrangementer, utstillinger i Øvre hall framfor å leie eksterne lokaler, inndele i soner, mer effektiv booking/planlegging av bruk og også vurdere bygging av mesaniner (gjern mobile).

Nytt bygg for Griegakademiet – sambruk og endret bruk

I planlegging av nytt bygg for Griegakademiet (GA), er det lagt opp til at kafeen som i dag ligger i M61 skal flyttes til nybygget i tett sambruk med konsertsaler og publikumsområder. Samtidig er det slik at i forbindelse med samlokalisering vil det være behov for utvidet areal for biblioteket.

Arealene der kafeen i dag ligger, er da tiltenkt bibliotek, i kombinasjon med leseplasser og sosialt samlingssted. Dette gjelder også for dagens studentarealer som blir brukt til bar, siden det blir egen studentkro i nybygget.

Fakultetet vil de kommende årene være i en situasjon der budsjettsituasjonen vil bli utfordrende. Det bør derfor være en del av vurderingene hvordan arealet som er tiltenkt bibliotek/leseplasser kan utnyttes på best mulig måte og om flere funksjoner bør inn som en del av et slikt område.

Nybygget vil også gi noen muligheter for sambruk av fellesrom (auditorium, møterom og konsertsal).

Dette bør etter arbeidsgruppens anbefaling være en egen gjennomgang med kartlegging av hvordan slike fellesrom kan brukes på tvers av alle tre instituttene.

- Flytting av kafe - muligheter
- Utvidelse av bibliotek/sosiale sone/leseplasser
- Sambruk – fellesrom for fakultetet (auditorium, møterom konsertsal, performance, etc.)
- Vurdere involvering av arkitekt i hvordan bruk og sambruk kan gjøres på en best mulig måte

I nybygget er det programmert for 10 stipendiatstudio tilrettelagt for lyd, samt 5 arbeidsplasser for vitenskapelige ph.d - kandidater.



Figur 3 Illustrasjon nytt bygg Griegakademiet

Fremtidige arbeidsformer - digitale løsninger, hjemmekontor og deling av arbeidsplass

Selv om mange fortsatt vil trenge egen arbeidsplass/studio/atelier, er det mange som både kan dele og arbeide fleksibelt når det gjelder arbeidssted. Det er også høyst sannsynlig at IKT-utviklingen med stadig bedre digitale løsninger, sammen med miljøhensyn eller andre samfunnshensyn (pandemi), vil fremme behov for / stille krav til mer fleksible arbeidsformer og -steder, og redusere arealbehovet på arbeidsplassen. Siste par års utvikling i forhold til hjemmekontor/-arbeid er eksempel på det.

Flere ansatte i administrasjonen har i dag avtale om hjemmekontor faste dager i uken. Dette vil være dager som er forutsigbare og vil kunne gi en delbar arbeidsplass. Administrasjonen sitter delt, hoveddelen i Møllendalsveien, resterende i Griegakademiets lokaler i Nygård skole. De fleste i Møllendalsbakken sitter i åpent landskap, mens på Nygård skole er det kontorer. På begge lokasjoner bør det kunne være rom for mer deling selv om dette også skjer i utstrakt grad i dag.

For de ansatte som har avtale om hjemmekontor, bør det være en forventning til at plassen kan benyttes av andre på hjemmekontordager. Dette må da være tydelig merket. En måte å synliggjøre dette på kan være elektronisk booking av kontor/studio/arbeidsplass i Outlook. Dette vil øke utnyttelsen av kontorer for deltidsansatte, og kan gi mulighet for ansatte i kortvarige engasjementer.

Mulighet og kultur for deling

Arbeidsgruppen har vært på flere befaringer både i Møllendalsveien 61, Møllendalsbakken 11 og på Griegakademiet. Befaringene har vært utført til ulike tidspunkt og på ulike dager. Ett generelt inntrykk fra disse befaringene er at det står mange ledige arealer, og at mange enkeltkontorer er satt av til ansatte i små/halve stillinger som kun er ved KMD i korte perioder. Her kan det være rom for effektivisering, samtidig som vi må være sikre på at det finnes disponibel arbeidsplass/studio når ansatte i mindre stillinger er til stede.

Fakultetet vil også til enhver tid ha ansatte som er på forskningstermin, der det kan være et potensiale for deling/sambruk med andre. Samtidig er det også slik at det allerede deles, men arealeffektiviseringsgruppen mener det ligger et potensiale å utnytte dette enda bedre. Fakultetet burde ha bookbare arbeidsplasser tilgjengelig slik at ansatte i små stillinger kan booke seg en arbeidsplass ved behov.

Vi har spurt både i arbeidsgruppen og blant andre om man kunne være villig til å dele sin arbeidsplass med andre. Det er argumenter for og imot og ulik vilje til deling, samt lite etablert kultur for dette, men arbeidsgruppen fant ut at det kunne være en idé å spørre om dette i høstens HMS-undersøkelse.

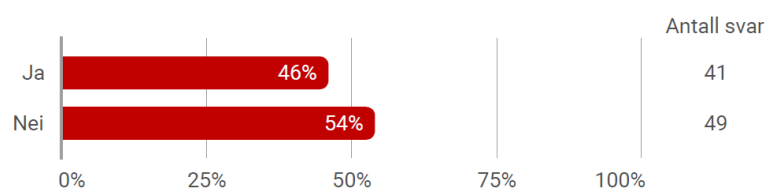
Svar fra HMS-undersøkelsen

I forbindelse med den årlig HMS-undersøkelsen ved fakultetet ble det lagt inn spørsmål knyttet til arealeffektivisering. Arbeidsgruppen har forståelse for at det ikke vil være egnet for alle å dele, men ønsket å innhente synpunkt og forslag som kan være nyttig for arbeidet, samt innhente gode forslag til arealeffektivisering. Det er også svært nyttig å få et inntrykk av hvordan de ansatte ser på mulighetene for å dele. Spørsmålene som ble lagt inn som en del av undersøkelsen:

- Kunne du tenke deg å dele ditt studio eller din arbeidsplass med en kollega dersom det legges til rette for det?
- Hvis nei; hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvis ja; Har du forslag til eller ideer til hvordan vi kan legge til rette for deling?
- Har du andre forslag til hvordan vi kan bruke arealene våre på en bedre måte?

Svarene fra undersøkelsen er lagt ved i sin helhet som vedlegg, her omtales noen hovedfunn/inntrykk.

Kunne du tenke deg å dele ditt studio eller din arbeidsplass med en kollega dersom det legges til rette for det?



Nesten halvparten av de som har svart på spørsmål om deling av arbeidsplass, er positivt til å dele med en kollega dersom det legges til rette for det. Det betyr at det er et potensial for å i større grad kunne utnytte de arealene vi allerede har, men da forutsetter det at vi finne gode løsninger som er hensiktsmessige og enkle i bruk. Dette kan for noen rom være digitale tavler (øvingsrom, grupperom, undervisningsrom) og bookbare rom som legges i kalender.

Andre tilbakemeldinger i undersøkelsen viser også at ansatte allerede stiller studio/arbeidsplass til disposisjon f.eks for studenter på tider der en selv ikke er til stede.

Mange peker på arealene i det store landskapet i 3. etasje, og at dette er dårlig utnyttet. Arealet brukes primært av administrasjonen i tillegg til at det er en del plasser til gjester og ansatte i små stillinger. Arealet inn mot øvre hall har ikke dagslys, og kan derfor ikke brukes til ansatte i 100% stilling (regulert i arbeidsmiljøloven). Det bør likevel være muligheter for å se på bedre utnyttelse av dette arealet sett i lys av andre forhold som er beskrevet i denne rapporten (gjestelærere, ansatte i mindre stillinger, alternativt ombygging til studio). I tillegg må vi ta høyde for å kunne utnytte hele arealet i 3. etasje mer effektivt når nybygget står klart, det vil kunne være behov for at flere fra administrasjonen plasseres i dette arealet eller at arealet kan bygges om til annet bruk

Selv om mange er positivt til å dele studio/arbeidsplass med andre kolleger, er det også slik at det for mange være uhenksom å dele arbeidsplass med hensyn til hvilket arbeid som utføres.

Undersøkelsen viser likevel at det kan ligge et potensial i en løsning basert på frivillig deling, men at dette må settes i system.

Fakultetet er helt avhengig av å ha gode rutiner og kultur for booking og avbooking av rom. Bruk av rom er en ressurs som må forvalte på en klok måte, og vi har ikke råd til at det bookes rom som ikke brukes, eller brukes bare deler av tiden. Vi har ikke grunnlag for å si at det skjer i stor utstrekning i dag, men det forekommer, og dette bør alle være mer bevisst på.

Timeplanlegging/rombooking/arbeidsplass

Underveis i prosessen (møte 3), fikk vi en gjennomgang av timeplanleggingssystemet, rombooking og hvilke utfordringer som oppstår i disse prosessene. Undervisning meldes inn til faste frister og emner timeplanlegges basert på de innmeldingene som skal komme innen en gitt frist. Det er fremdeles utfordringer med at innmeldte timeplanaktiviteter kommer for sent eller ikke blir innmeldt, og dermed hindrer en effektiv planlegging og bruk av undervisningsrom. Aktiviteter som blir meldt for sent, eller oppstår ved semesterstart utfordrer dermed en effektiv bruk av arealene våre og medfører tildeling av uegnede rom for noen aktiviteter og ad.hoc-løsninger som sjelden blir gode.

Det er også en utfordring at mange ikke ser forskjellen mellom aktiviteter som skal timeplanlegges og rombooking. Dette skaper stor frustrasjon blant studentene da timeplanlagt aktivitet er koblet til MittUiB og den informasjonen som studenten kan se, mens rombooking ikke har en slik kobling opp mot studentenes kalender. Dersom mange faglærere bestiller rom utenfor timeplanlagt aktivitet, opererer vi i prinsippet et sidesystem som skaper mange nye utfordringer. Frustrasjon blant studentene kan få direkte påvirkning på oppfattet læringsmiljø. Studieseksjonen jobber fortløpende med problemstillingen og rutiner som skal fange opp slike avvik på en best mulig måte.

Det blir også gjort bookinger for hele dager av rom som skal brukes halve dager eller deler av en dag, eller at det blir booket og ikke avbestilt når det ikke blir brukt. Det ligger en stor ressurs i å skape en

kultur der man kun booker til den aktiviteten man faktisk skal ha, og at bookede rom som ikke skal brukes avbestilles.

I tillegg er det en utfordring at prosjektrum bookes lang tid i forveien, men ikke avbestilles når de likevel ikke skal brukes. Ett tiltak som har vært diskutert er at den som har booket prosjektrum får en forespørsel 1-2 uker i forkant, der bruken må bekreftes. Manglende tilbakemelding frigjør rommet.

I HMS-undersøkelsen var over 50% av de som svarte positiv til å dele sin arbeidsplass med andre kolleger dersom det ble lagt til rette for dette. Dette kan danne grunnlag for å teste ut muligheten for bookbare arbeidsplasser f.eks i Outlook. I første omgang kunne dette vært en frivillig prøveordning for å finne ut om det er mulig å finne en løsning som kan virke hensiktsmessig og at det faktisk gir oss større fleksibilitet i arealene våre.

I løpet av høsten har det vært tatt noen stikkprøver på booket aktivitet av undervisningsrom i Møllendalsveien 61. Disse stikkprøvene har ikke vist store avvik i forhold til faktisk booket aktivitet.

Pilotprosjekt

Det har vært utprøvd et pilotprosjekt høsten 2023 etter innspill fra studentene. Ett prosjektrum ble stilt til disposisjon i M61 der studentene selv fikk ansvaret for organisering. Målet var å få testet ut om det blir mer effektivt utnyttelse av romressursen med en slik ordning.

Prosjektrommet ble ikke booket så mye de første ukene, men det kan forklares at ordningen var ny for studentene. Senere i perioden har det vært god booking og godt belegg på prosjektrummet. Sammenlignet med de andre prosjektrumene, har de blitt brukt like mye, men ordningen bør testes ut over en lenger periode før vi endelig konkluderer. Studentene har vært svært fornøyd med ordningen.

Oppsummering og videre anbefalinger

Hva kan vi (UiB) gjøre endringer selv, hva må ev. Statsbygg gjøre?

Basert på diskusjoner i arbeidsgruppen, med Eiendomsavdelingen og på bakgrunns materialet fra tidligere arbeid, er vi kommet frem til følgende anbefalinger:

Kortsiktige tiltak (i løpet av 2024)

- Strengere oppfølging og informasjon om viktigheten av innmelding innen frist for aktivitet som skal timeplanlegges og hvilke konsekvenser det kan få for arealbruken og fleksibiliteten i bruk av arealene.
- Bedre kultur for booking og avbooking av rom.
- Se på mulighet for digitale skjermer utenfor undervisningsrommene (eks. som i Nygårdsgaten 5)
- Bookbare arbeidsplasser (Frivillig utprøving)
- Omdisponering av arealer i resepsjonsområdet
- Se på konkrete tiltak i M61 (fortetting og deling av areal i landskap og kontorer/atelier)
- Fortsette med pilotprosjektet, studentstyrt bruk av prosjektrum våren 2024

- Avklare og vurdere videre bruk av arealer i Møllendalsbakken
- Vurdere bruk av lokaler i Lars Hilles gate/Nygård skole (må ses i sammenheng med punktet over)

Langsiktige tiltak (frem mot nytt bygg for Griegakademiet)

- Kartlegging av sambruk (fellesrom) i nytt GA-bygg sett i sammenheng med endret bruk av M61
- Vurdere en 5. etasje i M61 (utredet i tidligere rapport)
- Vurdere ombygginger i 3. etasje (landskapet)
- Vurdere bygging av mesanin eller andre arealeffektiviseringstiltak i Øvre hall

I ferdigstilling av rapporten var det ikke avklart hva som er status for del-leie eller videre leie for arealene i Møllendalsbakken 11, og til hvilke betingelser. Dette mener arbeidsgruppen vil bli avgjørende for hvilke tiltak som må følges opp videre. I tillegg må kostnader for eventuell leie i Lars Hilles gate/Nygård skole avklares. Det er mulig å se for seg at noe av aktiviteten i Møllendalsbakken kan få plass i M61 og at resterende kunne vært leiet i arealene på Nygård skole. Dette vil imidlertid også avhenge av kostnaden ved en slik leie, og vurderes mot betingelser for leie av arealer i M11.

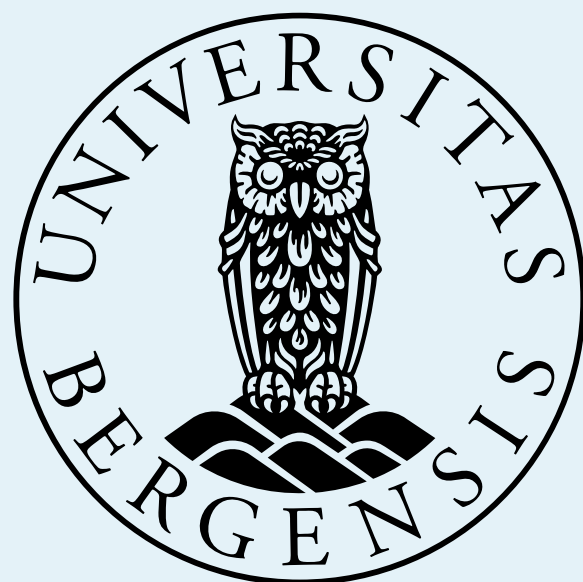
Brukerutvalgene (ett på hvert hus) følger primært opp saker på eget hus, mens de forslåtte tiltakene i dette arbeidet bør følges opp med et samlet blikk for begge lokasjoner.

Vi foreslår derfor at arealeffektiviseringsgruppen fortsetter sitt arbeid, med tanke på å implementere de kortsiktige tiltakene, samt innhente nødvendige avklaringer for langsiktige tiltak.

08.12.23, Eli Neshavn Høie, Øivind Skaar

Vedlegg:

- Rapport – Forslag til utbedringer – 2018
- Ombygging M61 – Oppdragsbrev og omfangsbeskrivelse – 2021
- Ombygging M61 visuelt fremstilt - 2021
- Romfordeling i M11 og oversikt over registrert bruk
- HMS-undersøkelsen - tilbakemeldinger om delingskultur





Rapport: Møllendalsveien 61 (KMD) Anbefalte justeringer etter første studieår 2017/18



Introduksjon

Institutt for kunst og Institutt for design ved Fakultet for kunst, musikk og design ved Universitetet i Bergen flyttet inn i nytt bygg i Møllendalsveien 61 1. august 2017. Bygget var i prøvedrift i perioden juni 2017 til mars 2018. Daglig drift synliggjorde ulike utfordringer rundt bruk av bygget, og ledelsen satte i oktober 2017 ned et brukervalg som arbeidet systematisk for å evaluere erfaringene og legge frem forslag til utbedringer, oppsummert i rapporten «Møllendalsveien 61 (M61): Erfaringer etter prøvedriftsperioden oktober 2017 – mars 2018» (datert 01.03.2018). Basert på kartleggingen arbeidet brukervalget videre med å utvikle løsningsforslag og anbefale prioriteringer, og utvalgets tilrådinger ble presentert og fikk tilslutning i fakultetsstyret 12.04.2018 og 07.06.2018. Brukerutvalgets anbefalinger til utbedringer og tiltak er oppsummerte i rapporten du nå leser.

Bergen, 05.06.2018

Brukerutvalget



Brukerutvalget er satt sammen av medlemmer fra den tidligere etablerte rombookingsgruppen (Kunst- og designhøgskolen i Bergen), samt supplert med nye medlemmer i løpet av prosessen. Gruppen var fulltallig i januar 2018:

Medlemmer pekt ut av dekanatet:

- Linda Lien (visedekan for utdanning, leder av gruppen)
- Anne-Helen Mydland (prodekan for forskning)
- Bjarte Bjørkum (verksmesterleder)
- Synnøve Myhre / Eli Høie (direktør/ass. direktør, sekretærer for grupper)

Medlemmer pekt ut av Institutt for kunst:

- Franz Jacobi (professor, Institutt for kunst)
- Anette Kierulf (professor, Institutt for kunst)

Medlemmer pekt ut av Institutt for design:

- Bente Irminger (KU-leder, Institutt for design)
- Kåte Madsen (BA-koordinator, Institutt for design)

Medlemmer pekt ut av studentene:

- Christine Jacobsen (student, Institutt for kunst)
- Marie Vallestad (student, Institutt for kunst)
- Taran J. Neckelmann (student, Institutt for design)
- Sara Karlsen (student, Institutt for design)

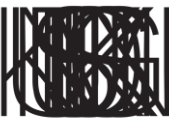
Ellen Lien hadde i første fase oppdraget med å koordinere arbeidet med Statsbygg, men fra våren 2018 tok Synnøve Myhre over som kontaktperson.

Mandat

Brukerutvalget har hatt i mandat å:

- Foreslå hvordan bruken av Møllendalsveien 61 (M61) skal evalueres, og igangsette evalueringen, slik at det hentes inn et godt informasjonsgrunnlag for å ta videre beslutninger. Gruppen har et særskilt ansvar for at evalueringen er demokratisk og at de som ønsker får bidra med innspill (oppsummert i rapporten «Møllendalsveien 61 (M61): Erfaringer etter prøvedriftsperioden oktober 2017 – mars 2018», 01.03.2018).
- Utvikle ett eller flere alternativer til revidert bruk av bygget. Dette inkluderer å foreslå fysiske endringer, bedre driftsrutiner og eventuelt nye systemer.
- Gi nødvendige anbefalinger for prioriteringer av tiltak, og sikre at ansatte og studenter får uttale seg om og ha innvirkning på valg av løsninger.
- Sikre fremdrift, slik at nødvendige endringer er gjennomført innen 1. august 2018.

Felles verdigrunnlag



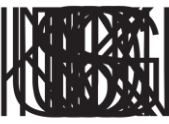
Brukerutvalget har lagt til grunn følgende verdier/målsettinger vi mener er viktige for fremtidig bruk av Møllendalsveien 61:

- At vi skaper et felles eierskap til bygget, er generøse med hverandre og bidrar til å skape respekt for hverandres fagområder.
- At vi tilrettelegger for mest mulig aktivitet, slik at bygget blir fullt av liv, også på kveldstid og i helger, til glede både for egne studenter og ansatte, men også for kunst- og designmiljøet i regionen.
- At det er mulig å oppnå dyp konsentrasjon mens man arbeider i bygget.
- At vi legger til rette for små fellesskap i det store fellesskapet.
- At vi opprettholder «ideen» om utdanningen (med røtter i Kunst- og designhøgskolen i Bergen), og at det er vi som former bygget, fremfor at bygget former oss.
- At vi verner om muligheten til å jobbe i kombinasjonen mellom studio-/verkstedpraksis, og at det etableres forståelse for sensitiviteten i skapende prosesser.
- At bygget brukes slik at vi fremmer sterke fagdisipliner, som kan gi grobunn for tverrfaglighet.
- At vi ivaretar også de som skal besøke bygget, slik at de opplever seg velkomne, men ikke så hjemme at de bryter inn i intimsone våre.
- At alle som kommer inn i bygget får et godt førsteinntrykk (også nye studenter og ansatte som ankommer).

Arbeidsform



- Rapporten «Møllendalsveien 61 (M61): Erfaringer etter prøvedriftsperioden oktober 2017 – mars 2018» har dannet utgangspunkt for arbeidet.

- 
- Brukerutvalget har våren 2018 hatt jevnlige møter. Siden det har vært vanskelig å samle alle medlemmene, har møteaktivitet også vært gjennomført via Skype, og e-post har vært benyttet for å presentere, diskutere og konkludere i ulike enkeltsaker.
 - Brukerutvalgets leder og sekretær har underveis hatt samtaler og møter med instituttlederene ved Institutt for kunst og Institutt for design for å informere om og diskutere ideer og mulige løsninger.
 - Ansatte og studenter har blitt informerte om arbeidet gjennom utsending av informasjon via e-post, der det har vært mulig å melde tilbake synspunkt på problemstillinger og forslag. Brukerutvalget har søkt å arbeide så transparent og åpent som mulig.
 - Parallelt har det vært arbeidet med å løse allerede identifiserte delprosjekter, samt å fortløpende kartlegge nye prosjekter, og hvert prosjekt har blitt knyttet enten til det allerede etablerte HMS-utvalget eller til en egen arbeidsgruppe eller ansvarsperson.
 - Allerede innkomne ideer til utbedringer ble samlet og presentert i allmøte 12.03.2018.
 - Ansatte og studenter ble inviterte til workshop for å utvikle ytterligere ideer og forslag til bedre utnyttelse av bygget 13.03.2018 (bilde side 3).
 - I mars fikk også brukerutvalget tilført en ekstra fagperson gjennom arbeidsrettet tiltak, som har bidratt med mye kunnskap og erfaring.
 - Brukerutvalget gjennomførte deretter en workshop for å videreutvikle ideer og innspill fra ansatte og studenter (19.03.2018). Brukerutvalget delte seg i to grupper, som arbeidet med omorganisering av soner og utarbeiding av alternative forslag til plassering av studenter og ansatte. De to gruppene utviklet til dels like forslag, som ble justerte til et felles forslag og formidlet til ansatte og studenter (03.04.2018).
 - Samtidig ble det etablert dialog med UiB eiendom og Statsbygg. Det ble videre gjennomført synfaringer der delprosjekter ble diskutert og konkretisert.
 - Brukerutvalgets overordnede anbefalinger ble deretter lagt fram for fakultetsstyret 12.04.2018.
 - Brukerutvalget arbeidet deretter videre med konkretisering av forslag til omdisponering av soner i Møllendalsveien 61.
 - I mai 2018 fikk alle ansatte og studenter ved KMD som er lokalisert i Møllendalsveien 61 tilsendt brukerutvalget forslag til omdisponeringer, med mulighet til å gi tilbakemelding. Ved en feil ble ikke forslaget sendt til studenter ved Institutt for kunst, som derfor fikk svært kort frist for å melde tilbake, selv om fristen ble forskyvd noe.
 - Representanter fra brukerutvalget orienterte deretter om forslaget under møter for faglig ansatte ved Institutt for design og Institutt for kunst.
 - Innkomne innspill ble oppsummerte, og sendt ut til alle ansatte og studenter sammen med brukerutvalgets kommentarer til innspillene.
 - Nytt utkast ble utviklet, som inkluderte flere mulighetsstudier.
 - Brukerutvalgets endelige anbefalinger, der to alternative mulighetsstudier ble trukket frem som mest realistiske, ble lagt fram for fakultetsstyret 07.06.2018.
 - Fakultetsstyret sluttet opp om anbefalingene, og gav fakultetsledelsen i oppdrag å følge videre opp utbedringer i dialog med brukerutvalget og instituttledere.
 - Brukerutvalget og instituttledere møttes etter fakultetsstyremøtet, og ble enige om å anbefale fakultetsledelsen å iverksette mulighetsstudie 1, som tar utgangspunkt i at instituttene i stor grad beholder soneinndeling som i dag.

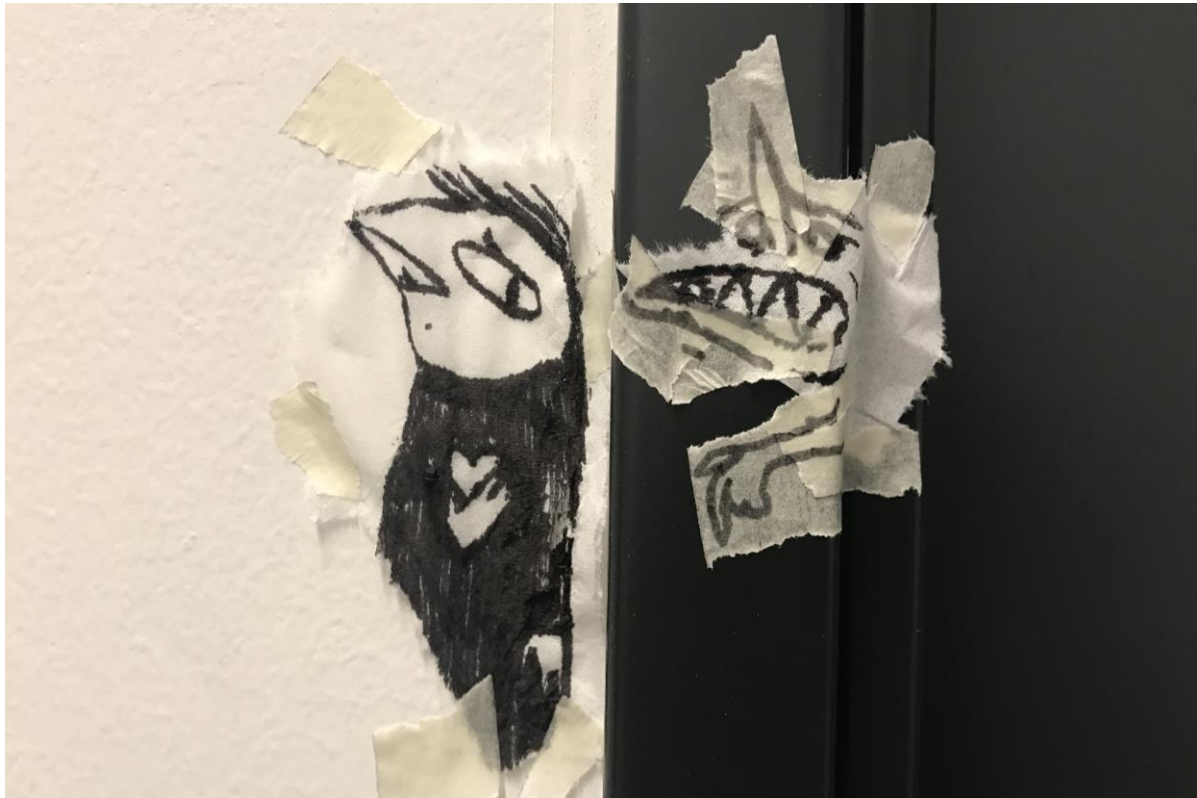


Videre prosess

- Institutt for kunst og institutt for design ved instituttledele avklarer fordeling av studio som blir ledige etter at stipendiater flytter ut av bygget, samt etter at Program for kunstnerisk utviklingsarbeid har flyttet ut. Brukerutvalget har foreslått at omdisponering til studentarbeidsplasser bør ha førsteprioritet i fjerde etasje, siden mangel på nok studentarbeidsplasser har skapt største utfordringer studieåret 2018/19.
- Flyttebyrå leies inn for å ommøblere innenfor sonene ut fra instituttene ønsker.
- Fakultetsledelsen må følge opp realisering av ulike delprosjekter i tett dialog med UiBs eiendomsavdeling og Statsbygg.
- Brukerutvalget videreføres i 2018/19 for å sikre at dialogen rundt god og rettferdig bruk av bygget fortsetter. Også 2018/19 er å se på som et prøveår, og omflytting av arbeidssoner kan bli aktuelt fra studieåret 2019/20.
- For å sikre fremdrift i arealsaker, vurderer fakultetsledelsen om det er behov for en prosjektstilling som arealkoordinator for en periode. En slik stilling må sees i sammenheng med prosess rundt det nye Griegakademiet, og vil bli diskutert i forbindelse med utvikling av budsjett for 2019.



Del 1: Brukerutvalgets anbefalinger angående omdisponering av soner og ombygging i Møllendalsveien 61



Brukerutvalget avdekket i sin kartlegging av arealbruk første driftsår flere avvik. Et avvik var at det ikke var nok arbeidsplasser til studentene. Da kartleggingen ble foretatt var det ca. 30 kunststudenter som ikke disponerte eget studio. Arealssituasjonen var studieåret 2017/18 svært problematisk for studenter på Institutt for design og Institutt for kunst, og skapte utfordringer for læringsmiljøet og samarbeid på tvers av instituttene. Det var også utfordringer når det gjelder både lysforhold, støy og brannrisiko. Brukerutvalgets hovedmål har derfor vært å bedre arbeidssituasjonen for studentene.

Fakultetsstyret fikk 07.06.2018 fremlagt brukerutvalgets forslag til utbedringer i Møllendalsveien 61.

Brukerutvalget rådet til:

- At det innføres flere tydeligere uttalte prinsipper for bruk av areal og tildeling av soner og arbeidsplasser.
- At en av fem foreslåtte mulighetsstudiene når det gjelder ny fordeling av arealer realiseres (se side 8-10).
- At et fokusområde ved Institutt for kunst flytter ut fra Møllendalsveien 61 og inn i allerede leide lokaler i Møllendalsbakken 11.
- At det kjøpes inn og monteres flere mobile rom i Møllendalsveien 61.
- At bygging av mesanin i Øvre Hall og/eller 4. etasje utredes og realiseres dersom fysisk mulig og økonomisk forsvarlig.

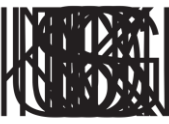


Generelle prinsipper for arealbruk og tildeling av arbeidsplasser:

- Alle studenter skal få tilbud om minimumsareal i bygget ved studiestart.
- Det etableres flere studiomodeller med enkeltstudio og fellesstudioer.
- Størrelse på arbeidssted/studioer kan differensieres ut fra årstrinn eller arbeids-/fokusområde.
- Tildeling av arbeidsplasser og prosjektrum utover minimumsstandarden skjer på faste tider av året og etter åpne utlysninger og felles kriterier.
- Arealet på «broen» i 4. etasje åpnes opp (ingen eller begrenset antall studioer).
- Det sikres fri tilgang til karnapper.
- Det sikres fri sikt til vinduer for å skape bedre lysforhold.
- Høye studiovegger plasseres primært i soner der det er høyt under taket for å sikre best mulig lysforhold i hvert studio.
- Noen prosjektrum holdes utenfor bookingsystemet til spontan jobbing.
- I vårsemesteret kan hele eller deler av Øvre Hall vurderes omgjort til arbeidsplass for eksamensstudenter for å ivareta arbeid i storskala.
- Det legges til rette for «Maker-space» innenfor deler av tekstilverkstedet til disposisjon for alle studenter som har tilknytning til M61.
- Tegne- og malerisal prioriteres til aktivitet knyttet til tegning og maling. Tegne- og malekurs prioriteres først, deretter individuelt arbeid knyttet til maling og tegning (allerede innbookede kurs må gradvis fases ut, slik at høsten 2018 vil bli en overgangsperiode).

Brukerutvalget har tidligere anbefalt at det av hensyn til en allerede høy husleiekostnad og inngått leieavtale for Møllendalsbakken 11, ikke er aktuelt å leie ytterligere lokaler. Brukerutvalget foreslår i stedet:

- Det kjøpes inn mobile modulrom, som kan gi plass til private samtaler, veiledning og mindre gjennomganger. Rommene plasseres i nærhet av de åpne landskapene for å bryte opp de store sonene og gi tilgang til små rom i de store rommene. Innkjøp av mobile rom fremfor å bygge faste installasjoner gir oss mulighet til å erfare ny bruk av bygget og rom for fleksibilitet. Det anbefales at mobile rom kjøpes inn i to omganger: I første omgang til 3. etasje, 2. etasje og 4. etasje (innenfor sonene til Institutt for design eller som skillevegger mellom soner). Den første leveransen bestilles med mål om bygging før studiestart 2018. Når rommene er prøvd ut, kan eventuelt flere bestilles i dialog med ansatte og studenter.
- Ett fordypningsområde innenfor kunst foreslås flyttet til midlertidige lokaler i Møllendalsbakken 11. Det er gjennomført befarings, og fagmiljøet innen tidsbasert kunst / performance ønsker flytting. En slik løsning vil fristille noen studioer og minske press på prosjektrum i Møllendalsveien 61. Tiltaket må sees i sammenheng med Møllendalsbakken 11 er forbeholdt stipendiater i kunstnerisk utviklingsarbeid, og at det kan bli endringer i løpet av femårsperioden.
- Bygging av mesanin i bakerste del av Øvre Hall og/eller i 4. etasje ved «broen» utredes. Det må avklares om bygging tillates av arkitekt Snøhetta, samt konsekvenser for lysforhold, støy og brannsikkerhet. Dersom gulv skal være tett eller mesanin overbygd, kreves en relativt kostbar installasjon av overrislingsanlegg. Det er mer teknisk krevende og kostbart å bygge mesanin tiltenkt studentarbeidsplasser, enn for lagring eller mer sporadisk bruk. Mangel på studentarbeidsplasser er den primære utfordringen som må løses innen studiestart 2018/19, og vi tror ikke at det er realistisk at mesanin er realisert innen august 2018 eller at mesaniner dekker behovene alene. Dersom mesanin kan leies/installeres midlertidig, kan det tenkes at



prosessen er enklere og raskere, og man unngår permanente inngrep, noe som særlig kan ha betydning for Øvre Hall. Vi anbefaler videre utredning av mesanin(er) med tanke på å skape større areal i bygget.



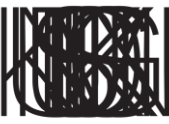
Brukerutvalgets mulighetsstudier

Brukerutvalget har gjort mulighetsstudier for å se hvordan vi kan skape mer romslige arbeidsforhold for studentene innenfor dagens areal, og sikre at alle får plass i bygget ved studiestart 2018/2019:

Mulighetsstudie 1:

Vi beholder soneinndelinger og plasseringer hovedsakelig som i dag. For å sikre at alle får plass og at vi har lovlig drift må vi:

- Etablere rundt tretti flere studioarbeidsplasser for kunststudenter innenfor området kunst disponerer i dag.
- Be institutt for kunst foreta ny fordeling av arealer og studioer mellom studenter og ansatte. Noen studioer som blir ledige når stipendiater flytter ut av M61 kan omdisponeres til studentarbeidsplasser, som deles mellom flere studenter.
- Slå flere studioer sammen for å hindre for trange, mørke og brannfarlige enkeltstudioer.
- Åpne opp «broen» ved å etablere færre, men større studioer (dersom vi skal følge prinsipp om at «broen» skal være åpen, må tallet på vegger sterkt avgrenses, og plassering være nøye gjennomtenkt).
- Avgrense bruk av høye studiovegger for å gi lys til alle, og sikre at plassering av studiovegger skjer i tråd med HMS-regler, og kontrollere jevnlig for avvik.
- Innføre sanksjoner ved brudd på reglement.

- 
- Studentene fordeles i resten av bygget i tråd med overordene prinsipper.

Mulighetsstudie 2:

- I fjerde etasje flyttes de fleste ansatte til studioer i bakre del av bygget, mens så mange studioer som mulig i fremre del av bygget omgjøres til studentarbeidsplasser. Dette kan gjennomføres ved å allokere de største ansatte studioene til bruk for flere ansatte. Ansatte ved Institutt for design har signalisert at de kan sitte flere sammen i større rom. Ved å samle Institutt for designs faglige ansatte på færre, men større studioer, kan man skape et mer åpent og samhandlene designmiljø, samtidig som man øker antallet studioer og kvadratmeter som er tilgjengelige for faglig ansatte og studenter ved Institutt for kunst. Ved en slik endring kan designs ansatte fordeles på færre studioer og kvadratmeter enn i dag. Det vil gi flere studioer og kvadratmeter til Institutt for kunst, som de kan fordele mellom ansatte og studenter. Nøyaktige tall avhenger av hvilke studioer som tildeles Institutt for design.
- Omrokere studentarbeidsplassene i 4. etasje: Kunststudentarbeidsplassene flyttes til fremre del av bygget, og designstudentene flyttes til broen og arealet som peker mot Haukeland Universitetssykehus
- Studentene fordeles i resten av bygget i tråd med overordene prinsipper. Studentene fra design kan allokere til arealene utenfor tre- og metallverkstedet for å kunne arbeide nærmere verkstedene og unngå for mye transport av til dels tunge materialer/prosjekter, men det kan også vurderes to soner, en for designstudenter, og en for kunststudenter med tilknytning til fokusområde keramikk og installasjon/skulptur i 1. etasje. Det har vært foreslått å etablere mer permanente arbeidsplasser for kunststudenter i deler av Nedre Hall, noe som kan være praktisk vanskelig å gjennomføre.

Mulighetsstudie 3:

- Det etableres et felles, åpent arbeidslandskap for ansatte fra Institutt for design og Institutt for kunst på deler av «Broen». Det må være frivillig å etablere seg i den åpne sonen, og de ansatte må få tilgang til møterom og prosjektrum for KU-arbeid. De resterende ansatte fordeles i studioer i bakre del av 4. etasje.
- Studenter fra Institutt for kunst flyttes til fremre del av 4. etasje, og ansattstudioer tas i bruk til studentarbeidsplasser. Studenter fra Institutt for design fordeles i bakre del av 4. etasje.
- Studentene fordeles i resten av bygget i tråd med overordene prinsipper.

Mulighetsstudie 4:

- Deler av Øvre Hall reserveres til studentarbeidsplasser i perioder, slik at samlet antall arbeidsplasser øker med tretti i bygget.

Mulighetsstudie 5:

- Vi går bort fra prinsippet om at alle skal ha faste arbeidsplasser, og innfører prinsipp om booking av arbeidsplasser. Arbeidsformene vil påvirkes, men arealet vil bli langt mer effektivt utnyttet.

Brukerutvalget opplevde først og fremst mulighetsstudie 1 og 2 som aktuelle. Flertallet ønsket å unngå for store endringer etter bare å ha vært i bygget i ett år, og opplever også at det har vært bedringer i løpet av året. Flertallet vil i størst mulig grad forbedre arbeidssituasjonen innenfor dagens fordeling av soner, mens studentrepresentantene fra institutt for kunst i større grad er positive til og ønsker å prøve ut mulighetsstudie 2.



Fakultetsstyrets behandling 07.06.2018

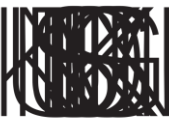
I saksutgreiingen til fakultetsstyret ble det fra fakultetsdirektøren i tillegg vektlagt at vi må ha en åpen diskusjon om hvordan vi definerer plassbehov og forholder oss til tildeling av arbeidsarealer for studenter og ansatte. Brukerutvalgets kartlegging har vist at dagens praksis har mange kvaliteter som det er viktig å verne om, men at praksisen skaper også til dels store utfordringer med omsyn til effektiv arealbruk:

- Tilstedeværelse: Studio står periodevis tomme grunnet arbeidsreiser eller at de disponeres av tilsatte i deltidsstillinger o.l. Vi kan få tilgang til mer plass ved å ha bedre oversikt over når studio er ledige og innføre prinsipper om at studio gjøres tilgjengelig for annen bruk ved lengre fravær/reiser. Samtidig vil en slik omlegging medføre at arbeidsprosesser i større grad avbrytes og påvirkes ved at mange må pakke bort og frem utstyr og materialer. Noen professorer praktiserer utlån i dag, men vi har ikke en felles og transparent ordning. Det kan være verdt å diskutere om vi skal søke å få til en frivillig prøveordning med flerbruk av ett eller noen få studier kommende studieår.
- Definerer av plassbehov: Per i dag disponeres de største studioene av enkeltansatte, mens de minste deles av flere ansatte. En liten gruppe ansatte disponerer studier på rundt 33 kvadratmeter hver, og legger dermed beslag på over 130 kvadratmeter av bygget. Dersom fire faglig ansatte er villige til å dele de største studioene, frigjør vi en rekke mindre studier. Et aktuelt spørsmål er om de største studioene bør forbeholdes flerbruk, og at mindre studier tildeles de som vil og må arbeide alene.
- Kriterier for tildeling av studio. Per i dag finnes det ikke fordelingskriterier på fakultetsnivå. Vurdering av behov skjer etter dialog mellom instituttleder med personalansvar og hver enkelt ansatt. Det er krevende å sikre rettferdig tildeling av studier: Større studier kan i praksis gi bedre vilkår og flere muligheter til å utfolde seg, enn små studier. Instituttene konkurrerer om de samme studioene, og det betyr at det ikke finnes felles retningslinjer for å prioritere når interessekonflikter står mot hverandre. Instituttene bør utarbeide kriterier for hva som definerer særlig plasskrevende aktivitet eller utløser behov for eget studio.
- Institutt for kunst kan ha et stort tall studenter som arbeider innenfor et fokusområde, og tallet kan variere fra år til år. Ved å sette et maksimum på tallet arbeidsplasser for ulike fokusområder, kan vi sikre at de som blir prioritert, får tilfredsstillende arbeidsforhold, og at plassbehov ikke kommer i konflikt med andre studentgrupper. En slik begrensning griper inn i det faglige tilbudet ved Institutt for kunst, og røkter ved grunnleggende prinsipper i utdanningen. Det å gripe inn i det faglige tilbudet ved instituttene ligger utenfor mandatet til brukerutvalget, og må diskuteres og besluttes av andre. Samtidig kan man tenke seg at prinsippet om fritt valg av fokusområde gjør det krevende å unngå plassmangel og konflikter.

Fakultetsstyret vedtok enstemmig å gi fakultetsledelsen fullmakt til å iverksette nødvendige tiltak i dialog med brukerutvalg og instituttledere på Institutt for kunst og Institutt for design. Fakultetsstyret bad om at det særlig vektlegges at læringsmiljøet til studentene ivaretas og er klart til semesterstart august 2018.

Brukerutvalget og instituttledere fra Institutt for kunst og Institutt for design ble deretter inviterte til møte (14.06.2018) for å konkludere om hvilken mulighetsstudie som bør realiseres høsten 2018.

Brukerutvalget tilrår realisering av mulighetsstudie 1



Brukerutvalget samlet seg om at mulighetsstudie 1 bør realiseres: Vi beholder soneinndelinger og plasseringer omtrent som i dag. For å sikre at alle får plass og at vi har lovlig drift må hvert institutt foreta en gjennomgang av egne områder. Ledige prosjektrom når stipendiater og ett fokusområde flytter ut må i størst mulig grad frigjøres til studentarbeidsplasser, da mangel på nok areal for studenter har vært den mest prekære utfordringen studieåret 2018/19.

Utvalget opplever ikke at mulighetsstudie 1 nødvendigvis er den optimale løsningen for hvordan areal disponeres og bør fordeles mellom instituttene, men ser det som risikabelt å foreta større endringer. Dels skyldes dette at flere delprosjekter er under utvikling, som mulig bygging av mesaniner og utflytting av ett fokusområde og stipendiater til Møllendalsbakken 11, bedre bookingrutiner, innkjøp av mobile rom etc., og dels at det å flytte om på ansatte- og studentarbeidsplasser medfører prøving og mulig feiling, og at vi har behov for ro og tid til å foredle innenfor områdene instituttene er tildelte i dag. I tillegg er det behov for å gå dypere inn i diskusjoner rundt arbeidsformer, samt å ha bedre oversikt over reell bruk av ulike arealer, før omfattende endringer gjennomføres.

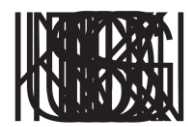
Instituttleder fra kunst, som ikke hadde anledning til å møte, ble informert om utvalgets diskusjoner og tilrådinger, og sluttet opp om konklusjonene. Brukerutvalget orienterte fakultetsledelsen, som ble anbefalt å initiere møte mellom instituttledere, slik at instituttene kan foreta finjustering av soner og fordele ledige rom. En del studenter vil trolig vil ha forventninger om omplassering, og kan oppleve løsningene som lite visjonære: Brukerutvalget understreker derfor at det er viktig å kommunisere tydelig at årsaken til at utvalget anbefaler å unngå større endringer kommende studieår, er at vi har behov for å se effekten av bedringstiltak, og å prøve ut flere løsninger innenfor eksisterende grovstruktur, før omfattende endringer eventuelt gjennomføres.

Midlertidige løsninger

Brukerutvalget anbefaler å vurdere å dele Øvre Hall i to deler, halve hallen forhåndsbooket til kunst, og den andre halvdel forhåndsbooket til design, så langt det lar seg gjøre høstsemesteret 2018/19, mens bygging av mesaniner er under utredning. Inneværende studieår har forhandsfordeling av tid i Knut Knaus og fordeling av de to største prosjektrommene til hvert institutt hvert noe av det som har fungert, både i form av effektiv arealbruk og også lavt konfliktnivå.

Selv om studieåret 2017/18 har vært krevende, har aktiviteten i Møllendalsveien 61 vært høy, og året har vist at bygget har stort potensiale, med mange varierte arealer og soner som har ulike kvaliteter og åpner for fleksibel bruk (se eg lite eksemplene på noe av aktiviteten på side 12-14).









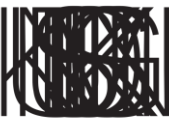
Del 2: Igangsatte og identifiserte delprosjekter

Bygningsmessige endringer	Status
Dusjer: Omdisponering av fire dusjer til prosjektrum	Søknad godkjent for å imdisponere fire dusjejr. Tre dusjer er omdisponert og tatt i bruk til prosjektrum. Den fjerde blir brukt av Statsbygg, og vi må vurdere annen dusj. Inventar i omdisponerte dusjer skrues ned og lagres.
Dusjer: Ombygging av en dusj i 4. etasje til toalett	Søknad godkjent. Prisantydning minimum 60.000 kroner. Brukerutvalget anbefaler at prosjektet utsettes.
Verksteder: Flytte Risograf og Decalprinter	Brukerutvalget ønsket flytting til grafikk- og keramikkområde, og muligheter ble undersøkt. Prosjektrum i 2. etasje ved bibliotek frigies i stedet til risograf/decaprinter, og flytting gjennomføres snarest. Er avklart med IT-assistent og bibliotek, som disponerer rommet i dag. IT-assistent flytter til resepsjonsområdet.
Soneinndeling: Sette opp lydisolerende (glass)vegger i bygget	Er under utredning, dialog med Statsbygg etablert. Prioriteres etter ominredning /kjøp av mobile rom.
Øke antallet rom: Bygge rom-i-rommene	Bestilling for kjøp av mobile rom er klargjort, innkjøp gjennomføres i tråd med UiBs innkjøpsprosedyrer. Det er merket opp hvor rom skal plasseres, og montering gjennomføres så snart som mulig.
Prosjektrum/studio: Skjerming for glassvinduer/-dører	Prøver kjøpt inn. Må skjæres til og annonseres. Rullegardin rom 301 og 303 bestilt..
Førsteinntrykk: Oppgradering av inngangsområde, bedre skjerming av arbeidssone i Nedre Hall og enklere navigering for besøkende	Forslag og ideer utviklet. Arbeides videre med.
Adkomst: Låsbart alternativ sykkelparkering	Ferdigstilt og annonsert.
Adkomst: Innsetting av dør i 1. etasje mellom studentarbeidsplasser og resepsjonsområde	UiB eiendom har vært på synfaring og kan gjennomføre prosjektet. Må besluttes.
Adkomst: Innbygging av ytterdør i 2. etasje	UiB eiendom har vært på synfaring og kan gjennomføre prosjektet. Må besluttes i forbindelse med endelig innretningsplan.
Adkomst: Innsetting av dør i 4. etasje	Forslag må konkretiseres og diskuteres med UiB eiendom.



Bedre utnyttelse av eksisterende lokaler	Status
Lager: Bedre utnyttelse av lagre ved hjelp av hyller og rutiner	Det er satt i gang er vurdering om behovet for lagerplass er dekket, og om noen av lagrene kan omdisponeres til andre formål. Det ble sendt ut invitasjon til alle ansatte om å være med i arbeidsgruppe knyttet til bedre lagerutnyttelse. Det må utarbeides en prosedyre for merking av lagervarer, og oversikt over hva lagrene inneholder. Det er et mål å unngå langtidslagring i bygget. Hyller/innredning er bestilt og montert for flere lagre. . Lagrene utvikles videre ettersom man erfarer behov.
Lager: Erstatte noen garderobeskap med hyller	Avgjør hvilke som skal demonteres, arbeid må igangsettes.
Øvre Hall: Mobile skillevegger / romdelere	Tolv realisert. Det må informeres om bruk (på nett og ved oppslag).
Øvre Hall: Pilestaller og podium	Ferdig bygget, det må informeres om antall, lagring og bruk (på nett).
Prosjektrom: Definere hvilke prosjektrom som skal brukes til hva (inkludert tegnesal / malerisal / performancerom / lyslaser)	Første ideer lagt frem, jobbes videre med.
Studentarbeidsplasser: Omorganisere soner, åpne opp «broen» i 4. etasje, ta i bruk delvis unyttet areal i 3. etasje	Forslag presentert for instituttledere/institutter og sendt ut til ansette/studentene. Innspill mottatt, arbeides videre med justeringer.
Trappeopp ganger: Vurdere alternativ bruk	Strøm montert, noen tatt i bruk. Arbeides videre med å utnytte flere bedre.
Tilgang: Åpne opp kafearealet utenom kafeens åpningstid	Brukerutvalet ønsker åpent areal, har dialog med Kafe Munck, må innhente pris for skjerming. Allerede montert skjerming ønskes beholdt.
Tilgang: Gjennomgang av åpningstider (verksteder, kafe, resepsjon)	Kartlegging gjennomført. Oversikt sendes ut til brukerutvalget for kommentarer.
Tilgang: Gjennomgang av hvilke dører som skal være låst når	Kartlegging gjennomført, arbeides videre med for beslutning.

Utvide arealet	Status
----------------	--------



UiB: Gjøre en gjennomgang av hvilke aktiviteter som kan benytte UiB sine lokaler, velge ut noen egnede arealer og gjøre det enkelt for ansatte å booke og bruke disse

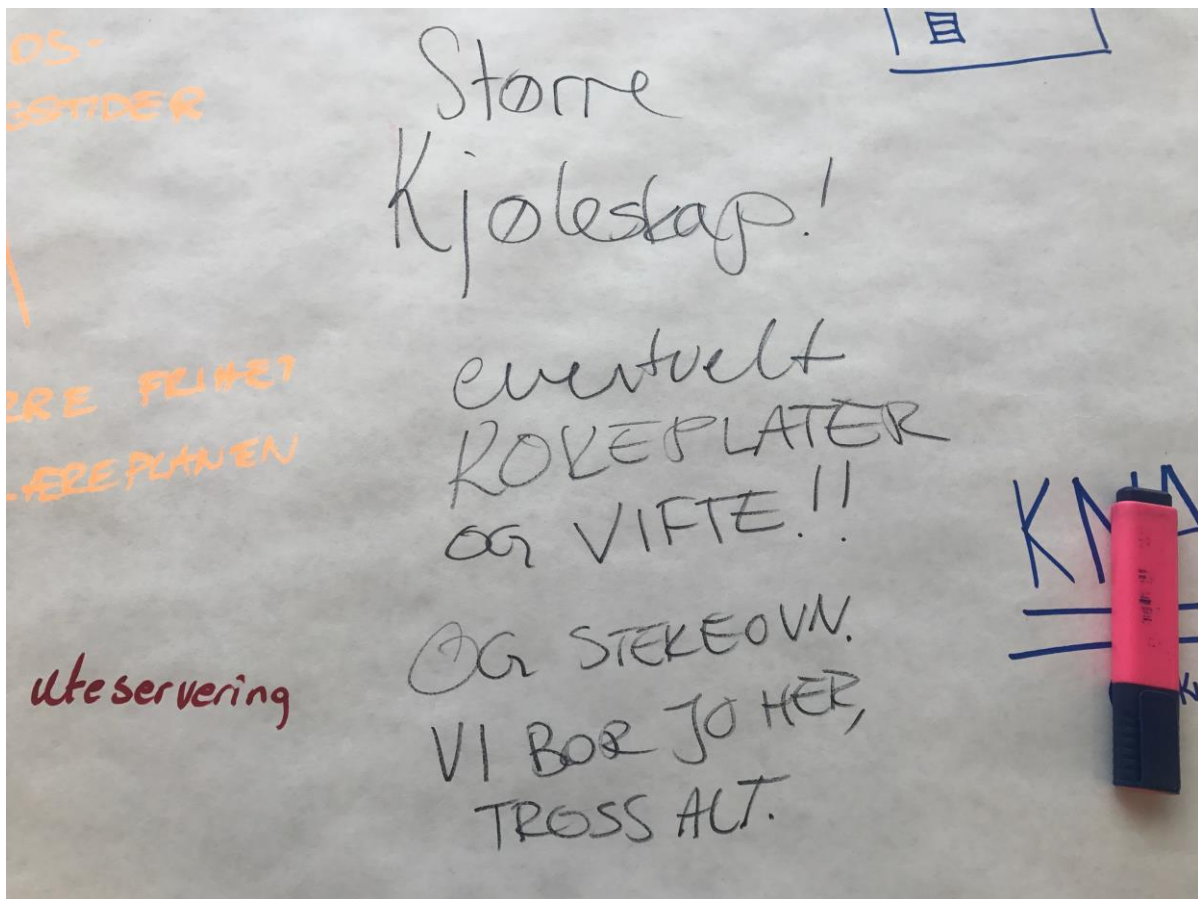
Arbeid igangsatt.

Møllendalsbakken 11: Avklare hvor mye areal som eventuelt kan benyttes til andre formål enn stipendiatstudioer, og hvilke aktivitet som eventuelt skal prioriteres

Performanceaktivitet/professorstudio flyttes til Møllendalsbakken 11. Synfaring gjennomført, flytting iverksettes snarest.

Mesaniner: Bygging av mesaniner i 4. etasje og i bakre del av Øvre Hall

Skisser utviklet, leverandører identifisert, UiB eiendom har vært på synfaring. Må avklares videre om prosjektet lar seg gjennomføre i dialog med Statsbygg med flere.



HMS-tiltak

Status

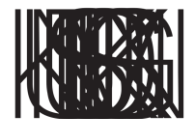
Organisering: Opprette HMS-utvalg

Ble opprettet høsten 2017 og er aktivt.



Øvre Hall: Redusere gjennomgang til første etasje ved å sette inn låsbar port ved trapp	Venter på forslag og prisanslag.
Øvre Hall: Sette opp sikkerhetsnett over åpen sone	Sikkerhetsnett er bestilt, synfaring angående montering er gjennomført. Leverandør purret.
Miljø: Måling av inneklime	Har mottatt resultater for ti rom. Ingen avvik. Avsluttes og håndteres i fremtiden av HMS-utvalget.
Renhold: Gjennomgang av rutiner, innkjøp av gjør-det-selv-utstyr	Er igangsatt, mopper og vaskemidler er kjøpt inn og plassert ut
Renhold: Gjennomgang av søppelhåndtering, plassering og størrelse på returpunkt	Flere søppelpunkter er montert. Det bestilles og monteres et punkt utenfor hovedinngang
Miljø: Overta planter fra Arboretet på Milde	Utredning levert, brukerutvalget ønsker ikke å gjennomføre prosjektet grunnet kostnadene og risiko knyttet til drift. Studentene har tatt et initiativ og realisert en rimeligere løsning.
Pigmentblanding: Behov for bedre løsning (maleri)	Innspill i forbindelse med at forslag til omrokering ble sendt ut: Forslag om å bygge om dusj i 2. etasje eller bygge vasker i malerisal. Må utredes videre.

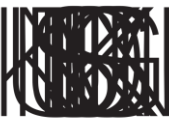
Rutiner og prosedyrer	Status
Organisering: Etablere brukerutvalg for 2018/19	Midlertidig utvalg forlenges. Møteplan må settes opp.
Organisering: Etablere utvalg for drift av ROM61	Forslag er klart til behandling.
Rutiner: Etablere retningslinjer for tid i verksteder	Forslag er behandling i ulike utvalg og prøves nå ut. Må informeres om på nettsidene og legge en plan for evaluering.
Rutiner: Etablere bedre rutiner og systemer rundt booking	Er igangsatt. Omfatter: Informasjon på nettsiden til KMD/UiB om booking (fremgangsmåte og oversikt over bookbare rom/soner). Oversikt over utstyr og hva som skal være tilgjengelig i hvert rom, hvordan rommet skal se ut når bookingperioden er over og hvor man finner supplerende utstyr (og hvilket utstyr vi har). Oversikt over teknisk utstyr til utlån (her er det utviklet en app og




	en oversikt, men informasjonen må også publiseres på nett). Vurdere digital informasjon plassert ved hvert rom som viser når det er ledig / i bruk. Prinsipp for booking: Time-, dag-, døgn og ukebasis. Årshjul for booking av rom til kurs, publisering på Mitt UiB etc. Hvem man kontakter ved feil og mangler i rom, prosedyrer for feilretting (hva som skal utføres av KMD, UiB og Statsbygg).
Prosjektrom: Etablere prinsipper for prioritering av aktivitet, herunder lengde på booking og bruk av Nedre og Øvre Hall	Avventer soneinndeling/prosjektrom.
Rutiner: Etablere mere forutsigbart system for tildeling av studentarbeidsplasser ved Institutt for kunst	Forslag er uarbeidet og i sirkulasjon, må finjusteres, beslutes og formidles.
Rutiner: Etablere rutiner rundt bruk av bygget i undervisningsfrie perioder	Retningslinjer og prinsipper er laget og formidlet til studenter. Informasjon og skjema må publiseres på nettside.
Rutiner: Bedre informasjonsflyten	Kontinuerlig.
Parkering: Kartlegge og informere om muligheter og begrensninger, prioriteringer når det gjelder sykkelparkering	Venter på innspill.

Estetiske og tekniske utbedringer	Status
Prosjektrom: Bestille spotlights til lysskinner	Er bestilt.
Kunst: Samlingen gjennomgås og det avgjøres hvordan den skal brukes	Aktuelle er førespurte og har sagt ja til arbeidet. Må følges opp og be om status.
Farger: Igangsette et studentprosjekt eller invitere relevant fagmiljø til å se på fargesetting av deler av bygget	Aktuelle fagpersoner er forespurte og arbeider med forslag.

Annet	Status
Dokumentasjon: Dokumentere studioer som forlengelse av planlagt KORO-prosjekt	Er avtalt, status må undersøkes.
Kultur: Bedre relasjonen mellom kunst- og designmiljøet	Må arbeides systematisk med.



mindre bruk av
nøkkelkort!
Dette er ikke
Alcatraz ...

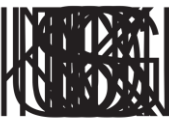
I WASN'T ALLOWED TO DRAW ← This person does not
HERE, I PROMISED A FRIEND, BUT represent the department
I COULDN'T HELP IT ... BECAUSE I'M of Fine Art, only the
AN ARTIST AND DRAWING AND department of Fine Dauchos
BREAKING THE RULES IS MY LIFE.
THAT IS THE END. SORRY.
THANK YOU. 

Del 3: Vedlegg

Vedlegg 1:

E-post fra brukerutvalget til ansatte og studenter 04.03.2018:

Til ansatte og studenter ved Institutt for design og Institutt for kunst, samt fellesfunksjoner lokalisert i Møllendalsveien 61:



Vedlagt er endelig rapport fra evalueringen av Møllendalsveien 61, samt en presentasjon med hovedfunn og konklusjoner i kortformat. Takk til dere som leverte innspill og bidrog med supplerende informasjon under høringsrunden.

I forbindelse med videre prosess for god bruk av Møllendalsveien 61, inviterer vi til et møte med presentasjon av de funn som brukerutvalget har avdekket, med påfølgende workshop/ idestasjon i kafe Munck der alle kan spille inn forslag til løsninger. Dersom det blir behov for flere slike arbeidsmøter, finner vi nye møtetidspunkter.

- Mandag 12. mars kl 12-13: Presentasjon og kick off for alle studenter og ansatte i Øvre prosjekthall
- Tirsdag 13. mars kl 12-15: Workshop/idestasjon ved Kafe Munck

Velkommen!

Vennlig hilsen

Synnøve Myhre, på vegne av leder for brukerutvalget Linda H. Lien

Vedlegg 2:

E-post fra brukerutvalget til ansatte og studenter 09.03.2018:

Til ansatte og studenter ved Institutt for design og Institutt for kunst, samt fellesfunksjoner lokalisert i Møllendalsveien 61:

Vi minner om at det neste uke blir presentasjon av hovedfunn etter evalueringen av prøvedriftsperioden for Møllendalsveien 61, med påfølgende workshop/idestasjon der alle kan spille inn forslag til forbedringer:

- Mandag 12. mars kl 12-13: Presentasjon og kick off for alle studenter og ansatte i Øvre prosjekthall
- Tirsdag 13. mars kl 12-15: Workshop/idestasjon ved Kafe Munck

Innspill kan også sendes til: post@kmd.uib.no eller leveres fysisk i resepsjonen i Møllendalsveien 61.

Velkommen!

Vennlig hilsen

Synnøve Myhre, på vegne av leder for brukerutvalget Linda H. Lien

Vedlegg 3:

Utkast til mandat for faglig programansvarlig for Rom 61, datert 04.03.18:

Rom 61 i Møllendalsveien 61 er KMDs galleri. Hovedfokus er kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) og forskning. Rom 61 er primært reservert for:

- Prosjekter knyttet til fakultetets faglig ansatte og stipendiater, samarbeidspartnere i prosjektene inkludert
- KU-baserte undervisningsprosjekter



Galleriet kan også brukes i eksamensøyemed, men ikke til enkeltstudenter.

Programutvalget skal bestå av 3 faglig ansatte, en utpekt fra hvert institutt. Gruppen sitter for ett år av gangen.

Utvalget setter sammen et årsprogram basert på innsendte søknader. Utvalget oppfordres til å foreslå formidlingstiltak og bidra til å utvikle faglig profil.

Det skal normalt være søknadsfrist to ganger i året. Programutvalget bestemmer selv arbeidsform og møtefrekvens. Utvalget får administrativ støtte til søknadsformaliter (gruppe for støtte til forskning og forskerutdanning) og utlysninger (kommunikasjon).

Galleriet skal ha studentassistenter ved montering av utstillinger/vedlikehold av rommet, betalt av fakultetet. Det er ikke eget budsjett utover dette knyttet til galleriet. Prosjekter/utstillinger må derfor være selvfinansiert og selvdrevet.

Det utarbeides en standardavtale mellom Galleri 61 og utstillere/prosjektledere.

—

Vedlegg 4:

E-post fra ansatt med datert 12.03.18:



Referer til det vi snakket om på møte i dag. Om flygelet snudd 180 grader, så kan man bare forlenge helt til gulvet de vertikale veggene som instrumentet står under nå. Plenty av plass for flygelet ettersom vinkelen på sydveggen er litt på skrå innover.

Da har vi en lett måte å bygge flygelgarasje. Utvendig kan kles med samme kledning resten av salen har. Langveggen av garasjen må lages delvis som en dør slik at det kan åpnes nok til at flygelet kan lett flyttes inn og ut.

Stikkontakt er ved siden av døren, slik at det er lett å føre strøm inn i garasjen for en klimasystem som passer flygelet.

—

Vedlegg 5:

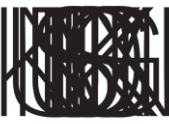
Invitasjon til brukerutvalget til workshop 19.03.2018:

Til Brukerutvalget

Kaller med dette inn til en workshop.

Foreløpig agenda:

- På forhånd må vi ha ferdig en oversikt over prosjektrommene, å avklare hvilke aktiviteter de ulike prosjektrommene skal ha.
- Bookingprinsipper
- Alternative plasseringer av studenter og stab (soner)



Mulig vi deler oss inn i tre grupper på denne workshopen, der vi legger frem forslag på siste del av møtet.

Hilsen
Linda og Synnøve

Oppfølgende e-post:

Her er agenda:

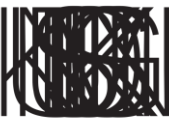
10.00-11.15: Kort intro, og deretter workshop i grupper: Omorganisering av soner, utarbeiding av alternative forslag:

- Gruppe 1: Bente, Anne-Helen, Randi, Synnøve, Taran, Sarah
- Gruppe 2: Frans, Linda, Bjarte, Käte, Ellen, Marie, Sara

11.15-12.00: Presentasjon av gruppearbeidet og diskusjon. Me legg opp til 10 minutt presentasjon frå kvar gruppe, og deretter 25 minutt diskusjon. Målet er at me skal konkludera om 2-3 alternativ me ønskjer å utgreia nærare.

12.00-13.00: Lunsj, og gjennomgang av delprosjekt, inkludert rombruk og bookingprinsipp. Status, og kva kvar enkelt treng av ressursar/støtte og avklaringar for å koma i mål med sitt/sine prosjekt innan fastsett frist. Me legg ikkje opp til store diskusjonar for kvart enkelt punkt, men me merkar oss kva prosjekt som må diskutera nærare, og set av meir tid i neste møte. Nokre delprosjekt vil me også diskutera/avgjera gjennom e-post på sirkulasjon. Nederst i e-post er prinsipp for bruk av areal til studentarbeidsplassar, med merknader i raudt etter at dei har vore på sirkulasjon i brukarutvalet.

- Utkast: Premisser for bruk av areal til studentarbeidsplasser i Møllendalsveien 61:
- Alle studenter får tilbud om minimumsareal i bygget ved studiestart
- Det etableres flere studiomodeller med enkeltstudioer og fellesstudioer
Det er stor verdi i at studenter organiserer/bygger studio selv: Hvordan ivaretar vi denne kvaliteten?
- Størrelse på arbeidssted/studioer kan differensieres ut fra årstrinn eller arbeids-/fokusområde (her trenger vi synspunkter: Skal eksamenskullene (3. året og 5. året) ha større plass, eller skal BA-studenter disponere noe mindre plass enn MA-studenter?)
- Tildeling av arbeidsplasser utover minimumsstandarden skjer på faste tider av året og etter åpne utlysninger og felles kriterier. Utvidet studio disponeres normalt i to måneder (eller for ett semester av gangen?) (ordningen forutsetter at vi holde av noen prosjektrum til enkeltstudenter, eksempelvis noen av rommene som er omgjort til studioer i dag, samt at det er lik mulighet for studenter fra begge fagområder å søke. Vi må også lage en prioriteringsliste, feks prosjekt som omfatter utstrakt bruk av lyd eller lys, samt tydeliggjøre hvem gjør vurdering og tildeling)
- Arealet på «broen» i 4. etasje åpnes opp (begrenset bruk av skillevegger)
- Det sikres fri tilgang til karnapper for å ivareta behovet for sosiale møteplasser
Sosiale soner i karnapp uroer de som arbeider. Det er behov for sosiale soner på tvers av kull og på avstand frå arbeidsplasser.
- Det sikres fri tilgang til vinduer for å skape bedre lysforhold for alle
- Høye studiovegger plasseres kun i soner der det er høyt under taket for å sikre best mulig lysforhold i hvert studio



Studentene bør selv ha råderett over høyde på veggør: Hvordan forener vi dette med å sikre nok lys til alle i hver enkelt sone?

Vedlegg 6:

E-post fra ansatt 21.03.2018 om mulig overtaking av planter for Aboretet:

Oppsummering fra møte 7. mars 2018:

- Heidi Lie Andersen, førsteamanuensis, botanikk
- Arboretet og Botanisk hage, Milde avd. for naturhistorie UiB
- Erlend Hauken, mediestrategi kreativ merkevareutvikler, Arboretet og Botanisk hage, Milde avd. for naturhistorie UiB
- Charles Michalsen Førsteamanuensis, form, Instiutt for design, UiB

Resurser til prosjektet:

Drift og stell av plantene:

Studentene forslår dugnad, å ha etteie forhold til plantene og miljøet med at de lager liste med hvordan, hvem og når som steller plantene.

UiB har drift system for planter i bygg. Alternativ kan være at KMD-plantene blir søk inn som del dette. Kontakt for UiB miljø har arbeidsområde drift planter Lars Aarø.

Modul for planter:

Moduler bygges rundt, hvor 1 Euro Palle er indre bærende struktur for flytting og heising.

Materialbudsjett overslag for 1 Euro Palle er **3500 kr.**

Overslag for modul som bygges rundt 2 Euro Paller er **5000 kr.**

Små enheter. Planter i potter **1000 kr.**

Studentene har levert en større modul. Pris **6500 kr.**

Vi har hatt befaring i KMD nybygget sammen med Heidi og Erland, sett på egnete steder i bygget i forhold til aktiviteter, temperatur og lys. Overslag i budsjett er satt opp sammen med Petter Knudsen førsteamanuensis møbel.

Aktuelle steder:

Øvre Hall	3 europaller , 1 stor	17 000 kr
Nedre Hall	4 euro paller	14 000 kr
2 Karnapp , " bokser" i . 2 og 3 etg. mot nord.	1 europaller,4 små enheter	15 000 kr
Kantine bibliotek	1 stor 8 små enheter	8000 kr
	Tilsammen	54 000 kr

Vedlegg 7:

E-post fra studenter ved Instiutt for design, formidlet via instituttleder, datert 23.03.2018



Jeg henviser til samtalen vi hadde tidligere.

I klasseområdet til BAR 2 ser vi at det er flater som kan ha mye potensiale, som vi ønsker å utnytte. Vedlagt viser jeg til veggen og en skisse/forslag på hva som kan gjøres.

Sammen som gruppe har vi diskutert og kommet fram til at vi ønsker å dekorere veggen med noe som kan være motiverende, både for oss og kommende studenter.

Vi ønsker derfor å få tillatelse til å kunne male på veggen, uten at dette skulle vært problematisk for skolen / Statsbygg.

Vedlegg 8:

E-post fra studieadministrasjon, datert 03.04.2018:

1. Fordeling av studentarbeidsplasser
2. FW: Retningslinjer for bruk og allokering av studentarbeidsplasser
3. Fordeling av studentarbeidsplasser (informasjon til studentene ved semesterstart høsten 17).

Kjære studenter,

Vi går et spennende år i møte hvor nye verksteder og arbeidsplasser skal bos og arbeides inn. Vi vil uten tvil møte på utfordringer hvor tidligere KHiB-tradisjoner kolliderer med KMD-byggets mange muligheter og begrensninger. Det er kun gjennom å bruke og arbeide i bygget vi vil erfare hva som virker og hva som kan forbedres. Institutt for kunst vil evaluere organiseringen av studentarbeidsplassene i løpet av kommende studieår og her vil studentenes erfaringer og input være helt sentralt.

Institutt for kunst har arbeidsplasser for studenter fordelt på 3 etasjer. Studenter får fordelt arbeidssted i samme område som sitt kull. Etterhvert som studentene begynner på nytt trinn i studiegraden vil kullet flyttes opp en etasje i bygningen.

Fordeling av arbeidsplass til den enkelte student har skjedd via loddtrekning. Hver enkelt student vil finne arbeidsplassen merket med sitt navn.

Hvert område kan i fellesskap bestemme hvordan de vil organisere arbeidsområdet jf. gjeldende forskrifter og føringer fra Statsbygg, men det er ønskelig at studentene tar i bruk arbeidsplassen og bruker den i en periode før eventuelle endringer igangsettes. Hvert område har to faglige kontaktpersoner som kullet kontakter vedrørende spørsmål om arbeidsplasser (se under). Det tillates ikke med bytte eller flytting til andre områder enn området som er fordelt til kullet.

- Førsteårs bachelorstudenter har arbeidsplassene sine i første etasje.
Kontaktpersoner: Frans Jacobi og Brandon LaBelle.
- Andreårs bachelorstudenter har arbeidsplassene sine i tredje etasje ved siden av grafikk- og tekstilverkstedene. Kontaktpersoner: Hilde Hauan Johnsen og Thomas Killper.

- Tredjeårs bachelorstudenter har arbeidsplassene sine i fjerde etasje i området som overser Møllendalsveien: Kontaktpersoner: Eamon O'Kane og Åsil Bøthun.
- Første- og andreårs masterstudenter har arbeidsplassene sine i fjerde etasje i nærheten av «broen2. Kontaktpersoner: Pedro Gomez Egaña, Adriá Juliá og Annika Eriksson.

Studentene vil bli presentert arbeidsplassene av områdets kontaktpersoner på torsdag kl. 13.00. Vennligst møt opp i resepsjonsområdet. Vi ser frem til å sette i gang og forme bygget etter kunstnerens behov!

Retningslinjer for studentarbeidsplasser ved KMD

I anledning innflytting i nytt bygg, samt virksomhetsoverdragelse til Universitetet i Bergen, er det nødvendig å etablere noen føringer knyttet til fordeling av studentarbeidsplasser i Møllendalsveien 61. Dette dokumentet tar opp noen momenter til vurdering for bruk og allokering av arbeidsplasser.

Notatet var i første omgang ment å utarbeide et utkast til retningslinjer for tildeling av arbeidsplasser til studenter ved Institutt for kunst, men jeg ser at studentens bruk av nybygget og arbeidsplasser raskt medfører overordnede problemstillinger relevante for fakultetet i sin helhet. Det understrekes at punktene kun er ment som forslag til vurdering, samtidig som punktene anses som viktige avklaringer og informasjon til studentene som snart skal bruke bygget. Jeg har ikke avveid mulige retningslinjer for resten av nybygget, slik som verksteder, laboratorier og lignende.

Forslag til punkter:

Åpningstider

KMD-bygget stenger klokken 23:30. Da må alle ha forlatt bygget. Dersom studenter ikke har forlatt bygget innen denne tid vil alarmen utløses. Dette vil forårsake utrykning. Vær oppmerksom på at studenter kan bli holdt økonomisk ansvarlige for betydelige kostnader som slike utrykninger kan medføre.

Det er ikke mulig å søke om natt-tillatelse / tilgang til bygget om natten.

Arbeidsplass til utvekslingsstudenter

Når en student har fått innvilget utvekslingsopphold, vil studenten ikke ha rett til arbeidsplass i gjeldende semester. Dette gjelder også i tilfeller hvor studenten ikke reiser til vertsinstitusjonen før ut i semesteret. Studenten vil derimot ha rett til arbeidsplass i påfølgende semester når studenten vender tilbake fra utvekslingsoppholdet. Dette gjelder også i tilfeller hvor studenten ankommer ut i semesteret.

I påvente av utreise til utvekslingsopphold har studenten rett til å benytte seg av verksteds- og laboratoriefasiliteter iht. gjeldende retningslinjer, slik som ordinære studenter.

Arbeidsplass til innvekslingsstudenter

Som innvekslingsstudent ved Fakultet for kunst, musikk og design har personen rett til egen arbeidsplass i likhet med ordinære studenter. Fakultetet forsøker å ivareta studentenes interesser ved tildeling på mest hensiktsmessig måte.

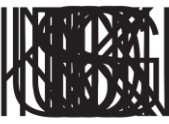
Tildeling av arbeidsplass

Tildelinger av arbeidsplasser skjer fortrinnsvis i starten av hvert høstsemester, med supplerende tildelinger og endringer i starten av hvert vårsemester.

Det tillates ikke å bytte arbeidsplass internt eller med andre medstudenter.

Dersom det er ønskelig å bytte arbeidsplass, kan dette søkes om innen 15. oktober og 15. februar hvert år. Innkomne søknader behandles hvert semester rett etter utløp av fristene.

Plassering av studenter ved Institutt for kunst



Per i dag besitter instituttet tre ulike områder i nybygget fordelt til studentarbeidsplasser. Et område i første etasje ved siden av verkstedene med plass til omtrent 50 studenter, et område i tredje etasje ved siden av grafikk- og tekstilverkstedene med plass til omtrent 46 studenter, samt et ganske stort område i fjerde etasje med plass til omtrentlig 100 studenter. 15 av disse plassene er tiltenkt maleri.

Det er mulig å fordele studentene i henhold til tilhørende fordypningsområde, eller tilhørende kull. Man kan også plassere studentene slik at de BAKU1-studenter får de minste arbeidsplassene, med gradvis justering til MAKU2 som får de største plassene. Konsekvensen er da at studenter blir plassert på tvers av kull og fordypningsområder, på vilkårlige etasjer i bygget. Det må også avklares hvorvidt det er ønskelig at innvekslingsstudentene sitter sammen, kullvis eller fordypningsmessig (avhenger av valgene ovenfor).

Forslag:

BAKU1-studenter plasseres i første etasje, sammen med innvekslingsstudenter. Dette for tidlig å skape kulltilhørighet, god dynamikk og kjennskap til medstudenter. Det legger også til rette for en forståelse for at nye arbeidsplasser blir tildelt etter hvert som en kommer videre i studieforløpet.

Med en viss usikkerhet foreslås det at Masterstudenter på begge trinn plasseres sammen i tredje etasje. Det er for få plasser (46 stk.) for å dekke alle studentene, men det anslås at noen studenter må ha plass i maleri-området og at noen studenter drar på utveksling. Resterende studentmasse tildeles arbeidsplasser i fjerde etasje.

Fordeling av studentarbeidsplasser

Da har jeg så smått begynt å se på fordeling av studentarbeidsplasser for kunststudentene.

Jeg vil gjerne at dere tar stilling til følgende spørsmål:

- Bør studentene helst sitte i henhold til fordypningsområde, dvs at studenter sitter på tvers av kull? En slik gruppe kan man forsøke å sette nærmest mulig relevante verksteder o.l, og kan skape fin synergi faglig sett.
- Bør studentene i størst mulig grad sitte kullvis? Da er det enklere å fordele de største arbeidsplassen til MA-studenter, mens BA får de minste plassene. Kan skape større kulltilhørighet og dynamikk.
- Bør hver enkelt student plasseres ut i fra faglige behov, for eksempel størrelse på arbeidsplass, høye vegger/lave vegger, nærhet til verksted o.l.? Disse studentene vil sitte på tvers av fordypning og kull. Det blir da vanskeligere å finne den enkelte student for stab, gjestelærere, medstudenter o.l., men kan fungere bedre for den enkelte.
- Er det ønskelig at innvekslingsstudentene sitter sammen, kullvis eller fordypningsmessig (avhenger av valgene ovenfor)?
- Når plasseringen er utført vil studentene få beskjed om at det ikke er lov å bytte arbeidsplass med hverandre. Studentene vil ha sin arbeidsplass frem til de kan søke om ny arbeidsplass den 1. november. Frem til da må de forholde seg til den plassen de har fått tildelt. Dette er slik jeg ser det eneste måte å holde styr på studentene. Håper dere er enige i det!

Ser frem til å høre fra dere!



Vedlegg 9:

E-post fra ansatte ved fokusområde grafikk, datert 06.04.2018:

Grafikkverkstedet er designet som en korridor med maskiner og verktøy på hver side. Korridoren er i tillegg til verksted også gjennomgangsvei mellom studentarealer og tekstil og har kun dør i den éne enden, mot tekstilarealet. Dette romdesignet er svært uheldig, noe vi har påpekt i flere stadier av byggeprosessen.

Denne åpne romløsningen fungerer greit når man bruker grafikkverkstedet for korte, tekniske innføringskurs, men er problematisk når man skal holde en mer avansert workshop. Viktige forutsetninger for å undervise i kunst er ikke bare å kunne gjøre tekniske ting på maskiner, vel så viktig er det å skape et felles mentalt rom hvor studenter og stab gjennom tilstedeværelse, samtale og presentasjoner kan utveksler ideer, erfaringer og synspunkter. Da trengs det konsentrasjon og fokus. Disse forutsetningene er ikke mulige å få til når det er stadige forstyrrelser fra parallell undervisning eller annen praksis, som feks vasking av silketrykkammer med høytrykkspyler, i samme lokalet. I tillegg til gjennomgangstrafikk.

Grafikkverkstedet hadde tidligere både stille rom (undervisningsrom) og maskinrom. Etter flyttingen til Møllendal er undervisningsrommene rasjonalisert bort og verkstedet har endret karakter til å dreie seg mest om tekniske funksjoner.

Når dette likevel ikke har vært et problem for oss er det fordi vi har benyttet studioet vi har i fjerde etasje som base for undervisningen. Dette er et stille rom og perfekt for små grupper. Studioet erstatter i stor grad de undervisningsrommene vi hadde på grafikken i Vaskerelven. I tillegg er det et pluss at det blir en nærere relasjon mellom ku og undervisning.

Å endre grafikkverkstedet for å skape en god undervisningssituasjon, utfra dette perspektivet, vil kreve ganske omfattende endringer, skissert under:

Forslag til tiltak:

1. Dør mellom bok/papir og hovedrommet.
2. Lydisolering av silketrykksrommene, og i særdeleshet døren inn til utvaskingen.
3. Glassvegg mellom korridor og bok/papir. Området bok/papir er ment som en ren og smussfri sone for arbeid med grafikkpapir. Grafikk papir er svært sårbart og sugende. Det blir lett ødelagt av skittent støv, små fargepigment el.l. Derfor er renskjæring og deling av papir fra store ruller etc. tenkt i en egen ren og tørr sone kun for dette. På grunn av den åpne løsningen brukes rommet nå av studenter eller andre til å legge fra seg alt mulig som søppel og lignende da det ikke er mulig å lukke/låse. Krakkene som var ment rundt skjærebordet har også forsvunnet.
4. Skyvedører mellom korridor og høytrykksrommet slik at man kan ha et rom hvor man kan lukke dørene og ha en samtale uten forstyrrelser, noe som er vanlig praksis i et undervisningsrom/verksted.

Om flytting av risograf



Risografen kan bli et fint supplement til maskinparken på grafikken.

En løsning kan kanskje være å utvide Ingrid Rundberg sitt forslag om glassrom til en helhetlig løsning hvor hele bok/papir blir innglasset og låsbart, men én tredjedel blir et glassbur til risografen.

Risografen vil føre med seg økt støy, støv og trafikk, men som nevnt over bruker vi studioet i 4 etasje for brorparten av undervisningen, og slik blir vi ikke berørt av dette i det daglige. Når det skal holdes kurs i bok/papir-sonen må vi kunne avtale med design på forhånd for å unngå kollisjon, feks ved at risografen kun er tilgjengelig på kveldstid i de ukene det foregår undervisning i bok/papir-sonen.

Muligheten for flytting av risografen til grafikkområdet må utarbeides videre da de foreløpige skissene er mangelfulle, samt ses i sammenheng med grafikkarealet som helhet.

Vedlegg 10:

E-post fra brukerutvalget til ansatte og studenter, datert 03.04.2018:

Hei alle, brukerutvalget for Møllendalsveien 61 vil med bakgrunn i erfaringene i prøvedriftsperioden, samt innkomne innspill underveis i evalueringsprosessen og i workshop 13. mars, anbefale følgende når det gjelder videre bruk av KMDs nybygg:

1. Igangsatte og planlagte forbedringsprosjekter realiseres snarest. Hvert prosjekt blir knyttet enten til det allerede etablerte HMS-utvalget eller til en egen arbeidsgruppe/ansvarsperson (se vedlagte presentasjon).
2. Arbeidssoner omstruktureres med utgangspunkt i grunnleggende prinsipper for bruk av bygget (eksempelvis åpne opp arealet på «broen, sikre fri tilgang til karnapper etc.). Prinsipper og ett eller flere alternative løsninger for arealbruk legges frem senere.
3. Dårlig utnyttede arealer, som deler av det åpne kontorlandskapet i 3. etasje og trapperom, tas i bruk etter nærmere planer.
4. Det bygges støysonedelere strategiske steder i bygget.
5. Antallet rom økes ved å bygge rom-i-rommene på definerte steder.
6. Noe aktivitet flyttes til Møllendalsbakken 11 og UiBs lokaler.

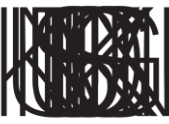
Brukerutvalgets anbefalinger vil sendes fakultetsstyret, for behandling 12. april. Vi ber derfor om tilbakemelding senest 9. april dersom studenter eller ansatte har innvendinger til brukerutvalgets anbefalinger, slik at disse kan inkluderes i saksfremlegget. Innspill sendes post@kmd.uib.no

Mvh. Linda Lien, for brukerutvalget

Vedlegg 11:

E-post fra studeadministrasjonen, datert 18.04.2018:

Vedlagt finnes en oversikt over hvor kunststudentene på BA3, MA1 og MA2 har fordelt seg.



De tre kullene fikk i utgangspunktet tildelt Institutt for kunst sine arealer i 4 etasje. Det er vanskelig å illustrere hvordan arbeidsplassene er plassert, både mht til størrelser, høyde på vegger og fremkommelighet. Denne oversikten gir ikke et tilstrekkelig bilde for tilstanden slik den er pr i dag.

BA3: Arbeidsplasser markert i rødt. 31 arbeidsplasser på et område tiltenkt 45 arbeidsplasser. Antall studenter i kullet er 36. 5 studenter har mao ikke fått tildelt arbeidsplass. Mangler totalt 14 arbeidsplasser.

MA1: Arbeidsplasser markert i lilla. 28 arbeidsplasser, hvor av fire arbeidsplasser strekker seg inn i BA3-området. Måltallet er 29, mangler dermed 5 arbeidsplasser.

MA2: Arbeidsplasser markert i grønt. 16 arbeidsplasser i området for MA, hvorav 8 studenter i MA2 fått arbeidsplass i områder tiltenkt som kontorer og studioer for ansatte. Måltallet er 29, mangler dermed 13 arbeidsplasser.

Institutt for kunst sitt areal for arbeidsplasser i 4 etasje mangler per i dag 32 studentarbeidsplasser for BA3, MA1 og MA2. Ingen plasser til innvekslingsstudenter er satt av i arealet. Håper denne oversikten kan hjelpe brukerutvalget noe!



Vedlegg 12:
E-post frå Læringsmiljøutvalget ved UiB 18.04.18.

LMU handsama rapporten i 9.4. Vi er imponerte over arbeidet som er lagt ned og vil gjerne få oppdatering på tiltaksoppfølging, når det er relevant.

Vedlegg 13:
E-post fra brukerutvalget til ansatte og studenter 08.05.2018:

Til alle ansatte og studenter ved KMD som er lokalisert i Møllendalsveien 61. Brukerutvalget for Møllendalsveien 61 har med bakgrunn i tidligere utarbeidet evalueringsrapport, samt workshop og tilbakemeldinger etter åpne høringsrunder, utviklet forslag til omdisponering av soner og ombygging i Møllendalsveien 61. Forslagene sendes nå ut til alle brukerne av bygget, med mulighet til å gi tilbakemelding og fremme alternative forslag innen 15. mai 2018. Se vedlegg.



Vedlegg 14:
Søknad fra Joy Forum om videre drift 22.05.18

Søknad om videre aktivitet i Joy Forum for høst 2018 og vår 2019:

På vegne av Joy Forum vil jeg gjerne søke tillatelse til å videreføre aktiviteten i Joy Forum for høsten 2018 og våren 2019 til om med 15.06 2019.

Utstillingene og arrangementene vi hittill har gjennomført har bidratt til økt grad av faglig synlighet innad og utad av institusjonen, samt vært med å danne grunnlag for å skape sosiale møtepunkt og skolekultur. Vi ønsker å utvikle dette videre og har høye ambisjoner for høsten som kommer.

Driften har så langt godt bra etter vår mening. Det har oppstått noen mindre problemer som vi har grepet fatt i umiddelbart da de har oppstått. Dialog med de forskjellige aktørene har gått veldig bra.

Fra vi startet har vi vist utstillingene, Solo Marie Vallevik (BA1), Solo Brynhild Winther (MA2), Solo Espen Pedersen (BA3, How to make money (gruppe), Hyperobject (gruppe, fagstab, stipendiater, BA3 + gjester), NinjaBar (event), Gentian Rhosa Meikleham and Kim Hankyul (MA1), Practicing Identity (gruppe) and Jon Pettersen som vil gjøre en utstilling i forbindelse med sitt seminar i Juni. I tillegg har vi fått laget nettside og en facebookprofil hvor vi på det meste har nådd til til over 1000 personer.

For høsten har vi allerede planlagt utstillinger med Painters Vipe (gruppe), Dominique Hurth (Solo), Charles Michalsen (solo), Sigrid Hansen (solo), Frans Jacobi (retrospektiv), Art-book project (gruppe). Vi har også mottatt såkorn-midler for et prosjekt kalt Teaching pilot project der vi inviterer kunstner med verk til skolen (penger til to prosjekt). I tillegg til dette vil det annonseres en Open call som vi baserer resten av programmet på.

Om det er kriterier eller oppgraderinger som ønskes for å få til godkjenningen ber vi om å få en tilbakemelding om dette.

Av saker vi veldig gjerne ønsker å legge frem fra vår side er

- Permanent bruk av «hysjrom» som teknisk oppbevaring
- Innkjøp av kasse med div teknisk utstyr til montering
- En minimumsbudsjett for vedlikehold og arrangement-kostnader
- Middler til leie av utstyr til pussing av gul
- Midler til installering av sprinkelanlegg i tak
- Midler til juryarbeid

—

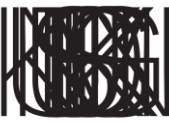
Vedlegg 15:
E-post fra ansatteved Institutt for kunst 30.05.2018:

Floor-plans and other ideas:

Vi har haft en ny runde møder på kunst, og der er kommet nogle nye ideer til fordeling af arealer op.

Vi har afdelingsmøde i dag kl 13 og jeg rejser til københavn /malmø ikveld. Men vi kan eventuelt treffes før 13 eller efter 15 i dag.

Den vigtigste ide:



Hvis stab på design ikke ønsker at forlade deres kontorer , kan vi fordele 4.etage nogenlunde som den er nu:
Dvs at kunst beholder broen og den bagerste del af bygningen og design beholder den forreste del af bygningen.

Internt på kunst laver vi så en ny fordeling af arealerne og kontorer mellem studerende og stab:

Broen og de midterste kontorer (der hvor jeg har kontor..) laves om til student arbejdspladser, som består af mindre rum der kan dels mellem 2-3-4 studerende.

Den anden vigtige ide:

Vi foreslår at lave to mezzaniner:

En stor i øvre hal (2.etage) bagerst

En mindre mellem broen og fotolab (4.etage).

Disse mezzaniner kan lejes (eamon har links til firma) og vil betyde en udvidelse af det samlede areal til studentarbejdspladser.

Fordeling ml. Kunst og design må diskuteres i forhold til øvre student-arbejdsplads-områder.

Den tredje vigtige ide:

3.etage administrations-området uden for stort møderum ombygges til to ekstra undervisnings/præsentationsrum, der får samme funktion som præsentation 1 og 2. Det vil aflaste undervisningsbehov både på Design og Kunst.

Derudover:

Vi fastholder de andre elementer i det seneste forslag:

Design får 1.etage foran værksteder til studentarbejdspladser.

Kunst får 2.etage venstre side af bygget til student-arbejdspladser.

Afhængigt af øvrige kvadratmeter-fordeling får kunst eller design 3. etage (foran grafik-værksted) til studentarbejdspladser.

Timebased/performance får projekt/undervisningsrum på møllendalsveien etagen.

Maleri får maleri/tegne rum 1 og 2 til projekt/undervisningsrum.

Skulptur/installation får en del af Nedre Hal til projekt/undervisningsrum.

Design får 2-3 af de mellemste projektrum til undervisning/kurser.

Øvrige bemærkninger:

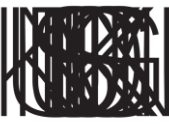
Der mangler stadig en eksakt opregning af kvadratmeter på de forskellige student-arbejdspladser-arealer, så vi sikret at både Kunst og Design får nogenlunde samme kvadratmeter til rådighed.

Fordeling af kontor/atelier til stab må laves separat på hver afdeling, så Kunst fordeler sine kontorer/atelier og Design fordeler sine kontor/atelier.

Fordeling af øvrige projektrum må diskuteres igennem endnu en gang.

Vedlegg 16:

E-post fra brukerutvalget til ansatte og studenter, datert xxx: Forslag til omdisponering av soner og ombygging i Møllendalsveien 61 - resultat etter innspillsrunde



Brukerutvalget for Møllendalsveien 61 sendte i mai ut forslag til omdisponering av soner og ombygging i Møllendalsveien 61. Forslaget var utarbeidd med bakgrunn i tidligere publiserte evalueringsrapporten, samt workshop og tilbakemeldinger etter åpne høringsrunder.

Frist for å gi tilbakemelding og fremme alternative forslag ble satt til 15. mai 2018. Ved ein feil ble ikke informasjon sendt til studenter ved Institutt for kunst via Mitt UiB, og de har fått utsatt frist til i 25.05.2018. Eventuelle innspill vil inkluderes i det videre arbeidet.

Vi fikk innspill både fra faglig ansatte, administrativt ansatte og studenter. Alle innspill er i sin helhet distribuert til medlemmene i brukerutvalget, og oppsummert i dokumentet vi nå sender ut.

Utvalget arbeider nå videre med å diskutere innspillene og justere forslaget. Omflytting av arbeidssoner vil stå øverst på prioriteringslisten frem mot 1. august. Brukerutvalget vil også foreslå å i første omgang foreslå å kjøpe inn mobile rom, fremfor å bygge faste installasjoner. Dette gir oss mulighet til å gjøre erfaringer med ny bruk av bygget, og rom for fleksibilitet.

Viktig: For at vi skal greier å gjennomføre utbedringer innen høstsemesteret, er det viktig at alle – både ansatte og studenter – starter med opprydding i bygget snarest. Alt boss bes fjernes, og eiendeler samles sammen. Ikke alle vil få nye arbeidssteder, men vi er helt avhengige av at vi forberedes oss på flytting parallelt med at vi utvikler endelig forslag til omdisponeringer av soner. Flyttedato er satt til 18. juni, da eksternt flyttebyrå vil leies inn. Fakultetsstyret ved KMD vil behandle brukerutvalgets forslag til endringer i møte 7. juni.

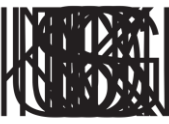
På det følgende sidene er de opprinnelige forslagene presentert etasjevis, sammen med innspill og brukerutvalgets foreløpige kommentarer.

Innspill etter den åpne høringsrunden:

Om prosessen: *Enkeltperson meldte inn at beskrivelse og skisser var vanskelig å forstå, og ønsket felles møte med gjennomgang. Fagmiljøet melde inn at de ønsket mer tid til prosessen. Det ble også påpekt at det er ønskelig å sikre mer enn ett års erfaring med bruk før det gjøres omfattende endringer, og at endringsforslag tydeligere skal kommunisere mål/visjon for bruk av bygget, og sees i sammenheng med fakultetsbygging og strategi. Det var også ønskelig med flere enn ett alternativer til omplassering av soner og ombygging. Tilbakemelding også på at omdisponeringer av tekstilverksted kommer overraskende, da de ikke er nevnt i tidligere rapporter/informasjon fra brukerutvalget. Det må foretas en klar prioritering og budsjettering av foreslåtte tiltak. Dette må gjøres før planer vedtas og fremdriftsplan utarbeides. Alle kostbare tiltak vil spise opp en raskt krympende brukerutstyrspott. Det blir spurt om når endringer blir ferdig behandlet og trer i kraft, med tanke på at de får konsekvenser for timeplanleggingen for høsten, som skal være klar og publisert innen 1. juni. Kurs er booket inn i rom basert på den nåværende strukturen, og tiden er knapp med tanke på endringer.*

Brukerutvalgets kommentar:

Også utvalget har ønsket seg mer tid til prosessen, og bredere forankring gjennom workshoper. Situasjonen er at vi i har utfordringer knyttet til brannsikkerhet, lys, støy og at alle studenter ikke har fått arbeidsplasser i bygget. Det er nødvendig å gjennomføre endringer innen studiestart 2018 for å sikre forsvarlig drift. For å greie det, vil omrokeringer og flyttinger bli gjort fra 25. juni. Det er likevel viktig å understreke at alle innspill til forslaget blir tatt med i videre planlegging, og at det første utkastet blir justert. Vi vil etterstrebe en åpen prosess, og sender ut informasjon og endringsforslag fortløpende, slik at alle skal være informerte og ha reell mulighet til å påvirke. Angående kostnader foreslår utvalget først og fremst omdisponering av soner, og vi har hentet inn forslag til mobile modulrom, som kan kjøpes inn trinnvis fremfor å bygge faste installasjoner. Det sikrer at vi får prøvt ut og kan endre plasseringer av rom ved behov. Permanente skillevegger (for å hidre støy)



kan eventuelt bygges i neste fase. Brukerutvalget er også forlenget med ett år, og også kommende studieår er på se på som et prøveår, der vi må være innstilte på og motiverte for justeringer. Vi er også klar over at bookingfrister kan medføre at ikke alle skisserte endringer kan innføres fra 1. august, men at en overgang må skje gradvis. Vi setter pris på de grundige tilbakemeldingene mange har bidratt med, og håper ansatte og studenter også fremover prioriterer tid til å bidra i prosessen med å skape bedre arbeidsforhold for alle i Møllendalsveien 61.

1. etasje

Studenter fra Institutt for design tilknyttet møbel/rom får arbeidsplasser i området utenfor tre- og metallverkstedet, enten bachelorstudenter (BAR1-3) eller avgangskullene på bachelor- og masternivå (BAR3/MAD2). Det er per i dag over førti studentarbeidsplasser (studioer) i området, som benyttes av Institutt for kunst (BAK1).

Nedre Hall blir studentarbeidsområde for fokusområde skulptur og installasjon, og det skjermes av for inngangsparti og Knut Knaus.

Innspill etter den åpne høringsrunden:

Nedre Hall: Det meldes inn forslag om å flytte resepsjonen ut i Nedre Hall som en separat lukket enhet rett innenfor hovedinngang. Det vil skjermes et areal i bakkant som kan forbedre bruksmuligheter uten å redusere evt. bruk som utstillingsområde så mye, og en vil kunne ta i bruk nåværende resepsjonsområde til fagområder som mangler sentrale verksteder. Det stilles spørsmål til hvor studenter fra fokusområde keramikk er tiltenkt plassert, siden det kun er studenter fra fokusområde skulptur og installasjon som er nevnt i brukerutvalgets forslag. Det påpekes at innbygging av deler av Nedre Hall kan hindre lys til studentarbeidsplassene i rommet bak. Generelt viktig å ikke bygge inn vinduer med skillevegger.

Brukerutvalgets kommentar:

Utvalget har definert et eget delprosjekt som tar for seg hele inngangspartiet, og tar innspillene med seg videre i diskusjonene. Det er også en utfordring med temperatursvinginger i Nedre Hall og Øvre Hall, og det må vurderes om området er egnet til stasjonære arbeidsplasser. Utvalget er svært bevisst behov for lys på arbeidsplasser, og vil arbeide for å iversette alle krav.

Om studentarbeidsplasser: Det stilles spørsmål om heller studentarbeidsplasser som bruker skillevegger bør være i 1. etasje pga. lysforhold, fremfor åpne arbeidsplasser. Fra Institutt for design er det spilt inn at det er viktig å videreføre prinsippet om at studenter fra instituttets to fagområdene sitter samlet, slik at man bør unngå at et fagområde sitter i en etasje for seg selv. Fra førsteårsstudentene BAR er det meldt inn at man i utgangspunktet er positive til å flytte ned, grunnet nærhet til verkstedene og BAR2 og BAR3, men at man er opptatt av at utfordringer med støy og innsyn i trappeområdet må løses. Det er ønske om å flytte eller å bygge inn trappen i lyddempende materialer. Det er også bekymring for støy og mye gjennomgang knyttet til verkstedene. Generelt er det ønskelig å unngå å måtte passere andres arbeids-soner for å komme til sin egen. Det ønskes fellesområder med arbeidsbord og sitteplasser, og man tar opp spørsmål om skillevegger mellom soner kan bygges i kombinasjon av dekkende materialer og glass.

Brukerutvalgets kommentar:

Det arbeides videre med å konkretisere hvilke studentgrupper og hvor mange studenter som skal ha studioer/arbeidsplasser hvor. Trappeområdet er en utfordring, og det er bestilt sikkerhetsnett som monteres snarest, som vil dempe innsyn noe. På grunn av krav til dagslys er det begrenset hvor mye trappen kan bygges inn. Brukerutvalget har ikke diskutert flytting av trappen, og ikke tatt stilling til om det er mulig, men vurderer det som et for omfattende og kostbart tiltak etter så kort tid. Det er satt i verk et eget delprosjekt for å få



montert låsbar port mellom 1. etasje og Nedre Hall, for å hindre gjennomgang. Det vurderes å sett inn dør fra resepsjonsområdet til studentarbeidsplasser, for å skape bedre tilkomst.

2. etasje

Området i front ved vindusrekke omgjøres til sosial sone, og sofaer flyttes fra karnapper rundt om i huset og plasseres her.

Institutt for kunst etablerer studentarbeidsplasser i byggets del mot sentrum (i dag benyttet av BAV1-2/BAR1-2).

Fokusområde maleri ønsker å overta begge malerisaler. Dersom forslaget skal realiseres, må vi finne nytt egnet sted for tegneundervisning for Institutt for design.

Det foreslåes å flytte fokusområde performance / tidsbasert kunst, inkludert ansattearbeidsplasser, midlertidig til Møllendalsbakken 11. Dette frigir studioer i 4. etasje og prosjektrum i 2. etasje i Møllendalsveien 61.

Innspill etter den åpne høringsrunden:

Kafé- og bibliotekssonen: Det foreslåes å bygge skyvevegger mellom sørvegg og materialarkiv i 2. etg, mellom bibliotek og kantine, som kan gi 1-2 «rom» til mindre grupper/møter/veiledning. Vegger vil skjerme området bedre enn nå. Hvor stor sosial sone for studentene er nødvendig (i Øvre Hall)? Viktig at dette ikke går på bekostning av behov for studentarbeidsplasser eller bruken av kafeen.

Brukerutvalgets kommentar:

Vi tar innspillet med oss til fase 2 og utvikler skisser til mulige løsninger.

Om studentarbeidsplasser: Bør vi vurdere å beholde arbeidsplasser for studenter for Institutt for design i denne etasjen, på grunn av nærhet til prosjektrum som brukes mye i undervisningen?

Brukerutvalgets kommentar:

Vi tar innspillet med oss når vi går videre med detaljplanlegging.

Om tegnesalen: Viktig å beholde tegnesalen disponibel for begge institutter. Det oppleves problematisk at malerisalen brukes til studentarbeidsplasser, fremfor som malerisal tilgjengelig for flere.

Brukerutvalgets kommentar:

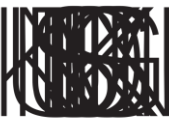
Diskuteres nærmere. Brukerutvalget understreker at omdisponering av tegnesal vil være avhengig av motivasjon fra begge institutter, men at aktivitet knyttet til tegning og maling bør prioriteres i de to salene. Plassutfordringene til studenter tilknyttet fokusområde maleri er uløst, og må sees nærmere på. Det er også viktig å bli enige om hvor mange plasser det er mulig å tilby i Møllendalsveien 61. Man må se nærmere på om deler av Øvre Hall kan og bør taes i bruk til mer permanent aktivitet. En slik løsning har vært foreslått, men er omstridt, og kan også medføre utfordringer knyttet til HMS.

3. etasje

Kontorrekke nær styrerom tas i bruk til prosjekt-, seminar- eller møterom.

Hele administrasjonsområdet benyttes bedre ved å etablere flere rom/soner.

Det foretas en gjennomgang av mindre rom ved grafikkverksted og tekstilverksted, med tanke på å plassere utstyr som risograf her, samt for å vurdere om noen rom kan bli prosjekt- eller veiledningsrom.



Ett rom i tekstilverksted vurderes brukt til studentarbeidsplasser eller felles seminarrom. Det vurderes om noe aktivitet i smårom (som sying) kan flyttes inn i tekstilverkstedet for å frigjøre plass til andre formål.

I fremre del av bygget plasseres studenter enten fra Institutt for kunst eller Institutt for design. Hvem som skal disponere plassen avhengig av hvor mange studenter som får plass i de andre tildelte sonene.

Innspill etter den åpne høringsrunden:

Administrasjonsområde i 3. etasje: Ønske om at en gruppe administrativt ansatte kan overta PKUs gamle kontor for å kunne gjennomføre sensitive samtaler/telefonsamtaler uforstyrret. Administrasjonens kontorlandskap er ikke godt utnyttet og delvis lite i bruk. Med en bedre inndeling kan kanskje området gi flere kontorplasser til lærere som ikke har bruk for studioer, og kan frigi plass i 4. etg.? Behovet for flere prosjekt-, seminar- og møterom må vurderes opp mot behovet for arbeidsplasser. Det er mangel på arbeidsplasser som har utløst behovet for å leie i Møllendalsbakken 11. Å kutte ned på kontorer/studio for å lage prosjekt-, seminar- og møterom, fremstår ikke helhetlig gjennomtenkt. I så fall bør det foreligge en vurdering av hvorfor man velger å kunne ned på kontorer/studioer. Fremre sone (NV) av administrasjonsfløyen fungerer egentlig bra, og er en passelig stor sone. Det er i bakre del (SØ) det vil være behov for en bedre soneinndeling. Det er likevel viktig at ikke nye vegger/soner ødelegger lysforhold i bakre del. Samtidig må man være varsom med å krympe arealet for arbeidsplasser - enten faglige eller administrative.

Brukerutvalgets kommentar:

For å kunne gjennomføre forslag om at ansattestudioer i 4. etasje kan omgjøres til prosjektrom/studioer for studenter, er det mulig PKUs gamle rom må brukes til studio for faglig ansatte. Vi ser på muligheten til å kjøpe inn flere mobile rom som kan plasseres i 3. etasje. Vi har som mål å tilrettelegge for bedre utnyttelse av 3. etasje, og arbeider med forslag. Innkjøp av flere rom vil også øke det totale antallet rom i bygget.

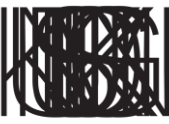
Grafikkverksted: Mange av de mindre rommene er spesialinnredede verksteder med fastmontert utstyr, og som er nødvendige for at man skal innfri strategien om å være ledende på fagfeltet nasjonalt og internasjonalt. Man er klar over at det er problem med å finne egnet sted til risografen, og bidrar gjerne med å hjelpe til med innspill til ny plassering.

Tekstilverksted: Det er kommet reaksjoner på at ett rom i tekstilverksted vurderes brukt til studentarbeidsplasser eller felles seminarrom. Det vurderes om noe aktivitet i smårom (som sying) kan flyttes inn i tekstilverkstedet for å frigjøre plass til andre formål. Det vises til at trykksalen alt i perioder uten kurs å regne som et prosjektrom. Trykkbordene er et av de få stedene man faktisk kan jobbe horisontalt i virkelig store format på hele skolen. Man får ikke booke hele rommet, kun enkeltbord, men de er like fullt i bruk til nettopp prosjekter. Det har vært praksis å la MA-studenter booke trykkbord også under travle kurs. For å holde kurs og arbeide i store format må man også ha verksteder av et visst format.

Brukerutvalgets kommentar:

Det er planlagt å hente inn mer informasjon og detaljer før utvalget konkretiserer forslag til plassering / bruk av rom (gjelde også overgang fra studioer/arbeidsplasser til prosjekt-, seminar- og møterom). I det videre arbeidet vil vi etterstrebe å være i god dialog med instituttene og de ulike fagmiljøene. De detaljerte innspillene vi har fått fra fagmiljøene er til hjelp i den videre prosessen.

Maker-space: Det vil kunne legges tilrette for maker-space innenfor deler av tekstilverkstedet, for studenter fra hele skolen. Det finnes allerede symaskiner til felles bruk, en industrisymaskin til f.eks bokbinding og søm av grovere tekstiler, lasergraverer for bruk på tekstiler som også inngår i vanlig maker-space sammenheng. Det kan anskaffes solide duker som dekker trykkbord og kan ruller sammen, slik at bordene brukes mer fleksibelt. Alle bord har hjul og er justerbare i høyden, noe som gjør det mulig å ha undervisning og gruppesamtaler rundt dem. Man kan bruke loddebolter, limpistoler, mindre håndverktøy for



montering av mindre objekter. Med et godt booking-system og en kultur for å bruke og respektere booking-systemet, lar dette seg gjennomføre dersom alle aktiviteter ligger innenfor hva som er forsvarlig med hensyn til HMS, og at arbeidet som utføres er faglig relevant. Det vises til at verkstedet verkstedsforhold og undervisningsform for fordypningsområde tekstil ved KMD idag er unikt, noe som gjenspeiles i store søkertall gjennom de internasjonale Kuno- og Cirrus-programmene og interesse for EVU-kurs.

Brukerutvalgets kommentar:

Vi diskuterer nærmere forslaget, og vurderer om vi kan starte med et maker-space-tilbud i tekstilverkstedet. Informasjon om rommet og tilgjengelig bookingsystem må i så fall klargjøres.

Studentarbeidsplasser: *Bør vurdere å beholde arbeidsplasser for studenter fra Institutt for kunst i denne etasjen, på grunn av nærhet til verksteder.*

Brukerutvalgets kommentar:

Vi tar innspillet med oss i den videre planleggingen. Det er samtidig viktig å være bevisst at bygget har ulik takhøyde i ulike soner, og at i områder med lav takhøyde må bruk av høye vegger begrenses.

4. etasje

«Broen» overtas av Institutt for design til ansattearbeidsplasser, og det bygges noen mindre samtale-/møterom i området.

Prosjektrom i midtområdet benyttes av Institutt for design til kunstnerisk utviklingsarbeid, prosjektarbeid, veiledning etc.

Institutt for design overtar området opp mot Haukeland Universitetssykehus til studentarbeidsplasser for MA 1-2 og BA-eksamensstudenter.

Det vurderes om Institutt for design kan få utvidet tilgang til forelesningsrom (presentasjon 1 og 2), da det er meldt inn behov om flere rom av denne størrelse. Rombehov for Institutt for kunst til større samlinger må i så fall sikres.

Institutt for kunst overtar området i fremre del av bygget. Studenter plasseres flere sammen i studioer som i dag disponeres av ansatte på design eller i det åpne landskapet i front.

Det foretas en gjennomgang av studioer for ansatte for Institutt for kunst med tanke på flerbruk og om noen kan frigis til andre formål.

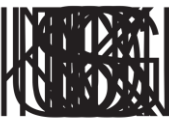
Innspill etter den åpne høringsrunden:

Studentarbeidsplasser: *BAV1 har meldt inn at de er positive til at studentene får arbeidsplasser i 4. etasje, og at de opplever flyttingen fra 2. til 4. etasje som et godt forslag. Det stilles spørsmål til om området er for lite, og det påpekes at det har vært utfordringer med mye støy og lyd inneverende studieår. Fra andre studenter etterlyses det mer detaljert informasjon om hvilke studentkull/-grupper som skal sitte hvor.*

Brukerutvalgets kommentar:

Vi tar med oss innspillene i den videre detaljplanleggingen. Mer detaljerte oversikter skal utarbeides og vil bli sendt ut til ansatte og studenter.

Studioer vs. åpent landskap: *Det påpekes at for å drive med kunstnerisk utviklingsarbeid trengs studioer for å kunne fordype seg og eksperimentere, og at dette har vært en viktig kampsak. Det etterlyses prosjektrom der også studenter og ansatte i mindre stillinger kan arbeid med skapende, fysiske prosesser. Fra Institutt for design meldes det om at flertallet har motstand mot å flytte fra studioer til åpne landskaper, mens et mindretal er positive til å*



sitte å åpent landskap. Det understrekes at man har etterlyst et felles, sosialt rom, men det ikke betyr åpent landskaps-løsning. Ansatte er urolige for at det er lite dagslys og dårlige lysforhold på «broen», eventuelt er det bedre med åpent landskap i området opp mot Haukeland Universitetsykehus. Det stilles spørsmål til om ansatte fra Institutt for design bruker studioene mer og er mer til stede enn ansatte fra Institutt for kunst. Det understrekes at det er viktig at bruk av bygget bidrar å skape et fellesskap, og at man må unngå isolerte soner/fagmiljøer.

Brukerutvalgets kommentar:

Å flytte faglig ansatte fra Institutt fra design ut i åpent landskap krever at de ansatte selv er motiverte og positive, og interesserte i å delta aktivt i planleggingen av hvordan et åpent landskap kan innredes / tilrettelegges for at det skal fungere godt. Vi vil ikke tilrå å flytte ansatte fra et institutt ut i åpent landskap mot sin vilje. Det kan likevel være mulig å opprettholde forslaget om å plassere studenter fra Institutt for kunst i fremre del av bygget, og å frigi flere ansattestudioer til prosjektrum for studenter. Det vil kreve at vi foretar en samlet gjennomgang og ny tildeling av alle studioer for begge institutter i bakre del av bygget. Flere rom som i dag benyttes av stipendiater og studenter vil fra høsten bli ledige, og kan brukes til ansattestudioer. Brukerutvalget må også diskutere prinsipper som om vitenskaplige assistenter, lektorer, ansatte i deltidsstillinger eller med liten tilstedeværelse i Møllendal i fremtiden skal disponere egne/felles studioer, og hvor store enkeltstudioer enkeltpersoner kan disponere. For å ivareta prinsippet om at «broen» skal åpnes opp, vurderes det som beste løsning å ha studentarbeidsplasser for Institutt for design her. Vi har også innhentet forslag til ferdigproduserte mobile kontor/møterom/prosjektrum som kan plasseres ulike steder i de åpne landskapene for å skape flere rom-i-rommene (se vedlegg), og det er meldt inn at vi vil motta innspill til hvordan arbeidsarealet innenfor bygget kan økes. Disse innspillene vil bli sett nærmere på og tatt med i videre arbeid. Når det gjelder lysforhold, vil det gjelde samme krav for ansatte og studenter, og i alle områder med faste arbeidsplasser må vi rette oss etter offisielle normer, noe som også er grunnen til at deler av administrasjonrområdet i 3. etasje ikke kan benyttes til faste arbeidsplasser for ansatte i hundre prosent-stillinger.

Grunnleggende prinsipper:

Forslag om å fordele studenter fra de to instituttene i hver sine etasjer ble diskutert, men brukerutvalget ønsker heller å dele tydeligere inn i soner i hver etasje. Alle etasjer har ulike funksjoner og kvaliteter, og vi ønsker felles eierskap til etasjene.

Innkomet forslag om at institutt for design tar i bruk administrasjonsområdet til ansattarbeidsplasser ble diskutert. Dette ble ikke opplevd som en god løsning av de to gruppene. Forslaget kan eventuelt tas med i videre utredning for å få mer konkret vurdering. Søk å gi fokusområder (kunst) og fordypningsområder (design) mest mulig stasjonære baser, eksempelvis egne områder til illustrasjon, interaksjonsdesign, maleri, skulptur/installasjon, performance etc.

Øvre Hall kan bookes til fri bruk for avgangsstudenter i måneden(e) før sensur og utstilling, for å gi mere rom for eksperimentering og realisering av prosjekter.

Det tildeles soner til studentgrupper, og deretter foretar ansvarlige ansatte videre fordeling og innredning av arbeidsplasser i samarbeid med studentene. Innenfor hver sone kan det dermed blir ulike løsninger fra år til år.

Det søkes å etablere støyskjermede soner mellom kull.

Det er fremkommet ønske om å innrede såkaltt maker-space for studenter for design, som kan være åpen tilgjengelig for alle.

Også i studieåret 2018/2019 må man være forberedt på utprøving og endringer.

Videre:



Innspillene fra brukerutvalget har nå vært på høring med frist 15. mai for innspill eller fremlegging av alternative forslag.

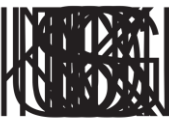
Etter høringsrunden justeres eventuelt planene og detaljplanlegging fortsetter. Dersom høringsrunden eller den videre planleggingen viser utfordringer som gjør at vi må foreta større endringer, vil studenter og ansatte informeres og få mulighet til å innvirke på justerte planer.

Justerte planer forankres hos Statsbygg og UiBs eiendomsavdeling. Her er vi igang med møtevirkosomhet.

Det settes opp en detaljert og realistisk fremdriftsplan for å sikre gode prioriteringer og at de viktigste endringene er realiserte innen 1. august. KMDs styre vil behandle forslag til endringer i møte 7. juni. Prosessen med å flytte om på soner er planlagt startet fra 18. juni. Det jobbes videre med å realisere tidligere identifiserte delprosjekter uavhengig av den overordnede omrokingen og ombyggingen.

På de neste sidene presenteres de opprinnelige skissene.







Innspillene uredgjerte, etter dato:

—

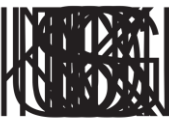
07.05.2018:

Frankly: I barely understand what you mean through drawings. Some very strange change. It is better we meet I assume. Any collective meeting soon about this?

—

08.05.2018:

Hallo til alle involverte, eg sender kommentarane mine til dere fordi eg finn ikkje nokon annan å sende det til...Det gjeld desse småromma på grafikk som er nemt i forbindelse med rejustering av rom. Av "smårom" har vi tre (dei er ikkje avmerka med grønt på tegninga heller) og dei deler vi med tekstil. Det er rom 03273: Påføring og tørking av emulsjon for silketrykk og stofftrykk, og oppbevaring av desse rammene. Rom 03274: Belysning av desse rammene slik at vi kan trykke med dei. Rom 03276 : Utvasking og reingjering av trykkammer etter bruk. Desse tre romma er heilt nødvendige å bevare til dette bruket, det er forberedelserom for alt som skjer på rom 03277 Silketrykk, og for stofftrykk for tekstil. Dette er det området som er mest brukt på Grafikk, både av Kunst og svært mykje av designstudenter, faktisk kvar dag. Det står i Strategiplan 2018-2022 for Fakultet for kunst, musikk og design at vi skal: "være ledende på våre fagfelt nasjonalt og internasjonalt". På silketrykk har vi utvikla ein trykkemetode som eg ikkje veit om at nokon annan gjer, verken i Norge eller utanlands. Desse tre romma er heilt nødvendige å ha som dei er for å kunne fortsette med dette arbeidet. Vi har ikkje andre smårom, men vi har to andre spesialrom, rom 03279: etse og utvaskingsrom for plater med bruk av løsemiddel og jernklorid (med



spesialavtrekk kun for dette formålet) og rom 03281 Eksponering av plater med spesielemulsjon. I dette rommet har vi endelig fått gult lys (det var bestilt til innflytting 1. august i fjor, det vart ferdig 4.mai i år). Dette er to rom som er spesialinnreda for betjening av det store trykkerrommet med dei to djuptrykkspressene. Eg veit at det er eit stort problem med plassering av Risoprinteren og eg skal gjere det eg kan (dersom eg blir spurt) for å hjelpe til med plassering av den. Eg håper dette kan vere avklarande for dei som skal bestemme vidare, eg står til disposisjon om nokon vil ha meir informasjon, eg blir alltid glad for å bli spurt om dette.

—
08.05.2018:

Angående bruk, bruksendring - reguleringsplan av nye KMD bygg.

I sin tid kjempet Mona L design i gamle KHiB for at vi var noen på design som tenkte , materialiserte ideer , trengte studio og ikke bare ett kontor område. Hun hadde da i sin begrunnelse forståelse av faglig ansatte som ikke hadde rom for fysisk forskningsarbeid, kunne velge å gjøre dette utenfor KHiB og vist til hva det betydde for oss alle.

Forslag til disponering av rom i KMD Nybygg har ikke mye om kunstnerisk utviklingsarbeid. Om myldre aktiviteter – som studio rom for frie uberegnelige aktiviteter ,som vil ligne mer på det som kunstnerisk utviklings arbeid består av . Savner slike rom i disponeringsplan. Det ser ut som det er fravær av rom til kunstnerisk forskningsarbeid og hva en slik plan betyr for KMD.

- I forslag om studenter og ansattes arbeidsrom er ikke kunstnerisk
- utviklingsarbeid beskrevet som rom for fysisk dvs prosess, materialisering av ide.

- Hva med 100 % stillinger og kunstnerisk utviklingsarbeid del som er mer enn kontor arbeid?
- Hva skal kunstnerisk utviklingsarbeid legge igjen i KMD miljøet ? Mer enn det som kommer « over bordet» eller i galleri rommet ?

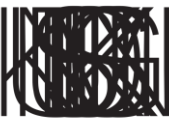
- Hva med kunstnerisk samarbeidsprosjekt hvor noe blir transformert og lagt fram som del fra fysisk prosess, hvor flere kommer og går ? Hva med Strategi / Objekt for å gi feed-back ? Rom for det .

- Hva med de som er i mindre enn 100 % stilling og kunstnerisk utviklings arbeid som arbeider / samarbeider med ide og fysisk prosesser?

- Tenker KMD arbeidsgiver om konsekvens at vi velger selv hvor vi gjør KU arbeid ?

—
Dette ser kjempebra ut! Jeg håper at forslagene får tilslutning av studenter og stab og at arbeidet er klart til semesterstart.

Jeg har ett par innspill:



Fint at skulptur/installasjon får eget området i første etasje. Hvor er keramikkstudentene tiltenkt å plasseres? Om noen, er det dem som har tatt i bruk Nedre hall det siste undervisningsåret

Er det mulig at Sara, Trude, Tale og Steffen (evt. Hilde) kan overta eksempelvis PKU sitt gamle kontor? Årsaken er at vi til tider må ta telefoner og ha samtaler av sensitiv natur. Andre ansatte må gjerne sitte sammen med oss, men må tåle telefoner og taushetsbelagt informasjon.

Vil tilrettelagte arbeidsplasser til studenter, fortsatt være i M61 eller flyttes opp til M-bakken 11?

—
08.05.2018:

Jeg så nettopp igjennom skissene til den nye romfordelingen, og lurer på hvordan det nå er lagt opp for design. Er det slik at hele visuell kommunikasjon (BA1-MA2) skal sitte sammen i 4.etasje, imens møbel og rom i 1. etasje ved verkstedene?

—
10.05.2018:

Vi i BAV1 hade kommentarer angående omdisponeringen av zoner. Vi vill gärna bli flyttade till fjärde etaget och tycker detta är ett bra förslag. Men vi konstaterade att zonen för design studenter på fjärde etaget är väldigt litet och tyckte detta verkar konstigt.

Vi ville också ge feedback på det utrymme vi har haft under detta år:

- där har varit mycket ljud
- det har dragit kallt, framförallt om vintern i.o.m dörr

—
11.05.2018:

Jeg ser at tilbakemeldingsfrist på brukerutvalgets forslag er satt til 15. mai.

Foreligger det noe tidsaspekt på når evt. endringer blir ferdig behandlet og trer i kraft?

Jeg spør fordi endringene vil få konsekvenser for timeplanleggingen for høsten, som skal være klar (og publiseres) 1. juni.

Jeg har enn så lenge booket kurs inn i rom basert på den nåværende strukturen, og vi vil få knapt med tid til å gjøre endringer. Jeg tror ikke det er umulig, men det avhenger av at jeg får informasjon om de vedtatte endringene så raskt som mulig.

Jeg har i timeplanleggingen for høsten 2018 gitt mer tid til design i Presentasjon 1, men det viktigste spørsmålet for min del er hvorvidt kunst overtar Tegning/Maleri 1 og i så fall hvor tegnekursene til design skal flyttes.

—
14.05.2018:

Hei!

Vennligst seg vedlagte notat fra fagområde tekstil, med tilbakemelding og alternative forslag.



Fordypningsområdet for tekstil har drøftet forslaget til omdisponering av soner og ombygging av Møllendalsveien 61 og har følgende kommentarer:

Ang saksgang: Vi er kjent med at brukerutvalget har jobbet lenge og har stor respekt for den komplekse oppgaven de ble pålagt. Vi har fulgt med i de løpende rapporter uten at fagområdet tekstil har vært direkte representert.

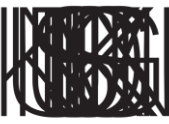
I siste forslag fra brukerutvalget kom det opp følgende forslag på side fire:

Ett rom i tekstilverksted vurderes brukt til studentarbeidsplasser eller felles seminarrom. Det vurderes om noe aktivitet i smårom (som syng) kan flyttes inn i tekstilverkstedet for å frigjøre plass til andre formål.

Vi stiller oss kritiske til dette forslaget og foreslår sambruksløsninger som vil gi en bedre effekt.

Begrunnelser og forslag:

- Trykksalen er i perioder uten kurs å regne som et prosjektrum. Trykkbordene er et av de få stedene man faktisk kan jobbe horisontalt i virkelig store format på hele skolen. Man får ikke booke hele rommet, kun enkeltbord, men de er like fullt i bruk til nettopp prosjekter. Vi har hatt praksis for å la MA studenter booke trykkbord også under travle kurs. Som arbeidsrom er det et av de flotteste i skolens nybygg med hensyn til lys og størrelse. Studentene kan fint jobbe individuelt, selv om de er flere i arbeid samtidig, som et åpent landskaps-prosjektrum som gir rom for utveksling av ideer og dialog mellom brukerne.
- Angående størrelsen av stofftrykksalen og verkstedene generelt: Fagområde tekstil legger stor vekt på at studenter skal kunne utvikle ideene sine også i selve materialet. Man ser ofte tekstilmaterialer brukt i installasjoner og i ulike konsept, men i Norge har vi ingen forskoler som jobber med utvikling og konstruksjon av selve materialet. Det fører til at vi alltid er nødt til gi studentene grunnleggende undervisning som materiallære, tekstilkjemi, innfarging, overflatebehandlinger av materiale med ulike stofftrykkmetoder, monotypeteknikker, fotooverførte rammer, ink-jet trykk. Vev-undervisningen vår har ledet oss fram til å være ledende internasjonalt innenfor digitalvev. For å holde kurs må man ha verksteder av et visst format.
- Ang maker-space som er nevnt som et ønske: det ville kunne legges tilrette for dette innenfor deler av tekstilverkstedet, for studenter fra hele skolen. Vi har allerede symaskiner til felles bruk, en industrisymaskin i et av våre små rom (som i hovedsak brukes av design) til f.eks bokbinding og søm av grovere tekstiler. Vi har også en lasergraverer for bruk på tekstiler (kun 40 Watt) som også inngår i vanlig maker-space sammenheng. Vi kan anskaffe solide duker som dekker trykkbord og kan rulles sammen, slik at bordene brukes mer fleksibelt. Alle bord har hjul og er justerbare i høyden, noe som gjør det mulig å ha undervisning og gruppesamtaler rundt dem. Man kan bruke loddebolter, limpistoler, mindre håndverktøy for montering av mindre objekter. Med et godt booking-system og en kultur for å bruke og respektere booking-systemet, lar dette seg gjennomføre. Men det blir uansett svært viktig at alle aktiviteter ligger innenfor hva som er forsvarlig med hensyn til HMS, og at arbeidet som utføres er faglig relevant.
- Alle studentene bruker sine egne studios i begrensede tidsrom, de deltar på kurs, jobber i verksteder, går på forelesninger og har ofte inntektsbringende jobber på dagtid. Trykksalens størrelse og lysforhold er for gode til å omskape til



studentarbeidsplasser som begrenser bruken til noen få studenter i begrensede tidsrom.

- Verkstedsforhold og undervisningsform for fordypningsområde tekstil er idag unikt, man finner få kunstutdannelse i verden på vårt nivå med samme faglige kompetanse som retter seg mot kunstscenen og ikke designfaget. Dette gjenspeiles i våre store søkertall gjennom de internasjonale Kuno- og Cirrus-programmene og interessen for EVU-kurs.
- En av de viktigste arbeidsformene i vårt kollegium er veiledning i verksted. Dette foregår kontinuerlig i kurs og med besøkende studenter i tillegg til hovedveiledningsgrupper og individuelle samtaler.
- Forskning og KU-relatert undervisning. For to lærere, Tone Saastad og Ingrid Aarset som fremdeles har flere år igjen i stilling, er trykk-salen en helt nødvendig og vesentlig arbeids-soner for forskning og kunstnerisk utvikling; individuelt, i samarbeid med studenter og som arena for samarbeidsprosjekter internasjonalt.

Øvrige kommentarer:

- Det kan vurderes å flytte resepsjonen ut i nedre hall som en separat lukket enhet rett innenfor hovedinngang. Det vil skjerme et areal i bakkant som kan forbedre bruksmuligheter uten å redusere evt. bruk som utstillingsområde så mye og en vil kunne ta i bruk nåværende resepsjonsområde til fagområder som mangler sentrale verksteder.
- Administrasjonens kontorlandskap er ikke godt utnyttet og delvis lite i bruk. Med en bedre inndeling kan kanskje området gi flere kontorplasser til lærere som ikke har bruk for studioer, kun kontorplass og frigi plass i 4. etg?
- Hva med skyvevegger mellom sørvegg og materialarkiv i 2. etg mellom bibliotek og kantine som kan gi 1-2 «rom» til mindre grupper/møter/veiledning som er litt bedre skjermet enn nå?

—
14.05.2018:

Her er noen innspill til forslag til omdisponering av soner og ombygging i Møllendalsveien 61.

Generelt:

Det må foretas en klar prioritering og budsjettering av foreslåtte tiltak. Dette må gjøres før planer vedtas og fremdriftsplan utarbeides. Alle kostbare tiltak vil spise opp en raskt krympende brukerutstyrs-pott.

2. etasje:

Hvor stor sosial sone for studentene er nødvendig? Viktig at dette ikke går på bekostning av behov for studentarbeidsplasser eller bruken av kafeen.

3. etasje:

Behovet for flere prosjekt, seminar og møterom må vurderes opp mot behovet for arbeidsplasser. Det er mangel på arbeidsplasser som har utløst behovet for å leie i Møllendalsbakken 11. Å kutte ned på kontorer/studio for å lage prosjekt-, seminar- og



møterom, fremstår ikke helhetlig gjennomtenkt. I så fall bør det foreligge en vurdering av hvorfor man velger å kunne ned på kontorer/studioer.

Fremre sone (NV) av administrasjonsfløyen fungerer egentlig bra, og er en passelig stor sone. Det er i bakre del (SØ) det vil være behov for en bedre soneinndeling. Det er likevel viktig at ikke nye vegger/soner ødelegger lysforhold i bakre del. Samtidig må man være varsom med å krympe arealet for arbeidsplasser - enten faglige eller administrative.

—

15.05.2018:

Feedback fra BAR1 ang. brukerutvalgets omdisponeringsplan:

ANG. FORSLAG OM FLYTTING AV BAR1 NED I 1. ETASJE:

Klassen stiller seg i utgangspunktet positive til å flytte ned, grunnet nærhet til verkstedene og grunnet nærhet til 2. og 3. BAR. Noen bekymringer og ønsker er det dog, og de er som følger:

TRAPPEN: Den lager enormt mye lyd, og det er også bekymringer om innsyn ovenifra. Det har blitt uttrykt ønske om å bygge den inn i lyddeppe materialer, eller flytte den helt. Det er også bekymringer for støy fra øvre hall som lekker ned.

VERKSTEDENE: Det er bekymring for støy og mye gjennomgang.

SKILLEVEGGER: Stort sett er folk positive til glass i skilleveggene, men noen er også bekymret for at det skal distrahere og lite private arbeidsplasser. Det kom spørsmål om det var mulig å kun ha glass i utvalgte vegger, og over øyehøyde når man sitter.

INNDELING: Vi vil gjerne at man ikke skal trenge å gå gjennom andre sine arbeidsområder for å komme til sitt eget. Og vi vil gjerne har felles områder, med arbeidsbord og sittegruppe.

Innspill levert etter 15.05.2018:

Vi fick besked att vi borde skicka en melding på nytt om platser för nästa år. Vi är ok med att flyttas till fjärde etaget men är missförojnöjda att vi får så litet plats. Vi vill helst ha en ljus plats med gott om plats och ett felles bord. Bifogat är en karta av fjärde etaget och området där vi helst skulle vilja sitta är markerat. Ha en trevlig helg! Mvh. tilitsvalgd BAV1

—

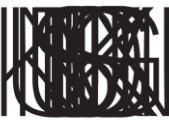
Til orientering: Mona fortalte BAR1 at det er nå tanken at ikke hele bachelor Møbel skal være nede i kjelleren, men bare BAR1 og andre. Dette stiller hele BAR1 seg ekstremt negativ til, ettersom trekkplasteret var at man skulle være nær BAR2 og BAR3. Håper det kan bli tatt i betraktning. Tillitvalgt BAR1

—

Hei! Fikk e-post i går om skissene til brukerguppen med en deadline på i dag å komme med innspill på. Det er jo veldig kort tid... Har forhørt meg med design og de fikk skissene allerede den 8. mai. Er det noen grunn til at de ikke ble delt ut samtidig? Alt vel, studentdemokratiet

—

Her er en liten tilbakemelding på Rom-Gruppens forslag til endring av rom: Vi i BAV2 ønsker å formidle at vi ønsker å fortsette med å være på den plassen vi nå har fått tildelt. Det vil si området på motsatt side av kantinen i 2. Etasje. Eventuelt ønsker vi en romløsning der ulike



klasser slipper å vandre gjennom områdene der andre jobber/ har forelesning. Vi kunne tenke oss å sitte med flere andre VISKOM –studenter, men ikke dersom det blir for trangt. Til forslag om sosial sone der vi har studio nå, stiller vi oss skeptiske. Det er fordi vi allerede opplever mye støy og ønsker å unngå dette der vi jobber. Foreslår i så fall heller å ha en bedre sosial sone ved kantinen eller i Øvre/nedre hall. Vi ønsker også å ytre at det hadde vært fint å ha risografen i 3. Etasje i nærheten av grafikken, men gjerne med et eget lukket rom. Vi er svært fornøyde med plasseringen vår nå. Det virker som om det kan være en fin løsning at Møbel og Rom flyttes ned til verkstedene, og at VISKOM studentene kan sitte sammen, men vi liker også å være i nærheten av Møbel og Rom, fordi det skaper sosialt samvær og prosjekter på tvers av linjene. Det må også sies at flere studenter hadde store problemer med å forstå noe av de skissene som ble sendt ut, og at vi gjerne vil ha en mer oversiktlig plan. Vennlig hilsen studentrådsrepresentant for BAV2

Til brukerutvalget KMD. Så langt forstår jeg at revidering av arbeidsplasser er etter funksjon og stillingstype. I sin tid kjempet Mona for retten og forståelse at Kunstnerisk forskningsarbeid som er knyttet til både konseptuell, emosjonell og ikke minst fysisk forskning også må ha ett sted, ett rom. Hun fikk gjennomslag for det og det er reelt og også en mulighet å trekke inn studenter aktivt i forskningsarbeidet. Papers presentasjon på Cumulus konferanse hvor Per Erik og jeg stilte objekter og installasjon pluss jeg ble invitert og hold work-shop for PHd kandidater, bør si noe om betydning og viktighet av ett studio på arbeidsplassen. Om det ikke er studio som del av jobb fasiliteter, ser jeg det som et signal fra arbeidsgiver at vi gjør vårt fysisk forsknings arbeid der det passer. Det kan bety utenfor KMD. Vennlig hilsen faglig ansatt, design

Vi har haft en ny runde møder på kunst, og der er kommet nogle nye ideer til fordeling af arealer op.

Den vigtigste ide:

Hvis stab på design ikke ønsker at forlade deres kontorer, kan vi fordele 4. etage nogenlunde som den er nu: Dvs at kunst beholder broen og den bagerste del af bygningen og design beholder den forreste del af bygningen.

Internt på kunst laver vi så en ny fordeling af arealerne og kontorer mellem studerende og stab: Broen og de midterste kontorer (der hvor jeg har kontor..) laves om til student arbejdspladser, som består af mindre rum der kan dels mellem 2-3-4 studerende.

Den anden vigtige ide: Vi foreslår at lave to mezzaniner:

En stor i øvre hal (2. etage) bagerst

En mindre mellem broen og fotolab (4. etage)

Disse mezzaniner kan lejes og vil betyde en udvidelse af det samlede areal til studentarbejdspladser. Fordeling ml. Kunst og design må diskuteres i forhold til øvre student-arbejdsplads-områder.

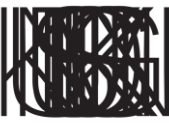
Den tredje vigtige ide:

3. etage administrations-området uden for stort møderum ombygges til to ekstra undervisnings/præsentationsrum, der får samme funktion som præsentation 1 og 2. Det vil aflaste undervisningsbehov både på Design og Kunst.

Derudover:

Vi fastholder de andre elementer i det seneste forslag:

- Design får 1. etage foran værksteder til studentarbejdspladser.

- 
- Kunst får 2.etage venstre side af bygget til student-arbejdspladser.
 - Afhængigt af øvrige kvadratmeter-fordeling får kunst eller design 3. etage (foran grafikværksted) til studentarbejdspladser.
 - Timebased/performance får projekt/undervisningsrum på møllendalsveien etagen.
 - Maleri får maleri/tegne rum 1 og 2 til projekt/undervisningsrum.
 - Skulptur/installation får en del af Nedre Hal til projekt/undervisningsrum.
 - Design får 2-3 af de mellemste projektrum til undervisning/kurser.

Øvrige bemærkninger:

Der mangler stadig en eksakt opregning af kvadratmeter på de forskellige student-arbejdspladser-arealer, så vi sikret at både Kunst og Design får nogenlunde samme kvadratmeter til rådighed.

Fordeling af kontor/atelier til stab må laves separat på hver afdeling, så Kunst fordeler sine kontorer/atelier og Design fordeler sine kontor/atelier.

Fordeling af øvrige projektrum må diskuteres igennem endnu en gang.

Mvh. Faglig ansatte, kunst

Vedlegg 17:

Framlegg til fakultetsstyret 07.06.2018:

Styre: Fakultetsstyret

Styresak: 48/18

Møt4edato: 07.06:18

Anbefalinger fra brukerutvalget for Møllendalsveien 61

Bakgrunn

Viser til sak 11/ 18 som ble lagt frem for fakultetsstyret 8. mars.

Fakultetet må sikre at de to instituttene som er lokalisert i M61 får en tilnærmet rettferdig (men ikke nødvendigvis lik) tildeling av areal i M61. Tildeling av areal må skje etter en samforståelse og noen generelle prinsipp som Instituttlederne må følge opp i sine fagmiljøer.

Arealsituasjonen har vært svært problematisk for studenter på Institutt for design og Institutt for kunst, og skapt utfordringer for læringsmiljøet og samarbeid på tvers av instituttene. Fakultetsledelsen må sikre at situasjonen er utbedret til studiestart i august 2018, og at vi driver lovlig med tanke på HMS. I dag har vi utfordringer når det gjelder både lysforhold, støy og brannrisiko.

Brukerutvalget har kartlagt bruk av arealene etter første driftsår, og avdekket flere avvik. Et avvik er at det ikke er nok arbeidsplasser til studentene. Per i dag er det kartlagt at ca. 30 kunststudenter ikke disponerer eget studio.

Totalt har 1592 kvadratmeter vert avsatt til studentarbeidsplasser for Institutt for kunst, mens 739 kvadratmeter har vært avsatt til studentarbeidsplasser for Institutt for design studieåret 2017/18 (hver student ved Institutt for design disponerer 4,6 kvadratmeter, mot 8,5 kvadratmeter per student ved Institutt for kunst. Det var 161 aktive designstudenter og 187 aktive kunststudenter høsten 2017). Arbeidssonene er organisert ulikt, og mange har oppfattet at designstudenter har fått tildelt mer plass per student enn kunststudenter, selv om hver enkelt kunststudent per i dag har tildelt mer areal i kvadratmeter enn hver designstudent.



Brukerutvalgets vurderinger

Brukerutvalget har utviklet forslag til førende prinsipper for endringer som trengs å gjøres før studiestart i august 2018. Disse er:

Alle studenter skal få tilbud om minimumsareal i bygget ved studiestart.

Det etableres flere studiomodeller med enkeltstudio og fellesstudioer.

Størrelse på arbeidssted/studioer kan differensieres ut fra årstrinn eller arbeids-/fokusområde.

Tildeling av arbeidsplasser og prosjektrum utover minimumsstandarden skjer på faste tider av året og etter åpne utlysninger og felles kriterier.

Arealet på «broen» i 4. etasje åpnes opp (ingen eller begrenset antall studioer).

Det sikres fri tilgang til karnapper.

Det sikres fri sikt til vinduer for å skape bedre lysforhold.

Høye studiovegger plasseres primært i soner der det er høyt under taket for å sikre best mulig lysforhold i hvert studio.

Noen prosjektrum holdes utenfor bookingsystemet til spontan jobbing.

I vårsemesteret kan hele eller deler av Øvre Hall vurderes omgjort til arbeidsplass for eksamensstudenter for å ivareta arbeid i storskala.

Det legges til rette for «Maker-space» innenfor deler av tekstilverkstedet til disposisjon for alle studenter som har tilknytning til M61.

Tegne- og malerisal prioriteres til aktivitet knyttet til tegning og maling. Tegne- og malekurs prioriteres først, deretter individuelt arbeid knyttet til maling og tegning.

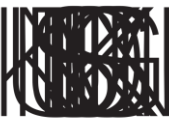
Brukerutvalget har tidligere anbefalt at det av hensyn til en allerede høy husleiekostnad og inngått leieavtale for Møllendalsbakken 11, ikke er aktuelt å leie ytterligere lokaler. Fakultetsledelsen slutter seg til denne anbefalingen. Plassproblemene må derfor løses innenfor bygget. Omflytting av arbeidssoner for studenter vil stå øverst på prioriteringslisten frem mot 1. august. Brukerutvalget foreslår i tillegg:

Det kjøpes inn mobile modulrom, som kan gi plass til private samtaler, veiledning og mindre gjennomganger. Rommene plasseres i nærhet av de åpne landskapene for å bryte opp de store sonene og gi tilgang til små rom i de store rommene. Innkjøp av mobile rom fremfor å bygge faste installasjoner gir oss mulighet til å erfare ny bruk av bygget og rom for fleksibilitet.

Ett fordypningsområde innenfor kunst foreslås flyttet til midlertidige lokaler i Møllendalsbakken 11. Det er gjennomført befaring, og fagmiljøet innen tidsbasert kunst / performance ønsker flytting. En slik løsning vil fristille noen studioer og minske press på prosjektrum i Møllendalsveien 61. Tiltaket må sees i sammenheng med Møllendalsbakken 11 er forbeholdt stipendiater i kunstnerisk utviklingsarbeid, og at det kan bli endringer i løpet av femårsperioden.

Bygging av mesanin i bakerste del av Øvre Hall og/eller i 4. etasje ved «broen» utredes. Det må avklares om bygging tillates av arkitekt Snøhetta, samt konsekvenser for lysforhold, støy og brannsikkerhet. Dersom gulv skal være tett eller mesanin overbygd, kreves en relativt kostbar installasjon av overrislingsanlegg. Det er mer teknisk krevende og kostbart å bygge mesanin tiltenkt studentarbeidsplasser, enn for lagring eller mer sporadisk bruk. Mangel på studentarbeidsplasser er den primære utfordringen som må løses innen studiestart 2018/19, og vi tror ikke at det er realistisk at mesanin er realisert innen august 2018 eller at mesaniner dekker behovene alene. Dersom mesanin kan leies/installeres midlertidig, kan det tenkes at prosessen er enklere og raskere, og man unngår permanente inngrep, noe som særlig kan ha betydning for Øvre Hall. Vi anbefaler videre utredning av mesanin(er) med tanke på å skape større areal i bygget.

Brukerutvalgets mulighetsstudier



Brukerutvalget har gjort mulighetsstudier for å se hvordan vi kan skape mer romslige arbeidsforhold for studentene innenfor dagens areal, og sikre at alle får plass i bygget ved studiestart 2018/2019:

Mulighetsstudie 1:

Vi beholder soneinndelinger og plasseringer hovedsakelig som i dag. For å sikre at alle får plass og at vi har lovlig drift må vi:

Etablere rundt tretti flere studioarbeidsplasser for kunststudenter innenfor området kunst disponerer i dag.

Be institutt for kunst foreta ny fordeling av arealer og studioer mellom studenter og ansatte. Noen studioer som blir ledige når stipendiater flytter ut av M61 kan omdisponeres til studentarbeidsplasser, som deles mellom flere studenter.

Slå flere studioer sammen for å hindre for trange, mørke og brannfarlige enkeltstudier.

Åpne opp «broen» ved å etablere færre, men større studioer (dersom vi skal følge prinsipp om at «broen» skal være åpen, må tallet på vegger sterkt avgrenses, og plassering være nøye gjennomtenkt).

Avgrense bruk av høye studiovegger for å gi lys til alle, og sikre at plassering av studiovegger skjer i tråd med HMS-regler og kontrollere jevnlig for avvik.

Innføre sanksjoner ved brudd på reglement.

Studentene fordeles i resten av bygget i tråd med overordene prinsipper.

Mulighetsstudie 2:

I fjerde etasje flyttes de fleste ansatte til studioer i bakre del av bygget, mens så mange studioer som mulig i fremre del av bygget omgjøres til studentarbeidsplasser. Dette kan gjennomføres ved å allokere de største ansatte studioene til bruk for flere ansatte. Ansatte ved Institutt for design har signalisert at de kan sitte flere sammen i større rom. Ved å samle Institutt for designs faglige ansatte på færre, men større studioer, kan man skape et mer åpent og samhandlene designmiljø, samtidig som man øker antallet studioer og kvadratmeter som er tilgjengelige for faglig ansatte og studenter ved Institutt for kunst. Ved en slik endring kan designs ansatte fordeles på færre studioer og kvadratmeter enn i dag. Det vil gi flere studioer og kvadratmeter til Institutt for kunst, som de kan fordele mellom ansatte og studenter. Nøyaktige tall avhenger av hvilke studioer som tildeles Institutt for design.

Omrøkere studentarbeidsplassene i 4. etasje: Kunststudentarbeidsplassene flyttes til fremre del av bygget, og designstudentene flyttes til broen og arealet som peker mot Haukeland Universitetssykehus

Studentene fordeles i resten av bygget i tråd med overordene prinsipper. Studentene fra design kan allokere til arealene utenfor tre- og metallverkstedet for å kunne arbeide nærmere verkstedene og unngå for mye transport av til dels tunge materialer/prosjekter, men det kan også vurderes to soner, en for designstudenter, og en for kunststudenter med tilknytning til fokusområde keramikk og installasjon/skulptur i 1. etasje. Det har vært foreslått å etablere mer permanente arbeidsplasser for kunststudenter i deler av Nedre Hall, noe som kan være praktisk vanskelig å gjennomføre.

Mulighetsstudie 3:

Det etableres et felles, åpent arbeidslandskap for ansatte fra Institutt for design og Institutt for kunst på deler av «Broen». Det må være frivillig å etablere seg i den åpne sonen, og de ansatte må få tilgang til møterom og prosjektrum for KU-arbeid. De resterende ansatte fordeles i studioer i bakre del av 4. etasje.

Studenter fra Institutt for kunst flyttes til fremre del av 4. etasje, og ansattstudioer tas i bruk til studentarbeidsplasser. Studenter fra Institutt for design fordeles i bakre del av 4. etasje. Studentene fordeles i resten av bygget i tråd med overordene prinsipper.

Mulighetsstudie 4:

Deler av Øvre Hall reserveres til studentarbeidsplasser i perioder, slik at samlet antall arbeidsplasser øker med tretti i bygget.



Mulighetsstudie 5:

Vi går bort fra prinsippet om at alle skal ha faste arbeidsplasser, og innfører prinsipp om booking av arbeidsplasser. Arbeidsformene vil påvirkes, men arealet vil bli langt mer effektivt utnyttet.

Brukerutvalget ser først og fremst mulighetsstudie 1 og 2 som aktuelle. Flertallet ønsker å unngå for store endringer etter bare å ha vært i bygget i ett år, og opplever også at det har vært bedringer i løpet av året. Flertallet vil i størst mulig grad forbedre arbeidssituasjonen innenfor dagens fordeling av soner, mens studentrepresentantene fra institutt for kunst i større grad er positive til og ønsker å prøve ut mulighetsstudie 2.

Fakultetsdirektøren sine kommentar:

Brukerutvalget har gjort et stort arbeid med å kartlegge arealbruk i M61. Det har vært tidkrevende prosesser med stor grad av involvering fra studenter og ansatte, men flere har ønsket seg mere til og enda større mulighet til å delta i utviklingen av løsninger. Også brukerutvalget har ønsket seg mer tid og bredere forankring, men har samtidig hatt som et ufravikelig mål om å skape endringer innen studiestart 2018 for å sikre lovlig og forsvarlig drift.

Det å etablere et nytt fakultet er en stor jobb, og samtidig tilpasse oss helt nye arealer og infrastruktur har vært svært krevende for studenter og ansatte, særlig for avgangsstudentene. Fakultetet vil benytte anledningen til å berømme studenter og ansattes vilje til løsning og fleksibilitet for å sikre studentenes studieprogresjon og egen faglige utvikling.

Brukerutvalgets arbeid har vært helt avgjørende for å avdekke avvik og behov, og finne forslag til løsning. Det har vært brukt mye tid og krefter på å sikre involvering og fremdrift i sakene, og i ettertid ser vi at det hadde vært ønskelig og også nødvendig å dedikere ekstra ressurser til arbeidet.

Oppsummert foreslår altså brukerutvalget:

At det innføres flere tydeligere uttalte prinsipper for bruk av areal og tildeling av soner og arbeidsplasser.

At en av de foreslåtte mulighetsstudiene når det gjelder ny fordeling av arealer realiseres.

At det kjøpes inn og monteres flere mobile rom i Møllendalsveien 61.

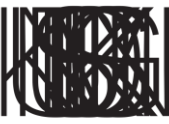
At bygging av mesanin i Øvre Hall og/eller 4. etasje utredes og realiseres dersom fysisk mulig og økonomisk forsvarlig.

I tillegg må vi ha en åpen diskusjon om hvordan vi definerer plassbehov og forholder oss til tildeling av arbeidsarealer for studenter og ansatte. Brukerutvalgets kartlegging har vist at dagens praksis har mange kvaliteter som det er viktig å verne om, men at praksisen skaper også til dels store utfordringer med omsyn til effektiv arealbruk:

Tilstedeværelse: Studio står periodevis tomme grunnet arbeidsreiser eller at de disponeres av tilsatte i deltidsstillinger o.l. Vi kan få tilgang til mer plass ved å ha bedre oversikt over når studio er ledige og innføre prinsipper om at studio gjøres tilgjengelig for annen bruk ved lengre fravær/reiser. Samtidig vil en slik omlegging medføre at arbeidsprosesser i større grad avbrytes og påvirkes ved at mange må pakke bort og frem utstyr og materialer. Noen professorer praktiserer utlån i dag, men vi har ikke en felles og transparent ordning. Det kan være verdt å diskutere om vi skal søke å få til en frivillig prøveordning med flerbruk av ett eller noen få studioer kommende studieår.

Definering av plassbehov: Per i dag disponeres de største studioene av enkeltansatte, mens de minste deles av flere ansatte. En liten gruppe ansatte disponerer studioer på rundt 33 kvadratmeter hver, og legger dermed beslag på over 130 kvadratmeter av bygget.

Dersom fire faglig ansatte er villige til å dele de største studioene, frigjør vi en rekke mindre



studioer. Et aktuelt spørsmål er om de største studioene bør beholdes flerbruk, og at mindre studioer tildeles de som vil og må arbeide alene.

Kriterier for tildeling av studio. Per i dag finnes det ikke fordelingskriterier på fakultetsnivå. Vurdering av behov skjer etter dialog mellom instituttleder med personalansvar og hver enkelt ansatt. Det er krevende å sikre rettferdig tildeling av studioer: Større studioer kan i praksis gi bedre vilkår og flere muligheter til å utfolde seg, enn små studioer. Instituttene konkurrerer om de samme studioene, og det betyr at det ikke finnes felles retningslinjer for å prioritere når interessekonflikter står mot hverandre. Instituttene bør utarbeide kriterier for hva som definerer særlig plasskrevende aktivitet eller utløser behov for eget studio. Institutt for kunst kan ha et stort tall studenter som arbeider innenfor et fokusområde, og tallet kan variere fra år til år. Ved å sette et maksimum på tallet arbeidsplasser for ulike fokusområder, kan vi sikre at de som blir prioritert, får tilfredsstillende arbeidsforhold, og at plassbehov ikke kommer i konflikt med andre studentgrupper. En slik begrensning griper inn i det faglige tilbudet ved Institutt for kunst, og rokker ved grunnleggende prinsipper i utdanningen. Det å gripe inn i det faglige tilbudet ved instituttene ligger utenfor mandatet til brukerutvalget, og må diskuteres og besluttes av andre. Samtidig kan man tenke seg at prinsippet om fritt valg av fokusområde gjør det krevende å unngå plassmangel og konflikter.

Det ligger til Instituttleders oppgave å legge til rette for at de faglig ansatte har tilgang til nødvendig infrastruktur, og fordeling av tid til forskning og utdanning, og at tildelte arealer benyttes på best mulig måte for å sikre studentenes læringsmiljø og at ansatte har tid og mulighet til kunstnerisk utvikling.

Det må også neste år gjøres vurderinger om vi trenger å omdisponere arealer for å legge bedre til rette for faglig utvikling for studenter og ansatte ved KMD. Vi må vurdere i slutten av vårsemesteret 2019 om det må gjøres ytterligere endringer.

Vi ser et ekstra behov for å sikre fremdrift i arealsaker, og vurderer en prosjektstilling som arealkoordinator for en periode. En slik stilling må sees i sammenheng med prosess rundt det nye Griegakademiet. Dette blir en sak for budsjett 2019.

Forslag til vedtak:

Fakultetsledelsen får fullmakt til iverksette nødvendige tiltak i dialog med brukerutvalg og instituttledere på Institutt for kunst og Institutt for design. Fakultetsstyret ber om at det særlig vektlegges at læringsmiljøet til studentene ivaretas og er klart til semesterstart august 2018.

Frode Thorsen
Dekan

Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør

01.06.18

—

Vedlegg 18:
Mesaniner, skisser



**Social 'platform' for
studerne plasseret i Øvre
hal**

- Eleverne mangler et fælles-areal der er deres eget.

- Forslag om at udvide, den allerede eksisterende platform i Øvre hal, og bruge denne som social platform for skolens elever.

- Trenger bare at udvides med ca. 1m.

Proposals for using Øvre Hall for solving space issues in the new building

All these proposals take it as a given that the moveable walls in the Øvre Hall will be used in flexible ways to construct spaces.

All proposals can be combined with each other in different ways for example containers with mezzanines.

Proposal 1:

Container studios

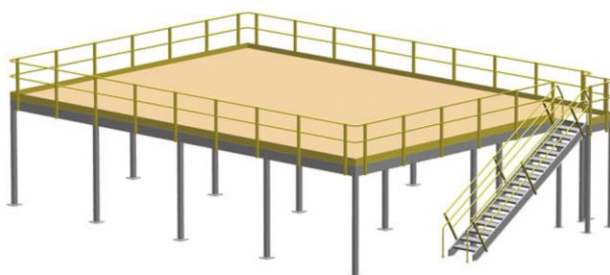
<http://www.residentialshippingcontainerprimer.com/GAD>



Proposal 2:
Temporary industrial mezzanine structures



These could also be suitable for use to increase space on the 4th floor at the end of the bridge.



Placement and rough calculations of gained space.

After looking at options for best placement I think the back wall of the Øvre Hall would be the best place. This could be a double height platform built with containers (or mezzanines) at the bottom and with a large plasterboard white wall facing out into the rest of the Øvre Hall. That would give extra studio space (or project spaces and then the existing project spaces on the 2nd floor could become studio spaces). As long as we can keep the weight of the structure in check it should be within the scope of what we are allowed to do as it is not a permanent change and can be modified over time. It could also be argued that it is a and art and design work and a pedagogical tool.

Below are images of a rough calculation of space gained.



Mezzanine placed over this area highlighted in red

This would give extra space of different types.

Small intimate project or studio spaces under the mezzanine.

A large project space or studio space on top of the platform

A wall could be constructed in front of the platform as the is light from above and that would still mean that the Øvre Hall had a large wall at the back for project work and display.

Otherwise the flexible moveable wall system will work well with it also.

It is also compatible with the office pods if containers are too heavy.

If the mezzanine is in black painted metal it will work well with the aesthetic of the øvre hall and if left open at the top with temporary walls if could be used as a viewing platform in events such as borealis etc.

A similar mezzanine could be constructed at the end of the bridge on the 4th floor.

Other image references





Vedlegg 19:

Mobile rom, eksempler





Rapport fra risorommet mars 2018

Ingrid Rundberg, vitenskapelig assistent og leder for risorommet, mars 2018



Forespørsel fra Brukerutvalget

Det har innkommet en ønske fra Brukerutvalget til meg, som leder av risografverkstedet, for å se over de muligheter å legge tilrette for bedre arbeidsforhold på det nåværende riso-/skannerrommet i 4. etasje. Jeg har også blitt spurt om å finne mulige alternativ til plassering av dekalprinter for kjeramik, nå plassert i printer-/plotterrommet i 4. etasje.

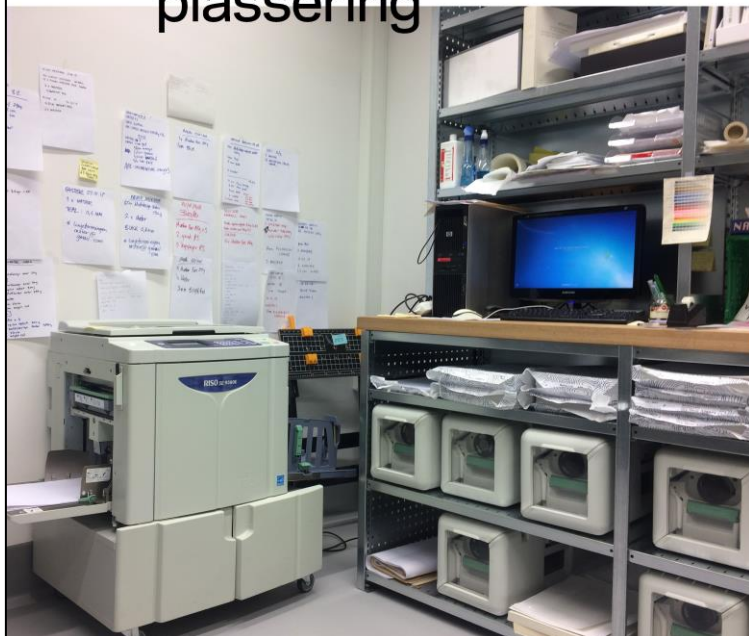
Bakgrunn Riso- og skannerrom for fotografi

Risografen er nå plassert i 4. etasje, på rommet innenfor Kopi- og printsenter. Rommet deles med skannere, lysbord og arbeidsplasser knyttet opp mot avdeling for fotografi. Å dele rommet mellom fotografi og risografi skaper noen utfordringer da risografen i perioder har høy pågang med mange studenter og fagstab som ønsker å bruke den fra både Institutt for design og kunst. Det er også mange studenter som bruker skannere for fotografi i det samme rommet. Skannere er meget følsomme for støv og fungører, som har forstått det, best i et støvfritt miljø. Jeg presenterer på de neste sidene mulige løsninger på plass-/romproblematikken.



Forslag 1

Risograften beholder sin plassering



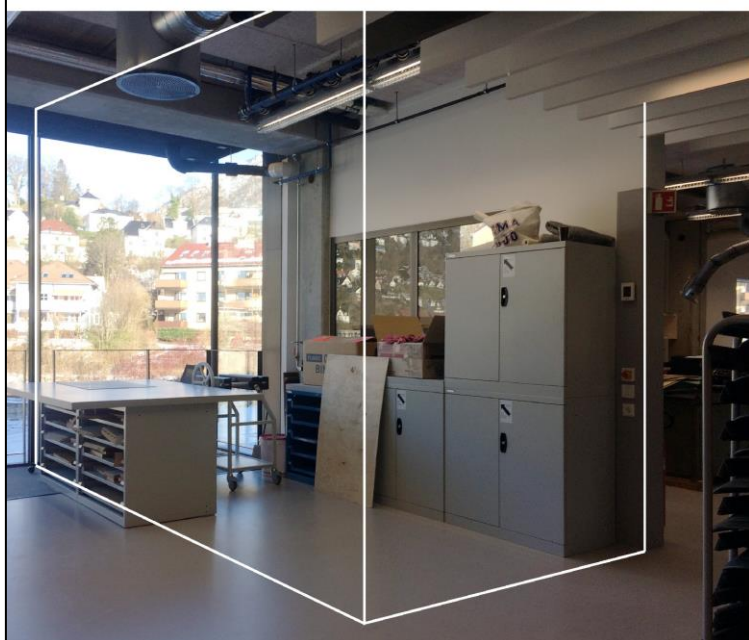
Rommet risograften nå er plassert i er i grunnen optimalt. Det har en passelig størrelse dersom kun risograften med tilhørende utstyr slik som tromler, datamaskin og bord med hjul blir plassert der. Det som mangler er et større arbeidsbord. Dette er det stort behov for ved kurstillfeller og ved pågående arbeid med risotrykking.

Forslag løsning 1:

Flytte fotoskannere til f. eks PC-lab (har dere målinger på hvor mange som bruker PC-labben? Dette er et rom jeg opplever som meget lite brukt, men jeg har ikke sett noen målinger på det). Det nåværende rommet risograften er plassert i bør da få nøkkelkortleser, der studenter som har gjennomgått kurs i risotrykking kan gis tilgang.

Forslag 2

Risograften flyttes til grafikken



En risografer er et grafisk verktøy som kan sammenlignes med en kombinasjon av silketrykk og en kopimaskin. Risografer er ofte på andre utdanningsinstitutt plassert nær eller i tilknytning til grafikkavdelingen eller er tilknyttet publiseringsverksted/small press publishing. Det kan derfor være en god idé å plassere risograften i avdeling for grafikk. Fordeler med denne plasseringen er at risograften da er nær papirlageret hvor papir oppbevares til trykk og for salg til studenter. Der er også nærhet til arbeidsbord og andre verktøy knyttet til trykk og arbeid med papir, f. eks. elektrisk papirkutter, bokbinderverktøy osv.

Forslag til løsning 2:

Det bygges et glassrom på en tredjedel av det rommet som nå heter bok/ferdiggjøring på 3. etasje (se bilde). Rommet trenger ikke ha plass til arbeidsbord, da de bord som allerede er plassert i bok/ferdiggjøring kan brukes. Dette rommet bør ha eget lås for nøkkelkort, slik at kun studenter som har gjennomgått kurs i risotrykking kan komme inn og bruke maskinen. For at rommet skal kunne brukes best mulig må innredningen være plassbygget. Dette for å optimalisere forvarings- og arbeidsmuligheter.

Omplassering av dekalprinter



Dekalprinteren brukes for å printe dekaleringer som brennes på keramikk. Denne printeren er altså først og fremst knyttet til keramikkverkstedet men er nå plassert på rommet kopi- og printsenter. Ansvarlig for dekalprinter er Charles Michalsen og verkmester i keramikk Erik Lytskjold.

Forslag 1

Dekalprinter flyttes til gang på 1. etasje ved keramikkverksted

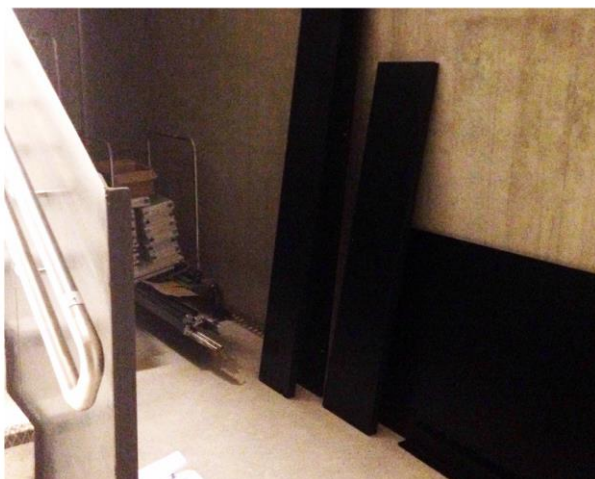


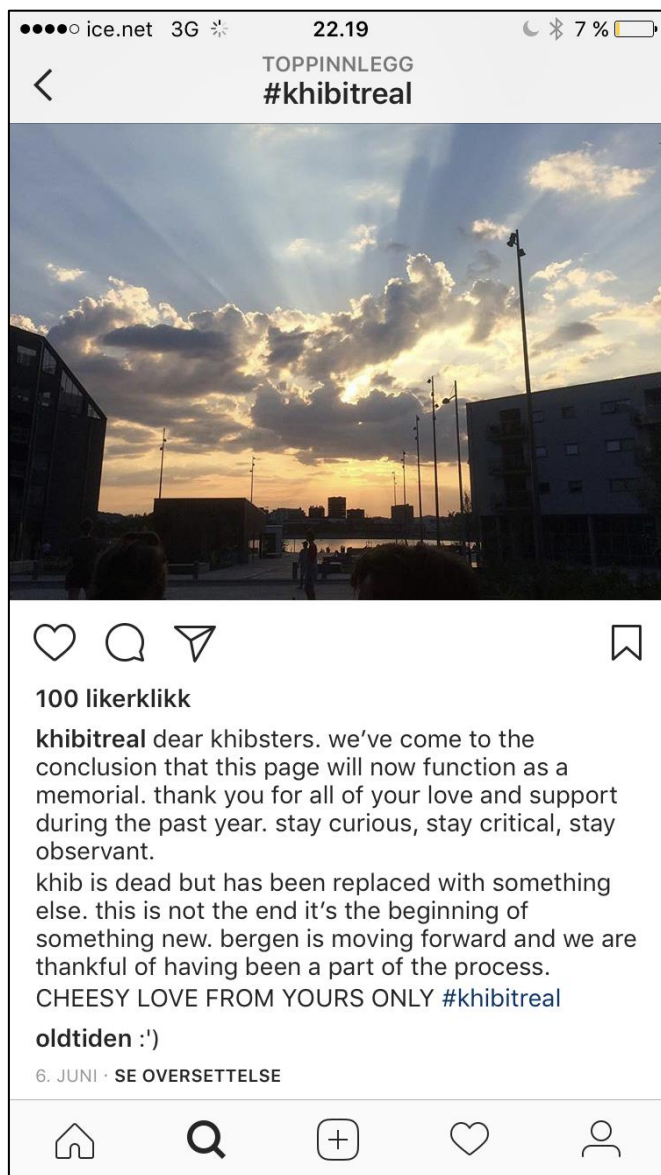
En mulig plassering av dekalprinteren med tilhørende datamaskin er på denne plassen. Det er nært knyttet til keramikkverkstedet. Plassen kan bygges inn med glassvegger for å beskytte det tekniske utstyret mot støv.

Forslag 2

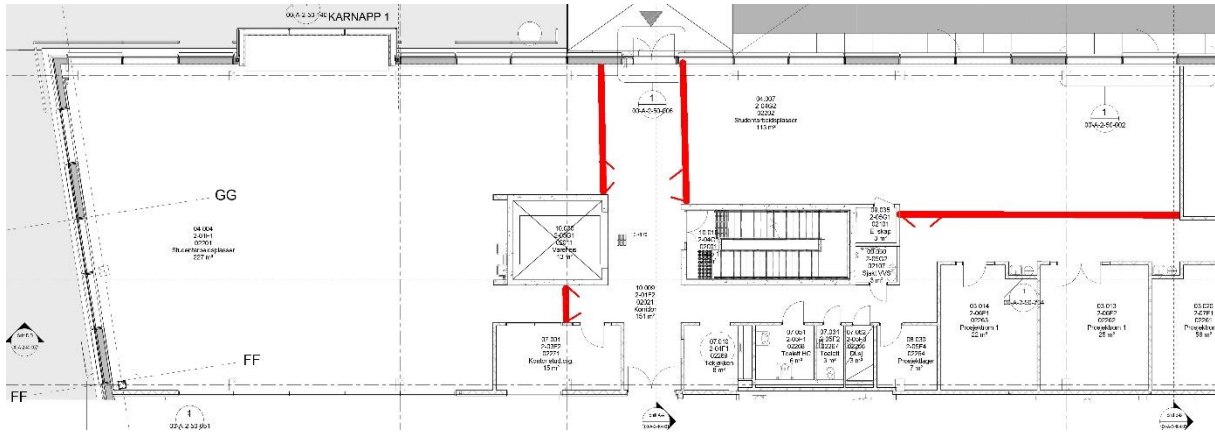
Dekalprinter flyttes til venstre trappehus 1. etasje

Der er også godt med plass på første etasje i venstre trappehus. Også denne plassen er nært keramikkerstedet. Her finnes det flere muligheter til hvordan dekalprinterene kan plasseres.



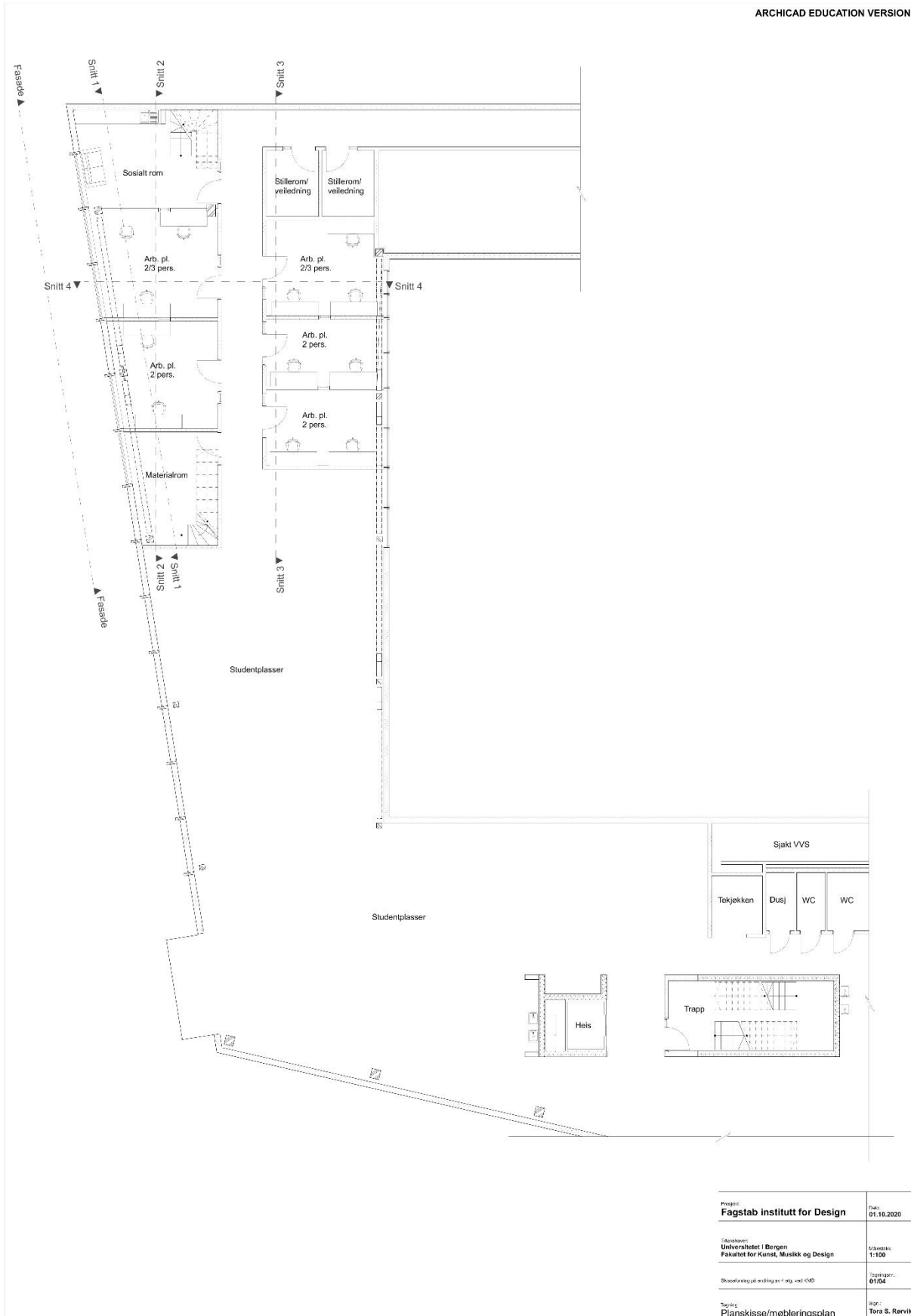


Skisse 2. etasje design:



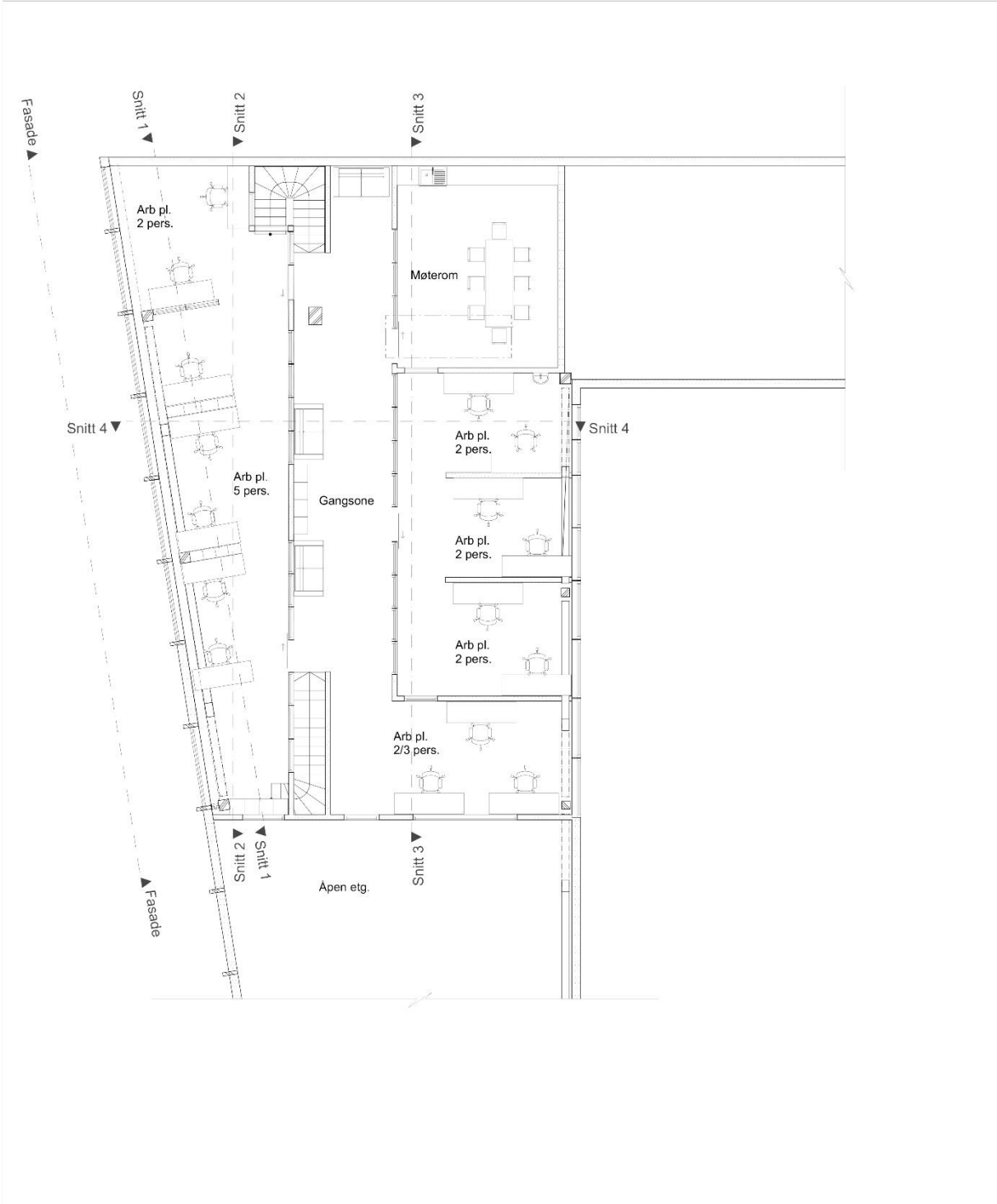
Forslag 4. etasje design, under mesanin:

ARCHICAD EDUCATION VERSION



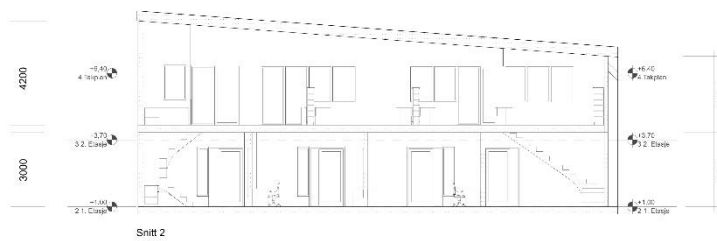
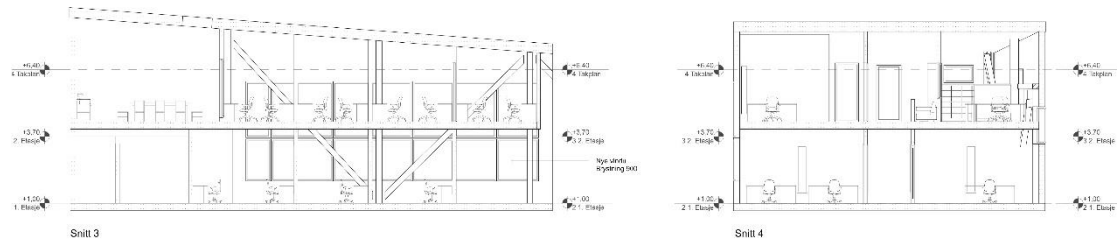
Prosjekt: Fagstaben institutt for Design	Dato: 01.10.2020
Tilordretter: Utkertholstet i Bergen Fakultet for Kunst, Musikk og Design	Visningsk: 1:100
Skisseprogram: ark101101-101-100	Oppdragsnr.:
Oppdragsnr.:	01184
Signering: Planskisse/møbleringsplan	Signat: Tora S. Revik

Forslag 4. etasje, mesanin:

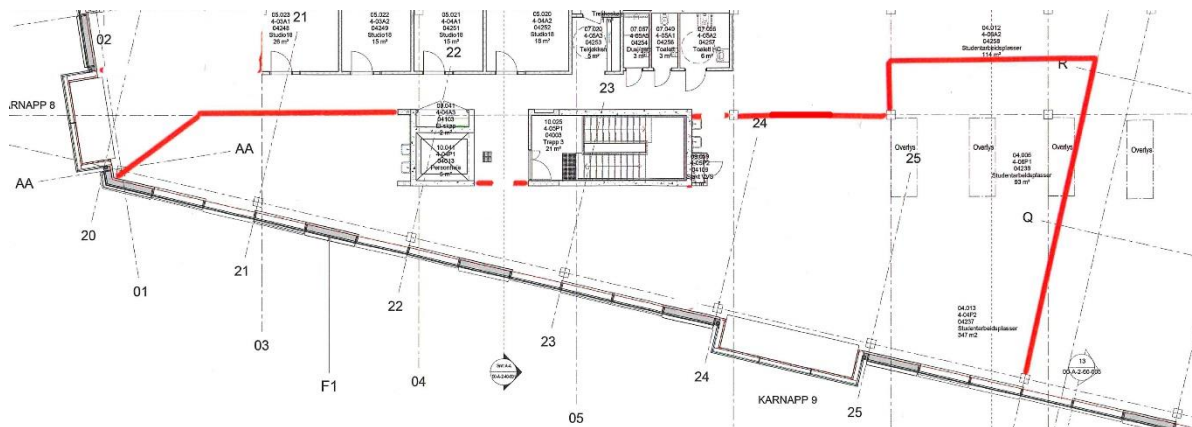


Forslag 4. etasje snitt:

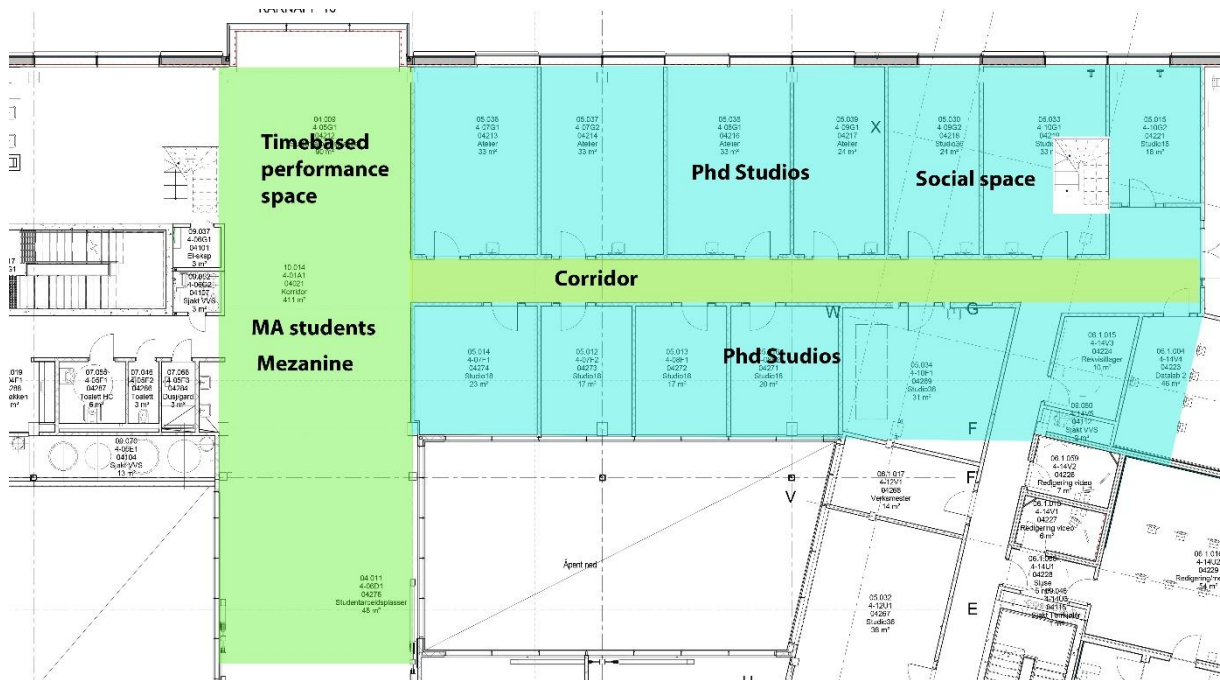
ARCHICAD EDU



Forslag 4. etasje Masterstudenter:



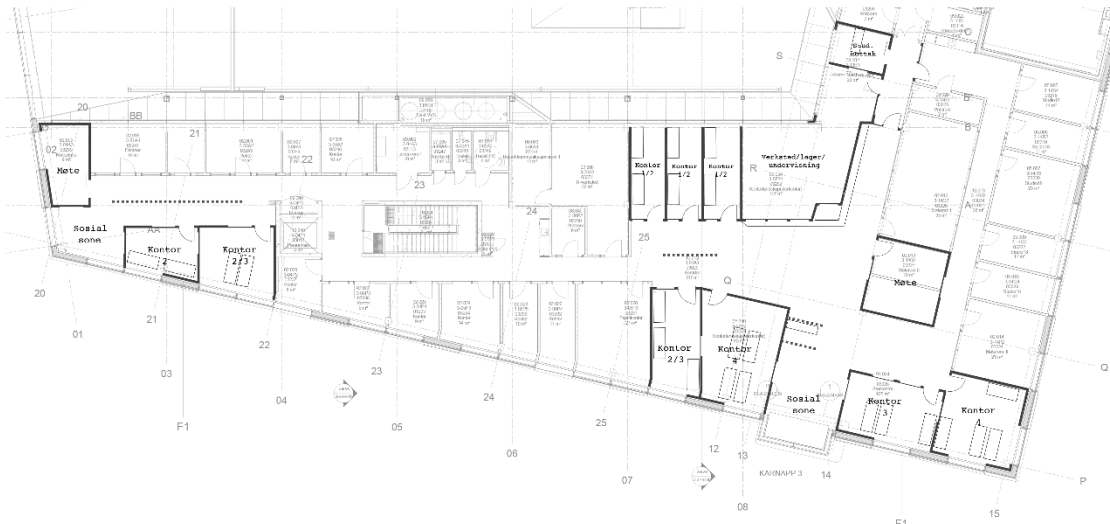
Forslag 4. etasje kunst, mesanin over eksisterende studioer:



Forslag 3. etasje administrasjon:

Omdisponering 3.etg. KMD

skisseforslag - arealplan



Hensyn bruker:

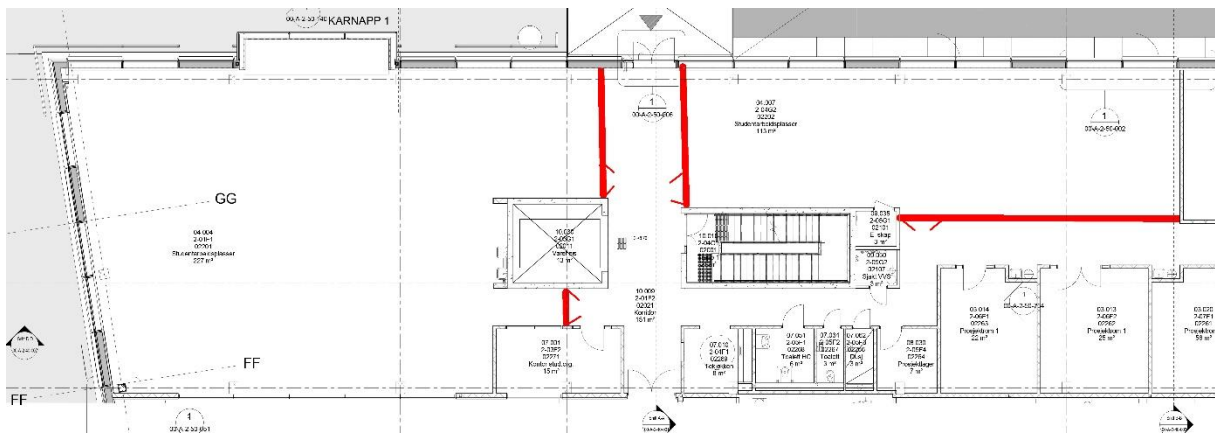
- _Stray/konsentrasjon
- _Synlighet
- _Utnyttelse av areal

Hensyn bygg:

- _Byggets struktur
- _Lysinnslipp
- _Eksisterende ventilasjon
- _Bøvegelsesmønster

Side 3 av 4

Forslag 2. etasje design, studentareal:

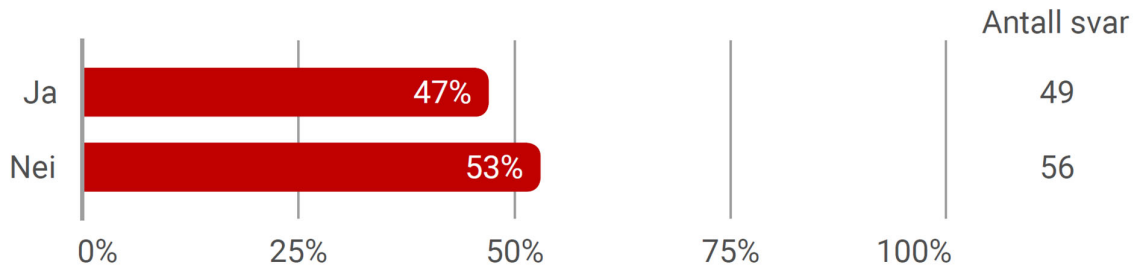


Oversikt over bruk av rom i Møllendalsbakken 11

Rom i Møllendalsbakken 11	Bruk av rom
303	
304	KA- ansatt 50%. Lite brukt
305	Stipendiat
306	KA-ansatt 50%. Lite brukt
307	Stipendiat
308	Tekniker 1 dag i uken + lagring av noe lydutsyr. Litt bruk av KA/ansatt
309	KA-ansatt 100%
310	KA-ansatt 50%. Varierende tilstedeværelse
311	2 BA-studenter
334	
338	Stipendiat
339	Stipendiat. Usikker på om det blir brukt.
342	Stipendiat
343	KA- ansatt 20%. Lite brukt
344	Stipendiat
345	Stipendiat
346	
347	Stipendiat
348	Stipendiat
349	Stipendiat
350	Stipendiat
351	KA-ansatt 50%
352	
313	

Vedlegg: Kommentarer fra HMS-undersøkelsen

**Kunne du tenke deg å dele arbeidsplass med en kollega hvis det ble lagt til rette for det?
Hvis nei, hvorfor ikke? / If no, why not?/Would you consider sharing your studio or your
work desk with a colleague if the faculty can help facilitate for it?**



Hvis nei hvorfor ikke?/ If no, why not?

Det er plass til en lille kontor plass till på mitt kontor. Som det er nå bruker en kollega den plassen engang i blant og det fungerer

Fint. Jeg tviler på at det er plass til å være 2 her hver dag. Jeg har studentveiledning og da trenger jeg å kunne ha kontoret i fred uten at det er kolleger i rommet.

Det er mange ledige plasser i det åpne landskapet

Jeg behøver mitt studio tilgjengelig, med mine bøker, redskaper. Det er viktig med et trygt sted der jeg kan slappe av og jobbe effektivt. Skal det bli noe produsert behøver jeg ro og ikke fundere over hvor jeg skal jobbe. Det å bære med seg materialer og redskaper til evt ledige rom er uholdbart, det skaper usikkerhet og stress. Kanskje det fungerer for noen som ikke foreks er avhengig av bøker og verktøy i jobben sin, men jeg tror at dte er bra for de fleste å ha en fast plass. Det er en uting at effektivisering nå også skal presse arbeidstakeres hverdag.

Vi trenger ro for å kunne jobbe

Slutter

Personvern

Need privacy in order to make work

My space is already too small

Ikke relevant sitter allerede i åpent landskap

For mye distraksjon, vanskelig å fokusere

Because I'm there 100 % of my work and research time. And I need it for my research as i have no studio outside KMD. I make my studio available for others to use for meetings etc when I'm away. Its also been used in exam situations etc.

Et lite kontor, og trenger konsentrasjon for arbeidsoppgavene jeg skal utføre

Fordi jeg ikke har adekvat plass i dag

Jeg er 100% ansatt og sitter i et åpent landskap på en plass der alle saksdokumenter, skjermer og verktøy som jeg jobber 7.75 timer hver dag med ligger. Jeg ser ikke spørsmålet som relevant, bare provoserende og trist spm å få. Clean desk i et åpent landskap i 100% stilling +++ betyr at dette ikke er aktuelt eller gjennomførbart når kravet er å være fysisk tilstede.

Jeg har delt kontoret mitt med gjestelærere i perioder, det går for korte tidsrom, men ikke i lengden, det blir for trangt og intimt og passer ikke for alle. Jeg har delt kontor tidligere og det var helt fint, men da var rommet større, med plass til hver sin skrivepult.

Jeg deler åpent landskap allerede. Hater det, men orker ikke protestere lenger.

Pga plassering og arbeidsoppgaver i dag. Men dette kan endre seg. Vanskelig å svare godt på dette spørsmålet

For jeg har verken skrivebord eller studio.

Ja er også verdifullt svar om vi diskuterer å effektivisere arealbruk. I forskningstermin og under langvarig sykdom delte jeg studio. Det er en tillitssak og ikke ett effektiviserings tiltak.

It would be a bit difficult to maintain focus on work.

Not enough space

Jeg trenger plass til kunstnerisk arbeid knyttet til min 46% forskning.

I feel a small office where one can feel at home is very important. I need special tools in my everyday work

Dette har en fare for å krenke den personlige autonomien.

Jeg deler det allerede med 2 andre.

Det er viktig for mig at have et eget kontor av følgende grunner: i en arbeidshverdag med stort tidspress er det viktig for mig at kunne jobbe alene og uforstyrret i de få tidspunkter jeg har uten møter. likeledes er det viktig for mitt kunstneriske arbeide / forskning at have et arbeidsrum hvor jeg kan utvikle mine

Prosjekter i fuldt koncentration uten at noen kigger mig over skulderen.

Jeg har en del fortrolige samtaler med studerende, der krever at døren kan lukkes

Mitt kontor er ikke stort nok til at kunne deles.

Det er ikke nok plass i rommet mitt nå.

Det presise svaret er tja. Vi deler allerede, og det er ok. Litt skepsis skriver seg til flere ting: noen av oss jobber med taushetsbelagte saker, og er gjerne plassert sammen av den grunn. Andre ting handler om ulik aksept for hvordan arbeidsplassen man forlater skal se ut for andre som kommer. Det er ikke ok å begynne med rydding. Det er også nødvendig for flere av oss å som må bevege oss litt rundt, å vite at arbeidsplassen er tilgjengelig på litt forskjellige tider. Arbeidsdagen kan være skiftende, man går til og fra, og det er uheldig hvis vi må "lete" etter plass, eller det tar tid å "falle til ro" med arbeidet som krever konsentrasjon. Det bør være mulighet til skjerming for å kunne jobbe konsentrert og effektivt, særlig når mulighet til hjemmekontor er begrenset.

I utgangspunktet er deling en grei sak, men er ikke så effektivt i resultatsammenheng som man gjerne tror?

Jeg gjør akkurat det allerede!

Jeg har 20% stilling, og forstår at det ikke kan være kontor /undervisningsrom for alle ansatte lærere. Det er nå en mulighet for meg å dele kontor med en tilknyttet doktorgradsstipendiat på Griegakademiet.

Dette føles som et stort framskritt for min del. Gleder meg til å ha et instrument og ev et på ekstra sko og lignende. Ettersom jeg er tilreisende, er det supert å reise med mindre bagasje.

For mye distraksjon, vanskelig tid å fokusere

Because of my functions that require focus and accumulation of data, as well as ethical aspects that have to be respected

Vi trenger ro for å kunne jobbe

I use the studio for artistic work

Vi er allerede 3 personer i mitt studio/kontor

På grunn av min stilling, så har jeg bruk for å være på mitt studio det meste av dagen. Men det kan være en åpning for at studenter kan bruke mitt studio på kveldstid til øving etter avtale.

Jeg deler allerede med en kollega. Det fungerer, fordi kollegaen nesten aldri anvender studioet og melder fra i forkant.

Prinsipielt mener jeg det er viktig at enhver faglig ansatt må kunne ha et fleksibelt forhold til når man kan drive undervisning og FoU i studio. Det må være mulig med spontane endringer, la ideer ligge til neste dag, mm.. Da fungerer det dårlig med deling av arbeidsplass, "clean desk", etc.

Jeg er avhengig av å ha total stillhet rundt meg når jeg jobber. Da er jeg svært effektiv og kan jobbe i flere timer uavbrutt. Å dele kontor vil for meg bety å måtte bruke hørselsvern og nivå på både trivsel og effektivitet ville bli langt lavere. I tillegg øver jeg en del på instrumentet, og friheten å gjøre det når jeg trenger pause fra skjermen er uvurderlig for meg ikke relevant, sitter i åpent landskap

Should be yes and no. We could have more shared offices if we also had bookable space for 50% professors to do their research that is connected to KMD as well as bookable seminar rooms for group teaching. 100% professors do need their own space-generally speaking -as these are also busy

teaching spaces and two professors would struggle to teach and do their own work/research here in that case.

Ikke kategorisk imot, men med forbehold. Stort sett bruker jeg arbeidsplassen hver dag og da er det mest praktisk at den er fast, for å ha de verktøyene jeg trenger tilgjengelig der. Jeg liker å kunne ha litt eierskap til arbeidsplassen min, men prøver å

Holde pulten så ryddig og fri for personlig eiendeler som mulig, så den kan brukes av andre hvis jeg ikke er på jobb. Det er også praktisk å ha en fast plass for at andre skal vite hvor de finner meg om de trenger å nå meg fysisk.

The work that is being developed in the office/studio requires a spare space where to concentrate, write, listen, edit, produce, and visualize audiovisual content, among other art-research tasks that require a solo space. It is also the place to have individual tutorials with students -their studios are small and do not grant privacy- in a safe space for them to communicate their creative processes. If professors with an artistic practice could have a real studio to develop art research, then yes: An office can be shared. Without a proper studio, offices become the only place in which a professor can develop his/her teaching and art research activities which require privacy.

Jeg er på verkstedet, og det er ikke plass til flere i dette rommet.

Har ikke studio, jobber på verkstedet sammen med studentene,

Jeg setter pris på å ha min arbeidspult med mine ting. Dette øker min tilhørighetsfølelse og min følelse av ikke bare å være another brick in the wall, men at jeg kjenner på at jeg blir sett, har et sted der jeg hører hjemme på min arbeidsplass.

I need my own space at KMD, something that I feel comfortable and secure in.

Jeg trenger kontor til arbeid. Ville vært veldig forstyrrende uten dette rommet tilgjengelig

Lack of time/space

Enmannskontor er topp.

Helst ikke fast daglig, men fullt ut mulig at noen bruker kontoret mitt når jeg ikke er der, eller deler det med meg en dag i uken for eksempel.

Viktig for meg å ikke bruke tid på finne arbeidsplass eller gjøre tilpasninger. Må kunne jobbe effektivt uten å ta stilling til hvor og hvem jeg skal jobbe med i dag.

For jeg er utøvende musiker

I prefer to have my own space to concentrate on my tasks.

Upraktisk å dele rom når man skal lage forskjellig lyd.

Det er ikke mulig når man skal utøve musikk. Jeg trenger full tilgang til å øve når jeg selv vil.

Bruker studio hele tiden og behov for fokusert arbeid alene

Det legger klare begrensninger for hvilket arbeid jeg kan gjøre på min arbeidsplass, f.eks. i forhold til veiledning, samtaler på telefon, øving osv..

Jeg underviser i 100% og bruker kontoret i mesteparten av tiden til dette

I need my office space.

Because the allocated space was not initially planned for such. I made a FULL international move (as all 100% professors are contracted) and brought all workshop equipment etc with me. As a result, there is insufficient space to share. NOTE: Otherwise,

I would always be happy to share office space, which can be conducive to good co-working etc.

Deler allerede

For jeg er utøvende musiker

"Ikke relevant" burde vært et alternativ her (og flere andre steder i undersøkelsen)

Hvis ja: Har du forslag eller ideer til hvordan kan vi legge til rette for deling? / If yes, do you have suggestions for to how to accommodate for sharing spaces?

Since there is quite some unused space on the third floor more quite Work booths like the glass box could be useful

Effektive rombookingssystem.

Trygghet for arbeidstakerne, at de vet hvor de jobber til enhver tid og har det de trenger for en god arbeidsdag der, er effektivt og kostnadseffektivt på lang sikt.

Bedre bruk av lokaler

Sammenhengende og tydelig definerte KU og FoU perioder gir muligheter for fristillelse av kontorareal i perioder

Calendar on the studio doors with marked available time.

Først og fremst lage skjerm-løsninger for lyd i åpent landskap,

Små kiosker/bokser som feks andre kontorer har eks VIL VITE. Det er møtebokser hvor en person kan sitte og jobbe.

Ha en mal for antall kvm pr ansatt. Slik det er nå virker det enten tilfeldig, eller at det tildeles plass etter et uuttalt status-system.

Bedre utnyttelse av 3 etj.

Part time employees can share studios, also the ones who don't do their practice in the studio at the building

Skjerming! Studenter må kunne skjermes! De trenger klasserom. Dette betyr også at de får veggflater å jobbe mot.

Ikke pr i dag

Jeg kunne ha ønsket meg et studio.

Skille på faglig ansatte som tenker og praktiserer kontor og de som praktiserer studio arbeid. Prosent stilling er relevant etter studio praksis.

Sharing of the larger workspaces between part time staff

Vanskelig å svare på spørsmålet uten å vite at hovedproblemene er. Dette er spesifikt for ulike områder.

We need a new building

Vi trenger mer infrastruktur for forskningsprosjekter og ansatte som skal hjelpe til med disse prosjektene.

Det er allerede ganske trangt både for fagstab og studenter (på mitt institutt, design) arbeidsplasser. Fellesrom og verksteder er også stort sett i bruk av mange, til dels litt trangt.

Jeg flytter gjerne mine 46% forskningstid til hjemme-kontor/studio.

Efter min bedste overbevisning er både studerende, fagstab og undervisningslokaler udnyttet optimalt ved Kunstakademiet. Det gir ikke mening at forsøge at legge funktioner eller areal-bruk sammen. det er direkte kvalitets-senkende. Hvis praksis-baseret kunstnerisk undervisning og praksis-baseret kunstnerisk forskning skal give mening, må der være de nødvendige arealer til rådighed for at opretholde en kunstnerisk praksis - både for studerende og for fagstab.

Har du andre innspill til hvordan vi kan bruke arealene våre på en mer effektiv måte? /Do you have suggestions for facility improvements?

Nytt bygg til GA

Bruk en hard hånd og vik ei ;)

Bedre lydisolering vil være vesentlig for å legge til rette for bedre samtidig utnyttelse av arealene. I dag er det store begrensninger i hvilke lokaler som kan brukes samtidig pga den dårlige kvaliteten på arealene.

Nok et større bygg. Vi har prøvd dette og det passer ikke

Prinsipielt; kan økt deling åpne for mer hjemmekontorordninger/turnuser? Dette kan øke fleksibilitet, og samtidig (i allefall for noen) øke effektivitet.

....mens vi venter på nybygg; HOLD UT!!

Ikke på nåværende tidspunkt

Luften føles noen ganger dårlig i bygningen

1. Booking system on the doors and over Internet at project rooms and such.
2. The TP booking system is complicated to use and not very user friendly.
3. Make people more aware of use and booking of rooms and not to book too many in courses.

Bedre oversikt over booking av prosjektrommene for studentene, helst på selve døren, slik at de ikke blir stående tomme hvis de som har booket dem ikke dukker opp.

Godt kjøkkenutstyr i et rom for lærerene som kan bookes for sosialt samvær.

Tilgang i kantinens rom etter kl 1430, at kantinens utstyr blir skjermet uten at hele rommet blokkeres.

Prøve å finne en bedre løsning på bookingsystemet.

Utnytte høyden i M61 på en bedre måte.

More presentation screens would be useful.

investere i teknologi

investere i opplæring av ansatte

Flere delevegger

Bedre oversikt over rom som er booket men ikke brukes, strenger krav til å booked rom over lang tid

No storage in hallways, no casual use of space, better/more fair allocation of m61 space between art/design (look at

Percentages of space vs. # of students), promote a better culture of space sharing (design tends to follow space sharing rules, art does NOT)

Avskaff åpne kontorlandskap asap. Nesten alle misliker det, og det er en fare for personvern når man f.eks. mottar henvendelser om vanskelige forhold fra studenter eller kolleger på epost (på en gigantisk skjerm som alle i området kan se) eller telefon (som alle i området kan høre).

Jeg ser at det er ingen plass til generelle kommentarer på slutten, så jeg bruker denne fanen. Spørreundersøkelsen er uheldig formulert med tanke på ansatte ved Griegakademiet. Spørsmålet: "Jeg er fornøyd med informasjonsflyten mellom min enhet og..." og instituttet for kunst, design, verksted osv, som man MÅ besvare, og der det finnes ikke alternativ "vet ikke", "gjelder ikke", gjør at jeg har trykket på noe random for å kunne gå videre, da i min arbeidshverdag har jeg ingen kontakt med noen av de ovennevnte. Flere spørsmål der man må ta stilling til noe med kunst, design og verksted - der får ikke dere valide svar, hvis mange av de ansatte på Griegakadmiemiet svar på samme måte som jeg har gjort. Menes det institutt med "enhet"? Eller program?

Styrk bemanningen på verkstedene som ikke har full dekning sånn at studentene ikke må vente flere dager til teknikere er tilstede igjen for å få hjelp. Dette vil gjøre bruken av verkstedene mer effektiv.

(Husk at Trykkverksted og Vevverksted er 2 ulike verksteder, men har kun 70% dekning tilsammen - Burde vært 200%)

I think we need to look holistically at space and not so much in relation to each institute or individual student or staff.

Should not be territorial but support shared use of the amazing commodity that is our spaces. At the same time staff and

Students need to feel anchored in the building and having a sense of ownership of space helps that process. This will be an

Ongoing concern but projects that involve students may help have useful conversations.

Flere må være villige til å dele.

Det må gjøres noe grunnleggende med utnyttelsen av det store landskapet i 3. etasje - der er det lite arealeffektivt

Legge tak på noen deler av bakgården for å utvinne større tør uteareal

Trenger nytt bygg

Dockingstasjoner og laptop-istedenfor stasjonære PCer. Gjør det enklere å fortsette arbeidet fra møterom til arbeidsplass etc.

En bedre utnyttelse av området til de faglige arbeidsplassene i landskapet i M61. De benyttes i svært liten grad.

Studio art practice-research requires large studio facilities and not just offices. Maybe some professors with specific needs

Regarding their practice, can use larger spaces downtown by the Grieg Academy, or so. Working with sound or audiovisual installations requires larger spaces in which the professor can display the artwork through AV hardware.

Mycket areal i nedre och övre hall som oftast är tomt eller brukas som mellanlager.

Också mycket plats ute som kanske borde blivigt utnyttjat, vad med om vi lagar en skulpturpark? :)

Vi kan ha ryddedager så vi kan bli kvitt mye unødvendige møbler og rot som står rundt. Slik kan man lettere se de plassressursene man har og om man kan ommøblere for en bedre plassutnyttelse.

Det er en skjev-delning av arealer mellom kunst og design. Dette bør en ta tak i - slik at det enten blir forstått eller rettet opp.

Rom-booking systemet har noen svakheter - rom som "bookes" blir ikke brukt

Ambulerende studioer

Better studios for students

Bygge om M61 - dele inn i flere etasjer.

Intet å melde

Flere med deltidsstillinger har egne kontor, noe som er lite effektivt bruk av arealer. Savner flere møterom/ små rom for

Konsentrasjon og veiledning med studenter.

Build the 5th floor.

A new building would improve everything

Ikke direkte, men tror vi kan utnytte de bedre. Viktig at arealer som ikke er i bruk hele tiden også kan bli tilgjengelig på tvers av institutt og campus

Arealet i resepsjonen har plass til flere faste sitteplasser. Joy forum. Flere alternativer.

Rommet går til bookingsystemet slik andre prosjektrrom, så studentene kan booke det et par uker om gangen for å teste prosjektene sine. Eller at det gjøres om til et undervisningsrom/møterom.

Og for all del, mal utsiden i en annen farge. Taggingen er ikke noe pent å se.

ELLER: det kan fjernes og arealet der kunne blitt brukt til noe annet; til dømmes som sosialt område slik som læringsarena har.

Delt med hyller og sofaer med høy rygg. Det er få steder å samles når kantinen er stengt. Maling på veggene, en kaffemaskin og fine møbler. Det gjør susen :) På motsatt siden av joy forum er det to hysj rom, skap plass og et sted til å henge fra seg jakkene. Hysjrommet er trist men det brukes ofte.

Det andre hysjrommet er et lager for Joy forum. Skapene brukes ikke, og ingen henger fra seg jakkene der. Området er ofte fylt med boss. Fjern skapene, lag en vegg der skjermen står. Flytt skjermen til veggen ved resepsjonen. Utvid lageret ved å bruke begge hysj rommene og den høyre halve parten av område bak den nye veggen. Flytt hysj/ammerom lengre frem til venstre området bak den nye veggen.

Kort sagt:

- Flere kontorplasser i resepsjon.
- Endring i bruk av Joy Forum eller dets område.
- Mer lagerplass til venstre for resepsjon.
- Dele mer på tomme studio på tvers av enheter

I think I covered most important notes in my point of view.

Bedre oversikt over hvor tid prosjektrrom brukes og ikke brukes.

Utnytt det store potensialet som ligger i de nylig frigjorte delene av Nygård skole.

Consider how the architecture of the faculty imposes negatively on what and how teaching is carried out - and then try and find different spaces to be able to fulfil the educational goals set out in the course plans.

Remove outdated and poorly functioning equipment. It is embarrassing - particularly for visitors and even more so when students come from VG skole which have had better equipment than at KMD.

Kartlegging av ubrukte studio eller studio som kan deles når folk jobber mindre prosent og ikke har behov for å være der samtidig

Benytte kontoret som statsbygg disponerer

Vet ikke, men det er påfallende hvor tomt det ofte er i 3. etasje.

Det hadde vært veldig fint med et hvilerom dersom man har behov for å koble av en liten stund.

A more streamlined processing system for workshop access to students. Semester/Year cycles of re-allocation is very timely to all concerned. F.ex use of Auto renewals (at the start of semesters /academic years) for those students who have completed and passed) modules / HMS access courses in workshop areas.

Nei, dessverre.

Etablere et system der faktisk fysisk tilstedeværelse planlegges, og arbeidsarealer frigjøres når de ikke er i bruk.

Evt bygge i høyden i 4 etg.



Dato: 09.11.2023

Arkivsaksnr: 2023/155-9

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 85/23 h)

Underutvalg ved KMD for L. Meltzer Høyskolefond og Bergen Universitetsfond.

I brev av 02.11.23. til samtlige fakultet, ber universitetsledelsen om at det opprettes fakultetsvise underutvalg for L. Meltzers Høyskolefond og Bergen Universitetsfond innen 1. desember. Dette gjelder tildeling av støtte til forskningstermin og vitenskapelige reiser. Underutvalget skal gjennomgå og vurdere søknader, lage en innstilling og oppdatere søknadsbasen med endelige protokoller fra årlige søknadsrunder. Underutvalget skal bestå av 2 – 4 medlemmer inkludert en leder for utvalget og kan fasiliteres med en sekretær.

Denne ordningen berører ikke verken for utdeling av priser eller prosjektstipend til studenter.

Etter en gjennomgang i fakultetsledelsen, dekanat, instituttledelse og Kunstnerisk Studentutvalg (KSU), ble det enighet om følgende representanter i fakultetets underutvalg:

Instituttene forskningsledere – per 2023:

Institutt for design	Albert Cheng-Syun Tang
Kunstakademiet – Institutt for samtidskunst	Johan Arild Sandborg
Griegakademiet – Institutt for musikk	Einar Røttingen

Fra dekanatet KMD – per 2023:

Visedekan for forskning	Jostein Gundersen
Prodekan for utdanning	Åsil Bøthun

Studentrepresentant fra KSU – per 2023:

Agnes Bohinen Muren

Vi ber fakultetsstyret ta dette til orientering.

Frode Thorsen
Dekan

Saksbehandler
MHSE



Styre: Fakultetsstyret

Styresak: 85/23 c)

Møtedato: 14. desember 2023

Dato: 5. desember 2023

Arkivsaksnr: 2023/155-9

Rapporterte studiedata til DBH

Student- og studiedata rapporteres fra UiB til DBH (Database for statistikk om høyere utdanning) tre ganger årlig, henholdsvis 15. februar, 15. mars, og 15. oktober. Fakultetets studieadministrasjon registrerer alle studiedata fortløpende i FS (Felles Studentsystem), mens Studieavdelingen ved UiB (SA) koordinerer og sender samlet rapport for UiB til DBH. Data rapportert til DBH benyttes bl.a. i forbindelse med departementets beregninger knyttet til UiBs finansiering. DBH samler også inn data på vegne av SSB og NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning). Det legges derfor stor vekt på at data blir riktig registrert og oppdatert til hver rapporteringsrunde.

Det er viktig å se tallene i utvikling over tid, da variasjoner gjerne forekommer naturlig. KMDs tall er generelt stabile, men vi er særlig oppmerksomme på tendenser i tallmaterialet som kan vise endringer av betydning. Rapporteringsdata den 15. oktober viser tall fra høstsemesteret 2022, vårsemesteret 2023 og høstsemesteret 2023 pr 15. oktober, avhengig av hvilke data semester tallene gjelder for.

Følgende datapunkter ble rapportert fra KMD 15. oktober 2023

- Utlyste studieplasser for opptak høsten 2023
- Søknadsdata for opptak høsten 2023
- Registrerte studenter høsten 2023
- Eksamen - studiepoengproduksjon våren 2023
- Oppnådde kvalifikasjoner våren 2023
- Utvekslingsstudenter våren 2023
- Personer i doktorgradsprogrammer høsten 2022
- Oppnådde doktorgrader våren 2023

Utlyste studieplasser for opptak høsten 2023

Fakultetet rapporterer hver høst inn antall studieplasser vi utlyser for kommende opptak til Studieavdelingen (SA). Studieprogram der opptak utlyses i Samordna Opptak rapporteres videre til DBH. Antall studieplasser ved KMD holder seg stabilt. Under pandemien fikk masterprogrammene i kunst, design og femårig masterprogram i musikkterapi tilført henholdsvis 2, 2 og 4 studieplasser midlertidig. Disse 8 studieplassene er nå trukket inn igjen. På musikkterapi ble det likevel, etter instituttets ønske, utlyst 2 plasser mer enn grunnfinansieringen tilsier. (fig. 1)

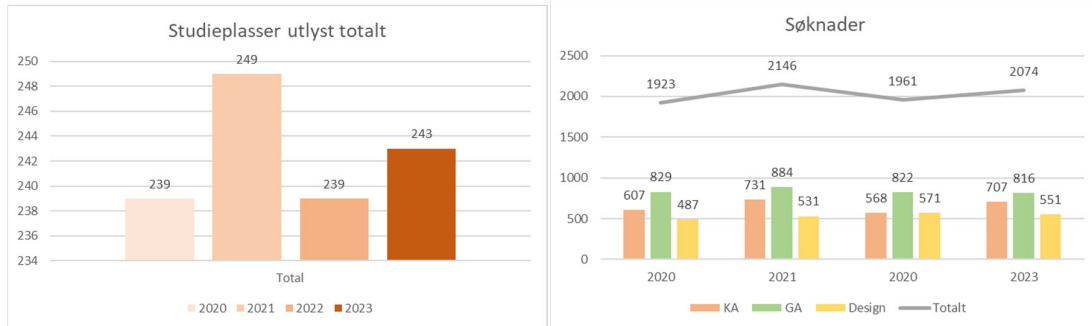


fig. 1

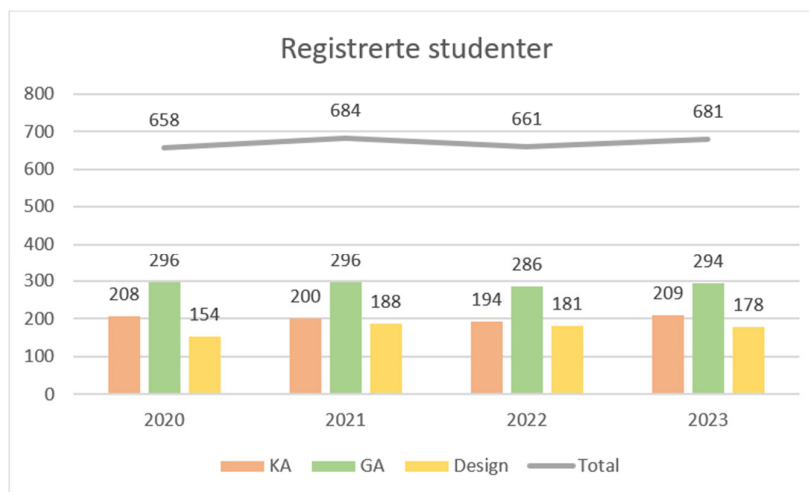
fig. 2

Søknadsdata for opptak høsten 2023

Med overgangen til digitale opptaksprøver under pandemien opplevde vi en generell økning i antall søknader. Ved videreføringen av digitale opptaksprøver etter pandemien ser vi at noe av økningen holder seg. Den to-årige svingningen vi opplever nå kan best knyttes til utlysningen av masterprogrammet i kurator annenhvert år. (fig.2)

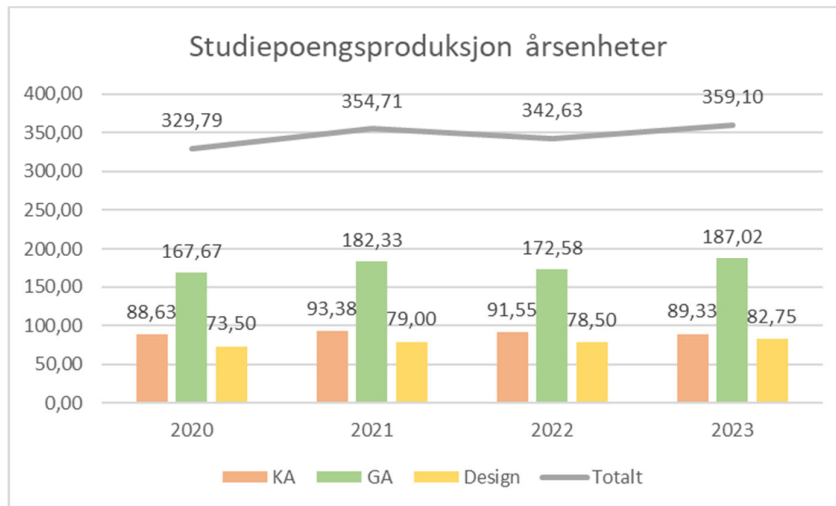
Registrerte studenter høsten 2023

Vi ser en gradvis økning i antall registrerte studenter ved KMD. Dette kan hovedsakelig tilskrives korreksjoner for små kull, samtidig som PPU-KMD opplever en stadig økende interesse for deltidsstudier.



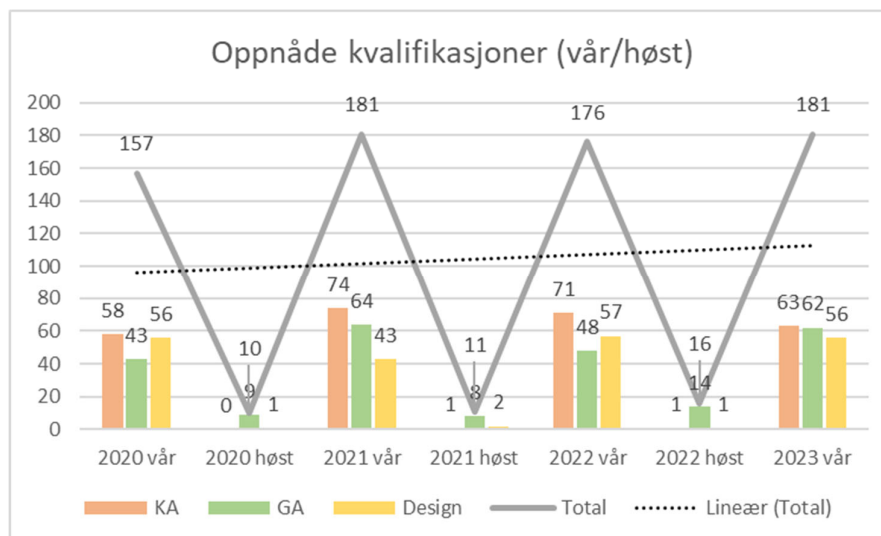
Eksamen - studiepoengproduksjon våren 2023

Studiepoengproduksjonen ved KMD er stigende. Over de fire siste årene kan dette hovedsakelig tilskrives B4- og M2-programmene som står for mesteparten av økningen. Vi fortsetter med det den positive trenden fra pandemien. En årsenhet tilsvarer 60 sp.



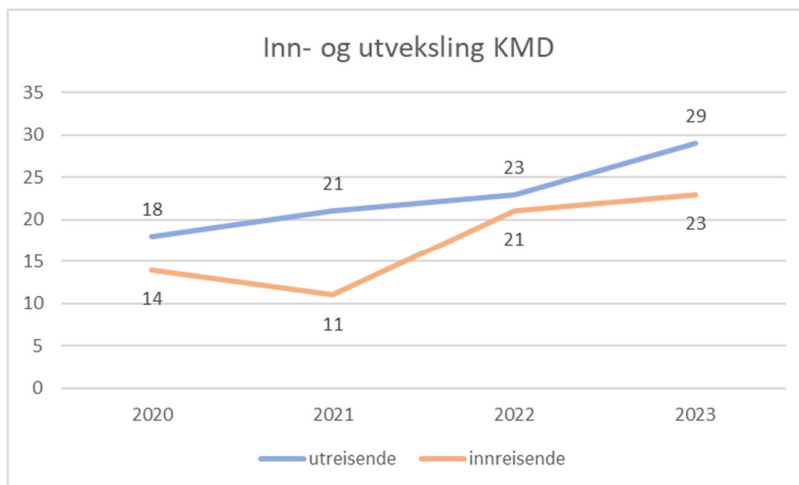
Oppnådde kvalifikasjoner våren 2023

Dette handler om fullførte gradsløp, Master og Bachelor. Våren 2020 opplevde vi ett fall i antall kvalifikasjoner. Selv om dette bildet ble noe korrigert med oppnådde kvalifikasjoner påfølgende høst, nådde ikke 2020 opp til normalen for KMD. Påfølgende år har derimot vist seg å være vesentlig mer stabile, selv om vi ser svingninger i oppnådde kvalifikasjoner for vårsemestrene isolert. Korrigert med påfølgende høstsemester er trenden svakt stigende.



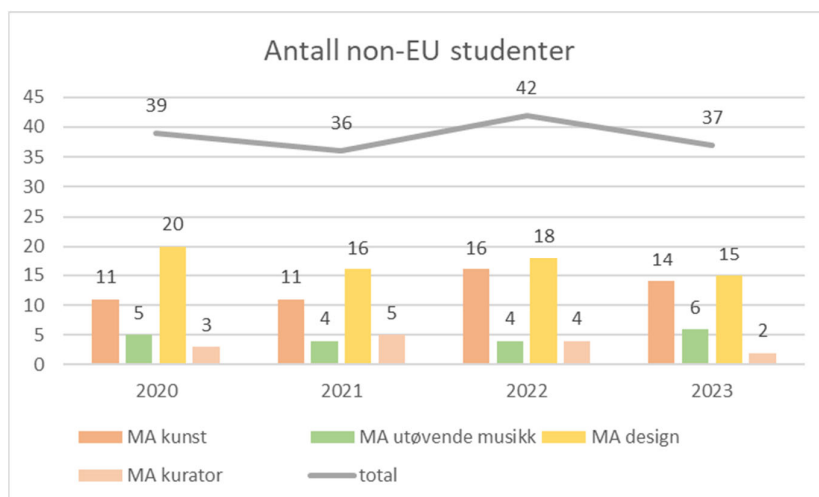
Utvexlingsstudenter våren 2023

Etter pandemien har vi opplevd et oppsving i antall utvekslinger, både innkommende og utreisende. Dette er en positiv trend vi håper vi fortsetter.

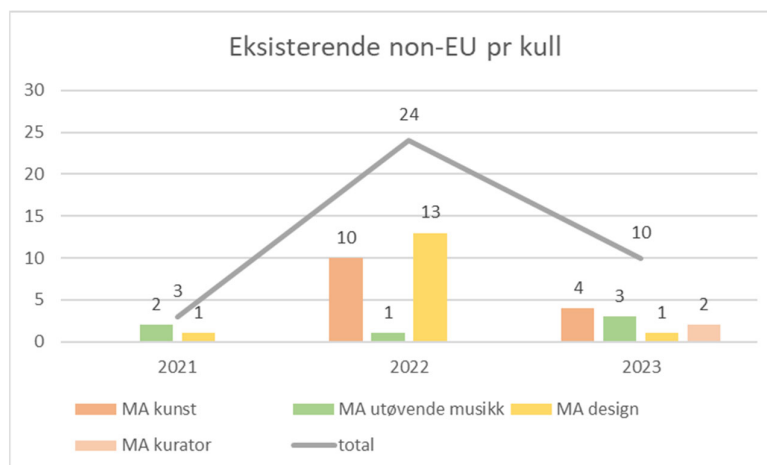


Studenter som betaler studieavgift høsten 2023 (fig.7 og fig.8)

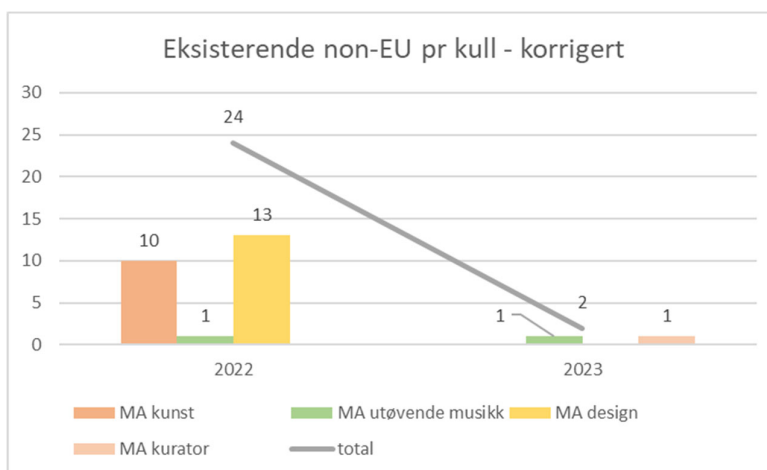
Med innføringen av studieavgift for studenter fra utenfor EU/EØS/EFTA fra og med høsten 2023 har vi sett en dramatisk nedgang i antall nye studenter fra dette området. For studieåret 2023/2024 holder antall studenter fra dette området seg likevel relativt stabilt. Dette henger spesielt sammen med flere studenter med statsborgerskap fra utenfor EU/EØS/EFTA med forskjellige fritaksgrunnlag, samtidig som KMD har tatt opp 4 fullgradsstudenter gjennom NORPART-samarbeidet med Makerere University i Uganda.



Med noen forlengede studieretter for studenter fra utenfor EU/EØS/EFTA høsten ser vi at fordelingen mellom kullene blir slik:

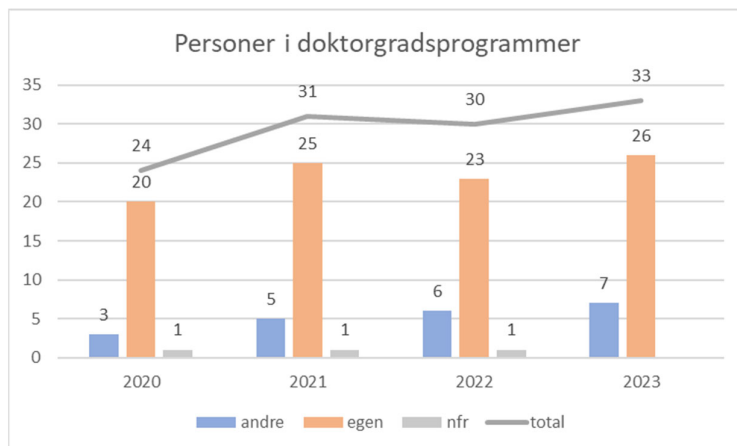


Korrigerer vi tallene for diverse grunnlag for fritak fra kravet om betaling av studieavgift ser oversikten derimot slik ut, med et fall fra 24 til 2 studenter fra utenfor EU/EØS/EFTA. Noe usikkerhet når det gjelder tallene for kull H22 er det likevel, da vi ikke har oversikt på om noen av disse ville oppfylt kravene for fritak fra betaling av studieavgift. Høsten 2023 har KMD 2 betalende studenter.



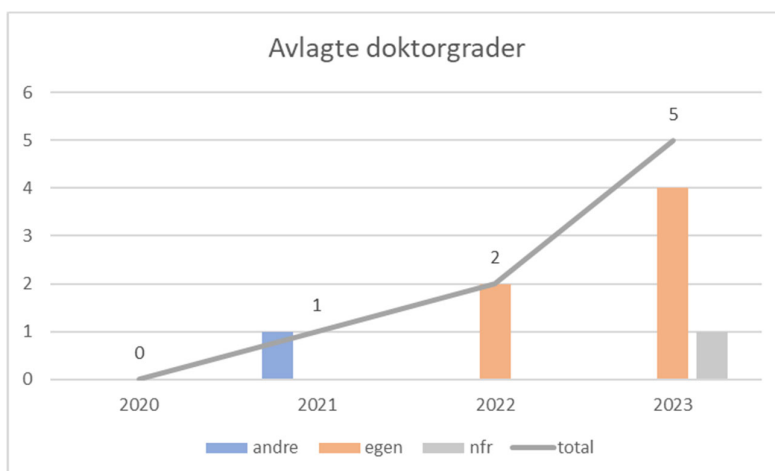
Personer i doktorgradsprogrammer høsten 2022

Antall stipendiater ved KMD holder seg relativt stabilt. Vi ser også at tilfanget av nye stipendiater er jevnt.



Oppnådde doktorgrader våren 2023

Vi opplever en økning i antall avlagte doktorgrader ved KMD, noe som henger tett sammen med antall stipendiater på programmet. Våren 2023 fullførte 5 kandidater, noe som er en økning fra 2 foregående vår.



Frode Thorsen
dekan

Saksbehandler: ESK

Referat fra møte i UHR-Kunst, design og arkitektur

Møtedato 31. oktober 2023

Møtested Zoom

Møtetid kl. 1000 – 1400

Saksliste

Saksnr **Tittel**
23/10 **Godkjenning av innkalling og saksliste, saker til eventuelt**

Behandling

Det var ingen merknader til innkallingen og dagsordenen.

Vedtak

Innkallingen og dagsordenen ble godkjent.

23/11 **Orientering fra leder om status for pågående saker i enheten og fra lederne i enhetens nasjonale fagorgan**

Leder gikk gjennom enhetens innsatsområder og saker som vi har arbeidet med: Etske retningslinjer, satsing på kunstnerisk utviklingsarbeid, statsbudsjettet og PKU, publiseringskomité for kunst, design og arkitektur, vurdering av kompetanse i KDA-fag, og studieavgift for internasjonale studenter utenfor EØS og Sveits. Arbeidsutvalget har hatt fem møter hittil i år, og planlegger ett til før jul.

UHR-KDA har fem Nasjonale fagorgan hvorav tre var til stede på enhetsmøtet og orienterte om aktiviteten:

Nasjonalt fagorgan for design), v/Ørjan Skyrud

Fagorganet møtes hvert semester, og på våren har det vært vanlig med en tur utenlands. Disse studieturene er interessante og nyttige for å se hvordan andre institusjoner arbeider med ulike studiemodeller, pedagogiske satsinger fasiliteter og drift og gir et godt diskusjonsgrunnlag for fagorganet. Noen aktuelle temaer i organet: Opprykksprosesser, bruk av høgskolelærere, studentbetaling, økonomiske utfordringer inkl. PKU-midler og utenlandsstudenter utenfor EU. Fagorganet er en viktig arena for formelle og uformelle diskusjoner og for samarbeid mellom institusjonene innen undervisning og forskning.

Nasjonalt fagorgan for utøvende og skapende musikk (FUM) v/Astrid Kvalbein

Fagorganet møtes to ganger i året og arbeidsutvalget forbereder disse samlingene. Blant tema til neste møte i november er de økonomiske konsekvensene av ulike endringer som kommer f.eks. i finansieringskategorier og med nye studieavgift, samt bortfallet av PKU. Det blir ikke minst viktig å diskutere nasjonal arbeidsdeling innen fagområdet i tiden fremover. Fagorganet vil også ta opp fysisk og psykisk helse blant studenter og

Universitets- og høyskolerådet

profesjonelle, med tanke på en mer samlet innsats på området. I tillegg vil nytt SFU ved UiA - CreateMe - presenteres.

Nasjonalt fagorgan for visuell kunst v/leder Jacob Jessen

Fagorganet har ikke hatt møte siden UHR-KDAs enhetsmøte i vår. Det har også vært stor utskiftning av medlemmer, og det må jobbes en del fremover for å få inn en bedre form på møter og agenda. Viktige saker er økonomi og ny finansieringsmodell, roller og utfordringer for institusjonene.

Nasjonalt fagorgan for scenekunst og film og Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur var ikke til stede.

Organiseringen av UHR-KDAs nasjonale fagorgan blir et tema på vårens enhetsmøte.

Vedtak

Organiseringen av UHR-KDAs nasjonale fagorgan settes opp som sak på vårens enhetsmøte. UHR- Kunst, design og arkitektur tar ellers saken til orientering.

23/12 Løypemelding fra Arbeidsgruppen for kunstnerisk utviklingsarbeid og arbeidsgruppen for videreutvikling av Cristin/Nasjonalt vitenarkiv

Arbeidsgruppen for kunstnerisk utviklingsarbeid

Arbeidsgruppen har hatt fire møter i 2023, både fysiske og digitale. Det har også vært dialog mellom leder og sekretær og UHR-KDA ved leder og sekretær.

Viktige tema:

- Integrering av kunstnerisk utviklingsarbeid i Nasjonalt vitenarkiv (NVA).
- Forskningsetiske retningslinjer for kunstnerisk utviklingsarbeid
- Åpen forskning med fokus på FAIR forskningsdata. 15. november 2022 ble det gjennomført en workshop om kunsthøgskole og deling av forskningsdata og -resultater som det har vært stor interesse for, og har også blitt fanget opp nordisk. Gruppen ønsker også å se på mulig prototype for datahåndteringsplan for kunstnerisk utviklingsarbeid.
- KI og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Gruppen har forenklet sitt mandat, og laget et plan for sakskomplekser.

Arbeidsgruppen for videreutvikling av Cris/NVA

Leder av gruppen, Kjetil Solvik, NMH, orienterte om status for arbeidet. Det har vært jobbet siden 2011 med å få på plass registreringsmuligheter for kunstnerisk utviklingsarbeid. Allerede i 2013 kom det en utredning med forslag til løsning, og vi ser nå at mye fra dette forslaget blir brukt i den nye løsningen. Registrering vil skje basert på en tradisjonell inndeling i disipliner, og det er offentliggjort verk/sluttprodukt som er hovedinngangen for registrering. Løsningen lanseres i mai 2024, og innebærer full migrasjon fra CRISStin og lokale vitenarkiver. Alle kan være med i den kommende testperioden, man kan melde seg på [nyhetsbrev](#) og veiledninger vil bli utviklet.

Det kom ønske om at UHR-KDA sender ut et eget brev til institusjonene der de oppfordres til å organisere testingen av systemet på en god måte.

Vedtak

UHR- Kunst, design og arkitektur sender ut et brev til institusjonene med oppfordring om å lage en god organisering rundt testing av NVA-systemet.

Universitets- og høskolerådet

UHR-KDA tar eller saken til orientering

23/13 Publiseringskomité for kunst, design og arkitektur – Mandat og oppnevning

Etter forslag fra Det nasjonale publiseringsutvalget (NPU) har UHR-KDA vedtatt at dagens publiseringskomité for *arkitektur og design* utvides til å dekke hele bredden av KDA sine fagområder, og som konsekvens endrer navn til *Kunst, design og arkitektur*.

Organisatorisk rapporterer komiteen direkte til NPU i arbeidet med publiseringskanaler. Komiteen oppnevnes av UHR-KDA og får navnet: Publiseringskomité for kunst design og arkitektur. Den gamle listen videreføres og suppleres med flere tidsskrift etter hvert. Komiteen skal også foreslå nye fagfelleverderte publikasjonsplattformer for kunstnerisk utviklingsarbeid.

UHR-KDA ble bedt om å foreslå medlemmer til en utvidet komite med frist 22. august. To av dagens medlemmer har takket ja til å fortsette sitt verv i komiteen: professor Casper Boks, NTNU, og professor Annegreth Dietze-Schirdewahn, NMBU. Komiteen blir virksom fra 1. januar 2024.

Det ble påpekt at mandatet må justeres slik at det ivaretar både vitenskapelig og kunstnerisk publisering, jf. vedtak fra vårens enhetsmøte.

Vedtak

- *Mandat for publiseringskomite for kunst, design og arkitektur oversendes Det nasjonale publiseringsutvalget for endelig vedtak, med en justering i forhold til kommentar i møtet.*
- *UHR-KDA oppnevner følgende komité:*

NTNU	Professor (design)	Casper Boks
NMBU	professor og prodekan forskning (landskapsarkitektur)	Annegreth Dietze-Schirdewahn
OsloMet	førsteamanuensis (pedagogikk – kunstfilosofi etc.)	Henrik Holm
UiS	professor (musikk)	Petter Frost Fadnes
KHiO	førsteamanuensis (koreografi)	Janne-Camilla Lyster
AHO	professor (arkitektur)	Victor Plathe Tschudi
UiA	professor (visuelle fag)	Lisbet Skregelid
KHiO	professor	Mike Sperlinger

- *Medlemmene oppnevnes for fire år fra 1. januar 2024 til 1. januar 2028, med mulighet for gjenoppnevning for én periode.*

23/14 Kunstig intelligens (KI), kunst og opphavrett

Forbundsleder, Hans Ole Rian, [Creo](#), innledet til saken med fokus på input, output, trusler og muligheter. Hvor blir det av det kunstneriske aspektet når KI gjør sitt inntog? Hvordan ivaretas rettighetene til alle data som KI-systemet mates med (input), og hva med verkene som skapes gjennom KI (output)?

Det ble satt fokus på mange viktige spørsmål: Hvor går grensen mellom det som kun er skapt av KI, eller der kunstnerne har vært med å justere Input? Hvem skal ha inntekt av verkene? De som har vært i interaksjon med KI-systemet, eller eierne av systemet? Hva

Universitets- og høyskolerådet

er plagiat når det er så mange input at man ikke kan spore tilbake til enkeltverk? Vil det bli økt press på betaling – flere inn på markedet og flere som skaper verk? Kan det føre til at honorarer går ned? Hva gjør det med produksjonsskjeden at KI gjør mye av det tekniske i selve produksjonen?

Dette er ikke løst i dagens lovverk, og mange spørsmål må trolig gjennom rettssystemet for å få en avklaring. Mye å løses på EU-nivå, og det kan ta lang tid.

Men KI gir også nye muligheter for forenkling av produksjon, kan bidra i kreative prosesser og kanskje demokratisere musikkbransjen?

Det blir viktig fremover å gjøre et arbeid for å sortere i utfordringene som KI reiser.

Å tette hullene i åndsverkloven er kanskje noe av det som haster mest. UHR-KDA ønsker å fortsette en dialog med Creo om veien videre.

Vedtak

UHR-KDA vil fortsette å ha en dialog med Creo, og ev. andre aktuelle organisasjoner, om KI og veien videre.

23/15 Satsing på kunstnerisk utviklingsarbeid og dialog med Forskningsrådet

Avdelingsdirektør Petter Helgesen og Spesialrådgiver Marianne Grønsløth deltok fra Forskningsrådet fra kl. 1230 til 1315.

Frode Thorsen innledet til saken. Han understreket at mange disipliner under KDA faller inn under Forskningsrådet og søker om midler der, men kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) er et unntak. Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid som nå er foreslått avvirket i statsbudsjettet for 2024, har vært den eneste nasjonale arenaen for finansiering av prosjekter for KU. Reaksjonene som har kommet etter at budsjettet ble lagt fram viser at det er stor enighet om at ordningen bør beholdes, også blant institusjoner som kan forventes å få rammetildeling som følge av avviklingen.

Kunstnerisk utviklingsarbeid er likestilt med forskning, men vi mangler midler for å få til kapasitetsutbygning for våre områder.

Forskningsrådet fortalte om omorganiseringen de har vært igjennom, og ønsket om en årlig dialog med de fagstrategiske enhetene fremfor dialog med enkeltinstitusjonene. Forskningsrådet påpekte at de i dag finansierer en del vitenskapelige prosjekt der elementer av KU inngår. KU er likevel ikke en oppgave som forskningsrådet har i dag – og dermed heller ikke er organisert for å ivareta. Oppdraget må ev. komme fra departementet.

Det ble påpekt at KU er et felt i sterk internasjonal vekst, og at situasjonen i Norge blir prekær hvis PKU faller bort. Til sammenligning tildeler både det svenske og det østeriske vitenskapsrådet store beløp til KU.

Forskningsrådet oppfordret sterkt til mer tverrfaglig samarbeid framover. Miljøer som i dag søker om midler utenfor sin tradisjonelle sfære, lykkes ofte med å få finansiering.

Det blir viktig for UHR-KDA fremover å understreke verdien av en fortsatt nasjonal konkurransearena for KU.

Universitets- og høskolerådet

Det er vanskelig for UHR-KDA å ha en klar strategi før vi vet hva som skjer med PKU. I første omgang må vi arbeide for å beholde PKU.

Det vil bli vurdert om vi skal ha et ekstraordinært møte om PKU og satsing på kunstnerisk utviklingsarbeid.

Vedtak

UHR-KDA arbeider videre for å ivareta Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Dersom situasjonen tilsier det, vil det bli avholdt et ekstraordinært enhetsmøte om situasjonen.

23/16 Vertskap for enhetsmøtet våren 2024

Både UiA og UiS tilbød seg å være vertskap for vårens enhetsmøte. Arbeidsutvalget tar en avgjørelse på sitt neste møte.

Vedtak

Arbeidsutvalget vedtar hvem som blir vertskap for vårens enhetsmøte på sitt neste møte.



Dato:05.12.2023

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Arkivsaksnr:2023/155-9

Styresak: 85/23 f)

Løypemelding studentrekruttering

Bakgrunn:

Det er opprettet en rekrutteringsgruppe, som en ble videreføring av arbeidsgruppen for tiltaksplan studentrekruttering. Gruppen ledes av Åsil Bøthun prodekan for utdanning og består av Anette Andersen kommunikasjon, Johan Arild Sandborg professor Kunstakademiet, Åse Huus professor institutt for design, Hilde Sveen professor Griegakademiet og Elisabeth G. Eines administrasjon; opptak og rekruttering.

Til saken:

Gruppen har i løpet av høstens møter gått gjennom tiltaksplan for studentrekruttering og kartlagt følgende tiltak som:

Fakultetsnivå:

Invitere til åpne aktiviteter eller åpen undervisning:

Åpen dag: Forslag om å arrangere en felles åpen dag for KMD. Musikkinnslag, utstilte verk og arbeider og informasjon om de ulike studieprogrammene til besøkende. Legges til allerede aktiviteter på M61: Bachelor utstillingen i tillegg en egen scene/plass utenfor hovedinngangen til Grieg. Aktivere studenter, studentambassadører og studentmentorer. Tenke langsiktig å invitere fag/forskoler, VGS og ungdomsskoler.

Formidle informasjon til relevante nasjonale og internasjonale utdannings institusjoner:

- Korte filmer for alle studieprogram til bruk på programsidene og KMD sine sider. Inkludere en egen film for internasjonale studenter.
- Informasjon til internasjonale masterstudenter på websidene. Det bør lages en egen nettside vi kan linke til med informasjon om studier og studentlivet ved KMD til internasjonale studenter.
- Bruk av studentambassadører i kommunikasjon med søkere. Forslag fra gruppen: Chat med studentambassadører på nettside. «Spør en student».

Optimalisere treff på søkemotorer:

- Fakultetet kjøper plass på Google, slik at KMD kommer høyt opp i søkermonitoren

Instituttnivå:

- Skolebesøk til fagskoler og andre relevante utdanningsinstitusjoner.
- Griegakademiet har høsten 2023 deltatt på karrieredag på BPG.
- Åpen dag for BPG, Langhaugen og Kongshaug 1. november.

- Toneheim FHS sine stryke-elever fikk besøk av Ricardo Odriozola som hadde seminar med dem.
- Buss fra Griegakademiet på besøk til Edvard Munch VGS, Toneheim FHS og Sund FHS, og deltakelse ved markering foran stortinget.
- Kunst og Design arbeider med planlegging av besøk ved relevante fag- og forskoler for å presentere BA programmene.

Formidle informasjon om studieaktiviteter i relevante kanaler:

- KMD sine egne websider må redigeres og oppdateres, iverksettes på instituttene i samarbeid med kommunikasjonsgruppen.

Gruppens anbefalinger utover overnevnte punkter er at studentambassadører bør brukes mer aktivt ifb. med studentrekruttering, SoMe, åpen dag, skolebesøk. Studentmentorer kan gjerne brukes ifb. med praktisk opptak og vertskapsgruppe for søkere.

Frode Thorsen
Dekan

Saksbehandler ELEIN



Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Dato: 14.12.2023

Arkivsaknr:

Styresak:

85/23 g) Løypemelding kuratorpraksis

Instituttrådet på Kunstakademiet – Institutt for samtidskunst behandlet sak 52/23 *Tidsplan for arbeidet med nytt oppsett for kuratorprogrammet* i møte 5/12 2023, og gjorde følgende enstemmige vedtak:

Instituttrådet ber instituttleder om å oppette en arbeidsgruppe som beskrevet og gir sin tilslutning til den foreslåtte tidsplanen.

Arbeidsgruppen er under oppretting.

Vedlegg:

- IRKsak 52/23

Frode Thorsen
Dekan

Saksbehandler:
KJT



UNIVERSITETET I BERGEN

Fakultet for kunst, musikk og design

INSTITUTTRÅD FOR KUNSTAKADEMIET - INSTITUTT FOR SAMTIDSKUNST

Sak nr.: 52/23

ePhorte saksnummer: 23/303-9

Sakstype: Vedtakssak

Møte: 5/12 2023

Tidsplan for arbeidet med nytt oppsett for kuratorprogrammet

Bakgrunn

Kunstakademiet er, som en oppfølging av fakultetsstyresak 37/23, bedt om å vurdere og foreslå et nytt programoppsett, dvs. en ny organisatorisk ramme, for masterprogrammet i kuratorpraksis med spesielt blikk på krav til fagmiljø, studieprofil og økonomiske avveininger. Valg av programoppsett vil da legge føringer for studiets redesign. Etter å ha utredet ulike modeller med tilliggende økonomiske konsekvenser ble saken behandlet i programstyret 12/9 2023. Dette klarte ikke å samle seg om et felles vedtak som man kunne bygge det videre arbeidet på. Se [saksfremlegg](#) og [protokoll](#) fra programstyremøtet.

Til saken

Instituttleder og administrasjon har sett på mulighetene for ekstern finansiering av programmet. Disse mulighetene kan være både faglig og økonomisk interessante, men må utredes nærmere. Dessuten vil valg av nytt programoppsett også måtte informeres av det faglige innholdet, som ennå ikke har vært grundig diskutert. For å skape en større faglig kontaktflate mellom studieprogrammene på Kunstakademiet vil det det faglige innholdet i kuratorprogrammet måtte knyttes til en bredere diskusjon om formidling og teori i studieprogrammene og om kunst og kunstneres oppgave_i samfunnet mer generelt.

Med bakgrunn i de erfaringene instituttet allerede har gjort seg foreslås det at det opprettes en arbeidsgruppe som får som mandat å se på teori, formidling og kuratering under ett med tanke på å definere det faglige innholdet i kuratorprogrammet nærmere. Gruppen må inkludere flere ifra KA fagstab, administrasjon og studentrepresentant. Instituttleder vil være en del av denne gruppen da dette arbeidet er strategisk viktig for all utdannings og forskningsvirksomhet på KA. Denne gruppen vil jobbe med Læringslaben og sondere muligheter for en felles pedagogisk forståelse i forhold til vår læringsplan hvor alle nivå og emne har en sammenheng og en klar progresjon i forhold til læringsmål. Vi må kunne forstå teori og formidling som grunnleggende for KA og vi må artikulere forholdet til fokusområdemodellen. Vi har samtidig et action research prosjekt knyttet til å kartlegge all teori i alle emne på KA som vi kan bygge videre på. Dette vil inkludere emnene på Kurator MA.

På bakgrunn av rapport og forslag fra arbeidsgruppen må programstyret diskutere ulike mulige programoppsett. Programstyrets anbefaling må inneholde en vurdering av de økonomiske konsekvensene.

Vedlagt forslag til en tidsplan for det videre arbeidet. Denne tidsplanen behandles av instituttrådet og sendes fakultetsstyret til orientering.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet ber instituttleder om å oppette en arbeidsgruppe som beskrevet og gir sin tilslutning til den foreslåtte tidsplanen.

Katrine Hjelde
instituttleder

Kjerstin Tønseth
Seniorrådgiver



UNIVERSITETET I BERGEN

Fakultet for kunst, musikk og design

IRKsak 52/23 Vedlegg 1: Tidsplan for arbeidet med nytt oppsett for kuratorprogrammet

	Hva og hvordan	Når
1	Oppretting av arbeidsgruppe som skal se teori, formidling og kuratering under ett med tanke på å definere det faglige innholdet i kuratorprogrammet. Deler av kunnskapsgrunnlaget vil være rapport fra internasjonale eksperter samt en kandidat- og alumnundersøkelse. Utredning av muligheter for ekstern finansiering, inkludert premissene disse vil legge for innholdet, må foregå parallelt og vil også være en del av kunnskapsgrunnlaget.	Januar-mars
2	Rapport med beskrivelse av faglig innhold sendes programstyret for diskusjon. Programstyret sender sin anbefaling til instituttrådet	Ultimo mars
3	Behandling i instituttrådet	8/4 2024
4	Ulike former for organisering av det faglige innholdet utredes og beskrives. Utredningen skal munne ut i forslag til nytt programoppsett. De økonomiske konsekvensene av forslag utredes parallelt og vil være en del av kunnskapsgrunnlaget.	April-medio mai
5	Forslagene behandles i programstyret, som gir instituttrådet sin anbefaling	Medio mai
6	Behandling av forslagene i instituttrådet	25/5 2024
7	Behandling i fakultetsstyret	13/6 2024



Dato: 05.12.2023

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Arkivsaksnr: 2023/155-9

Styresak: 85/23 h)

Ny revisjon av Reglement for Fakultet for kunst, musikk og design

I forbindelse med implementering av forrige fakultetsstyrevedtak [70/23 Revisjon av reglement for KMD](#), så vi behov for å gjøre noen redaksjonelle endringer og presiseringer i reglementet. I tillegg er det ryddet i begrepsbruk. Disse endringene er nå implementert i vedlegget. Fakultetsstyret gav i forrige møte sin fullmakt til at redaksjonelle endringer kunne gjøres administrativt, saken legges derfor frem som en orienteringssak.

Vedtaksforslag

Fakultetsstyret tar nytt og revidert reglement til orientering.

Tidligere revisjoner av reglementet:

[SAK 70/23 Revisjon av KMDs reglement](#)

[SAK 57/21 Revisjon av reglementet til KMD](#)

Vedlegg: revidert Reglement for Fakultet for kunst, musikk og design.

Frode Thorsen
Dekan

Saksbehandler
MHSE

Reglement for fakultet for kunst, musikk og design

§ 1 Fakultetets organer

Fakultetet har:

- Fakultetsstyret
- Dekan
- Prodekan med ansvar for enten forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid eller utdanning
- Visedekan med ansvar for enten utdanning eller forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid
- Utvalg for forskning og forskerutdanning
- Studieutvalg
- Ansettelsesutvalg
- Fakultetsdirektør
- Informasjons- og drøftingsutvalg

Instituttene har:

- Instituttleder, forskningskoordinator og undervisningskoordinator. Den ene skal være nestleder
- Instituttråd
- Programstyre knyttet til hvert studieprogram

§ 2 Fakultetsstyret

§2.1 Fakultetsstyrets kompetanse

[Fakultetsstyret](#) er fakultetets øverste myndighet. Fakultetsstyret har ansvar for å fastlegge overordnede mål, prioriteringer og strategier for virksomheten. Dette skal skje innenfor rammen av gjeldende lover, forskrifter og regler, samt vedtak fattet av universitetsstyret.

Fakultetsstyret skal fastsette fakultetets strategier for utdanning, forskning, forskerutdanning og formidling og legge planer for fakultetets utvikling i samsvar med de målene som er gitt av Universitetsstyret. Fakultetsstyret skal fastsette mål og resultatkrav og har ansvaret for at fakultetets økonomiske ressurser disponeres i overensstemmelse med bestemmelser gitt av Universitetsstyret. Fakultetsstyret skal gi melding til Universitetsstyret om fakultetets virksomhet, på den måten Universitetsstyret bestemmer.

Hvert år skal det gis rapport om fakultetets økonomiske status, med redegjørelse for resultatene ved fakultetet og legges frem forslag til budsjett for kommende år.

Fakultetsstyret skal selv behandle og avgjøre alle saker av prinsipiell eller vesentlig betydning. Fakultetsstyret utøver sin myndighet gjennom selv å vedta:

- Overordnede mål og prioriteringer for virksomheten
- Langtidsplaner, med særlig vekt på strategi for forskning, utdanning og formidling
- Budsjett
- Fakultetets interne organisering i grunnenheter, programmer, permanente utvalg eller tilsvarende, innenfor de rammer universitetsstyret har gitt
- Tilsetninger i undervisnings- og forskerstillinger (faste og åremål)
- Fakultetsstyret har ansvar for oppfølging gjennom:
- Godkjenning av regnskap og årsrapporter
- Godkjenning av ordninger for systematisk kvalitetsarbeid

Alle beslutninger i fakultetsstyret treffes etter delegasjon fra universitetsstyret. Fakultetsstyret kan delegere myndighet, men ikke ansvar.

Vedtak i fakultetsstyret ved fakultet for kunst, musikk og design, treffes med alminnelig flertall og halvparten av medlemmene være til stede for at styret skal være vedtaksdyktig.

§ 2.2 Sammensetning

Fakultetsstyret har 9 medlemmer:

- Ekstern styreleder
- 3 medlemmer fra gruppen fast ansatte i undervisnings- og forskerstillinger/ansatte i åremålsstillinger
- 1 medlem fra gruppen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling/stipendiater
- 1 medlem fra gruppen teknisk/administrativt ansatte
- 2 studenter
- 1 eksternt medlem i tillegg til styreleder, som fungerer som nestleder i styreleder sitt fravær

§ 2.2.1 Ekstern styreleder

Ekstern styreleder skal, i samarbeid med dekanen, bidra til å styrke styrets overordnede og strategiske rolle. Ekstern styreleder skal sørge for at det avholdes møter i fakultetsstyret, og skal lede møtene. Styrelederen skal i forkant av møtene gjennomgå dagsorden med dekanen og kan be om at en sak legges fram for fakultetsstyret.

§3 Ansettelsesutvalg

Fakultetsstyrets ansettelsesutvalg foretar tilsetting i alle midlertidige undervisnings- og forskerstillinger. Ansettelsesutvalget skal normalt bestå av medlemmer fra fakultetsstyret, med unntak av organisasjonen, og skal ha slik sammensetning:

- Dekan
- To representanter oppnevnt av arbeidsgiver
- En representant oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene
- En student

Ansettelsesutvalget er beslutningsdyktig når tre av de fem medlemmene/varamedlemmene er til stede.

§ 4 Dekan

Dekanen har overordnet ansvar og myndighet for alle oppgaver som ikke eksplisitt er tillagt fakultetsstyret eller et annet organ, og har generell fullmakt til å avgjøre løpende enkeltsaker. Ansatt dekan er sekretær for fakultetsstyret og har tale- og forslagsrett i fakultetsstyret, men ikke stemmerett.

Dekanen representerer fakultetet utad og har overordnet ansvar for kontakt med eksterne samarbeidspartnere. Dekanen er daglig leder for fakultetets faglige og administrative virksomhet i samsvar med rammer og pålegg som fakultetsstyret fastsetter. Dekanen er nærmeste overordnede for instituttlederne, rapporterer til rektor og ekstern styreleder og avgjør saker i det omfang disse ikke kan utsettes til fakultetsstyret kan komme sammen i møte. Dekanen har rett til å delta i alle møter i fakultetets og instituttens organer.

Dekanen er ansvarlig for iverksetting av de vedtakene som treffes i fakultetsstyret, og skal på fakultetsstyrets vegne påse at den samlede økonomiforvaltningen skjer i samsvar med bestemmelser om økonomiforvaltning og forutsetninger for tildeling av bevilgninger.

§ 5 Prodekan

Prodekanen er dekanens stedfortreder i og utenfor fakultetsstyrets møter og har møte- og talerett i fakultetsstyret. Prodekanen har utover dette nærmere definerte lederfunksjoner og arbeidsoppgaver etter delegasjon fra dekanen. Prodekan leder fakultetets studieutvalg eller utvalg for forskning og forskerutdanning.

§ 6 Visedekan

Visedekan er utpekt av dekanen og har nærmere definerte lederfunksjoner og arbeidsoppgaver innen utdanning eller forskning og forskerutdanning etter delegasjon fra dekanen. Visedekan har møte- og talerett i fakultetsstyret. Visedekan leder fakultetets utvalg for forskning og forskerutdanning eller studieutvalg.

§ 7 Utvalg for forskning og forskerutdanning

[Utvalg for forskning og forskerutdanning](#) oppnevnes av fakultetsstyret. Utvalget er rådgivende organ for fakultetsstyret.

- Utvalget skal ha ansvar for utvikling og oppfølging av fakultetets strategi, samt vedtatte handlingsplaner og/eller tiltaksplaner
- ha ansvar for å utarbeide og vedlikeholde utfyllende regler for ph.d. -programmet
- bidra til å styrke veilederkompetansen ved fakultetet
- bidra til å styrke samarbeidet med nasjonal forskerskole for kunstnerisk utviklingsarbeid og *Grieg Research School in interdisciplinary Music Studies*
- fremme kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning ved fakultetet, og se til at all forskning ved fakultetet har likeverdige ressurser og støttefunksjoner
- være rådgivende organ for fakultetsstyret i forskningspolitiske saker
- bidra til utforming av fakultetets forskningsstrategi
- være pådriver for kvalitet i fakultetets forskning og forskerutdanning
- bidra til faglig forankring av verkstedene
- følge opp krav til rapportering og dokumentasjon
- følge opp forskningsetiske spørsmål
- følge opp kunstnerisk og akademisk formidlingsaktivitet ved fakultetet

Dekanen kan pålegge utvalget oppgaver.

§ 7.1 Sammensetning

Utvalg for forskning og forskerutdanning ledes av pro- eller visedekan og skal ha minst 7 medlemmer og følgende sammensetning:

- Prodekan eller visedekan
- Tre representanter ansatt på grunnlag av kunstnerisk kompetanse – en fra hvert institutt
- En representant ansatt på grunnlag av vitenskapelig kompetanse
- En stipendiat knyttet til fakultetets ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid
- En stipendiat knyttet til ph.d.-programmet ved Det humanistiske fakultet

§ 8 Studieutvalget

[Studieutvalget](#) oppnevnes av fakultetsstyret. Studieutvalget er et rådgivende organ for fakultetsstyret i saker som gjelder fakultetets utdanningstilbud. Utvalget ledes av prodekan eller visedekan.

Studieutvalget skal:

- være en pådriver i utviklingen av fakultetets studietilbud sammen med instituttene
- følge opp instituttene arbeid med kvalitet i utdanning og undervisning

- ha ansvar for utvikling og oppfølging av fakultetets utdanningsstrategi, studieplaner og kvalitetsarbeid i samråd med instituttene
- bidra til faglig forankring av verkstedene
- påse at utdanningskvalitet og studietilbud er i tråd med gjeldende regelverk
- være et rådgivende organ for fakultetsstyret i saker om opprettelse og nedlegging av studieprogram
- følge opp rekrutteringsarbeidet ved fakultetet sammen med programstyrene
- bidra til kunstnerisk og akademisk formidlingsaktivitet på fakultetet

Dekanen kan pålegge utvalget oppgaver.

8.1 Sammensetning

Studieutvalget ledes av prodekan eller visedekan for utdanning og har følgende sammensetning:

- Pro- eller visedekan
- Lederne for instituttens programstyrer
- minst 2 studentrepresentanter

§ 9 Informasjons- og drøftingsutvalg

I henhold til hovedavtalen i staten og tilpasningsavtale for UiB skal fakultetet ha et [Informasjons- og drøftingsutvalg](#) som er partssammensatt med representanter for arbeidstakerorganisasjonene og arbeidsgiver. Ledelsesfunksjonen for utvalget skal veksle mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Utvalget er et forum for gjensidig informasjon og for reelle drøftinger i viktige saker før det blir truffet endelig vedtak.

Foruten representanter for fakultetsledelsen, består utvalget av representanter og vararepresentanter for arbeidstakerorganisasjonene. Fakultetets hovedverneombud har møterett.

§ 10 Fakultetsdirektør

Fakultetsdirektør ivaretar, på delegasjon fra og i samråd med dekan, ledelsen av fakultets administrative og forvaltningsmessige arbeid og skal påse at fakultetet overholder lover, forskrifter, reglement, avtaler og retningslinjer gitt av overordnet myndighet.

Fakultetsdirektøren inngår i dekanens ledergruppe, og skal påse at fakultetets ledelse, instituttledere, ansatte og fakultetets brukere tilbys relevant administrativ bistand, kompetanse og sørvis.

Fakultetsdirektøren har ansvar for å lede, koordinere og utvikle administrasjonen for hele fakultetet.

§ 11 Instituttleder

Instituttleder er den øverste lederen ved [instituttet](#), får sin myndighet etter delegasjon fra fakultetet og har dekanen som nærmeste overordnede. Instituttleder skal utpeke forskningsleder og undervisningsleder blant åremåls- eller fast ansatte ved instituttet. Forskningsleder eller undervisningsleder skal utpekes som nestleder ved instituttet.

Instituttleder:

- har det overordnede ansvaret for instituttets samlede virksomhet, med de begrensninger som er gitt gjennom instituttrådets kompetanse
- har personalansvar for de ansatte ved instituttet, har innstillingsmyndighet ved ansettelser og skal legge til rette for å følge opp den enkelte ansattes rett til fordeling av tid til forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning.

- har ansvar for å følge opp vedtatte mål for utdanning, forskning, forskerutdanning og formidling, utforme virksomhetsplaner og budsjett, samt å sikre rasjonell drift og budsjettbalanse
- har ansvar for å utvikle et godt arbeidsmiljø, skape trivsel og motivasjon og legge forholdene til rette for faglig utvikling, både for den enkelte og for fagmiljøet som helhet
- skal sørge for at instituttet har oppdaterte planer og system for kvalitetssikring av instituttets virksomhet

Instituttleder har fullmakt til å opprette utvalg og utpeke leder for slike på instituttnivå.

§ 12 Instituttråd

[Instituttrådet](#) skal behandle, fatte vedtak på vegne av instituttet, samt gi innstilling til fakultetet eller annet overordnet organ i saker som angår:

- Strategi- og resultatdokument som utarbeides av instituttet
- Eventuelle omstillings- og omorganiseringsplaner
- årsbudsjett og årsregnskap
- Vesentlige endringer i instituttets studietilbud

Instituttrådet skal ha en sammensetning i tråd med bestemmelsene i Regler for styringsorganene ved fakultetene og instituttene. [lenke]

Dersom instituttleder peker ut en nestleder som allerede er valgt inn i instituttrådet, skal vedkommende tre ut av instituttrådet.

Ledelsens tredje medlem skal normalt tre ut, men det kan fravikes etter vurdering i instituttrådet.

§ 13 Programstyre

Alle studieprogram ved fakultetet blir ledet av et [programstyre](#) med en programstyreleder. Programstyrene har ansvar for drift og koordinering av studieprogrammene. Programstyret gir råd til instituttleder og instituttrådet i saker som angår planer og beslutninger for emner og studieprogram, revisjon, og faglige prioriteringer og kvalitetsutvikling.

Programstyrene skal ha studentrepresentasjon og settes sammen slik at de har relevant faglig forankring og representasjon. Instituttene har til sammen seks programstyrer:

- Programstyre for kunst og kuratorpraksis
- Programstyre for design
- Programstyre for utøvende musikk og komposisjon
- Programstyre for musikkvitenskap
- Programstyre for praktisk-pedagogisk utdanning
- Programstyre for femårig integrert master i musikkterapi

§ 14 Instituttlederforum

Instituttlederforum er dekanens ledergruppe. Instituttlederforum består av instituttlederne og fakultetsledelsen. Instituttlederforum er ikke et besluttsende organ, men drøfter aktuelle saker som gjelder fakultetets og instituttens samlede virksomhet.

§ 15 Ikraftreden

Reglementet trer i kraft straks. Reglement er revidert og vedtatt i fakultetsstyret 09.09.21